

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΕ'

Τρίτη 7 Ιουνίου 2022

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 14496
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν φοιτητές από το Ισραήλ, σελ. 14426
3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 14395, 14397, 14402, 14404, 14406, 14407, 14408, 14409, 14410, 14413, 14414, 14416, 14417, 14418, 14419, 14421, 14423, 14424, 14426, 14428, 14430, 14431, 14432
4. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 14413

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Τετάρτης 8 Ιουνίου 2022, σελ. 14419

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου: «Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών», σελ. 14395 - 14434
2. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής: Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Σύστημα στοχοθεσίας, αξιολόγησης και ανταμοιβής για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και άλλες διατάξεις για το ανθρώπινο δυναμικό του δημόσιου τομέα», σελ. 14414

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 14407 - 14419
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 14395 - 14407
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 14419 - 14496

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 14407, 14408, 14409, 14410, 14413, 14414, 14416, 14417, 14418, 14419
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 14423
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 14395, 14397, 14402, 14403, 14404, 14406
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 14419, 14421, 14423, 14424, 14426, 14428, 14430, 14431, 14432, 14496
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. , σελ. 14404, 14417
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Α. , σελ. 14418, 14428
ΣΚΟΝΔΡΑ Α. , σελ. 14413
ΨΥΧΟΓΙΟΣ Γ. , σελ. 14428

Β. Επί προσωπικού θέματος:

ΣΚΟΝΔΡΑ Α. , σελ. 14413

Γ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου:

ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α. , σελ. 14419
ΑΠΑΤΖΙΔΗ Μ. , σελ. 14404
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ Φ. , σελ. 14423
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 14407, 14408
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 14428
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ Α. , σελ. 14424
ΚΑΜΙΝΗΣ Γ. , σελ. 14399
ΚΑΝΕΛΛΗ Γ. , σελ. 14409
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 14426
ΚΕΛΕΤΣΗΣ Σ. , σελ. 14414, 14415
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ. , σελ. 14400
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. , σελ. 14421
ΜΕΛΑΣ Ι. , σελ. 14418
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. , σελ. 14404, 14407, 14410, 14417, 14418,
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Α. , σελ. 14415, 14416, 14417, 14418, 14431
ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ. , σελ. 14421
ΜΠΟΥΡΝΟΥΣ Ι. , σελ. 14420
ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ Α. , σελ. 14402, 14403, 14404
ΠΟΥΛΑΣ Α. , σελ. 14408
ΠΟΥΛΟΥ Π. , σελ. 14425
ΣΚΟΝΔΡΑ Α. , σελ. 14406
ΦΩΤΙΟΥ Θ. , σελ. 14415
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 14413
ΧΙΟΝΙΔΗΣ Σ. , σελ. 14395
ΨΥΧΟΓΙΟΣ Γ. , σελ. 14397, 14415, 14430

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΕ'

Τρίτη 7 Ιουνίου 2022

Αθήνα, σήμερα στις 7 Ιουνίου 2022, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.10' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου: «Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίαση της 2 Ιουνίου 2022 τη συζήτηση και ψήφιση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση επί της αρχής και επί του συνόλου με τη διαδικασία που προβλέπεται για τους κώδικες στα άρθρα 76 του Συντάγματος και 111 του Κανονισμού.

Ειδικότερα, ως προς την οργάνωση της συζήτησης προτείνονται, εκτός από τους εισηγητές και τους ειδικούς αγορητές, τους Κοινοβουλευτικούς Εκπαιδευτικούς, καθώς και τους Υπουργούς, ένας κύκλος κατά προτεραιότητα που θα περιλαμβάνει έναν ομιλητή από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα, καθώς και ένας δωδεκαμελής κύκλος ομιλητών με αναλογία: πέντε από τη Νέα Δημοκρατία, τρεις από τον ΣΥΡΙΖΑ και ένας από τα υπόλοιπα κόμματα, από το κάθε κόμμα.

Τα ονόματα των ομιλητών έχουν ήδη οριστεί από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες με σχετικές επιστολές.

Δεν νομίζω να υπάρχει κάποια ένσταση επί της εισήγησης. Το Σώμα συνεφωνήσε.

Καλείται στο Βήμα ο γενικός εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, ο συνάδελφος κ. Σάββας Χιονίδης, ο οποίος έχει τον λόγο για δεκαπέντε λεπτά.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε.

ΣΑΒΒΑΣ ΧΙΟΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, είμαστε εδώ επιτέλους και χωρίς μάσκες.

Να ευχηθούμε καλό καλοκαίρι και να συνεχίσει η Βουλή συστηματικά να εργάζεται, όπως κάνει όλο το τελευταίο διάστημα, ακόμα και εν μέσω κορωνοϊού, με ένταση στο νομοθετικό της έργο για πράγματα τα οποία επιβάλλεται να γίνουν, είτε είναι αυτονόητα είτε είναι μεγάλες τομές.

Είναι γεγονός ότι το σημερινό σχέδιο νόμου είναι κάτι το οποίο χρειάζεται γενικότερα η Ελλάδα. Είναι ένας κανόνας τον οποίο

θα πρέπει να εφαρμόσουμε. Δηλαδή τι; Πρέπει να ξεφύγουμε από τη λογική της πολυνομίας και της δαιδαλώδους αναζήτησης του κάθε νόμου ή τυχόν των τροποποιήσεων ή των διατάξεων που υπάρχουν και ψηφίζονται λόγω των τρεχουσών αναγκών, κάτι που συμβαίνει σε κάθε κυβερνητική θητεία. Υπό αυτήν την έννοια θεωρώ ότι το παρόν σχέδιο νόμου είναι μία τομή, γιατί κάνει αυτονόητα πράγματα που για την Ελλάδα δεν είναι και τόσο αυτονόητα.

Αυτό το οποίο φάνηκε ήδη από το 2019 με την ανάληψη της Κυβέρνησης από τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη και τη Νέα Δημοκρατία είναι ότι το μείζον θέμα του προσφυγικού-μεταναστευτικού αντιμετωπίστηκε άμεσα, υπό την έννοια ότι ήδη τον Οκτώβριο του 2019 είχαμε έναν πρώτο νόμο ο οποίος είχε και την έννοια της κωδικοποίησης, αλλά και της δημιουργίας νέων διατάξεων που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπιση του μεγάλου κύματος.

Βέβαια, τότε ήταν μονοθεματική συζήτηση το προσφυγικό-μεταναστευτικό. Σήμερα ένα ελάχιστο ποσοστό του κόσμου ασχολείται με το συγκεκριμένο θέμα και αυτό όχι επειδή το ξέχασε, όχι επειδή υπάρχουν άλλες κρίσεις οι οποίες ήρθαν και πιθανόν να είναι ισχυρότερες ή πολύ πιο ενδιαφέρουσες για την καθημερινότητα, αλλά γιατί λύθηκαν ζητήματα, όπως το να μειωθούν οι εισροές ανθρώπων από τα σύνορά μας. Όταν, δηλαδή, μειώνονται οι εισροές κατά 90%, όταν παύουν να υπάρχουν πλέον πιέσεις στις τοπικές κοινωνίες, παραδείγματος χάριν, στα νησιά, όπου έχουμε κατακόρυφη μείωση των διαμενόντων πλέον εκεί για τις διαδικασίες που απαιτούνται, σημαίνει ότι κάτι γίνεται καλά. Κάτι έγινε καλά και συνεχίζει να γίνεται καλύτερα.

Ήταν ένα μεγάλο ζήτημα το οποίο όλη η Ευρώπη το αντιμετώπισε για πρώτη φορά μετά από πάρα πολλά χρόνια. Είναι ένα ζήτημα το οποίο συζητιέται ακόμη και σήμερα και υπό την έννοια αυτή, γίνεται μια ευρύτατη συζήτηση για την ακόμη περαιτέρω διαμόρφωση των συνθηκών, των οδηγιών οι οποίες θα προκύψουν και των νόμων που θα ακολουθήσουν τις οδηγίες σε σχέση με το τι μέλλει γενέσθαι για το συγκεκριμένο ζήτημα.

Το ζήτημα πρέπει να το βλέπουμε ευρύτερα. Ήταν ένα σοκ, κατ' αρχήν, για την Ελλάδα, η οποία δέχθηκε τον μεγαλύτερο αριθμό προσφύγων. Επιπλέον, το κατάλαβαν οι φίλοι και συνεταίροι Ευρωπαίοι σε εύλογο χρονικό διάστημα, ώστε να μπορέσουν να βοηθήσουν, γιατί βλέπουν το ζήτημα. Ήρθαν και είδαν το ζήτημα και τις παρεπόμενες συνέπειες που θα έχει για τις δικές τους οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες.

Στην Ελλάδα, λοιπόν, άλλαξαν αυτά τα πράγματα. Αλλάζουν διαρκώς και βλέπουμε ότι τηρούμε όλες τις διεθνείς προδιαγραφές για τα δικαιώματα όλων αυτών των ανθρώπων, που με διάφορες αιτιολογίες βρίσκονται στον δρόμο είτε του ξεριζωμού

είτε επιλέγουν να μεταναστεύσουν για λόγους επαγγελματικούς.

Η Ελλάδα, βέβαια, θέλω να τονίσω, ότι με την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, έδειξε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά πολιτικής σταθερής αντιμετώπισης των φαινομένων και λύσης των προβλημάτων που υπάρχουν εσωτερικά.

Η Ελλάδα, δηλαδή, απέκτησε πάλι θαλάσσια σύνορα και γι' αυτό έγινε πάρα πολύ καλή δουλειά και από το Υπουργείο Ναυτιλίας με τον Γιάννη Πλακιωτάκη, από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και από το Υπουργείο τότε με τον κ. Χρυσόχοϊδη με τον φράχτη, για τον οποίο υπήρχαν λυσαλέες αντιδράσεις. Φαίνεται, όμως, ότι απετέλεσε και απεδείχθη μια λύση για το θέμα και, υπό αυτή την έννοια, προχωρεί και η επέκταση του συγκεκριμένου φράχτη, ώστε να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε τις καλύτερες δυνατές συνθήκες για την ασφάλειά μας.

Μπαίνοντας στο υπ' όψιν νομοσχέδιο, κυρώνεται με βάση τις παραγράφους 6 και 7 του άρθρου 76 του Συντάγματος ο Κώδικας Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών, ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών. Ο κώδικας θέλω να τονίσω ότι συντάχθηκε από την Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 66 του ν.4622/2019.

Η υιοθέτηση του κώδικα κατέστη αναγκαία, καθώς το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο θεωρείται πλήρες, γιατί έγινε μια τεράστια προσπάθεια και σε αυτό θα ανοίξω μια μικρή παρένθεση. Έγινε το ξεκίνημα ήδη τον Οκτώβριο του 2019 με τον ν.4636. Από εκεί και πέρα, όμως, υπήρχαν, ανάλογα με τις ανάγκες, πάρα πολλές τροπολογίες -αναφέρθηκε ήδη και από τους εισηγητές της Αντιπολίτευσης- οι οποίες οφείλουν να ενσωματωθούν σε ένα πλαίσιο.

Βεβαίως, τώρα πλέον το πλαίσιο θεωρείται πλήρες με τις παρούσες συνθήκες και ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πολιτών τρίτων χωρών που αιτούνται διεθνή προσωρινή προστασία. Ωστόσο, όπως προανέφερα, οι διατάξεις βρίσκονται διάσπαρτες σε διάφορα νομοθετικά κείμενα και απαιτείται συγκέντρωση της νομοθεσίας σε ένα ενιαίο και επικαιροποιημένο κείμενο. Επιπλέον, επικαιροποιούνται όροι και ονομασίες Υπουργείων, προκειμένου να ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα, καθώς γνωρίζουμε ότι άλλαξαν οι δομές γενικότερα.

Με τον κώδικα επιτυγχάνεται η συγκέντρωση και η συστηματοποίηση συναφών διατάξεων της νομοθεσίας για την υποδοχή, απονομή διεθνούς προστασίας και παροχή προσωρινής προστασίας. Το γεγονός αυτό συμβάλλει στην ευχερέστερη κατανόηση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου από κάθε ενδιαφερόμενο, στην κατοχύρωση και ενίσχυση δικαιωμάτων, αλλά και στη διευκόλυνση των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Αυτό γιατί πολλές φορές στα αυτονόητα, ψάχνοντας τους νόμους, μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι και χρόνο χάνουμε, αλλά, κυρίως, υπάρχει μια δυσλειτουργία και δύσκολη κατανόηση των θεμάτων, τα οποία με το παρόν σχέδιο νόμου -την κωδικοποίηση δηλαδή- θα είναι ευχερέστερα και απολύτως ξεκάθαρα.

Το δεύτερο με το οποίο ασχολείται είναι οι στοχευμένες παρεμβάσεις που επικαιροποιούν το υφιστάμενο πλαίσιο σε κρίσιμης σημασίας θέματα, όπως η συγκέντρωση αρμοδιοτήτων για την προστασία και εκπροσώπηση ασυνόδευτων ανηλίκων στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου, η ενοποίηση του ευρετηρίου ορισμών προς διευκόλυνση του χρήστη. Δηλαδή, πρέπει να ξέρουμε και να μιλούμε όλοι την ίδια γλώσσα και αυτοί που είναι ειδικοί, αλλά και ο κόσμος που δεν ξέρει, μπορεί να βρει τι εννοεί με κάθε κουβέντα, με κάθε λέξη το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, σε σχέση με τους όρους. Επίσης, απαλείφει διατάξεις που αφορούσαν τη λειτουργία της Αρχής Προσφύγων.

Επικαιροποιεί τη βάση με την ισχύουσα νομοθεσία όλων των παραπομπών σε εμπλεκόμενους οργανισμούς, φορείς και υπηρεσίες διεθνώς ή εδώ.

Η κωδικοποίηση της νομοθεσίας δημιουργεί την απαιτούμενη ασφάλεια δικαίου, που είναι καθοριστικός παράγοντας. Είναι στην πολιτική αυτής της Κυβέρνησης να υπάρχει ασφάλεια δικαίου για όλους, είναι μία προτεραιότητα της Κυβέρνησης του

Κυριάκου Μητσοτάκη και του συγκεκριμένου Υπουργείου.

Παρέχει ταχύτητα στην έρευνα για τον εφαρμοστή, δηλαδή, αυτόν που θα εφαρμόσει τις διατάξεις, ή για τον τυχόν ερευνητή του δικαίου.

Επιπλέον, αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για μελλοντική, ενδεχόμενη τροποποίηση του κώδικα, που πιθανόν και να έρθει, η οποία θα έρθει, πλέον, πολύ συστηματοποιημένα και στοχευμένα και μάλιστα εν όψει της διαπραγμάτευσης για το νέο σύμφωνο για την μετανάστευση και το άσυλο, όπως προανέφερα στην αρχή της εισήγησής μου. Συζητάει η Ευρώπη, γιατί τα ζητήματα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε είναι πολύ περισσότερα και οι προκλήσεις είναι πολύ μεγάλες. Θα συζητήσουμε, ιδιαίτερα, για την πιθανή επισιτιστική κρίση και όλες τις παρεπόμενες συνέπειες των πολέμων, στην ανάγκη κάποιοι άνθρωποι να φύγουν από τις χώρες τους.

Πιο αναλυτικά, στο πρώτο άρθρο και συγκεκριμένα, τα άρθρα από 1 έως 146 του ανωτέρω κώδικα, επικαιροποιείται και συστηματοποιείται σε ενιαίο κείμενο η νομοθεσία, αναφορικά με τις απαιτήσεις πρώτων, για την απονομή σε πολίτες τρίτων χωρών - ανιθαγενείς- καθεστώτος διεθνούς προστασίας, καθεστώτος πρόσφυγα ή καθεστώτος επικουρικής προστασίας, χορήγησης άδειας παραμονής, πρόσβασης στην εκπαίδευση, την ιατρική περίθαλψη, την απασχόληση και άλλα. Δεύτερον, αναφορικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία.

Περιλαμβάνει, επίσης, γενικές διατάξεις και διαδικασίες υποδοχής, ταυτοποίησης, ιατρικό έλεγχο αιτούντων, γενικούς κανόνες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, διατάξεις σχετικά με τα ευάλωτα πρόσωπα -που είναι πολύ σημαντικό και καθοριστικό- και αξιολόγηση των ειδικών αναγκών της υποδοχής τους, διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, καθώς και της δικαστικής προστασίας. Δηλαδή, αίτηση διεθνούς προστασίας, ενημέρωση και παροχή συμβουλών σε κέντρα κράτησης και σημεία εισόδου στην ελληνική επικράτεια. Υπήρχαν πάντοτε δυσχέρειες και δυσκολία στο να μπορέσει να υπάρξει συνεννόηση.

Προϋποθέσεις για την εξέταση αιτήσεων, όπως αιτήσεων ασυνόδευτων ανηλίκων, ένα κρίσιμο και μείζον θέμα. Διαδικασίες στα σύνορα, ανακλήσεις, προσφυγές, κ.λπ..

Παροχή προσωρινής προστασίας επί της μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών. Διάρκεια και εφαρμογή της προσωρινής προστασίας. Μάλιστα, είναι ζητήματα που απασχόλησαν, εν μέρει, την Ευρώπη το τελευταίο διάστημα και βεβαίως, ευχόμαστε να μην συμβούν, αλλά πρέπει να είμαστε έτοιμοι. Διάρκεια και εφαρμογή, λοιπόν, της προσωρινής προστασίας. Δικαιώματα, πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου, επαναπατρισμό και μέτρα μετά τη λήξη της προσωρινής προστασίας.

Άρα, το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, η κωδικοποίηση, βλέπει ολιστικά το θέμα, κάτι το οποίο είναι καθοριστικός παράγοντας στο να μπορέσουμε να είμαστε συνεπείς απέναντι στον καθέναν, είτε στον εφαρμοστή είτε στον κάθε δικαιούχο.

Στα άρθρα 147 και 148 παρατίθενται τελικές διατάξεις, μεταβατικές διατάξεις και καταργούμενες διατάξεις. Στο παράρτημα παρατίθενται οι πίνακες κωδικοποιητικών και κωδικοποιημένων διατάξεων. Είναι πολύ σημαντικό πού αναφέρεται κάθε άρθρο, σε ποια οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πού στο ισχύον νομικό πλαίσιο της Ελλάδας.

Υπό αυτή την έννοια, θεωρώ ότι σήμερα η συζήτησή μας, επειδή ακούστηκαν και στην επιτροπή ζητήματα που αφορούν στην πολιτική μας σε σχέση με το προσφυγικό-μεταναστευτικό, δεν αφορά αυτά τα ζητήματα. Αυτά ψηφίστηκαν κατά πλειοψηφία, κυρίως. Από εκεί και πέρα, σήμερα μιλούμε για τον κώδικα, αν πραγματικά πρέπει να υπάρχει κώδικας. Αποτελεί ένα πολύ καλό παράδειγμα, μία καλή πρακτική, την οποία οφείλουμε να εφαρμόσουμε σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής, να υπάρχει κώδικας.

Είναι κώδικας και επικοινωνίας. Υπό αυτήν την έννοια, καλώ όλες τις πλευρές να σταθούμε στο αν χρειάζεται η κωδικοποίηση, αν έγινε σωστά η κωδικοποίηση, σύμφωνα με τα άρθρα τα οποία αναφέρθηκαν και να μην μιλούμε στο κομμάτι αν συμφωνούμε με τον ν.4636/2019 του Χρυσόχοϊδη ή τον ν.4825/2021. Αυτά είναι πράγματα τα οποία ψηφίστηκαν από τη Βουλή.

Το ερώτημα εδώ είναι: Βρίσκουμε κάποιο ελάττωμα; Ακούστηκε στην επιτροπή ότι πιθανόν να χρειάζονται κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις. Είναι εδώ ο Υπουργός, ώστε να μπορέσει να δώσει τις ανάλογες απαντήσεις.

Από εκεί και πέρα, νομίζω ότι θα πρέπει όλοι μαζί να ψηφίσουμε, να δώσουμε ένα «ναι» στην κωδικοποίηση, «ναι» στις καλές πρακτικές, «ναι» στο να είμαστε καθαροί και να έχουμε ασφάλεια δικαίου.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο τώρα θα πάρει ο γενικός εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, ο συνάδελφος κ. Γιώργος Ψυχογιός.

Ορίστε, κύριε Ψυχογιέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα.

Θα ξεκινήσω γενικά, λέγοντας ότι και χθες στην επιτροπή ακούσαμε από την κυρία Υφυπουργό το σταθερό αφήγημά σας, περί ανοιχτών συνόρων, περί μη φύλαξης των συνόρων, το οποίο αποτελεί -όπως έχω πει και άλλες φορές- προσβολή και στη χώρα και τους τότε λιμενικούς που έκαναν πάνω από τετρακόσιες τριάντα χιλιάδες διασώσεις τα χρόνια της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ και που πάλι καλά -πάλι καλά λέμε εμείς- που δεν ήσαν εσείς το 2015 κυβέρνηση, σε αυτό το κύμα που κήρυξε τον πόλεμο στη Συρία, να διαχειριστείτε αυτή την κατάσταση.

Και βέβαια επιμένετε στη ρητορική πραγματικών και μη προσφύγων, κανονικών και μη προσφύγων. Δεν το παίρνετε πίσω αυτό. Προφανώς οι Ουκρανοί είναι πρόσφυγες, αλλά υπάρχουν και πρόσφυγες που φεύγουν από εμπόλεμες ζώνες, από συρράξεις, από απολυταρχικά καθεστώτα από όλο τον κόσμο. Γι' αυτό είναι στοιχειώδης υποχρέωση να το ανακαλέσετε αυτό και να το αποκαταστήσετε.

Στο νομοσχέδιο, πράγματι, πρόκειται για μια κωδικοποίηση, η οποία από μόνη της δεν είναι αρνητική ούτε είμαστε επί της αρχής απέναντί της. Όμως μετράει και η ουσία αυτών των οποίων κωδικοποιούνται εδώ και τι σηματοδοτούν αυτά.

Βέβαια, όντως και ως δικηγόρος θα ήθελα να έχω κωδικοποιημένη νομοθεσία, όπως και οι πολίτες και οι πρόσφυγες και οι μετανάστες και οι δικαστές και οι υπάλληλοι. Όμως, ακόμα και σε αυτό υπάρχουν προβλήματα.

Υπάρχουν αλληλοεπικαλύψεις, υπάρχουν λάθη, υπάρχουν ατέλειες στην ίδια κωδικοποίηση, με βασικό σημείο -σας το επαναλαμβάνω το είπα και χτες- τον ορισμό της ευαλωτότητας, όπου άλλος είναι στο άρθρο 1, άλλος είναι στο άρθρο 67, άλλος είναι στο άρθρο 72 και έχει να κάνει με το νευραλγικό κομμάτι των συγγενών θυμάτων ναυαγίων. Αυτό το πράγμα μας δημιουργεί και συνειρμούς με κάποιες δίκες οι οποίες γίνονται στα νησιά και αθρώνονται συγγενείς θυμάτων τελικά, οι οποίοι διώκονται με τις διατάξεις για την ποινικοποίηση της διάσωσης.

Άρα, παρακαλώ, να το δείτε αυτό, για να υπάρχει ενιαίος ορισμός τουλάχιστον στα άρθρα.

Από εκεί και πέρα, σε τρία χρόνια έχετε φέρει τρία νομοσχέδια για την υποδοχή και το άσυλο, πολλές από τις διατάξεις έπρεπε να έχουν καταργηθεί και αυτό ήδη να έχει ολοκληρωθεί. Παρ' όλα αυτά, συνεχίζετε να τις φέρνετε.

Υπάρχει και μία διάταξη στο τέλος της κωδικοποίησης η οποία δεν αναφέρει ρητώς ποιες διατάξεις είναι οι καταργούμενες. Διότι όταν κάποιος πρέπει να εφαρμόσει τον νόμο, είτε είναι υπάλληλος είτε είναι δικαστής που θα το ελέγξει είτε είναι πολίτης, θα πρέπει να ξέρει ακριβώς ποιες καταργούνται και ποιες είναι υπέρτερης αξίας από τις άλλες. Δεν μπορεί να το κρίνει αυθαίρετα. Πρέπει να βάλετε ακριβώς ποιες είναι οι καταργούμενες διατάξεις.

Υπάρχει ένα ζήτημα και με τις ΜΚΟ όπου παίρνετε ένα κομμάτι απ' αυτά που είχατε νομοθετήσει εσείς, αλλά και εμείς παλιότερα, και δεν βάζετε το σύνολο του πλαισίου για τις ΜΚΟ. Επιλέγετε ένα συγκεκριμένο κομμάτι που βάζετε μέσα στην κωδικοποίηση. Δεν μπορεί να γίνει έτσι κωδικοποίηση.

Και βέβαια, με την προσωρινή προστασία υπάρχει το προεδρικό διάταγμα, το οποίο είναι πολύ παλιό, με μια φρασολογία και με μια λογική που δεν απαντά στις ανάγκες, το οποίο έχει με-

ταφερθεί αυτούσιο. Και βέβαια είναι άλλο το κομμάτι ότι υπάρχει στην προσωρινή προστασία δικαίωμα εργασίας και ένα υπέρτερο δικαίωμα που είναι το αίτημα ασύλου για έξι μήνες το αναστέλλετε. Δεν μπορεί κάποιος να δουλέψει όταν κάνει αίτημα ασύλου για έξι μήνες.

Όλα αυτά, λοιπόν, είναι ζητήματα που προφανώς δεν παραπέμπουν σε μια άριστη παρέμβαση κωδικοποίησης, αλλά σε μια πλημμελή, ελλειμματική παρέμβαση.

Και βέβαια επί της ουσίας οι διατάξεις αυτές, όπως λέμε, επενδύουν στο δόγμα της ενεργητικής και παθητικής αποτροπής, στις παραβιάσεις Διεθνούς Δικαίου και στην αλλοίωση πολλών φορές του πνεύματος και του γράμματος των οδηγιών.

Κύριε Υπουργέ, είστε τώρα Υπουργός, αλλά το 2019 δεν θα μπορούσατε να ήσασταν, διότι δεν υπήρχε Υπουργείο. Καταργήσατε το Υπουργείο όταν ανεβήκατε στην Κυβέρνηση, λέγοντας ότι δεν χρειάζεται. Το επαναφέρατε άρον άρον. Είπατε εσείς μετά ότι η αυλαία του προσφυγικού-μεταναστευτικού έκλεισε. Άκουσον άκουσον. Ένα ζήτημα παγκόσμιο, δύσκολο, σύνθετο, πολυεπίπεδο, που έχει να κάνει, όπως είπαμε, με πολέμους, με συρράξεις, με ανισότητες, με επισιτιστικές κρίσεις, με κλιματικές κρίσεις, το τελειώσατε εσείς. Πώς το τελειώσατε τώρα; Κάνοντας δομές χιλιάδων ανθρώπων στα νησιά; Κανείς δεν μπορεί να το καταλάβει.

Λέτε επίσης και σε διάφορες συνεντεύξεις σας και στον λόγο σας, αλλά και ο Πρωθυπουργός, για το Διεθνές Δίκαιο. Το επικαλούμαστε πάντα σε εθνικό επίπεδο και καλά κάνουμε. Όμως, είναι άραγε ταιριαστό με το Διεθνές Δίκαιο το να έχουμε διώξεις αυτήν τη στιγμή στη χώρα δημοσιογράφων, φωτογράφων, δικηγόρων, ακόμα και Βουλευτών -ο κ. Μιχαηλίδης είναι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος σήμερα- για ζητήματα που έχουν να κάνουν με την αυτονόμητη τήρηση της τάξης και των συνταγματικών δικαιωμάτων και ελευθεριών τους; Είναι άραγε Διεθνές Δίκαιο να ποινικοποιούμε τη διάσωση στη θάλασσα που προφανώς και πρέπει να ενημερώνεται πάντα το Λιμενικό, αλλά πρέπει και κάθε πλωτό που περνάει να έχει το δικαίωμα και την υποχρέωση να σώζει; Ή μήπως είναι Διεθνές Δίκαιο να ζητάει η κ. Γιόχανσον ανεξάρτητο παρατηρητήριο, να έχουμε καταγγεληθεί από παντού και να μην το κάνουμε εμείς και να έχει ο Συνήγορος του Πολίτη πενήντα υποθέσεις, όπως είπε στην επιτροπή μας, που αφορούν πάνω από δέκα χιλιάδες ανθρώπους με καταγγελίες; Ή μήπως αυτές οι πάρα πολύ σοβαρές καταγγελίες δεν μας έχουν κοστίσει την περικοπή χρηματοδοτήσεων από την Ευρώπη για την Ακτοφυλακή και άλλα;

Και βέβαια όταν το Συμβούλιο της Ευρώπης έρχεται και μας λέει για τη διοικητική κράτηση που την έχουμε κάνει κανόνα με έως και τριάντα έξι μήνες για ανθρώπους που δεν έχουν διαπράξει αδίκημα και εμείς γεμίζουμε όλες αυτές τις άθλιες δομές χωρίς να λαμβάνουμε υπ' όψιν ότι πρέπει να είναι η εσχάτη λύση η κράτηση και όχι ο γενικός κανόνας, τότε κι εδώ υπάρχει ζήτημα εφαρμογής του Διεθνούς Δικαίου, αλλά και του Εθνικού Δικαίου, θα πω εγώ.

Και βέβαια υπάρχουν και άλλα πολύ κρίσιμα και σοβαρά περιστατικά, τα οποία συμβαίνουν στα σύνορά μας. Και ενώ υπάρχουν αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες, εμείς δεν πάμε να διασώσουμε από νησίδες στον Έβρο, παρ' ότι υπάρχουν γι' αυτό αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και αυτό νομίζω ότι μας εκθέτει, διότι είναι στοιχειώδης υποχρέωση της χώρας, τίποτα λιγότερο και τίποτα περισσότερο.

Η ασφαλής τρίτη χώρα: Παραμένει σε ισχύ η κοινή υπουργική απόφαση για την Τουρκία ως ασφαλή τρίτη χώρα. Αυτό το ζήτημα, όπως ξέρετε, κρίνεται αυτήν τη στιγμή και στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Όμως, ποιος σας πιστεύει αυτήν τη στιγμή, όταν απορρίπτονται αιτήσεις ασύλου με τα νομοσχέδια που έχετε περάσει, αφού έχετε κάνει περίφημες περικοπές σε βασικές εγγυήσεις του ασύλου, μεταξύ των οποίων και για ανθρωπιστικούς λόγους, που ήταν η περίπτωση του Σαϊντού, του μαθητή; Οι ανθρωπιστικοί λόγοι ήταν το τελευταίο αποκομμένο ανθρώπων που είχαν δεσμούς με τη χώρα, που είχαν λόγους υγείας ή κοινωνικούς ή οικογενειακούς λόγους, να παραμείνουν εδώ και ήταν συγκεκριμένα τα κριτήρια. Το καταργήσατε και αυτό.

Όμως, η ασφαλής τρίτη χώρα οδηγεί στο να απορρίπτονται οι αιτήσεις ακόμα και Αφγανών, οι οποίοι αυτήν τη στιγμή έχουν τους Ταλιμπάν στη χώρα τους. Απορρίπτονται οι αιτήσεις τους διότι δεν εξετάζονται στην ουσία τους, δεν εξετάζονται στο αν έχουν προσφυγικό προφίλ ή όχι. Εξετάζονται στο αν θα γυρίσουν σε μια χώρα η οποία φυλακίζει Βουλευτές, δημοσιογράφους, δικηγόρους και η οποία δεν έχει κράτος δικαίου. Πώς, λοιπόν, γίνεται η επιστροφή εκεί, που δεν γίνεται, διότι υπάρχει και αυτό το ζήτημα; Μένουν όλοι στη χώρα.

Αυτά είναι τα ζητήματα και αυτά έχουν να κάνουν όχι με γενικές διακηρύξεις ή διατύπώσεις, αλλά έχουν να κάνουν με την ανθρώπινη ζωή και αξιοπρέπεια, με την εικόνα της χώρας και μ' ένα όπλο που έχει η χώρα που είναι το Διεθνές Δίκαιο και που πρέπει πάντα να το τηρεί, για να το χρησιμοποιεί και απέναντι σ' αυτούς που θέλουν να το παραβιάσουν απέναντί της.

Από εκεί και πέρα υπάρχει η ένταξη. Το σχέδιο ένταξης το έχουμε συζητήσει, το έχουμε αναλύσει. Είναι ένα σχέδιο-ευχολόγιο το οποίο αντί να δίνει στη χώρα και στους ανθρώπους τη δυνατότητα να ενταχθούν πραγματικά -και είναι προς όφελος όλων αυτό- έρχεται και προσομοιάζει περισσότερο με μια διαδικασία αφομοίωσης χωρίς εργαλεία, χωρίς δράσεις, χωρίς να λαμβάνει υπ' όψιν την εθνική στρατηγική για την ένταξη που είχαμε εμείς ξεκινήσει και που είχε μπει σε μια ροή. Δεν είχε φτάσει εκεί που πρέπει, αλλά είχε μπει σε μια ροή και είχαν γίνει βήματα. Είχαμε και τις προγράμματα «ΕΣΤΙΑ» το οποίο ήταν υποδειγματικό. Έρχεστε να το κλείσετε στο τέλος του 2022. Υπάρχουν πολύ καλές πρακτικές από τα Χανιά, από τη Λιβαδειά, από την Τρίπολη στην Πελοπόννησο που δείχνουν πόσο σημαντικό ήταν το πρόγραμμα αυτό για την υποδοχή και την ένταξη των ανθρώπων και πόσο κέρδισαν και οι τοπικές κοινωνίες. Έρχεστε να το κλείσετε για να στείλετε τους ανθρώπους στις δομές-φυλακές που φτιάχνετε. Αυτή είναι η πολιτική σας, η κοντόφθαλμη και αδιέξοδη πολιτική σας.

Άρα, ας δούμε λίγο και τη μεγάλη εικόνα. Η μεγάλη εικόνα λέει ότι έχουμε ένα σύμφωνο μετανάστευσης της Ευρώπης το οποίο συζητείται τώρα και το οποίο είναι πάρα πολύ κρίσιμο, σοβαρό και με πολλές προεκτάσεις για τη χώρα. Αντ' αυτού, λοιπόν, εμείς έχουμε την ίδια λογική των προθύμων να εφαρμόσουμε πολιτικές που θέλουν συγκεκριμένες χώρες, όπως η Αυστρία, το Βίττεγκραντ, με τις οποίες ανταλλάσσουμε και επιστολές όχι για να πάρουν μέρος του βάρους, αλλά για το πώς θα κάνουμε αποτροπή στα σύνορα. Φτιάχνουμε χιλιάδες θέσεις για αποθήκες ψυχών στα νησιά με εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ, φτιάχνουμε μια λογική και μια στρατηγική η οποία μας κάνει «κροκόδειλο» της Ευρώπης, μας κάνει «δεσμοφύλακα» της Ευρώπης, μας κάνει «ασπίδα» της Ευρώπης, αλλά που η Ευρώπη δεν λαμβάνει την ευθύνη της. Δεν ζητάμε μετ' επιτάσεως και με συμμαχίες -όπως το MED5 που είχαμε ξεκινήσει εμείς με τις χώρες του Νότου και τις χώρες πρώτης υποδοχής- ισότιμη κατανομή, σταθερό μηχανισμό μετεγκαταστάσεων, κοινές πολιτικές για το άσυλο, οικονομικές επανενώσεις. Θέλουμε να αντιμετωπίσουμε σε διμερές επίπεδο το προσφυγικό-μεταναστευτικό, πράγμα το οποίο είναι απαράδεκτο, αδιέξοδο και επιζήμιο και για τους ανθρώπους και για τη χώρα.

Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα οι Ευρωπαίοι, οι οποίοι έχουν και αυτοί τις ευθύνες τους προφανώς, να στέλνουν χρηματοδοτήσεις για να γίνονται όλες αυτές οι δομές-φυλακές στα νησιά, να παραβιάζονται δικαιώματα και να έρχεται και η χώρα που είναι πρώτης υποδοχής σε πάρα πολύ δύσκολη θέση.

Το προσφυγικό-μεταναστευτικό, λοιπόν, θέλει σχέδιο. Είναι ένα θέμα δύσκολο. Θέλει ανθρωπισμό, θέλει οργάνωση, θέλει προσωπικό. Εσείς έχετε απολύσει από τις δομές ακόμα και ανθρώπους που δούλευαν στα κοινωφελή προγράμματα του ΟΑΕΔ. Θέλει διεκδίκηση στην Ευρώπη και θέλει και τις βασικές αρχές του ΟΗΕ από το σύμφωνο -όπου και εμείς είχαμε συμμετάσχει τότε- για νόμιμες και ασφαλείς διόδους, για σταθερές μετεγκαταστάσεις, για κοινές πολιτικές σε ό,τι έχει να κάνει με τις αιτίες που γεννούν το προσφυγικό-μεταναστευτικό, προκειμένου αυτό να υλοποιηθεί και να αφαιρεθεί και από την Τουρκία αυτό που πράγματι χρησιμοποιεί και εργαλείοι σε κάθε βήμα, τη δυνατότητα να διαπραγματεύεται πάνω σ' αυτό.

Από εκεί και πέρα, νομίζω ότι έχει να κάνει και μ' ένα ζήτημα συνολικά της πολιτικής σας και γι' αυτό δεν μπορούμε να μιλούμε μόνο στο κομμάτι που έχει να κάνει με την κωδικοποίηση. Ναι, η κωδικοποίηση είναι σημαντική, αλλά από εκεί και πέρα πρέπει να δούμε και τη γενικότερη στρατηγική, την ευρύτερη εικόνα και την αντίληψη που έχετε για το προσφυγικό-μεταναστευτικό. Αυτή φαίνεται βέβαια και σε άλλα άρθρα που είναι για την επιτροπεία, που είναι για το πώς βλέπετε την «ανηλικότητα», που έχετε κάνει έναν αδιανόητο, απαράδεκτο και άθλιο διαχωρισμό των ανθρώπων από δεκαπέντε ετών και πάνω ή από δεκαπέντε ετών και κάτω, πράγμα που αντιβαίνει ευθέως στη σύμβαση δικαιωμάτων του παιδιού του ΟΗΕ, προκειμένου να μπορείτε ενδεχομένως να απελαύνετε αυτούς που είναι πάνω από δεκαπέντε.

Αντί να φέρετε τον εμβληματικό νόμο της επιτροπείας, που είχαμε καταθέσει το 2018, έρχεστε να τον διαμελίσσετε σε δύο Υπουργεία, στο Μετανάστευσης και Ασύλου και στο Εργασίας, που έχει την τεχνογνωσία και τους ανθρώπους να το διαχειριστεί. Αυτό δείχνει την έγνοια σας για τα ασυνόδετα ανήλικα, που παρ' όλα αυτά επενδύετε σε αυτά επικοινωνιακά. Θα αναφερθεί φαντάζομαι η κ. Φωτίου αργότερα σε αυτό.

Και, βέβαια, εκείνο το οποίο θα πρέπει, επίσης, να τονίσουμε είναι ότι αυτό που επιδιώκετε σαν μεγάλη εικόνα, σαν κάδρο γύρω από ένα ζήτημα, το οποίο -επαναλαμβάνω- δεν έχει πέσει από τη δημοσιότητα διότι έχουν πέσει μόνο οι ροές, αλλά έχει πέσει από τη δημοσιότητα διότι αν ήταν η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ με αυτά που γίνονται στο πεδίο, θα είχαμε τις κάμερες μέρα παρά μέρα έξω από τις δομές ή στα νησιά ή και εγώ δεν ξέρω πού, είναι μια λογική που αξιοποιείται επικοινωνιακά, πολιτικά για ένα ακροατήριο όχι φιλελεύθερο, συντηρητικό, δεξιό και ακροδεξιό ακροατήριο με αυτά που και νομοθετείτε και λέτε στη ρητορική σας, τα οποία ξέρετε ότι στο πεδίο δεν ισχύουν.

Έχετε δημιουργήσει γκρίζες ζώνες με αόρατους ανθρώπους χωρίς δικαιώματα και υποχρεώσεις που βρίσκονται στη χώρα αυτήν τη στιγμή, κάτι το οποίο, βέβαια, καλλιεργεί και τον ρατσισμό και τον κοινωνικό αυτοματισμό, όταν κάποιος ανθρώπους αόρατους, όταν βάζεις στο περιθώριο κατά συρροή και επεκτείνεται μετά στην κοινωνική πλειοψηφία. Μη νομίζει η κοινωνία ότι μένουν στους πιο ευάλωτους. Ξεκινάνε από εκεί και φτάνουν σε όλους. Δυσκολεύεται πάρα πολύ την εικόνα της χώρας, η οποία, παρά τα όποια λάθη μπορεί να είχαν γίνει και από εμάς σε μια πολύ δύσκολη συγκυρία, είχε αναβαθμιστεί πάρα πολύ στο επίπεδο των δικαιωμάτων, των ελευθεριών, των νομοσχεδίων που είχαμε περάσει με τις πιο σύγχρονες πρακτικές για τη χειραφέτηση και τα δικαιώματα ανθρώπων που ήταν ευάλωτοι σε όλα τα επίπεδα και σε όλα τα Υπουργεία.

Και είναι και ένα πεδίο στο οποίο εμείς καλούμε ανθρώπους, οι οποίοι δεν είναι απαραίτητα αριστεροί, είναι προοδευτικοί, είναι δημοκρατικοί, είναι ευαίσθητοι, να δώσουμε τη μάχη για τα αυτονόητα, δηλαδή να εφαρμόζεται ο νόμος για όλους ισότιμα και να κυριαρχήσει η ανθρωπιά και αλληλεγγύη, όπως έγινε από την κυβέρνησή μας, που έπαιξε καθοριστικό ρόλο στο γεγονός ότι βρέθηκε εκεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε. Επειδή ακούγονται και διάφορα για το τι παρέδωσε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, τι έκανε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, άλλοι προσπαθούν να μηδενίσουν ή να εξισώσουν τον ΣΥΡΙΖΑ με τη Νέα Δημοκρατία, η Νέα Δημοκρατία μιλάει για χάος, θέλω να πω ότι παραδώσαμε είκοσι χιλιάδες θέσεις σε είκοσι οχτώ δομές φιλοξενίας, παραδώσαμε είκοσι πέντε χιλιάδες θέσεις σε σπίτια μέσω του «ΕΣΤΙΑ», επτά χιλιάδες θέσεις σε ξενοδοχεία, πέντε χιλιάδες θέσεις σε διαμερίσματα με το πρόγραμμα «ΗΛΙΟΣ», χίλια διακόσια άτομα στην Υπηρεσία Ασύλου όπου παραλάβαμε διακόσια, είκοσι επιτροπείες στην Αρχή Προσφυγών, επιπλέον προσωπικό τακτικό και συμβασιούχους στην Υπηρεσία Ασύλου και στην Αρχή Προσφυγών και δωδεκάμισι χιλιάδες παιδιά στα σχολεία.

Ήταν ένα πολύ σημαντικό πρόγραμμα, το οποίο υλοποιήθηκε και πέτυχε και συνέβαλε πάρα πολύ και στην ένταξη, αλλά και στην γενικότερη φιλοσοφία και αντιμετώπιση της ελληνικής κοι-

ωνίας, που στην τεράστια πλειοψηφία της έδειξε αλληλεγγύη και σε αυτήν πρέπει να απολογηθούμε και να δείξουμε και εμείς ότι ζητάμε αλληλεγγύη και από την Ευρώπη και η ενδοχώρα προς τα νησιά, αλλά και εμείς προς τους πρόσφυγες και τις τοπικές κοινωνίες.

Είμαστε, λοιπόν, έτοιμοι με σχέδιο και οργάνωση, με καθημερινή μάχη στο πεδίο, όπως απαιτεί ένα πολυεπίπεδο ζήτημα, με ισορροπία δικαιωμάτων που πρέπει να υπάρχει μεταξύ τοπικών κοινωνιών και προσφύγων, να χειριστούμε ένα –επαναλαμβανών– σύνθετο ζήτημα, κρατώντας τις πολύ καλές πρακτικές και τις νομοθετικές πρωτοπορίες που κάναμε, αλλά και την επικράτηση αλληλεγγύης τα προηγούμενα χρόνια απέναντι στον ρατσισμό και την ξενοφοβία που επανέρχονται και με δική τους ευθύνη και, βέβαια, να διαχειριστούμε και να κάνουμε τομές –όχι μόνο να διαχειριστούμε– με το βλέμμα στη διεθνή νομιμότητα και τη διεκδίκηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο ακόμα και με αρνητικούς συσχετισμούς, διότι αυτό το χρωστάμε και στη χώρα για αυτά που έχει κάνει τα προηγούμενα χρόνια και σήκωσε μεγάλο βάρος και στους πολίτες και στους πιο ευάλωτους, τους πρόσφυγες και τους μετανάστες και αυτούς που ήταν στο περιθώριο, γιατί και εμείς κληθήκαμε στην ιστορία μας να γίνουμε πρόσφυγες και μετανάστες πολλές φορές και πρέπει να το θυμόμαστε και το θυμάται η ελληνική κοινωνία.

Επομένως, με αυτές τις σκέψεις και λέγοντας ότι εμείς θα καταψηφίσουμε για όλους αυτούς τους λόγους τη συγκεκριμένη κωδικοποίηση, δεσμευόμαστε ότι και πολλές από αυτές τις διατάξεις, οι οποίες επενδύουν –επαναλαμβανών– στον κοινωνικό αυτοματισμό, επενδύουν στον κυνισμό και δεν υιοθετούν τις σύγχρονες διεθνείς πρακτικές, θα τις καταργήσουμε ως επόμενη κυβέρνηση και θα φέρουμε και πάλι τη χώρα σε ένα επίπεδο το οποίο της αξίζει και της πρέπει σαν σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Γεώργιος Καμίνης, ειδικός αγορητής από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με τον κώδικα, τον οποίον καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα, βλέπουμε να αποτυπώνονται οι παλινωδίες της Κυβέρνησης σε όλη της την πολιτική, έτσι όπως άρχισε να διαμορφώνεται από το καλοκαίρι του 2019 πάνω στα θέματα του ασύλου και της μετανάστευσης.

Η Κυβέρνηση κατηγορεί την προκάτοχό της πάρα πολύ συχνά για ιδεοληψίες. Τις δικές της ιδεοληψίες ωστόσο τις παραβλέπει και η πρώτη ήταν το γεγονός ότι έσπευσε με μια συμβολική κίνηση που απευθυνόταν σε μια κοινή γνώμη –ποια άραγε;– να καταργήσει το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου μόλις ανέλαβε, θέλοντας έτσι στην ουσία να δείξει ότι το ζήτημα αυτό δεν είναι τόσο σημαντικό και μπορεί να το χειριστεί ένας Γενικός Γραμματέας στο πλαίσιο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Στη συνέχεια μας έφερε τον ν.4636, που αυτός πράγματι ήταν μια κωδικοποίηση. Γιατί; Γιατί κωδικοποιούσε τις διαδικασίες μετανάστευσης και ασύλου σε όλες τις όψεις τους και κυρίως ερχόταν και ρύθμιζε πολύ συγκεκριμένα ζητήματα, τα οποία απουσιάζουν από την παρούσα κωδικοποίηση, όπως είναι οι διαδικασίες και η συγκρότηση των επιτροπών πρώτου και δευτέρου βαθμού, οι οποίες καλούνται να αποφασίσουν πάνω στη χορήγηση ασύλου.

Αυτά τα πολύ σημαντικά λείπουν από την παρούσα κολοβή κωδικοποίηση. Εμείς τότε, παρά τις συγκεκριμένες επιφυλάξεις μας πάνω σε κάποια άρθρα, ουσιαστικά ψηφίσαμε θετικά, γιατί βλέπαμε τη μεγάλη εικόνα, ότι γινόταν μια κωδικοποίηση και μια ενσωμάτωση των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία έβαζε τάξη πραγματικά σε ένα συνονθύλευμα διατάξεων που είχαν συσσωρευτεί με έναν άναρχο τρόπο μέσα στα χρόνια. Είχαμε, βέβαια, από τότε διατυπώσει σοβαρές επιφυλάξεις πάνω σε συγκεκριμένα άρθρα.

Λίγους μήνες αργότερα, τον Δεκέμβριο του 2019, η Κυβέρνηση άρχισε να καταλαβαίνει το λάθος της και προσπάθησε να το διορθώσει δημιουργώντας μια θέση συντονιστή στη Γενική

Γραμματεία στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη με ένα άναρχο συνονθύλευμα αρμοδιοτήτων. Και, τελικά, κατάληξη όλων αυτών ήταν λίγο αργότερο, τον Γενάρη του 2020, να επανασυστήσει το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

Όμως, σε αυτό το νομοθέτημα που είχε κωδικοποιήσει τις υπάρχουσες διατάξεις και ενσωμάτωνε οδηγίες η Κυβέρνηση μέσα σε ένα διάστημα μικρότερο των τριών ετών έχει επιφέρει πάνω από εκατό ουσιαστικές τροποποιήσεις με έξι νομοθετήματα και με κάποια άρθρα διάσπαρτα, όπου κατά βάση ήρθε και με έναν τρόπο σπασμωδικό περιόριζε πολύ συγκεκριμένα δικαιώματα και έκανε ασφυκτικές διαδικασίες σε μια αλληλουχία άρθρων, τα οποία αναγκάζεται σήμερα ουσιαστικά να έρθει όπως-όπως να τα κωδικοποιήσει.

Παράλληλα, η συγκυρία υπέδειξε την ανάγκη να κωδικοποιηθεί και το π. δ. 80/2006, το οποίο αφορά προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων.

Αυτό συνέβη λόγω του πολέμου στην Ουκρανία. Μέχρι τότε είχαμε αφήσει το προεδρικό διάταγμα να κοιμάται και προβαίνομε σήμερα σε μία κωδικοποίηση. Ουσιαστικά το προεδρικό διάταγμα, το οποίο είναι του 2006 αλλά στην ουσία ερχόταν και ενσωμάτωνε οδηγία του 2001 –μιλάμε δηλαδή για νομοθέτημα το οποίο αριθμεί είκοσι χρόνια πια– έρχεται και προσπαθεί να το ενσωματώσει σε ένα ενιαίο κείμενο πια με τις διαρκείς τροποποιήσεις των τελευταίων ετών του νομοθετικού καθεστώτος για το άσυλο, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται –όπως είχα την ευκαιρία να τονίσω λεπτομερώς χθες στην επιτροπή– ένα σωρό αντινομίες.

Υπάρχουν ακόμα και μεγάλες ορολογικές διαφορές. Το προεδρικό διάταγμα μιλάει, ας πούμε, για επαναπατρισμό. Εδώ πέρα μιλάμε για επιστροφές, μετεγκαταστάσεις, το ένα το άλλο. Το προεδρικό διάταγμα δεν προέβλεπε άτομα χρήζοντα ιδιαίτερης προστασίας, όπως είναι οι μονογονεϊκές οικογένειες ή τα θύματα trafficking. Ερχόμαστε λοιπόν αυτά και τα ενσωματώσουμε όπως όπως, με αποτέλεσμα να ανακύψουν και ερμηνευτικά ζητήματα, όταν θα κληθεί ο εφαρμοστής του δικαίου να ερμηνεύσει αυτές τις διατάξεις.

Υπάρχει μια ανισότητα και στο θέμα των χρηματοδοτήσεων. Στην περίπτωση των προγραμμάτων υποστήριξης των δικαιούχων προσωρινής προστασίας, αναφέρεται το AMiD, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει και μέσω του TEBA. Την ίδια στιγμή, οι πηγές χρηματοδότησης για το άσυλο και την υποδοχή δεν αναφέρονται στον κώδικα, γιατί δεν είναι σαφές –όπως είπα– και ο λόγος, για τον οποίο η σύνθεση των επιτροπών προσφύγων και η λειτουργία τους κρίθηκε ότι δεν αποτελούν αντικείμενο του παρόντος κώδικα.

Κύριε Υπουργέ, ετοιμάζετε αλλαγές στις επιτροπές προσφύγων; Μήπως σας ενοχλεί το γεγονός ότι εκεί συνεδριάζουν και δικαστές και εφαρμόζεται η νομιμότητα όπως πρέπει; Αν προετοιμάζετε αλλαγές στις επιτροπές προσφύγων, καλό είναι σήμερα να μας το πείτε.

Κατά κόρον έχουμε μιλήσει για το θέμα του εγκλωβισμού χιλιάδων ανθρώπων στα σύνορα είτε στα χερσαία, κοντά στον Έβρο, είτε στα νησιά μας. Είναι γεγονός ότι οι ροές έχουν μειωθεί σημαντικά. Είναι γεγονός ότι λόγω και του κορωνοϊού, λόγω της πανδημίας, έχει υπάρξει μια μεγάλη αποσυμφόρηση στα νησιά. Ωστόσο το πρόβλημα είναι ότι η δημιουργία γιγαντιαίων δομών και στον Έβρο και στα νησιά δεν προωινίζεται τίποτα το θετικό για τους κατοίκους αυτών των μεθορίων περιοχών γιατί υπάρχει εμφανής αντίφαση: ενώ μειώνονται οι ροές, εμείς αυξάνουμε σε μέγεθος αυτές τις τεράστιες δομές.

Και είναι προφανές ποιος είναι ο σχεδιασμός, ότι στην επόμενη κρίση, η οποία κάποια στιγμή θα επισυμβεί, θα έχουμε τον εγκλωβισμό χιλιάδων ανθρώπων και πάλι στα νησιά: στη Χίο, στη Λέσβο, στη Λέρο, στην Κω.

Εγκαινιάστηκε η νέα δομή στη Σάμο, η οποία χωρά οκταπλάσιο αριθμό ατόμων απ' αυτόν που φιλοξενεί σήμερα. Αυτό είναι το μοντέλο για τις δομές. Σε τεράστιες εκτάσεις δημιουργούνται στρατόπεδα για τους νεοεισερχόμενους, με δυσθεώρητα ποσά να δαπανώνται για την κατασκευή, τη συντήρηση, για αυξημένα μέτρα ασφαλείας και τη σίτιση. Ενδεικτικά, σύμφωνα με κάποιες σχετικές αποφάσεις-πλαίσιο, μιλάμε για 450 εκατομμύρια ευρώ

περίπου σε τέσσερα έτη για υπηρεσίες διαχείρισης κτηρίων, φύλαξης και τα λοιπά, άλλα 400 εκατομμύρια ευρώ για όστια.

Από το κόστος ανοικίας των οικοπέδων μέχρι και τη λειτουργία όλων των νέων δομών, αυτό που βλέπουμε είναι μια δημοσιονομική χαλαρότητα. Αν μετρήσει κανείς το συνολικό κόστος και το διαιρέσει με τον αριθμό των διαμενόντων σήμερα, προκύπτει ένα εξωφρενικό ποσό. Αλλά και όπως δείξαμε, και σε πάρα πολλές δομές οι οποίες έχουν δημιουργηθεί κάνοντας τη σύγκριση με το κόστος που συνεπαγόταν η διαβίωση στα διαμερίσματα, και πάλι τα ποσά είναι εξωφρενικά.

Έχουμε τονίσει επανειλημμένα ότι οποιαδήποτε εθνική νομοθετική ή άλλη πρωτοβουλία πρέπει να λαμβάνεται υπό τους όρους προστασίας των δικαιωμάτων, σεβασμού των διεθνών συνθηκών και των ευρωπαϊκών κανόνων και πρέπει βεβαίως να στηρίζεται στο ρεαλιστικό δεδομένο του πολύ μικρού αριθμού επιστροφών και απελάσεων. Πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν την αμφίσημη στάση -το λέω επιεικώς- κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της γειτόνισ χώρας. Σε διαφορετική περίπτωση, ο κίνδυνος ανά πάσα στιγμή εγκλωβισμού χιλιάδων ανθρώπων χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα στη χώρα μας είναι απολύτως ορατός.

Για το έτος 2021, οι αναγκαστικές επιστροφές εμφανίζονται στα ίδια χαμηλά επίπεδα με το 2020, με τη συντριπτική πλειονότητα των επιστρεφόμενων να παραμένουν Αλβανοί υπήκοοι, σύμφωνα με το Συνήγορο του Πολίτη, ενώ το πρώτο τετράμηνο του 2022 έχουν γίνει μόλις οκτακόσιες δέκα αναγκαστικές επιστροφές.

Γι' αυτό ακριβώς επιμένουμε στην ευρωπαϊκή λύση, στην ίση κατανομή των ευθυνών και στην καθιέρωση ενός αναγκαστικού -το τονίζω, αναγκαστικού- μηχανισμού μετεγκατάστασης των νεοεισερχομένων και των παράτυπων μεταναστών προς απέλαση, αλλά και των αιτούντων άσυλο, πριν από την τυχόν αναγνώρισή τους και την εν γένει διαχείριση τους από το ελληνικό κράτος και όχι τον εγκλωβισμό στα σημεία εισόδου.

Το ξέρουμε όλοι, το βλέπουμε, το ζούμε ότι το νέο ευρωπαϊκό σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, όπως φαίνεται τελικά να διαμορφώνεται, δεν καταφέρνει να πετύχει την ισορροπία μεταξύ αλληλεγγύης και επιμερισμού ευθύνης των κρατών -μελών.

Τους τελευταίους μήνες έχουμε τον πόλεμο στην Ουκρανία και είδαμε και βλέπουμε και το ζούμε χιλιάδες άνθρωποι ουσιαστικά να καταφεύγουν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των οποίων και στη δικιά μας, ουσιαστικά ζητώντας προστασία. Αυτό δημιουργεί νέα δεδομένα. Βλέπουμε και στις χώρες του ευρωπαϊκού Βορρά, ειδικά στις χώρες της κεντρικής Ευρώπης, του Βίσεγκραντ, ότι τελικά το ζήτημα της αλληλεγγύης πρέπει να θεθεί σφαιρικά για όλους και ότι αν δεν υπάρξει αλληλεγγύη, τίποτα δεν διασφαλίζει ότι και αυτές κάποια στιγμή -όπως έχει συμβεί τώρα με τον ουκρανικό πόλεμο- δεν θα είναι εκτεθειμένες σε μαζικές εισροές ανθρώπων οι οποίοι ζητούν προστασία.

Αυτή τη συγκυρία, αυτό το μάθημα που εισπράττουν αυτή τη στιγμή οι χώρες του Βίσεγκραντ πρέπει η Κυβέρνησή μας να το εκμεταλλευτεί και να δείξει ακριβώς τι σημαίνει η έλλειψη αλληλεγγύης, τι κακό μπορεί να συνεπάγεται για μία χώρα, όταν την αφήνουμε μόνη της, όπως έχει συμβεί με εμάς.

Φυσικά έχουμε τονίσει και κατά τη διάρκεια αυτών των δυόμισι ετών ότι έχει γίνει μια τεράστια κατάχρηση στα θέματα των κατά παρέκκλιση διαδικασιών είτε για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, είτε για το διορισμό έκτακτου προσωπικού στο Υπουργείο και σε περιφερειακές υπηρεσίες, είτε στα θέματα διαφόρων αναθέσεων και υπηρεσιών.

Θα έχουμε τη δυνατότητα -και με το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών που θα συζητηθεί αύριο εδώ- να μιλήσουμε διεξοδικά για την έκθεση GRECO του Συμβουλίου της Ευρώπης για το πώς κατακεραυνώνει τη χώρα μας για το γεγονός ότι διορίζονται συστηματικά μετακλητοί δημόσιοι υπάλληλοι, στους οποίους ανατίθενται -παρά πάσαν δεοντολογία- και αποφασιστικές εξουσίες διαχείρισης του δημοσίου χρήματος και λήψης αποφάσεων. Αυτό όχι μόνο ουσιαστικά φέρνει μια τεράστια ανατάτωση στη δημόσια διοίκηση, αλλά καταργεί και την αναγκαία

θεσμική μνήμη που πρέπει να υπάρχει.

Ένα από τα σημαντικά θετικά στοιχεία της μόνιμης δημοσιοϋπαλληλίας είναι ότι μεταβιβάζεται από υπάλληλο σε υπάλληλο η εμπειρία που αποκομίζει κάποιος από τη θέση στην οποία υπηρετεί. Με τους μετακλητούς, οι οποίοι έρχονται και παρέρχονται με τον Υπουργό, αυτό φυσικά δεν ισχύει, εκτός, βεβαίως, εάν έχουμε την οπισθόβουλη σκέψη τους μετακλητούς να τους μετατρέψουμε σε μονίμους.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο τώρα έχει η συνάδελφος κ. Μαρία Κομνηνάκη από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η συζήτηση του σχεδίου νόμου στην επιτροπή επιβεβαίωσε πλήρως την αρχική κριτική που κάναμε για την ταχύτητα εισαγωγής, συζήτησης και ψήφισής του, γιατί για πολλοστή φορά στη συνηθισμένη πλέον, βέβαια, τακτική όλων των κυβερνήσεων με τις διαδικασίες-εξπρές συζητιέται ένα πολύ σοβαρό ζήτημα που αφορά στην προστασία των κατατρεγμένων από τον πόλεμο, τη βαρβαρότητα και την εξαθλίωση και γύρω από το οποίο έχει συγκεντρωθεί μια πλούσια και σημαντική πείρα όλα τα προηγούμενα χρόνια. Η πείρα αυτή θεωρούμε ότι θα έπρεπε να ακουστεί και να απασχολήσει τη σημερινή συζήτηση.

Είναι πρώτα από όλα η πείρα του εργατικού και λαϊκού κινήματος σωματείων, συλλόγων, επιτροπών, κατοίκων και λοιπά που μένουν πιστοί στο καθήκον της πραγματικής και ουσιαστικής αλληλεγγύης στους ξεριζωμένους πρόσφυγες και μετανάστες και δίνουν μαζί τους ενωμένοι ως ταξικά αδέρφια που δεν έχουν τίποτα να χωρίσουν, ανεξάρτητα από φύλο, φυλή, χρώμα, ή θρησκεία, τον κοινό αγώνα ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο και την εκμετάλλευση, ενάντια στην αντιλαϊκή πολιτική που τους συνθλίβει.

Ελάχιστα άρθρα γράφτηκαν, η είδηση δεν πέρασε ούτε καν στα ψιλά γράμματα των μεγάλων μέσων ενημέρωσης, αλλά εμείς παρακολουθήσαμε με εξαιρετικό ενδιαφέρον και αντλήσαμε μεγάλη αισιοδοξία από την κινητοποίηση χιλιάδων μεταναστών-εργατών γης στη Νέα Μανωλάδα την περασμένη Κυριακή μαζί με τους Έλληνες εργαζόμενους και τα εργατικά κέντρα της περιοχής που διεκδικούσαν νομιμοποίηση, εμβολιασμό, προστασία της υγείας τους, μεροκάματα, αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης.

Γι' αυτή την πείρα μιλάμε που αποκαλύπτει φυσικά και το μέγεθος της υποκρισίας όλων σας, όλων των μέχρι σήμερα κυβερνήσεων και τον άδικο χαρακτήρα των υφιστάμενων νόμων που θέλουν τους πραγματικούς παραγωγούς του «κόκκινου χρυσού» να είναι σχεδόν στην αφάνεια, άνθρωποι αόρατοι, χωρίς χαρτιά και δικαιώματα, θύματα της πιο άγριας εκμετάλλευσης, που κινδυνεύουν να βρεθούν ακόμη και μπροστά στο ρατσιστικό τουφέκι κάθε μεγαλοεργοδοσίας.

Αυτή η κατάσταση, βέβαια, επικρατεί και για χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες-εργάτες στη γη και σε άλλους κλάδους, όπως χαρακτηριστικά στον τουρισμό, όπου Έλληνες και ξένοι εργαζόμενοι βρίσκονται αντιμέτωποι με την αχαλίνωτη αυθαιρεσία κάθε μεγαλοεργοδοσίας.

Γι' αυτό και η συγκεκριμένη πείρα είναι πολύτιμη και χρειάζεται να μεταλαμπαδευτεί σε όλους τους εργαζόμενους.

Είναι ακόμα η πείρα που θα έπρεπε να συζητηθεί με μεγάλη προσοχή αυτή των εργαζομένων στις υπηρεσίες ασύλου, στις δομές στον Έβρο, στα νησιά και στην ενδοχώρα, στις ΜΚΟ, των δασκάλων και καθηγητών, στα σχολεία, σχετικά με την εκπαίδευση των προσφυγόπουλων, των συντονιστών εκπαίδευσης, των κοινωνικών λειτουργών, των γιατρών και υγειονομικών που εργάζονται σε δομές ή νοσοκομεία που εξυπηρετούν πρόσφυγες και μετανάστες. Και γι' αυτό -αν θέλετε- ήταν τουλάχιστον προκλητική η χθεσινή τοποθέτηση της κυρίας Υπουργού, που μάλιστα ζητούσε και τα ρέστα για την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το επίπεδο γνώσεων της γλώσσας και λοιπά και τα βήματα που έχουν γίνει στην ενσωμάτωση αυτών των ανθρώπων στην ελληνική κοινωνία.

Όλοι αυτοί αν έρχονταν να συμμετάσχουν στη συζήτηση, στη

διαβούλευση γύρω από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, θα αναδεικνυαν ότι ακόμα και τα εντελώς αόριστα και στοιχειώδη που προβλέπονται στον νόμο για την προστασία των ξεριζωμένων μένουν κενό γράμμα, είναι στην καλύτερη περίπτωση ένα ανέξοδο ευχολόγιο. Θα μιλούσαν για τις τεράστιες ελλείψεις σε υποδομές, υλικά και προσωπικό, για την τιτάνια προσπάθεια που κάνουν για την προστασία αυτών των ανθρώπων και σκοντάφτει στα εμπόδια του ασφυκτικού νομοθετικού πλαισίου, της υποστελέχωσης και των ελλείψεων. Θα εξηγούσαν ότι η ίδια πολιτική που αφήνει χωρίς ουσιαστική προστασία τα θύματα του πολέμου και της καπιταλιστικής βαρβαρότητας αφήνει και τους ίδιους τους εργαζόμενους στην εργασιακή ανασφάλεια και την ομηρία, κακοπληρωμένους ή και απλήρωτους για μήνες πολλές φορές, με τις απανωτές συμβάσεις ορισμένου χρόνου που συνεχώς ανανεώνονται για να καλύπτονται οι μεγάλες ανάγκες, αλλά σταματούν, όταν πάψει το πακέτο της χρηματοδότησης για τις εργολαβίες και λοιπά.

Κύριε Υπουργέ, οι εργαζόμενοι στους ξενώνες των ασυνόδευτων ανηλίκων είναι απλήρωτοι για τέσσερις μήνες και εσείς τους πετάτε το μπαλάκι των ευθυνών, μια στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μια στις εργοδότες ΜΚΟ. Με αυτούς τους όρους σχεδιάζετε την υποδοχή των προσφύγων, πατώντας -αν θέλετε- πάνω στις ευαισθησίες τους, στη φιλοτιμία των εργαζομένων, τους οποίους, βέβαια, στο τέλος στέλνετε στην ανεργία.

Αυτοί οι εργαζόμενοι, λοιπόν, θα μιλούσαν για τους αγώνες και τις διεκδικήσεις τους, θα προέβαλαν τα δίκαια αιτήματά τους, αυτά που ήρθαν να προβάλλουν και στο Υπουργείο σας, αλλά δεν βρήκαν κανέναν να τους ακούσει. Γι' αυτό σας τα μεταφέρουμε εμείς εδώ στη Βουλή, για να μην δηλώνετε και άγνοια.

Τέλος, πολύτιμη είναι η πείρα των κατοίκων στις περιοχές όπου βρίσκονται οι δομές ή έχουν δεχθεί όλα αυτά τα χρόνια τον προσφυγικό πληθυσμό, στον Έβρο, στα νησιά, η πείρα όλων αυτών των κατοίκων και των επιτροπών τους, ή άλλων φορέων. Αυτοί θα αποκάλυπταν ποιος είναι ο πραγματικός χαρακτήρας των νέων υπερδομών-φυλακών, τα νέα σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης τύπου NATO, όπως η Κυβέρνησή σας διαφημίζει, τα οποία, βέβαια, παρά τα παχυλά κονδύλια δεν μπορούν ούτε να υδροδοτηθούν ικανώς. Να σας θυμίσουμε το τι έγινε στην πολυδιαφημισμένη δομή της Σάμου τις προηγούμενες μέρες.

Βέβαια, για να γίνουν αυτά αποδεκτά, ξεχειλίζει η τρομοκρατία από τη μεριά της Κυβέρνησης ενάντια στους ίδιους τους πρόσφυγες όσο, όμως και στους εργαζόμενους και τον λαό.

Θα μιλούσαν, λοιπόν, οι κάτοικοι αυτών των περιοχών για την καταστολή, όπως και οι ίδιοι την έχουν γνωρίσει μέσα από τις ιστορίες των ξεριζωμένων, για τις βάρκες και τις ταρίφες των διακινητών, τις επαναπροωθήσεις και την κακομεταχείριση από τις δυνάμεις καταστολής, αλλά και μέσα από τις δικές τους ιστορίες για τα ΜΑΤ, τις ποινικές διώξεις, την καταστολή του δικαίου αγώνα τους, που για άλλη μια φορά επιστρατεύετε για να τρομοκρατήσετε και να κάψετε τις αντιτάσεις. Διότι δεν μπορείτε να χωνέψετε ότι δεν γίνεται τίποτα με τα τόσα παχυλά κονδύλια που υπόσχεστε αριστερά και δεξιά, τα οποία, βέβαια, δεν βρίσκει ποτέ η Κυβέρνηση, όταν διεκδικούν δίκαια οι εργαζόμενοι, ο λαός να καλυφθούν οι ανάγκες τους και έχουν αφεθεί όλα αυτά τα χρόνια στο έλεός τους.

Ούτε, βέβαια, τσίμπησαν στον εμπαιγμό που τόλμησε να ξεστομίσει ο Πρωθυπουργός ότι οι συνέπειες του προσφυγικού σε αυτές τις περιοχές αμβλύθηκαν με τη διατήρηση των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ, λες και τους κάνατε και χάρη. Γιατί αυτοί οι άνθρωποι δεν έβαλαν ποτέ -ούτε πρόκειται να βάλουν- σε ζυγαριά αυτή την απανθρωπιά που είδαν, που βίωσαν, των κέντρων φυλακών, αρνούνται να συνηθίσουν να μετατρέπονται τα νησιά τους σε τόπο εγκλωβισμού και μαρτυριών χιλιάδων κατατρεγμένων.

Αυτή, λοιπόν, η πείρα δεν θέλετε να ακουστεί, να γίνει κτήμα όλων των εργαζομένων και του λαού. Όμως, όση προσπάθεια αποσιώπησης και αν καταβάλλετε αυτή η πείρα δεν μπορεί ούτε να συσκοτιστεί ούτε να διαστρεβλωθεί.

Σε ποιον χρόνο, λοιπόν, επιλέγετε να κωδικοποιήσετε το σύνολο αυτών των αντιδραστικών σκόρπιων διατάξεων για το προσφυγικό; Είναι τυχαία η χρονική συγκυρία, ή μήπως η κωδικο-

ποίηση είναι ένα μόνο τεχνικό ζήτημα που σκόπιμα επιχειρείτε να υποβαθμίσετε; Το έκανε εξάλλου και ο εισηγητής της πλειοψηφίας.

Εμείς λέμε «όχι», πρώτον, διότι η διαμόρφωση του κώδικα προς τον σκοπό της ενιαίας εφαρμογής του νόμου αφορά στη συστηματοποίηση μιας απάνθρωπης πολιτικής και την ευχερέστερη -αν θέλετε- υλοποίησή της, δεύτερον, γιατί οι συνθήκες που διανύουμε είναι εξαιρετικά σύνθετες και προκαλούν την προσφυγιά και τον ξεριζωμό, την οποία, βέβαια, προετοιμάζεστε να την αντιμετωπίσετε με τον γνωστό τρόπο. Πρόκειται, δηλαδή, για τις συνθήκες ενός νέου ιμπεριαλιστικού πολέμου στην Ουκρανία, στον οποίο και ενεργά εμπλέκεται η χώρα μας με την αποστολή στρατιωτικού υλικού χωρίς ακόμα να έχει αποκλειστεί και η αποστολή στρατιωτικών δυνάμεων, συνθήκες δηλαδή συνολικής όξυνσης των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών, τμήμα των οποίων είναι και οι ελληνοτουρκικές σχέσεις που αυτό το διάστημα βρίσκονται σε μεγαλύτερη ένταση.

Όλα τα επιτελεία μιλούν, λοιπόν, για την αύξηση των προσφυγικών και μεταναστευτικών κυμάτων, λόγω του πολέμου και της επισιτιστικής κρίσης ως αποτέλεσμα των κυρώσεων ενάντια στη Ρωσία, που βέβαια και η δική μας Κυβέρνηση έχει επιβάλει και τελικά τις πληρώνουν οι λαοί και όχι οι κυβερνήσεις και οι αστικές τάξεις.

Φυσικά με τα γνωστά τερτίπια μιλάτε για μεταναστευτικό και όχι για προσφυγικό πρόβλημα, για να αποστερήσετε από τους ανθρώπους αυτούς την όποια προστασία έχει απομείνει με τη Συνθήκη της Γενεύης και το Διεθνές Δίκαιο που συστηματικά το ξηλώνετε και το μετατρέπετε σε ένα κενό πουκάμισο.

Η πρόσφατη ανακοίνωση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, για τον μεγαλύτερο αριθμό των ξεριζωμένων που έχει καταγραφεί ποτέ στην ανθρώπινη ιστορία, πάνω από εκατό εκατομμύρια, θρυμματίζει με τον πιο εκκωφαντικό τρόπο την προπαγάνδα σας, την προπαγάνδα όλων των ιμπεριαλιστών για τον κόσμο της ειρήνης και της σταθερότητας που τάχα θα επικρατούσε μετά την ανατροπή του Σοσιαλισμού το 91.

Το προσφυγικό για άλλη μια φορά εργαλειοποιείται στα γεωπολιτικά παζάρια, όπως χαρακτηριστικά αποτυπώνεται και στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Η Κυβέρνησή σας μιλά προκλητικά για την προστασία των συνόρων προκαλώντας σκόπιμες συγχύσεις και ενισχύοντας αντιδραστικά ρατσιστικά και εθνικιστικά αντανακλαστικά. Αναμοχλεύετε το γνωστό δίλημμα «ανοιχτά ή κλειστά σύνορα για τους πρόσφυγες» που τάχα αποτελεί τη διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στις προοδευτικές αριστερές και τις συντηρητικές δεξιές δυνάμεις στην Ευρώπη. Όμως, το δίλημμα αυτό είναι και πλαστό και επικίνδυνο, γιατί σκόπιμα συγχέονται δύο εντελώς διαφορετικά πράγματα, η ανάγκη δηλαδή υπεράσπισης της εδαφικής ακεραιότητας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων από τη μια πλευρά, με την οποία προφανώς κανένας δεν διαφωνεί και η προστασία των μεταναστών και προσφύγων που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους λόγω της εξαθλίωσης και του ιμπεριαλιστικού πολέμου από την άλλη πλευρά.

Αντικειμενικά συνηγορείτε στα περί παραβίασης της εθνικής κυριαρχίας από τους μετανάστες και πρόσφυγες προσδίδοντάς τους λίγο έως πολύ την ιδιότητα του στρατού εισβολέων. Αλήθεια, τη δυνατότητα στην Τουρκία να αξιοποιεί τους κατατρεγμένους και ξεριζωμένους στα γεωπολιτικά της παιχνίδια και να τους χρησιμοποιεί ως μοχλό πίεσης στην αμφισβήτηση των ελληνικών συνόρων, όπως έγινε και στις αρχές του 2020, ποιος την έχει δώσει; Δεν είστε εσείς οι ίδιοι που τη δώσατε με την κατάπτυστη συμφωνία Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας που την ψήφισε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και την υλοποιείτε κι εσείς σήμερα;

Τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας, κύριε Υπουργέ, υπονομεύονται με την εμπλοκή της στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς, τη συμμετοχή στους οργανισμούς NATO και Ευρωπαϊκή Ένωση και με την ανάθεση φύλαξης των ελληνικών συνόρων σε έναν κατασταλακτικό διακρατικό μηχανισμό, όπως είναι η FRONTEX με πολύ ύποπτο ρόλο. Αυτοί είναι οι κίνδυνοι για τον ελληνικό λαό και για τα κυριαρχικά δικαιώματα. Οι περιβόητοι σύμμαχοί σας είναι που δίνουν και αέρα στα πανιά της τούρκικης επιθετικότητας υπηρετώντας τα δικά τους συμφέροντα.

Η κωδικοποίηση, λοιπόν, έρχεται σε μια περίοδο που αξιοποιώντας και το προσφυγικό από τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο στην Ουκρανία αναζωπυρώνεται η συζήτηση για το νέο σύμφωνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μετανάστευση και το άσυλο, κάτι που ακούσαμε και χθες στη συζήτηση στην επιτροπή. Όλοι σας, ανεξάρτητα από τις αποχωρήσεις και τις διαφορετικές οπτικές γωνίες, μιλάτε για την ευρωπαϊκή διάσταση του θέματος, για την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη και για το δίκαιο που έπρεπε να εφαρμοστεί. Ο ΣΥΡΙΖΑ σας κατηγορεί ότι δεν έχετε τη δυναμική διεκδίκησης αυτής της αλληλεγγύης. Εσείς, από την άλλη, λέτε ότι κάνετε το καλύτερο δυνατό και ότι μάλιστα έχετε μεγάλη επιτυχία στο προσφυγικό-μεταναστευτικό έχοντας πετύχει την αποσυμφόρηση, παρ' όλο βέβαια που τα νούμερα δεν βγαίνουν. Μπορεί οι λίστες των εκκρεμοτήτων να μειώνονται, αλλά μειώνονται και όσοι έχουν τη στοιχειώδη προστασία και τελικά αυξάνονται οι λίστες των αριθμών, των «αόρατων» -σε εισαγωγικά- ανθρώπων που βρίσκονται και κινούνται σε καθεστώς παρανομίας χωρίς καμμία προστασία.

Δεν είναι, όμως, απλά η διάκριση ανάμεσα στους MED 5, όπως είπε ο ειδικός αγορητής του ΣΥΡΙΖΑ και των χωρών του Βίσεγκραντ με τις οποίες συντάσσεται πολλές φορές η Νέα Δημοκρατία. Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο προσφυγικό είναι ενιαία σε βάρος των προσφύγων. Η διαπάλη ανάμεσα στα κράτη αφορά μόνο στον διαμοιρασμό της καταστολής, στο μέγεθος, στον ρυθμό που θα ανοίξει ή θα κλείσει η κάνουλα, ανάλογα με τα συμφέροντα των μονοπωλίων σε κάθε χώρα για τα κατάλληλα εργατικά χέρια. Είναι η πολιτική της FRONTEX και των επαναπροωθήσεων στα σύνορα που διαχρονικά συμβαίνουν τα τελευταία χρόνια, αλλά και η πολιτική που θέλει την Ελλάδα χωροφύλακα των ευρωπαϊκών, όπως λένε, συνόρων, με αποτέλεσμα τον διπλό εγκλωβισμό των ξεριζωμένων. Είναι η πολιτική του κανονισμού του Δουβλίνου, του αντιδραστικού κατασκευάσματος της έννοιας της «ασφαλούς χώρας καταγωγής» ή και της «ασφαλούς τρίτης χώρας», των ευρωπαϊκών οδηγιών ενάντια στους πρόσφυγες και μετανάστες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Άλλωστε, η σημερινή κωδικοποίηση αφορά κυρίως τέτοιες ευρωπαϊκές οδηγίες που ενσωματώθηκαν στο ελληνικό δίκαιο με έναν βασικό κορμό τους να έχει ήδη ενσωματωθεί από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, όπως η οδηγία 33 του 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία στον νόμο του 2018 ή η οδηγία 32 του 2013 προηγούμενα, σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, οι οποίες ενσωματώνονται και αυτές στην παρούσα κωδικοποίηση.

Ως ΚΚΕ, λοιπόν, δεν βάζουμε το δίλημμα στην εφαρμογή ή όχι αυτής της αντιδραστικής ευρωπαϊκής αντιμεταναστευτικής νομοθεσίας. Ως ΚΚΕ καλούμε όλη την εργατική τάξη να οργανωθεί και να παλέψει για ζωή και δουλειά με δικαιώματα, να παλέψει ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο που είναι γέννημα της καπιταλιστικής βαρβαρότητας, από τον οποίο κανένας λαός δεν μπορεί να νιώθει ασφαλής και να δυναμώσει την αλληλεγγύη του στους ξεριζωμένους, γιατί ξέρουμε ότι οι πρόσφυγες και μετανάστες είναι το πιο ευάλωτο τμήμα της, ένας μόνιμος εφεδρικός στρατός, τότε εγκλωβισμένος στα σύνορα και τότε στην ομηρία τις παρατυπίες, που ξεδιαλέγει και αξιοποιεί το κεφάλαιο για να ανοιγοκλείνει την κάνουλα ανάλογα με τα συμφέροντά του. Γι' αυτό και η αλληλεγγύη και η πάλη για τα δικαιώματά τους έχει σήμερα τη δική της αυτοτελή σημασία.

Διεκδικούμε, λοιπόν, καμμία εμπλοκή της χώρας μας στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς και επεμβάσεις και καμμία εμπλοκή στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο. Διεκδικούμε να σταματήσει η αποστολή στρατιωτικού υλικού στην Ουκρανία, να κλείσουν τώρα όλες οι νατοϊκές βάσεις, να σταματήσει το συστηματικό ξήλωμα της Συνθήκης της Γενεύης για τους πρόσφυγες και να υπάρξει πραγματική προστασία των δικαιωμάτων τους στο άσυλο και στις χώρες του πραγματικού προορισμού τους. Λέμε «όχι» στις επαναπροωθήσεις, στις απελάσεις και στις υπερδομές-φυλακές. Διεκδικούμε να κλείσουν όλα τα hot spots σε κλειστές ελεγχόμενες δομές, να καταργηθούν ο κανονισμός του Δουβλίνου, η κοινή

δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας και το αντιδραστικό κατασκευάσμα της ασφαλούς τρίτης χώρας.

Ζητάμε κυρίως να παρθούν άμεσα μέτρα για την ένταξη των προσφύγων σε ζωή και δουλειά με δικαιώματα, με πρόσβαση σε αξιοπρεπή στέγαση και εργασία, παιδεία και κοινωνική πρόνοια χωρίς την εμπλοκή των ΜΚΟ και με ιδιαίτερη φροντίδα για τους ασυνόδευτους ανηλίκους και τις γυναίκες που έχουν υποστεί βία και διωγμούς. Ζητάμε να νομιμοποιηθούν οι μετανάστες που ζουν και εργάζονται υπό το καθεστώς παρατυπίας με άδειες διαμονής αόριστης διάρκειας. Ζητάμε, δηλαδή, όλα αυτά που λείπουν από την πολιτική σας, όλα αυτά που λείπουν από τη διαχρονική πολιτική των κυβερνήσεων και από την αντιμεταναστευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία είστε όλοι σας προσηλωμένοι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Και τώρα καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης, ο συνάδελφος κ. Αντώνιος Μυλωνάκης.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα, σε δύσκολες ώρες για την πατρίδα μας, την κύρωση του κώδικα νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκποτισθέντων αλλοδαπών.

Δεν ξέρω αν έχουμε καταλάβει όλα πόσο δύσκολες ώρες είναι αυτές που περνά η πατρίδα μας με την απειλή πολέμου από την Τουρκία, με τις Ένοπλες Δυνάμεις μας σε κατάσταση επιφυλακής, με τον στόλο μας έξω και με την Πολεμική μας Αεροπορία συνεχώς στον αέρα.

Δεν ξέρω αν έχουμε καταλάβει, κύριε Υπουργέ, τι πρόβλημα θα δημιουργηθεί σε περίπτωση πολεμικής σύρραξης με την Τουρκία από τους παράνομους μετανάστες οι οποίοι υπάρχουν κατά εκατοντάδες χιλιάδες ίσως και εκατομμύρια. Κανείς δεν ξέρει πόσοι είναι. Ακόμα και το Υπουργείο, παρ' όλες τις ερωτήσεις μου, δεν έχει απαντήσει πόσοι είναι ο αριθμός των παράνομων μεταναστών, δηλαδή πόσοι δικαιούνται ασύλου και έχουν πάρει, πόσοι είναι στο πρόγραμμα «ΕΣΤΙΑ» αυτή τη στιγμή και πόσοι είναι αυτοί οι οποίοι έπρεπε να έχουν φύγει από τη χώρα και δεν έχουν φύγει.

Άκουσα τον καλό συνάδελφο κ. Ψυχογιό να λέει ότι πρέπει να αλλάξει και να επανέλθει διαφορετικό καθεστώς για τους νόμους οι οποίοι αφορούν τη μετανάστευση.

Είπατε, επίσης, κύριε Ψυχογιέ, πως όταν θα έρθετε στην εξουσία θα τα αλλάξετε όλα για να εναρμονιστεί το δικό μας νομικό σύστημα με το ευρωπαϊκό. Δεν θα έρθετε ποτέ στην εξουσία, κύριε Ψυχογιέ, με αυτά που λέτε. Δεν ξέρω αν πιστεύετε πραγματικά στην Αριστερά, έχετε όμως ιδεοληψία. Και αυτή την ιδεοληψία ακολούθησε εν πολλοίς η Νέα Δημοκρατία η οποία δεν είναι άμοιρη ευθυνών. Έχει φτάσει σε ένα σημείο ο Έλληνας πολίτης να λέει: «Παναγία μου, μπορώ να περάσω από την Ομόνοια σήμερα;»

Πρόσφατα, κύριε Υπουργέ, έγιναν δύο συναντήσεις του Δημάρχου Αθηναίων κ. Μπακογιάννη, μια με τον κ. Βορίδη και μια με τον κ. Θεοδωρικάκο. Το αντικείμενο ήταν ότι πλέον η Αθήνα δεν είναι ασφαλής πρωτεύουσα. Αυτό ήταν το αντικείμενο. Και αν θέλετε να πάμε μια βόλτα σε όλες τις παράλληλες οδούς που φεύγουν από την Ομόνοια, είτε λέγεται 3^η Σεπτεμβρίου είτε λέγεται Αχαρνών είτε λέγεται Πατησίων, για να δούμε τι γίνεται και πόσοι είναι αυτοί οι οποίοι μπορούν να περάσουν, κυρίως τις βραδινές ώρες, από εκεί.

Από την πρώτη στιγμή που μπήκαμε μέσα είχαμε πει ένα πράγμα, ότι η Ελληνική Λύση, ένα κόμμα του 4%, και ο Κυριάκος Βελόπουλος, δεν μπήκαμε ούτε για να φωνάζουμε ούτε για να καταγγέλλουμε γενικώς ούτε για να αποδομήσουμε κανέναν. Μπήκαμε για να βοηθήσουμε. Βοηθάμε πρωτίστως τον ελληνικό λαό.

Κάναμε από την πρώτη στιγμή, κύριε Υπουργέ, προτάσεις. Είχαμε πει τον Σεπτέμβριο του 2019 στον κ. Χρυσόχοιδη, ο οποίος είχε τότε αναλάβει όλα τα καρπούζια κάτω από μια μασχάλη, ότι είναι λάθος το επιτελικό κράτος να γκρεμίσει το Υπουργείο Μεταναστευσης και Ασύλου. Έγινε ο ν.4636/2019. Λίγο καιρό μετά

αναγνώρισε η Κυβέρνηση το τεράστιο πρόβλημα και τη δυστοκία του νομοθετήματος και ήρθε και τροποποίησε με τον ν.4674/2020, ελπίζοντας ότι με τις εισαγόμενες τροποποιήσεις θα επιλύσει το πρόβλημα της παράνομης μετανάστευσης.

Ακούστε, χθες με πήραν δύο εισαγγελείς τηλέφωνο. Ο ένας είναι εν αποστρατεία, κύριε Υπουργέ, και μου είπε: «Κύριε Μυλωνάκη, δεν θα ψηφίσετε τον κώδικα; Ξέρετε πόσο μεγάλη προσπάθεια έγινε για να γίνει αυτός ο κώδικας;» Και του είπα: «Εμείς, όμως, κύριε εισαγγελέα, δεν είχαμε ψηφίσει ούτε τα πέντε νομοσχέδια τα οποία αποτελούν αυτόν τον κώδικα, ούτε το π. δ. 106/20, ούτε και τις εκατόν δύο τροποποιήσεις τις οποίες κάνατε.» Δηλαδή στα τρία χρόνια που κυβερνάτε, κύριε Υπουργέ, έχετε κάνει πέντε νομοσχέδια. Για κάθε νομοσχέδιο σας λέγαμε ότι δεν το ψηφίζουμε για συγκεκριμένους λόγους, ότι θα αποτύχει και αποτύγχανε. Άρα η Ελληνική Λύση σας έκανε προτάσεις, αλλά φτάσαμε σε ένα σημείο να έρθει το 2022, το οποίο τελειώνει μάλιστα, και να μας φέρετε έναν κώδικα με τον οποίον ομολογείτε -προσέξτε- ότι εντός ολίγου χρονικού διαστήματος θα έρθουν αλλαγές και θα τροποποιήσετε αυτόν τον κώδικα. Δηλαδή κωδικοποιείτε τους πέντε νόμους, το προεδρικό διάταγμα, τις εκατόν δύο τροπολογίες και βάσει της αναλογιστικής μελέτης μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα θα έρθει ένα άλλο νομοσχέδιο. Τι είναι αυτό το πράγμα; Το αποτέλεσμα ξέρετε ποιο είναι; Μηδέν.

Κύριε Υπουργέ, σας κατηγορεί ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΚΚΕ, ότι κάνετε push back, ότι δεν εφαρμόζετε αυτά τα οποία πρέπει να εφαρμόσουν. Εμείς ξέρετε τι σας λέμε; Τον Σεπτέμβριο του 2019 ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος είχε παραδώσει στον Πρωθυπουργό και στον τότε Υπουργό κ. Χρυσόχοϊδη, δεν ξέρω αν την πήρατε στα χέρια σας, μια πρόταση η οποία ήταν καθόλα φτιαγμένη και ραμμένη στα μέτρα του Έβρου ώστε να γίνει ο φράχτης, με οικονομοτεχνική μελέτη και με τα πάντα. Ήταν μια έτοιμη πρόταση, θα μπορούσατε να την είχατε υλοποιήσει, κύριε Υπουργέ. Λέτε ότι θα τελειώσετε εκατόν είκοσι χιλιόμετρα. Δεν ξέρω πότε θα τελειώσουν, διότι έχετε κάνει ήδη δεκαπέντε χιλιόμετρα και είκοσι χιλιόμετρα που υπήρχαν, τριάντα πέντε χιλιόμετρα. Προχθές είπατε ότι θέλετε να κάνετε άλλα ογδόντα χιλιόμετρα. Όμως, μετά την άρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να χρηματοδοτήσει την επέκταση του φράχτη στον Έβρο, τα ογδόντα χιλιόμετρα θα γίνουν με εθνικά κονδύλια.

Άρα η δική μας πρόταση, η οποία έγινε στα τέλη του 2019, με τα εκατόν είκοσι χιλιόμετρα από το Αιγίσιον Δέλτα μέχρι το Τριεθνές, μέχρι το «Τρίγωνο του Κάραγατς», και με οικονομοτεχνική μελέτη, ήταν φθηνή λύση διότι θα ήταν το μηχανικό μπροστά και θα ήταν έτοιμα τα σκευάσματα. Όμως, εσείς έρχεστε μετά από τρία χρόνια να υλοποιήσετε την έτοιμη πρόταση της Ελληνικής Λύσης με τριπλάσια έξοδα, διότι είναι λογικό να το δώσετε σε εργολάβο και να του πείτε να κάνει γρήγορα. Το «κάνε γρήγορα» και το «το θέλω εδώ και τώρα» σημαίνει ότι τα έξοδα τα οποία θα πληρώσει ο ελληνικός λαός θα είναι δυο και τρεις φορές παραπάνω.

Να σας κάνω μια ερώτηση, κύριε Υπουργέ. Μπορείτε να μας πείτε γιατί δήλωσε παραίτηση ο επικεφαλής της FRONTEX; Είναι κάτι για το οποίο ρωτάει όλος ο κόσμος. Συνέβη τίποτα; Του έκαναν παρατηρήσεις κάποιοι; Δεν έκανε καλά τα καθήκοντά του; Δημιουργήθηκε κάποιο πρόβλημα μεταξύ του ελληνικού Υπουργείου Μετανάστευσης με την FRONTEX; Νομίζω ότι πρέπει να μας απαντήσετε σ' αυτά.

Κύριε Υπουργέ, ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι ο Ερντογάν εργαλειοποιεί μονίμως τους παράνομους μετανάστες.

Και για να εξηγήμαστε, κύριε Ψυχογιέ, ξέρετε τι σημαίνει μετανάστης και τι σημαίνει πρόσφυγας; Έχουμε και από παράδειγμα. Πρόσφυγας είναι ο Ουκρανός ο οποίος φεύγει από την πατρίδα του διότι βομβαρδίζεται και έρχεται στην Ευρώπη σε διάφορες χώρες. Πρόσφυγας δεν είναι αυτός ο οποίος στο μέρος το οποίο μένει δεν γίνεται πόλεμος. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Και θέλω να καταλάβουμε όλοι ότι αυτό το πρόβλημα το οποίο έχει συμβεί στην πατρίδα μας αφορά τους Έλληνες, δεν αφορά κανέναν άλλον λαό. Και το λέω σ' εσάς επειδή είστε ένας λογικός και έντιμος άνθρωπος. Σας βλέπω σοβαρό. Δεν γίνεται να λέμε πράγματα όπως: «Ας αφήσουμε όλο τον κόσμο να μπει

μέσα». Ωραία, ας αφήσουμε όλο τον κόσμο να μπει και να μην γίνει ο φράχτης στον Έβρο λοιπόν, να μη γίνουν ούτε τα push back, να αφήσουμε όλες τις βάρκες που στέλνει Ερντογάν από τα ανατολικά παράλια της...

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: ... (δεν ακούστηκε)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Γιατί, κυρία Φωτίου μου; Δεν είναι έτσι όπως τα λέω; Αυτό δεν λέτε συνεχώς;

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κάνετε ομιλία στο Σώμα, κύριε Μυλωνάκη, όχι στον κ. Ψυχογιό. Μην απευθύνεστε άλλο στον κ. Ψυχογιό.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Τα λέω καλόπιστα. Η πατρίδα μας δεν αντέχει άλλο. Έχουμε αυτή τη στιγμή ενεργειακή και επισιτιστική κρίση.

Πώς θα παραμείνουν αυτοί οι άνθρωποι στη χώρα; Δεν θέλετε επαναπροωθήσεις. Δεν πρέπει να γίνουν επαναπροωθήσεις;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: ... (δεν ακούστηκε)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Αφήστε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Μυλωνάκη, σταμάτηστε να απευθύνεστε στον κ. Ψυχογιό. Στο Σώμα απευθύνεστε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Πρέπει να καταλάβουμε ότι ούτε Διεθνές Δίκαιο υπάρχει. Υπάρχει το δίκιο του ισχυρού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θα αρχίσουμε τώρα κουβεντολόι μεταξύ μας;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Εντάξει, κύριε Πρόεδρε. Το κατάλαβα.

Νέο κόλπο, κύριε Υπουργέ: Νησίδες στον Έβρο, στο ποτάμι. Τώρα που πέφτει η στάθμη του ποταμού παρουσιάζονται οι νησίδες. Άλλες είναι στο μέρος το ελληνικό, άλλες είναι στο μέρος της Τουρκίας. Έρχονται, λοιπόν, και παραμένουν εκεί. Πώς θα επιλυθεί αυτό το πρόβλημα; Πώς και δεν το παίρνουμε χαμπάρι ότι περνάνε οι βάρκες και κατευθύνονται εκεί; Για ποιον λόγο γίνονται όλα αυτά; Πώς θα επιλυθεί αυτό το πρόβλημα;

Τι γίνεται τώρα με τα προβλήματα που υπάρχουν; Φτιάξατε μέχρι τώρα απ' ό,τι καταλαβαίνω, απ' ό,τι λέτε και απ' ό,τι φαίνεται εδώ, είκοσι οκτώ δομές σε ολόκληρη τη χώρα, εάν είναι αληθινή αυτή η ανάλυση που κάνουμε. Έχετε πει στις δομές αυτές απ' έξω να δείτε τι γίνεται; Πηγαίνετε στη Μαλακάσα. Προχθές συνέλαβαν Βρετανό υπήκοο πακιστανικής καταγωγής έτοιμο να βάλει φωτιές. Τι γίνεται με αυτούς τους ανθρώπους; Είπατε ότι «φτιάξαμε τις δομές κλειστού τύπου». Είναι κλειστού τύπου οι δομές; Και εδώ στον Ταύρο να πάτε και στη Μαλακάσα να πάτε και όπου και να πάτε όλος ο κόσμος είναι απ' έξω. Πώς είναι κλειστή η δομή; Ανοιχτή δομή είναι, λοιπόν, πάλι και κυκλοφορεί ο καθένας ανεξέλεγκτα.

Ένα άλλο θέμα είναι το εξής: Υποχρέωση της χώρας μας, όπως λέει μέσα, είναι να παρέχει πλήρη δέσμη μέτρων προς όφελος των αιτούντων διεθνή προστασία, δηλαδή παρέχει στέγη, παρέχει τροφή, παρέχει ρουχισμό, παρέχει υπό μορφή οικονομικού βοήθηματος ένα ποσό για τα καθημερινά έξοδα, δόθηκε ΑΜΚΑ, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Ερώτηση: Ο Έλληνας τα έχει αυτά; Ξέρετε ότι από την 1^η Ιουνίου πάνω από τετρακόσιες χιλιάδες συμπατριώτες μας δεν δικαιούνται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη διότι χρωστούν στον ΕΦΚΑ, διότι έχουν προβλήματα οικονομικά;

Έρχεται εδώ πέρα ο παράνομος μετανάστης και δεν ξέρουμε αν πραγματικά αιτείται άσυλο, αφήστε που έχει τέσσερα, πέντε ονόματα και δίνει. Πρέπει να δούμε τι γίνεται με αυτές τις περιπτώσεις. Εγώ έκανα μία ερώτηση στην οποία η Εισαγγελία μπορεί να απαντήσει. Το Υπουργείο Μετανάστευσης μου απάντησε ότι δεν υπάρχουν στοιχεία για το πόσες πλαστογραφίες έχουν γίνει. Ξέρουμε τις πλαστογραφίες; Έχω μπροστά μου την απάντησή σας, κύριε Υπουργέ. Δεν αναφέρω κάτι για το οποίο δεν έχω την απάντησή σας.

Άλλη ερώτηση: Για ποιον λόγο η αρμόδια Υπηρεσία Ασύλου και το αρμόδιο Υπουργείο δεν έχει εκδώσει στατιστικά στοιχεία για το χρονικό διάστημα από 31 Ιανουαρίου του 2020 έως σήμερα.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Κάθε μήνα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Είναι μηνιαία, τριμηνιαία αλλά το Υπουργείο Μετανάστευσης...

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Κάθε μήνα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ακούστε, από την αρμόδια Υπηρεσία Ασύλου από τις 30 Ιανουαρίου του 2020 μέχρι σήμερα δεν έχουμε στοιχεία.

Άλλο θέμα που σας ανέφερα -δεν ήσασταν βέβαια εσείς, ήταν η Υφυπουργός σας- είναι πόσα άτομα συνολικά αφορούν όλες οι εκδοθείσες αποφάσεις ασύλου ή προσωρινής διαμονής μέχρι σήμερα, πόσοι έχουν λάβει άσυλο και έχουν παραμείνει στη χώρα μας, καθώς δεν γίνονται δεκτοί από άλλες χώρες, πόσοι είναι αυτοί οι οποίοι επαναπροωθούνται ή επαναπροωθήθηκαν μέχρι τώρα, κύριε Υπουργέ, από τις χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης που δεν τους παρείχαν άσυλο, πίσω στην πατρίδα μας ως χώρα πρώτου προσορισμού. Ούτε αυτό το γνωρίζουμε. Τελικά γνωρίζουμε πόσοι είναι οι παράνομοι μετανάστες στην πατρίδα μας; Γνωρίζουμε ποιοι ακριβώς πρέπει να επαναπροωθηθούν, να φύγουν δηλαδή από τη χώρα και δεν έχουν φύγει ακόμα; Τι από όλα ξέρουμε; Τα προβλήματα είναι τεράστια.

Ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα είναι οι ασυνόδετοι ανήλικοι. Ξέρουμε την ηλικία του ασυνόδετου ανήλικου, κύριε Υπουργέ; Αφού δεν έχουν ταυτότητες, δεν έχουν δημόσια έγγραφα, δεν μπορούν να αποδείξουν την ηλικία. Και βλέπουμε ανθρώπους με γένια, είκοσι χρόνων να είναι δεκαπεντάχρονοι! Μα τι διάολο, εδώ στην Ελλάδα βγάζουμε γένια στα δεκαοκτώ και εκεί βγάζουν γένια από τα δέκα και έχουν μούσια; Δεν καταλαβαίνω. Πώς γίνεται αυτό το πράγμα; Αποδείξεις έχουμε; Ούτε αυτό το έχουμε.

Μέλη οικογένειας. Ακούστε τώρα ένα άλλο: Εκτός γάμου σύντροφος. Έχω, λέει, πέντε γυναίκες. Απόδειξέ το, κύριε, ότι έχεις πέντε γυναίκες. Δύο παιδιά με τη μία, δύο παιδιά με την άλλη κ.ο.κ.. Όλα αυτά είναι σε έναν άνθρωπο πάνω, κύριε Υπουργέ.

Προσέξτε τώρα να δείτε τι γίνεται: Υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας. Τρία, τέσσερα, πέντε ονόματα ο καθένας. Μπορεί να μας πει το Υπουργείο πώς λέγεται ένας άνθρωπος και για τον καθένα αν υπάρχει αίτηση διεθνούς προστασίας; Υπάρχει ο ίδιος άνθρωπος με πέντε διαφορετικά ονόματα. Δεν είναι πράγματα αυτά, κύριε Υπουργέ.

Έχουμε να πούμε αρκετά, αλλά επειδή δεν έχουμε χρόνο, εν κατακλείδι να πω ότι είναι και αυτό ένα νομοσχέδιο της Κυβέρνησης, που στο επίκεντρό του δυστυχώς για άλλη μια φορά δεν είναι ο Έλληνας και τα προβλήματα που τον ταλανίζουν, τα προβλήματα τα οποία έχει επιφέρει με την πολιτική της και με την ιδεολογία του ο ΣΥΡΙΖΑ από το 2015 και μετά. Δεν θέλουμε να μηδενίσουμε. Το ξαναλέμε, κύριε Υπουργέ: Η Ελληνική Λύση δεν μηδενίζει ποτέ τις προσπάθειες κανενός. Κάνετε μία προσπάθεια αναχαίτισης. Αυτό είναι η αλήθεια. Όμως φτιάξατε είκοσι οκτώ ΚΥΤ και σε όλη τη χώρα και έχετε διάσπαρτους αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι δεν δικαιούνται άσυλο, δεν δικαιούνται διεθνή προστασία, δεν επαναπροωθούνται στη χώρα τους, παρά κυκλοφορούν ελεύθεροι με λεφτά τα οποία τους δίνει το ελληνικό κράτος. Το πρόγραμμα «ΕΣΤΙΑ» τελειώνει τέλος Δεκεμβρίου. Τι θα κάνουμε από εκεί και πέρα; Αυτοί που θα βρουν δουλειά; Πού θα βρουν λεφτά; Θα αναγκαστούν να κλέβουν. Στο κέντρο της Αθήνας κάθε βράδυ μαχαιρώματα, εκβιασμοί, ναρκωτικά. Αυτό γίνεται. Δεν υπάρχει έλεος.

Τι είχε πει η Ελληνική Λύση; Απλά πραγματικά:

Πρώτον, ο φράχτης στον Έβρο. Μετά από τρία χρόνια, είπατε ότι δεν γίνεται άλλο, ρε παιδί μου, πρέπει να τον κάνουμε. Θα τον υλοποιήσετε -δεν ξέρω αν θα προλάβετε, μακάρι να προλάβετε- με τριπλάσιο κόστος απ' ό,τι σας το είχαμε κοστολογήσει εμείς. Θα το είχαμε τελειώσει τώρα και θα είχαμε αποφύγει πάρα πολλά προβλήματα.

Δεύτερον, όχι διάσπαρτοι σε όλα τα νησιά, σε όλο τον ηπειρωτικό χώρο. Σε δύο, τρία νησιά ακατοίκητα, με δομές σοβαρές, όπου θα κάθονταν για τρεις μήνες, θα ελέγχουμε τα χαρτιά τους και όσοι δικαιούνταν θα παρέμεναν, όσοι δεν δικαιούνταν θα έφευγαν. Τελεία και παύλα. Είναι τόσο απλά τα πράγματα. Πολυνομία, «παραθυράκια», «πόρτες», «παραθυράκια» και τελικά δεν κάνουμε τίποτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ολοκληρώστε, κύριε Μυλωνάκη.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Τελειώνω, κύριε πρόεδρε.

Με την κωδικοποίηση, λοιπόν, στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος, δεν γίνεται η απλούστευση των διαδικασιών ασύλου με σκοπό να καθίστανται αμετάκλητες και οριστικές οι αποφάσεις των αρμόδιων αρχών, αλλά με σκοπό να εγκρίνονται οι περισσότερες, ενώ αναμένονται όπως σας είπα και νέες τροποποιήσεις. Άλλο ένα κυβερνητικό εγχείρημα που μαζεύει τις νομοθεσίες περί μεταναστών, τις κωδικοποιεί χωρίς να προσφέρει τίποτα απολύτως στη χώρα και στους Έλληνες.

Δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, αναγκάζετε την Ελληνική Λύση να καταψηφίσει τους κωδικοποιημένους αυτούς νόμους τους οποίους έχετε φέρει από το 2019 μέχρι σήμερα, τους οποίους νόμους τούς είχε καταψηφίσει για τους λόγους τους οποίους ανέπτυξα η Ελληνική Λύση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Φτάνουμε στην τελευταία συνάδελφο από τους εισηγητές και ειδικούς αγορητές. Μετά θα μιλήσουν τέσσερις συνάδελφοι κατά προτεραιότητα αντί για έξι, γιατί δεν έχουν δοθεί δύο ονόματα: η κ. Ασημίνα Σκόνδρα, ο κ. Βίτσας, ο κ. Πουλάς και η κ. Κανέλλη.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να τοποθετηθώ μετά την κ. Κανέλλη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Εντάξει, κύριε Υπουργέ

Τον λόγο έχει η κ. Μαρία Απατζίδη εκ μέρους του ΜέΡΑ25.

ΜΑΡΙΑ ΑΠΑΤΖΙΔΗ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε για άλλη μια φορά άλλο ένα νομοσχέδιο που δεν εξασφαλίζει τα βασικά δικαιώματα των προσφύγων και μεταναστών, όπως αυτά προκύπτουν από τις διεθνείς συμβάσεις και το Διεθνές Δίκαιο.

Θα ήθελα να παρατηρήσω καταρχήν ότι το νομοσχέδιο τέθηκε με υπερβολική ταχύτητα προς ψήφιση, χωρίς να γίνει η απαραίτητη διαβούλευση. Αυτό δείχνει ότι απωθείτε με κάθε τρόπο μια σοβαρή συζήτηση για το προσφυγικό και το μεταναστευτικό. Η συζήτηση αυτή όμως κάποια στιγμή νομίζω ότι πρέπει να γίνει.

Στην ουσία η κωδικοποίηση που επιχειρείται αποτελεί μια σύνοψη των αντιδραστικών νομοθετημάτων που έχει φέρει όλο το μνημονιακό τόξο, από τον ΣΥΡΙΖΑ, τη Νέα Δημοκρατία και το ΚΙΝΑΛ. Πρόκειται δηλαδή για ένα νομοσχέδιο το οποίο κλείνει το μάτι σε παρανομίες ως προς το Διεθνές Δίκαιο.

Και δεν πρόκειται ακριβώς για ενσωμάτωση ευρωπαϊκών οδηγιών, αλλά για μεταφορά στην πραγματικότητα του πώς εφαρμόζεται από την Κυβέρνηση Μητσοτάκη, μια κυβέρνηση δηλαδή που είναι διαβόητη για τις πρακτικές των παράνομων επαναπροωθήσεων.

Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που είναι στα όρια. Λόγου χάριν, ακόμα και στο Συμβούλιο της Ευρώπης η διοικητική κράτηση κανονικά αποτελεί ένα μέτρο για εξαιρετικά έκτακτες περιστάσεις. Εδώ όμως κανονικοποιείτε απολύτως με αυτό το νομοσχέδιο κρατήσεις μέχρι και για τρία χρόνια.

Ο Έβρος έχει καταστεί μια περιοχή όπου δεν τηρούνται όσα επιτάσσει το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, όταν έχουμε να κάνουμε με πρόσφυγες και μετανάστες, οι οποίοι μένουν εντελώς αβοήθητοι στις νησίδες του Έβρου για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Και μπορεί να επικαλείστε το Διεθνές Δίκαιο αλλά καρτ στο εξωτερικό, όμως στο θέμα του προσφυγικού και του μεταναστευτικού δεν το σέβεστε.

Η πολιτική της Κυβέρνησης είναι να καταστεί η Ελλάδα αποθήκη ψυχών με τους πρόσφυγες και τους μετανάστες που θα στοιβάζονται στα ελληνικά νησιά. Στην ουσία, αυτό που κάνει η Κυβέρνηση Μητσοτάκη είναι μια πρακτική που ευνοεί την Ευρώπη, σταματά τους πρόσφυγες και τους μετανάστες στα ελληνικά νησιά, όπου και προκαλεί αυτές τις υπερσυγκεντρώσεις τους, με σκοπό να εμποδιστούν οι πρόσφυγες και μετανάστες από το να μεταβούν σε άλλες περιοχές, όπως, λόγου χάριν, στη Βόρεια και Δυτική Ευρώπη, γιατί εκεί θέλουν να πάνε.

Η λογική του νομοσχεδίου αυτού δεν είναι η ένταξη σε τοπικές κοινωνίες, αλλά η τοποθέτηση των προσφύγων και μεταναστών έξω από τα αστικά κέντρα, σε κλειστά γκέτο. Εμείς θέλουμε να αποφύγουμε τα γκέτο. Και το γεγονός ότι δεν θέλετε την ένταξη των προσφύγων και μεταναστών φαίνεται και από το ότι δεν τους παρέχετε ιθαγένεια. Ναι μεν ο Ερντογάν μπορεί να εργαλειοποιεί το προσφυγικό, όμως το εργαλειοποιείτε κι εσείς, προκειμένου να συσπειρώσετε το ακροδεξιό κοινό σας.

Διότι αν πραγματικά ενδιαφερόσασταν για τους Έλληνες και τις Ελληνίδες της επικράτειας, δεν θα ψηφίζατε ποτέ αυτά τα νομοσχέδια που έχετε ψηφίσει και τα μνημόνια, δεν ασκούσατε αυτή τη νεοφιλελεύθερη πολιτική είτε στο θέμα της παιδείας είτε στο θέμα της υγείας είτε στο θέμα της εργασίας.

Οπότε, τι κάνει αυτή η Κυβέρνηση; Ποιεί τη νήσσαν και εργαλειοποιεί πρόσφυγες, έτσι ώστε να συσπειρώσει κάποιους που έχουν ένα «μένος» απέναντι στις πολιτικές σας. Θεωρώ ότι ο ελληνικός λαός στην πλειοψηφία του -το ξέρω, το πιστεύω- είναι φιλόξενος λαός και δεν έχει ρατσιστικά αντανακλαστικά.

Οι πρόσφυγες δηλαδή εργαλειοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο γεωπολιτικών επιδιώξεων, γιατί είναι φθηνά εργατικά χέρια. Η πολιτική σας είναι χωρίς διέξοδο. Εγκλωβίζετε τους πρόσφυγες και μετανάστες στην Ελλάδα, χωρίς να έχετε φροντίσει να υπάρχει ένας μηχανισμός μετεγκατάστασής τους.

Οι άνθρωποι που μένουν στις τοπικές κοινωνίες -είστε από νησί και ξέρετε κιόλας- πραγματικά δεν αντέχουν και είναι λογικό αυτό. Αλλά για να το λύσετε, θα πρέπει να σκεφτείτε το κάτι παραπάνω, κάτι που θα δυσανεχθεί σίγουρα το ακροδεξιό κοινό σας. Εκεί είστε έτοιμος, όχι εσείς προσωπικά, αλλά στο σύνολό της προφανώς η Κυβέρνηση να χάσει κάτι το οποίο μεσομακροπρόθεσμα θα επιφέρει απτά αποτελέσματα; Εκεί είναι το διακύβευμα, κάτι που προσωπικά μπορεί να είμαι λίγα χρόνια στη πολιτική, δεν έχω την εμπειρία των άλλων, αλλά καταλαβαίνω ότι αυτό δεν θα λειτουργήσει.

Ο κόσμος καταλαβαίνει, αν του εξηγήσεις και κάτσεις σε ένα τραπέζι, δεις τα ζητήματά του, λύσεις τα βασικά θέματα που σου λέει «δεν μπορώ να ανταπεξέλθω με 700 και 800 ευρώ», «δεν μπορώ να έχω δύο παιδιά και να μου έρχεται 700 ευρώ το ρεύμα», «δεν μπορώ να μην έχω υγεία και να πρέπει να πάω το απόγευμα για να κάνω το χειρουργείο» και «δεν μπορώ το παιδί μου να το στέλνω στο φροντιστήριο για να κάνει δέκα μαθήματα και στο τέλος να πληρώνω 1.000 ευρώ, ενώ τόσο είναι ο μισθός μου και αν ο άντρας μου δουλεύει».

Αν αυτά τα προβλήματα λύνετε, πιστέψτε με, η πλειοψηφία εξ αυτών -και είμαι απόλυτα σίγουρη γι' αυτό που λέω- δεν θα αντιδρούσε έτσι. Αλλά εσείς τι κάνετε; Υπερσυγκέντρωση αυτών των συνανθρώπων μας που μένουν στα νησιά. Βλέπουμε συμπεριφορές για τις οποίες εσείς ευθύνεστε. Και αυτό τι κάνει; Καθιστά τη χώρα μας αναξιόπιστη ευρύτερα, κάτι το οποίο δεν το θέλουμε. Το νομοσχέδιο δηλαδή αυτό έχει στη βάση του την καταστολή, παντού καταστολή, στο ΑΠΘ, στους πρόσφυγες, στους ντόπιους, στους ξένους. Εκεί εστιάζεται, αλλά το ζήτημα είναι και η FRONTEX και οι ελληνικές αρχές.

Επίσης θεοπίζονται διαδικασίες fast-track. Για ποιον λόγο; Γιατί να αρνείστε να χορηγήσετε άσυλο, όταν κάποιος πραγματικά έχουν να προσόντα για να το έχουν; Όταν κάποιος σφάεστατα είναι επικίνδυνος -αυτό δεν αφορά μόνο τους μετανάστες ή τους πρόσφυγες ή τους Έλληνες- πρέπει να λάβετε τα απαραίτητα μέτρα. Αυτό είναι αυτονόητο. Έτσι σκέφτεται ο κάθε νοήμων άνθρωπος. Το να λέτε όμως ότι στην πλειοψηφία τους αυτοί είναι κακοί άνθρωποι, ότι θέλουν το κακό μας, ότι θέλουν να κάνουν ό,τι χειρότερο στη χώρα, αυτό είναι πραγματικά εντελώς αριβιστική λογική για εμάς. Δηλαδή παραμένουν τα εμπόδια στην κυκλοφορία των μεταναστών και των προσφύγων, με αποτέλεσμα αυτοί να μένουν στα νησιά.

Υπάρχουν όμως μέτρα που λάμπουν εντελώς δια της απουσίας τους. Δεν υπάρχει μέριμνα για μια επαρκή περίθαλψη των προσφύγων και μεταναστών ούτε για την εκπαίδευσή τους.

Άκουσα χθες την κ. Βούλτεψη που είπε «Δεν μπορώ, έχω δώσει τόσα χρήματα και περιμένω αποτελέσματα». Τα αποτελέσματα έρχονται με ένα στρατηγικό πλάνο, δεν έρχονται από τη μια μέρα στην άλλη, δεν λειτουργούν με την περιπτωσιολογία.

Όταν όμως μια μητέρα μπορεί να έχει χάσει στον δρόμο και δύο παιδιά και να έχει μείνει με ένα, θα πρέπει να έχει μια άλλη αντιμετώπιση, μια άλλη προσέγγιση. Νομίζω ότι αυτό είναι κατανοητό και ανθρώπινο για όλους μας. Δεν θεωρώ ότι θα πρέπει να είναι στο ίδιο «τσουβάλι» με κάποιους ανθρώπους οι οποίοι μπορεί να είναι λίγο καλύτερα σε σχέση με το πώς έχουν έρθει στην Ελλάδα.

Σύμφωνα δηλαδή με τη γενικότερη λογική της εξωτερικής ανάθεσης που έχει η Κυβέρνησή σας, βασίζεστε στις ΜΚΟ, ενώ η υποστολέχωση των υπηρεσιών του κράτους παραμένει δραματική και σε αυτόν τον τομέα. Οι ελαστικές μορφές εργασίας έχουν οδηγήσει εντελώς την κατάσταση σε αδιέξοδο.

Βεβαίως για εμάς η βάση του προβλήματος στο μεταναστευτικό και το προσφυγικό είναι η απαράδεκτη συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Τουρκίας, μια συμφωνία που, δυστυχώς για εμάς, την υπέγραψαν οι μνημονιακές κυβερνήσεις κατ' αρχάς του ΣΥΡΙΖΑ, του «ναι σε όλα», και τελικά, είδατε, δεν υπάρχει κάποιο ουσιαστικό όφελος προς την κοινωνία.

Γενικότερα σε αυτή την κρίση για εμάς είναι δύο οι παράγοντες: ένας που βρίσκεται στον έλεγχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ένας που δεν βρίσκεται. Ο δεύτερος είναι προφανώς η κρατική πολιτική της Τουρκίας υπό τη διεύθυνση του Ερντογάν. Η υποτιθέμενη δύναμη του Ερντογάν πηγάει ακριβώς από την κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας που κατέστησε το καθεστώς Ερντογάν καταλύτη του ζητήματος.

Η πολύ προβληματική κοινή δήλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Τουρκίας του 2016 που οι ελληνικές μνημονιακές κυβερνήσεις υπέγραψαν και τηρούν πειθήνια επέτρεψε στον Ερντογάν να εργαλειοποιεί το δράμα των προσφύγων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να λειτουργήσει τχίστα ως προς τη διαχείριση του προβλήματος και συγκεκριμένα, στην ελεγχόμενη προώθηση προσφύγων και μεταναστών σε σειρά κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η χειρότερη δυνατή στάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αυτή που λαμβάνει χώρα σήμερα. Η ηθική και πρακτική στήριξη στο να γίνει η Ελλάδα το buffer state της ευρωπαϊκής γεωγραφίας, η χώρα ανάχωμα -έτσι δεν τη λένε;- ασπίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είχε πει η Ούρσουλα Φον Ντερ Λάιεν.

Στον βαθμό που η πρότερη ευρωπαϊκή στάση δεν λαμβάνει χώρα όλα τα υπόλοιπα έχουν σχεδόν μηδαμινή αξία, κύριε Υπουργέ. Η δυνατότητα δηλαδή του Ερντογάν, για να τα πούμε έτσι απλά, να στέλνει πρόσφυγες και μετανάστες ξέρουμε ότι είναι απεριόριστη, μπορεί να φτάσει και σε επταψήφιο αριθμό. Το θέμα είναι εμείς τι κάνουμε. Πώς θα διαφυλάξετε εσείς τη χώρα και όχι με το να την κλείσετε. Γιατί αυτά είναι για να ικανοποιήσετε κάποιον. Είναι ένα πρόβλημα το οποίο δεν λύνεται ούτε μαγικά ούτε με συγκεκριμένη ακροδεξιά λογική.

Ως εκ τούτου πρέπει να υπάρχει μια μοναδική πολιτική που μπορεί να ασκήσει αποτελεσματικά η χώρα μας, η Ελλάδα μας. Είναι η μέγιστη δυνατή πίεση. Όταν πάτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει αυτή κάποια στιγμή να πάρει πάνω της την ευθύνη που της αναλογεί. Δεν μπορεί μέχρι στιγμής να βλέπουμε εμείς το αντίθετο, δηλαδή να προωθεί από την ηγεσία τον ρόλο της Ελλάδας, μια χώρα-ασπίδα, και εσείς κάνετε ό,τι θέλετε, κόψτε το κεφάλι σας σε κάθε κύμα προσφύγων και μεταναστών στα σύνορά μας. Δηλαδή δεν είμαστε χωροφύλακες καμμίας Ευρώπης εμείς.

Εμείς είμαστε μία χώρα η οποία, ως ΜέΡΑ25, αρνούμαστε το κατασκευασμένο και εθνικά επικίνδυνο δίλημμα κλειστά-ανοικτά, δεν ξέρω πώς το έχετε βάλει στο μυαλό σας. Εμείς λέμε είμαστε άνθρωποι πάνω απ' όλα. Πάνω απ' όλα οι Έλληνες είναι άνθρωποι. Ανθρωπιστική και ορθολογική διαχείριση των συνόρων μας, με τους διεθνείς κανόνες, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις καταστατικές αρχές του ΟΗΕ και με μέτρα πίεσης απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και ξέρετε τι λέμε εμείς, κύριε Μητράκη; Κατά τη γνώμη μας, είναι αυτονόητο ότι πρέπει να τους βάζετε βέτο κάθε φορά που δεν συμφωνούν. Όταν θα μπει ένα βέτο θα κάτσουν να το ξανασκεφτούν αν μπορούν να χρησιμοποιούν σαν ανάχωμα την Ελλάδα. Αυτό προτείνει το ΜέΡΑ25. Διαφορετικά δεν λύνεται το πρόβλημα. Θα είμαστε εδώ, θα αλλάζουν οι κυβερνήσεις, θα

υπάρχει το ίδιο θέμα, κάποιος θα λένε δεξιές ή ακροδεξιές λογικές, κάποιος άλλος θα διαμαρτύρονται και ποιο είναι το αποτέλεσμα;

Εδώ όποιος είναι νομοθέτης, γιατί η Αντιπολίτευση δεν νομοθετεί, εσείς ουσιαστικά νομοθετείτε και εμείς θα καταψηφίσουμε εν προκειμένω τη συγκεκριμένη κύρωση, θα πρέπει να μπειτε σε μια διαδικασία να συζητάτε με τα υπόλοιπα κόμματα, κάτι που δεν έχουμε δει. Η πολιτική δηλαδή που ασκείται από την Κυβέρνηση έχει έναν χαρακτήρα διαφορετικό. Πρόκειται δηλαδή για τη μετατροπή ενός ζητήματος εμφανώς πανευρωπαϊκού, δεν αφορά μόνο εμάς, και εσείς το κάνετε ελληνοτουρκικό –κόντρες με τον Ερντογάν– σε ένα σενάριο φύλαξης συνόρων από την εισβολή ενός εχθρού. Όμως η φύλαξη αυτή εκ των πραγμάτων έχει περατό χρονικό ορίζοντα, γιατί η Τουρκία μπορεί να στέλνει πρόσφυγες μια ζωή. Εσείς δημιουργείτε έναν ενδοελλαδικό πολιτικό διχασμό ανάμεσα σε κλειστά και ανοικτά σύνορα.

Υπάρχουν αφ' ενός αυτοί που θέλουν τα κλειστά σύνορα και αφ' ετέρου αυτοί που θέλουν, και είναι η πλειοψηφία, μια ανθρωπινή, σωστή μεταχείριση των κατατρεγμένων ανθρώπων, των συμπολιτών μας, γιατί συμπολίτες μας είναι και αυτοί. Σύμφωνα όμως με τη δική σας επικοινωνιακή πολιτική υπάρχει μια σκληρή κομματική λογική. Να ξεφύγετε από αυτή. Να υπάρχει μια δυνατότητα ανυπακοής που έχει η Κυβέρνηση και όχι μόνο να ασκεί ανυπακοή εκεί που την παίρνει, αλλά και εκεί που δεν την παίρνει, όταν πάει στην Ευρώπη, για αυτούς τους ανθρώπους, τους πρόσφυγες και τους μετανάστες, παγώνοντας διαδικασίες, όπως κάνετε για το άσυλο. Εκεί είστε εντάξει.

Η Κυβέρνηση δηλαδή έχει παρανομήσει εντελώς επ' αυτού. Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία η αναστολή της εξέτασης αιτημάτων ασύλου θεωρείται παράνομη. Αντί δηλαδή για ανυπακοή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κυβέρνηση ασκεί ανυπακοή στα αιτήματα για άσυλο. Πρόκειται δηλαδή για ακριβώς την αντίστροφη λογική ανυπακοής από αυτήν που σήμερα η ευθύνη απαιτεί.

Η Κυβέρνηση έχει επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Ένωση να προσέρχεται με ένα φιλικό χτύπημα στην πλάτη, το καλό παιδί, και να αποδίδει στην Ελλάδα τον ρόλο του φύλακα των συνόρων της Ευρώπης, έναν ρόλο που μακροπρόθεσμα αδυνατεί εκ των πραγμάτων να ασκήσει, όση βοήθεια και αν λάβει.

Εμείς ως ΜέΡΑ25 το έχουμε πει σε όλους του τόνους ότι η διάκριση προσφύγων και μεταναστών είναι παρωχημένη. Όπως και στη δεκαετία του 1940 που καθιερώθηκε, έτσι και σήμερα, η πολιτισμένη Δύση ευθύνεται για πολλές από αυτές τις συρράξεις. Η Δύση χρησιμοποιεί το Διεθνές Δίκαιο, ώστε να διαχωρίζει αφ' ενός ανάμεσα σε εκλεκτούς πρόσφυγες, όπως είναι και από τον πόλεμο στην Ουκρανία –εμείς πρέπει να τους βοηθήσουμε, εννοείται αυτό– αλλά αφ' ετέρου και σε μη εκλεκτούς μετανάστες, λόγω χάρη θύματα πολέμου στη Μέση Ανατολή και στην Αφρική.

Παράλληλα η λαίλαπα των νεοφιλελεύθερων πολιτικών, που εφαρμόστηκαν με τα λεγόμενα προγράμματα δομικής προσαρμογής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στην Αφρική, έφεραν ολοκληρωτικούς πληθυσμούς σε επίπεδα απόλυτης φτώχειας. Σήμερα αυτές οι απάνθρωπες καταστάσεις εντείνονται ακόμη περισσότερο με την κλιματική αλλαγή, όπως στο Μπαγκλαντές, τα είχαμε συζητήσει και την προηγούμενη φορά.

Όταν λοιπόν φτάνουν στις ακτές μας οικογένειες, που πήραν ένα τεράστιο ρίσκο να πνιγούν τα παιδιά τους μόνο και μόνο για να τα διασωθούν, έχει σημασία αν τελικά προσπαθούν να γλιτώσουν από τις σφαίρες ή από την πείνα; Έχει νόημα να τους κατατάξουμε στους πρόσφυγες τους μεν και τους δε ως μετανάστες;

Το 2010 με τη βοήθεια του ίδιου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, που επέβαλλε στις αφρικανικές χώρες τα προγράμματα δομικής προσαρμογής, δηλαδή το προίμιο του δικού μας μνημόνιου, η Ελλάδα μετατράπηκε σε χρεοδουλοπαρκοί, σε φτωχοποιημένο τόπο, με αποτέλεσμα τη σταδιακή της ερημοποίησης καθώς εκατοντάδες χιλιάδες νέοι και νέες μας μετανάστευσαν. Γονείς, παππούδες και γιαγιάδες υποφέρουν, όπως υποφέρουν και πολλά από αυτά τα παιδιά της κρίσης. Το αφήγημα ότι αυτοί δεν είναι πρόσφυγες, αλλά μετανάστες νομιμοποιεί τις μισανθρωπικές πολιτικές που έδωξαν τα παιδιά της κρίσης, θεωρών-

τας ότι έφυγαν από επιλογή. Επειδή υπήρχε μνημόνιο έφυγαν.

Αυτό σημαίνει ένα πράγμα για εμάς. Ο λαός μας, το θύμα της τρόικας και των μνημονίων, έχει ηθική υποχρέωση να απορρίψει το επιχείρημα ότι οι μετανάστες επιλέγουν τη μοίρα τους αντίθετα με τους πρόσφυγες. Γι' αυτό το ΜέΡΑ25 αρνείται να διαχωρίσει κατατρεγμένους ανθρώπους μεταξύ καλοδεχόμενων προσφύγων και μη καλοδεχόμενων μεταναστών.

Τέλος συμπερασματικά, το είπα και προηγουμένως, θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο ακριβώς, επειδή η αρχή και το πνεύμα του είναι η υποβάθμιση της δημόσιας προστασίας, επειδή μετατρέπει να προσφυγικό από ζήτημα ανθρωπισμού, διεθνούς αλληλεγγύης και πανανθρώπινων δικαιωμάτων σε ζήτημα ασφάλειας και δημόσιας τάξης.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θα προχωρήσουμε με τους τέσσερις συναδέλφους. Η κ. Σκόνδρα είναι εδώ. Να ειδοποιηθεί ο κ. Βίτσας. Ο κ. Πουλάς ήρθε. Μετά την κ. Κανέλλη θα πάρει τον λόγο ο Υπουργός για την ομιλία του και ύστερα έχει ζητήσει να κάνει την ομιλία του ο κ. Χήτας ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

Τον λόγο έχει η κ. Ασημίνα Σκόνδρα, Βουλευτής Νέας Δημοκρατίας εκ Καρδίτσας.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προχωρά στην κατάρτιση ενός κώδικα μεζονος σημασίας, αφού ρυθμίζει ζητήματα που απορρέουν από το μεταναστευτικό.

Η Ελλάδα ως χώρα υποδοχής έχει διαχρονικά τα τελευταία τριάντα χρόνια σκώσει το βάρος αλλεπάλληλων μεταναστευτικών ροών. Η αυξομειούμενη, αλλά διαρκής συνύπαρξη των Ελλήνων πολιτών με μετανάστες έχει οδηγήσει σε κοινωνικές ζυμώσεις και ειρηνική διήμευση των φιλοξενούμενων στη χώρα μας. Οι Έλληνες ήδη από την εποχή του Ομήρου είχαν σε περίπτωση θέσης τον θεσμό της φιλοξενίας υπό την προϋπόθεση ότι καλλιεργεί και προστατεύει στενές ανθρώπινες σχέσεις που διέπονται από δικαιώματα, αλλά και υποχρεώσεις. Περίπου τρεις χιλιάδες χρόνια αργότερα η στάση μας απέναντι στους ξένους που εισέρχονται στη χώρα παραμένει η ίδια.

Οι διατάξεις που συσπειρώνονται στον κώδικα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου αφορούν στη θέσπιση νομικού πλαισίου αναφορικά με τις απαιτήσεις για απονομή διεθνούς προστασίας σε πολίτες τρίτων χωρών και ανιθαγενείς.

Διότι όταν οι άνθρωποι διασχίζουν τα σύνορα της χώρας τους ο κόσμος δεν τους αντιμετωπίζει πια όπως πριν, αλλά υπάγονται αιφνιδώς σε ένα ξεχωριστό καθεστώς, εντάσσονται σε μια ιδιαίτερη κατηγορία, είναι πλέον μετανάστες. Εξαιτίας αυτού, πολύ συχνά βρίσκονται σε υποδεέστερη θέση σε σχέση με τους ανθρώπους γύρω τους που διαθέτουν το διαβατήριο της χώρας στην οποία ζουν. Όταν κάποιος μεταναστεύει για να αποφύγει τον πόλεμο, την πείνα, τις διώξεις, τις φυσικές καταστροφές, την οικονομική εξαθλίωση ή απλώς αναζητώντας την προοπτική μιας καλύτερης ζωής, μάλλον θεωρεί την ανασφάλεια, τους περιορισμούς και ενίοτε την ένδεια που αντιμετωπίζει στη χώρα προορισμού προτιμότερη από την κατάσταση στην πατρίδα του. Για πολλούς η φυγή αποτελεί μοναδική επιλογή. Οι άνθρωποι αυτοί διακινδυνεύουν τα δικαιώματά τους με την ελπίδα ότι θα τους δοθεί η ευκαιρία να τα ανακτήσουν αργότερα. Αυτή είναι η συνθήκη που ρυθμίζει την αντιμετώπιση και τη διαχείριση της πολιτικής που χαράσσεται και των νόμων που θεσπίζονται για τη μετανάστευση.

Σήμερα συμπυκνώνουμε όσα έχουν ψηφιστεί από το 2019 και εφαρμοστεί για το μεταναστευτικό. Η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη αντιμετώπισε το πρόβλημα της παράνομης μετανάστευσης, το οποίο στην περίοδο διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ είχε πάρει οργιώδεις διαστάσεις. Σκεφτείτε, ένα εκατομμύριο μετανάστες το 2019, οι περισσότεροι παράνομοι. Πλέον οι μεταναστευτικές ροές έχουν ελαχιστοποιηθεί και τα κέντρα υποδοχής μεταναστών έχουν μειωθεί από εκατόν είκοσι ένα σε τριάντα πέντε. Οι δε νέες δομές δεν θυμίζουν σε τίποτα τη Μόρια του κ. Τσίπρα και υπηρετούν τον σκοπό φιλοξενίας αιτούντων άσυλο

σύμφωνα με τη Συνθήκη της Γενεύης και την οικουμενική διακήρυξη για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Εξίσου σημαντικό όμως είναι ότι η πολιτική που ακολουθούμε έχει οδηγήσει και σε κατακόρυφη μείωση απώλειας ανθρώπινων ζωών σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Το 2015 η πολιτική ανοιχτών συνόρων της τότε κυβέρνησης είχε ως αποτέλεσμα εκατόμβες νεκρών ανθρώπων, αφού πολλοί από αυτούς, όχι σε βάρκα δεν είχαν μπει, αλλά ούτε θάλασσα δεν είχαν αντικρίσει.

Είναι θεσμοθετημένη και εφαρμόζεται σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο η θεμελιώδης νομική αρχή της ισότητας. Αυτό σημαίνει ότι όσοι εισέρχονται στη χώρα μας προστατεύονται από πλήθος διεθνών και περιφερειακών συμβάσεων, που η Ελλάδα τηρεί. Γι' αυτό οι μετανάστες απολαμβάνουν τα δικαιώματα στην επικουρική προστασία, τη χορήγηση άδειας παραμονής, πρόσβαση στην εκπαίδευση, ιατρική περίθαλψη, απασχόληση.

Ωστόσο, αντί να εστιάζουμε στον ανθρώπινο παράγοντα και στη μέγιστη προσπάθεια που καταβάλλει τόσο ο Υπουργός μας προσωπικά, ο κ. Μηττάρακης, όσο και τα συναρμόδια Υπουργεία, για άλλη μια φορά, συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, γινόμαστε αποδέκτες της συστηματικής σας αρνητικής θέσης, που τηρείτε χάριν των εντυπώσεων. Μας κατηγορεί ο Ερντογάν για τις επαναπροωθήσεις; Μας κατηγορείτε κι εσείς. Εργαλειοποιεί ο Τούρκος τους μετανάστες στον Έβρο αντί να τηρήσει τις δεσμεύσεις του στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Και εσείς κατηγορείτε εμάς που τον φυλάσσουμε.

Πρέπει να το πάρете απόφαση ότι η δική μας Κυβέρνηση σε καμμία περίπτωση δεν θα διακινδυνεύσει την εθνική ασφάλεια και το αποδεικνύει καθημερινά και εμπράκτως. Για εσάς όμως ο σκοπός αγιάζει τα μέσα. Διότι, αγαπητοί συνάδελφοι, η φύλαξη των συνόρων της χώρας, χερσαίων και θαλάσσιων -γιατί και η θάλασσα έχει σύνορα, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ- και η προάσπιση της εθνικής μας κυριαρχίας είναι χρέος και καθήκον μας. Όσοι δε από τους μετανάστες φτάνουν στη χώρα μας και δικαιούνται άσυλο, τους το παραχωρούμε. Επιταχύνουμε μάλιστα τις διαδικασίες απονομής ασύλου ώστε να αποσυμφορηθούν παράλληλα και τα νησιά μας. Εξάλλου η αποτροπή παράνομων αφίξεων συνάδει και με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που νομιμοποιούν το δικαίωμα των κρατών μελών να φυλάνε τα σύνορά τους.

Έχει περίττανα αποδειχτεί μέσα στον χρόνο η καλή θέληση του Έλληνα να φιλοξενεί και να απομειώνει μετανάστες. Πόσες φορές χρειάστηκε ο ίδιος να πάρει τον δρόμο της οικονομικής προσφυγιάς; Ακόμα και τώρα πολλά ελληνόπουλα είναι στο εξωτερικό, ζουν και εργάζονται εκεί, και αυτό είναι βαθιά χαραγμένο στο συλλογικό μας ασυνείδητο.

Έτσι και τα παιδιά των άλλων λαών, που είναι νόμιμοι οικονομικοί μετανάστες, εργάζονται δεκαετίες στην Ελλάδα. Καλύπτουν σημαντικά κενά εργατικού δυναμικού στον αγροτικό, τον κατασκευαστικό και τον τουριστικό τομέα. Είναι ασφαλισμένα και έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις στη χώρα που τα φιλοξενεί.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**)

Είναι θράσος να μας κουνάτε το δάχτυλο, συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, όταν ακόμα δεν έχετε λογοδοτήσει για τη Μόρια, για τη Σάμο, για το άθλιο πάρτι με τα κονδύλια που έχει πάρει η Ελλάδα για τη διαχείριση του προσφυγικού-μεταναστευτικού κατά την περίοδο της διακυβέρνησής σας. Πού είναι οι αγαπημένες σας ΜΚΟ; Τι απέγιναν οι ξένοι δημοσιογράφοι; Γιατί δεν γράφουν πια για απάνθρωπες συνθήκες; Γιατί δεν διασύρεται η Ελλάδα στα διεθνή μέσα μαζικής ενημέρωσης;

Διότι όλα τα παραπάνω έπαψαν να υπάρχουν, κύριοι. Και γι' αυτό φρόντισε η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, με απόλυτο σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα. Έχουμε αναλάβει μια πολύ σοβαρή αποστολή για την πατρίδα μας και κατ' επέκταση για όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και κατά κοινή ομολογία τη φέρνουμε εις πέρας και μάλιστα με επιτυχία.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία Σκόνδρα.

Τον λόγο έχει τώρα ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Δημήτρης Βίτσας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι πολύ καλό, όπως είπε και ο εισηγητής μας, επειδή τα τρία αυτά χρόνια κατά κύριο λόγο έχετε διάσπαρτες διατάξεις που αφορούν το μεταναστευτικό, να τις συγκεντρώσουμε και αυτό βοηθάει όποιον θέλει σε αυτήν την κατεύθυνση. Αλλά ενώ είναι καλό αυτό, κώδικας; Γιατί; Γιατί κώδικας; Κώδικα κάνουμε σε πολύ συγκεκριμένες περιπτώσεις, πέρα από το γεγονός πως είναι διαφορετική η διαδικασία μέσα στη Βουλή. Αλλά με αυτόν τον τρόπο δυσκολεύετε τις επόμενες κυβερνήσεις να κάνουν αλλαγές. Γιατί κάνετε λοιπόν κώδικα και δεν κάνετε ένα απλό νομοσχέδιο που καταργεί αυτές τις επιμέρους διατάξεις και υπάρχουν τώρα σε ένα καινούργιο νομοσχέδιο, ακόμα και αυτούσιες; Ένα είναι αυτό.

Δεύτερον, μας λέτε όλοι οι κυβερνητικοί παράγοντες -το είπε και πριν λίγα λεπτά η προηγούμενη ομιλήτρια, η οποία πρέπει να παραδεχθεί ότι δεν έχει και ιδιαίτερες γνώσεις που αφορούν το προσφυγικό και το μεταναστευτικό στη χώρα, τουλάχιστον αυτή είναι η εκτίμησή μου από την ομιλία της- μας λέτε λοιπόν ότι το προσφυγικό-μεταναστευτικό έχει λυθεί. Τι ακριβώς έχετε λύσει; Έχετε βρει λύσεις και δεν μας τις λέτε για τα μεγάλα οικονομικά, πολιτικά και οικολογικά ζητήματα του εικοστού πρώτου αιώνα που προκαλούν τα προσφυγικά και μεταναστευτικά ρεύματα; Έχετε βρει λύση για τον πόλεμο, την ακραία φτώχεια και την κλιματική κρίση; Όχι βέβαια. Βεβαίως έχετε βρει λύση στο να μην παρουσιάζονται τα ζητήματα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Εκεί έχετε βρει λύσεις. Και λέτε από κει και πέρα το δικό σας παμύθι.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά τον πίνακα της ΕΛΣΤΑΤ, «Εισερχόμενοι και εξερχόμενοι μετανάστες 1991-2020», για να δείτε ότι το μεταναστευτικό ρεύμα προς την Ελλάδα κατά κύριο λόγο και από την Ελλάδα, βεβαίως λόγω του brain drain, προς τα έξω πάντοτε υπήρχε και ήταν και αρκετά ισχυρό. Δηλαδή πραγματικά υπήρχαν το 2016, 2017, 2018 και το 2019 αρκετοί εισερχόμενοι αλλά και αρκετοί εξερχόμενοι. Κύρια πρόκειται για Αλβανούς υπηκόους, που μπαίνουν και βγαίνουν από τη χώρα.

Και σήμερα στο μεταναστευτικό, ή καλύτερα στο προσφυγικό, κάνετε κάτι πολύ καλό, αποδέχεστε με γρήγορες διαδικασίες Ουκρανούς πρόσφυγες. Από εκεί και πέρα δεν καταλαβαίνετε ότι κάποιος μπορεί εύκολα να σας κατηγορήσει για υπέρποντα ρατσισμό; Το πώς δηλαδή αποδίδουμε άσυλο, βοηθάμε, δημιουργούμε συνθήκες δεν έχει να κάνει με τις πραγματικές αιτίες, δηλαδή με το γεγονός ότι αυτήν τη στιγμή στο Αφγανιστάν τη διακυβέρνηση της χώρας την έχουν οι Ταλιμπάν, ότι δεν έχει λυθεί ακόμα το ζήτημα της Συρίας, ότι στην Τουρκία υπάρχουν τέσσερα εκατομμύρια που τους εκμεταλλεύεται ο Ερντογάν, δεν έχει να κάνει με αυτό, αλλά έχει να κάνει με το χρώμα του δέρματος. Άμα είσαι ξανθός ή ξανθιά ή μαυρομάλλης, είσαι εύκολα αποδεκτός. Άμα είσαι σκουρόχρωμος, άμα είσαι από το Κονγκό, η Ευρώπη δεν σε αποδέχεται και βγάζει τους γνωστούς, τέλος πάντων, αριθμούς.

Μειώθηκαν κατά τη διάρκεια της ηγεσίας σας στο Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής οι ροές; Βεβαίως, μειώθηκαν. Μειώθηκαν και, μάλιστα, κατά πολύ. Ποιες ήταν οι συνθήκες; Ένα ζήτημα είναι ο κορωνοϊός. Δεύτερο ζήτημα είναι το γεγονός ότι ξεκίνησε μια παγκόσμια προσπάθεια ενάντια στην εμπορία των ανθρώπων. Ξέρετε ότι η εμπορία των ανθρώπων είναι η τρίτη μεγαλύτερη μετά τα όπλα και τα ναρκωτικά εγκληματική επιχειρηματική δραστηριότητα. Και το τρίτο είναι ότι άλλαξε τελείως η λογική δράσης κατά κύριο λόγο του Λιμενικού Σώματος. Δεν ήταν διαφορετικό το Λιμενικό Σώμα, όταν ο ΣΥΡΙΖΑ κυβερνούσε. Το ίδιο είναι. Οι εντολές έχει σημασία ποιες είναι. Αν η εντολή είναι «σώζετε», φτιάχνεις «Παπαδόπουλους». Αν η εντολή είναι «σπρώχνετε προς τα πίσω», δημιουργείς πρόβλημα και πνιγμό.

Πού βρήκε η κ. Σκόνδρα τις εκατοντάδες που πνίγηκαν στο Αιγαίο αυτή την περίοδο; Πετάς και μια κορώνα στη Βουλή και νομίζεις ότι είπες κάτι! Τι να κάνουμε; Δηλαδή, είναι το θέμα να κατηγορήσω και εγώ τον κ. Μηττάρακη ότι βγαίνει το βράδυ και βασανίζει γατάκια!

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Δεν βγαίνω το βράδυ!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Θα το πω, θα ακουστεί, δεν θα είναι αλήθεια. Άρα αυτό είναι βασικό ζήτημα.

Εμείς λέμε ότι αντιμετωπίζετε αυτό το ζήτημα με απίστευτη προχειρότητα, επιπολαιότητα, επιφανειακά και επικοινωνιακά και με κυνισμό απέναντι σε δυστυχισμένους ανθρώπους. Όταν νομοθετούμε για τους πρόσφυγες πρώτα και κύρια, παίρνουμε τι έχουμε γράψει προς νομοθεσία και δίπλα βάζουμε τη Συνθήκη της Γενεύης και το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης και λέμε: Αντιστοιχούν ή δεν αντιστοιχούν; Αν δεν αντιστοιχούν -που δεν αντιστοιχούν τις περισσότερες φορές- κάπου έχουμε κάνει λάθος. Και όταν λέμε κλειστά Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης, με συγχωρείτε, αλλά τι προσπαθείτε; Τα νησιά να τα κάνουμε Μακρόνησο και Γυάρο;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Δ' Αντιπροέδρου της Βουλής)

Εγώ σας λέω ότι και εμείς κάναμε -κάτω από την πίεση- πράγματα τα οποία δεν ήταν σε απευθείας σχέση με το Διεθνές Δίκαιο. Δηλαδή, ο περιορισμός εντός της Χίου -παίρνω το δικό σας νησί- της κίνησης των προσφύγων ή των αιτούντων άσυλο ή των αιτούντων διεθνή προστασία δεν αντιστοιχεί με τις διεθνείς συνθήκες. Και το παραδεχόμαστε ή, τουλάχιστον, αυτή τη στιγμή το παραδεχόμαστε εγώ -δεν ξέρω αν είναι πρώτη φορά- μπροστά στην Ελληνική Αντιπροσωπεία.

Το θέμα είναι ότι πρέπει να πάρεις αυτές τις δύο συνθήκες και να προωθήσεις και να μετουσιώσεις σε πραγματικότητα το Σύμφωνο του Μαρακές που αφορά μόνο στη μετανάστευση, το οποίο είναι πολιτικό κείμενο, αλλά τελειώνει με τη λογική ότι «πάρτε αυτό το πολιτικό κείμενο και κάντε το μια κανονική νομοθεσία και εξασφαλίστε εισόδους, εξασφαλίστε τρόπους και κάντε συμφωνίες».

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έκανε μια συμφωνία ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τουρκία, αλλά κανένας ποτέ δεν σκέφτηκε -ψέματα!, και ο Μουζάλας και εγώ στα αντίστοιχα το είχαμε θέσει- ότι ένα κομμάτι της διαδικασίας πρέπει να ξεκινάει και από την Τουρκία, για να μην ταλαιπωρούνται οι άνθρωποι και ότι η Ελλάδα και η Τουρκία πρέπει να συνεργάζονται ενάντια σε εγκληματικές ομάδες με δραστηριότητες οι οποίες ξεκινούν μερικές φορές από τα βάθη, από το βόρειο Πακιστάν και πεθαίνουν άνθρωποι, γιατί οι Τούρκοι σε ορισμένα σημεία περνούν ηλεκτρικό ρεύμα στα ψυγεία για να μην τα ανοίγουν και βγάζουν τους ανθρώπους και καίγονται άνθρωποι, πεθαίνουν.

Και δεν ξέρει ο ελληνικός λαός ότι η Ύπατη Αρμοστεία υπάρχει στην Ελλάδα, αλλά υπάρχει και στην Τουρκία. ΔΟΜ υπάρχει και στην Ελλάδα, αλλά υπάρχει και στην Τουρκία. Τι δεν υπάρχει στην Τουρκία και υπάρχει στην Ελλάδα; Υπάρχει FRONTEX. Γιατί παρατήθηκε ο κ. Λεγκέρι; Για να μη βρεθεί μπροστά στο διοικητικό συμβούλιο και καθαιρεθεί, επειδή απέκρυπτε push backs, ιδιαίτερα στα ελληνικά ύδατα.

Να είμαστε σοβαροί. Το θέμα δεν είναι αν λέει κάτι ο Ερντογάν και λέμε και εμείς κάτι που είναι παραπλήσιο. Το θέμα είναι αν συμβαίνει αυτό. Εμείς αυτή την εγγύηση θέλουμε από τον Υπουργό εδώ, ο οποίος βέβαια πηγαίνει και στη LIBE, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ξέρουμε ότι κατηγορείται ευθέως από Ευρωβουλευτές της LIBE, δηλαδή της ομάδας που ασχολείται με τα ανθρώπινα δικαιώματα στο Ευρωκοινοβούλιο.

Εδώ, λοιπόν, πρέπει να δούμε -και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε- πώς εμείς βοηθάμε, ώστε τα τρία βασικά στοιχεία, όπως θα έλεγε κανένας, βελτιώνουν την υποδοχή και τη ζωή αυτών των δυστυχισμένων ανθρώπων, που δεν θέλουμε με τίποτα να βρεθούμε εμείς στη θέση τους. Και ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι κανένας δεν θέλει να είναι πρόσφυγας, κανένας δεν θέλει να είναι οικονομικός μετανάστης και να στέλνει λεφτά πίσω, στη χώρα του, για να πληρωθεί ο έμπορος, ο οποίος κρατά και όμηρο κάποιον από την οικογένεια και ο ίδιος να επιβιώνει με τον τρόπο που επιβίωναν οι Έλληνες πριν από μερικά χρόνια στη Γερμανία, στην Αμερική και σε άλλες χώρες.

Λοιπόν, κλείνω, γιατί θα κατηγορηθεί ο κύριος Πρόεδρος ότι δείχνει τεράστια ανοχή -που δείχνει- και περιμένω να μου πείτε τι έκανε η Ελλάδα, ώστε να προωθηθεί η ιδέα και η Ευρώπη, αντί να σπαταλάει δισεκατομμύρια ευρώ για τη φύλαξη των συνόρων,

να μην ξεκινούν άνθρωποι από τις χώρες τους, αλλά να βρίσκουν δουλειά, να βρίσκουν φαγητό και πολύ περισσότερο, να μη βρίσκουν βόμβες στα σπίτια τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κύριε Πρόεδρε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Τι έκανε η Ελλάδα;

Και, δεύτερο, τι έκανε η Ελλάδα εν τοις πράγμασι για να γίνεται ορθή και με βάση τις διεθνείς συνθήκες, η διαχείριση των συνόρων. Λέμε ότι διαχειριζόμαστε τα σύνορα. Οι άλλοι μας λένε «είστε η ασπίδα της Ευρώπης» και εμείς λέμε ότι εργαλειοποιεί ο Ερντογάν. Τα εργαλειοποιεί και πρέπει να το αντιμετωπίσουμε και γι' αυτό, όλα τα κόμματα στάθηκαν στο πλάι της Κυβέρνησης στην περίπτωση του Έβρου.

Όμως, μην εργαλειοποιείτε και εσείς το μεταναστευτικό-προσφυγικό. Μην το ξεκινάτε από τα τώρα, ώστε αύριο-μεθαύριο να λέτε «δεν έχω καμμία ευθύνη», που έχει να κάνει με όλα αυτά που είπαν, πόσους έχουμε στην Υπηρεσία Ασύλου, με ποιον τρόπο δουλεύουν, με ποιον τρόπο αντιμετωπίζουν. Τέλος πάντων, τα ξέρετε.

Το τρίτο θέμα είναι το εξής: Τι έκανε η Ελλάδα, ώστε να υπάρχει ένας δίκαιος καταμερισμός του βάρους που αντικειμενικά φέρνει το προσφυγικό-μεταναστευτικό σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση; Με λεφτά θα το λύσουμε αυτό;

Κύριε Υπουργέ, εγώ πραγματικά πιστεύω ότι δεν είστε ένας άνθρωπος ο οποίος φαντάζεται το μέλλον με τείχη και φρούρια για τα παιδιά μας και για τις μελλοντικές γενιές. Φαντάζεστε ένα μέλλον ή μάλλον, εγώ φαντάζομαι, για να μη σας εξαναγκάζω, απλώς, δείχνει τη διάθεσή μου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Φαντάζεστε ένα μέλλον, όπου οι άνθρωποι μπορούν να συνεργάζονται και να εκδηλώνουν την αλληλεγγύη τους. Ένα μέλλον όπου οι άνθρωποι μπορούν να μετακινούνται, όχι μόνο όταν είναι πάρα πολύ καλοί ποδοσφαιριστές, αλλά όταν έχουν και μεγάλη ανάγκη και που το ένα κράτος συνεργάζεται με το άλλο, ώστε πλούσια κράτη να μην έχουν τους πιο φτωχούς πληθυσμούς. Αυτά νομίζω ότι είναι αυτά που πρέπει να κάνουν.

Σας παρακαλώ από τη γραμματεία να πάρετε αυτόν τον πίνακα της ΕΛΣΤΑΤ.

(Στο σημείο αυτό ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Δημήτριος Βίτσας καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και να σταματήσουμε στην Ελλάδα την επικοινωνιακή εργαλειοποίηση. Αυτά που σας είπα δεν είναι ρομαντικές ιδέες, είναι πραγματισμός. Και αν δεν το κάνουμε, σαν χώρα θα τα βρούμε μπροστά μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Ανδρέας Πουλάς από το Κίνημα Αλλαγής έχει τον λόγο.

Ελάτε, κύριε Πουλά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΟΥΛΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα συμφωνήσουμε ότι η κωδικοποίηση των διάσπαρτων διατάξεων είναι μια χρήσιμη διαδικασία, γιατί συγκεντρώνονται σε έναν νόμο οι διατάξεις που σκορπίστηκαν από έναν νομοθέτη που δεν προνοεί και νομοθετεί εκ του προχειρου.

Στη σημερινή περίπτωση, όμως, έχουμε ένα ρεκόρ. Τον Νοέμβριο του 2019 δημοσιεύτηκε ο ν.4636 που συγκέντρωσε σε ενιαίο κείμενο τη νομοθεσία με την οποία ασχολούμαστε σήμερα. Από τότε πέρασαν τριάντα μήνες και έχετε ήδη φέρει πάνω από εκατό τροποποιήσεις διατάξεων, δηλαδή, σχεδόν τρεις τον μήνα που τροποποιούσαν τον νόμο της δικής σας Κυβέρνησης. Το πρόβλημα, όμως, είναι ότι οι περισσότερες από αυτές κινούνται σε λάθος κατεύθυνση, έπαιζαν με τα όρια των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ενσωμάτωναν και, προφανώς, εμείς δεν τις ψηφίσαμε.

Οι βασικοί πυλώνες της κωδικοποιημένης νομοθεσίας στηρίζονται σε οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από το 2016 στηρίζουν την Κοινή Δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας. Στόχος ήταν να αρχίζουν και να τελειώνουν οι διαδικασίες ασύλου στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου. Έτσι, ζήσαμε τις Μόριες επί ΣΥΡΙΖΑ. Το ίδιο θεσμικό πλαίσιο επεκτάθηκε πλέον και στον Έβρο. Βρισκόμαστε στο σημείο να εφαρμόζουμε την Κοινή Δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας, χωρίς Ευρωπαϊκή Ένωση και χωρίς Τουρκία.

Σήμερα οι δομές στα νησιά είναι σχεδόν άδειες, με τεράστιο κόστος λειτουργίας. Τόσο άδειες που, αν ήταν μονάδες υγείας, θα τις είχατε κλείσει ήδη. Σπατάλες παντού. Θα ήθελα, όμως, να σταθώ σε ένα θέμα για το οποίο η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ, του Κινήματος Αλλαγής, κατέθεσε πρόσφατα ερώτηση και αφορά στο πρόβλημα της έλλειψης εργατών γης.

Η πολιτική της Κυβέρνησής σας και σε αυτό το θέμα είναι αλλοπρόσαλλη. Μια σύγχρονη μεταναστευτική πολιτική δεν θα έπρεπε να έχει το βλέμμα της στραμμένο μόνο στα σύνορα αλλά και στην αγορά εργασίας. Θα έπρεπε να καταγράφει ανάγκες, να σχεδιάζει, να προλαμβάνει, να προσφέρει στην παραγωγή, στην ανάπτυξη και στην εθνική οικονομία.

Έχετε εξαγγείλει διακρατική συμφωνία με το Μπαγκλαντές που προβλέπει τη νομιμοποίηση δεκαπέντε χιλιάδων πολιτών που ζουν ήδη εδώ, για να εργαστούν ως εποχικοί εργάτες στον αγροτικό τομέα και τη σταδιακή έλευση άλλων τεσσάρων χιλιάδων σε βάθος πενταετίας. Στην πραγματικότητα, όμως, τι έχουμε; Κάποιες χιλιάδες εργαζόμενους που σήμερα δουλεύουν ανασφάλιστοι και άλλους τέσσερις χιλιάδες, οι οποίοι αναμένεται να έρθουν να εργαστούν στη χώρα μας, όταν θα τεθεί σε ισχύ η συμφωνία.

Το πρόβλημα της έλλειψης εργατών γης είναι ήδη πολύ έντονο και ταλαιπωρεί τους αγρότες της χώρας και, δυστυχώς, δεν λείπουν μόνο οι τέσσερις χιλιάδες εργάτες. Οι αγρότες δεν μπορούν να περιμένουν άλλο. Ζητούν άμεσες λύσεις από την Κυβέρνηση, καθώς οι συνέπειες που αντιμετωπίζουν είναι ανυπολόγιστες.

Χαρακτηριστικά, θα σας αναφέρω τα εξής παραδείγματα: Στην Αργολίδα τα πρώιμα βερίκοκα, λόγω έλλειψης εργατών γης, δεν συγκομίστηκαν έγκαιρα για την εξαγωγή με 1,50 ευρώ το κιλό. Έτσι, ωρίμασαν και οδηγήθηκαν στη βιομηχανία για πούλπα με 20 λεπτά το κιλό και τεράστια οικονομική ζημιά για τους παραγωγούς.

Επιπλέον, η αδυναμία συλλογής της φράουλας έχει ως αποτέλεσμα μία παρτίδα να ωριμάσει και να οδηγηθεί στη βιομηχανία για μαρμελάδα με πολύ χαμηλή τιμή. Η δε τελευταία παρτίδα που έμεινε στα χωράφια σάπισε, διότι οι εργάτες γης έφυγαν από την περιοχή της Μανωλάδας αναζητώντας αλλού καλύτερο μεροκάματο.

Προβλήματα ήδη αντιμετωπίζουν και οι παραγωγοί των πρώιμων ροδάκινων και νεκταρινιών στην Ημαθία. Επίσης, στον Τύρναβο οι παραγωγοί πρώιμων βερίκοκων αδυνατούν να συλλέξουν τα βερίκοκα για εξαγωγή, με κίνδυνο να ωριμάσουν και να οδηγηθούν και αυτά για πούλπα, με ζημιογόνες τιμές για τους παραγωγούς.

Στο ζήτημα της έλλειψης εργατών γης, δυστυχώς, η Κυβέρνηση επιδεικνύει τέλεια ασυνεννοησία. Το ένα Υπουργείο πετάει το μπαλάκι της ευθύνης στο άλλο και λύση δεν δίνεται. Διαβάζουμε διαρκώς δημοσιεύματα στον Τύπο για μετανάστες που καταφεύγουν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες για αγροτικές εργασίες και με καλύτερες αμοιβές, καλύτερες συνθήκες ζωής και δικαιώματα. Σε χώρες όπου υπάρχει κυβερνητική και κρατική πρόνοια, θα πρόσθετα εγώ. Όπως αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, υπάρχει ένας σκληρός ανταγωνισμός για την προσέλκυση εργατικού δυναμικού.

Στο σημερινό σχέδιο νόμου περιλαμβάνονται τρεις διατάξεις που έχουν σχέση με την εργασία. Στην πρώτη για τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες δίνονται στα χαρτιά τα ίδια δικαιώματα πρόσβασης με τους Έλληνες πολίτες. Περίπου εκατό χιλιάδες πήραν άσυλο το 2016. Σήμερα το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου μας δείχνει πως υπάρχουν μόνο πενήντα οκτώ χιλιάδες ενεργές άδειες, γιατί έχουν διάρκεια τρία έτη, γιατί τόσο θα

μείνουν ενεργές οι περισσότερες. Πάει, θα μας φύγουν και αυτοί!

Για τους αιτούντες άσυλο η νομοθεσία που ψήφισε η Νέα Δημοκρατία ορίζει πως για να έχει δικαίωμα κάποιος αιτών άσυλο να εργαστεί θα πρέπει να περάσουν έξι μήνες από την υποβολή της αίτησής του. Σε όσες χώρες της Ευρώπης ισχύει αυτό το εξάμηνο, στόχος είναι να αξιοποιηθεί αυτός ο χρόνος, ώστε να γίνουν λίγα μαθήματα γλώσσας, λίγη κατάρτιση, λίγα προγράμματα ένταξης. Στην Ελλάδα σε αυτό το εξάμηνο δεν γίνεται απολύτως τίποτα, γιατί στόχος σας είναι να μη γίνονται αιτήσεις ασύλου που θα δίνουν δικαίωμα νόμιμης εργασίας. Με την αδήλωτη εργασία βέβαια δεν φαίνεται να έχετε πρόβλημα. Το πρόβλημά σας είναι η νόμιμη εργασία.

Για τους αιτούντες άσυλο, επίσης, προβλέπεται κάτι το εξωφρενικό. Αν φιλοξενοούνται σε δομή οποιουδήποτε είδους, μπορούν να εργαστούν μόνο κατόπιν άδειας. Αν εργαστούν, τους κόβουν τις παροχές εντελώς ή μερικώς. Ξέρετε ποιο είναι το οικονομικό βοήθημα που λαμβάνει μία οικογένεια τεσσάρων ατόμων που μένει σε μία δομή; Είναι 210 ευρώ. Απειλούνται, λοιπόν, με έξωση και διακοπή του βοηθήματός, αν δουλέψουν. Και, φυσικά, φοβούνται να εργαστούν, γιατί κινδυνεύουν να βρεθούν στον δρόμο.

Υπάρχει και μία τρίτη κατηγορία στο σχέδιο νόμου, αυτοί που δικαιούνται προσωρινή προστασία. Ακούστε εδώ τι νομοθετείτε. Η άδεια διαμονής που χορηγείται σε άτομο που απολαμβάνει προσωρινή προστασία επέχει και θέση άδειας εργασίας, η οποία ισχύει για τον νομό όπου καθορίστηκε η διαμονή του καθ' όλη τη διάρκεια της προσωρινής προστασίας. Για ποιον λόγο το δικαίωμα αυτό παρέχεται μόνο στον νομό όπου καθορίστηκε η διαμονή; Σε τι εξυπηρετεί αυτό; Αντιμετωπίζετε το δικαίωμα στην εργασία ως πολυτέλεια.

Η οικονομία μας, όμως, δεν μπορεί να επαφίεται στις παράτυπες εισόδους στη χώρα προσφύγων ή μεταναστών για να λειτουργήσει. Είναι εγκληματικό να υπάρχει εργατικό δυναμικό που να μην αξιοποιείται, όσο εγκληματικό είναι και η απουσία οποιασδήποτε σοβαρής προσπάθειας για να λυθεί το πρόβλημα με τους πιο βιώσιμους τρόπους.

Αυτά τα προβλήματα τα οποία οφείλετε να λύσετε, κύριοι και κυρίες της Κυβέρνησης, όχι μόνο δεν τα λύνετε, αλλά τα κάνετε ακόμα πιο δύσκολα και πιο πολύπλοκα ή τα αγνοείτε. Έχετε ελάχιστο χρόνο για να λάβετε τις απαραίτητες πρωτοβουλίες, μήπως και σωθούν κάποιοι παραγωγοί, μήπως και αναστραφεί το κλίμα. Τουλάχιστον, ας είμαστε περισσότερο προετοιμασμένοι για τα επόμενα χρόνια που αναμένεται να είναι ακόμα πιο δύσκολα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Πουλά.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Λιάνα Κανέλλη του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Κυρία Κανέλλη, έχετε τον λόγο.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, το μεταναστευτικό και το προσφυγικό είναι από τα πιο θλιβερά και μελαγχολικά πράγματα που συζητάει κανένας.

Πρώτα απ' όλα στην ουσία του, διότι αυτό που κυριαρχεί σε τούτο το Κοινοβούλιο είναι οι ευρωπαϊκές αρχές, η ευρωπαϊκή παράδοση, ο ευρωπαϊκός ηθικός κώδικας, η αντίληψη της Ευρώπης για τη δικαιοσύνη, για τον δίκαιο ιμπεριαλισμό, για τον δίκαιο καπιταλισμό. Είναι όλα αυτά τα πολύ ωραία πράγματα και από κάτω αγνοείτε, πρώτα απ' όλα, ότι αυτός ο διαχωρισμός των προσφύγων από τους μετανάστες γίνεται ταξικά, νομικίστικα και με οικονομικό κριτήριο, κατά βούληση, περίπου, όπως έμπαινε με τη φωτιά τα σημάδια στα οπίσθια των βοοειδών, με καουμπούκο τρόπο.

Διότι, με τον ίδιο τρόπο, έχει παράδοση ολόκληρη αυτή η Ευρώπη να έχει ρατσιστικά κριτήρια και εξαιρετική τεχνολογία στην κατασκευή στρατοπέδων συγκέντρωσης. Από αυτές τις παραδοσιακές αρχές της Ευρώπης -και σαρκάζω, είναι προφανές- δεν έχει εξαιρεθεί ούτε η χώρα μας επί δεκαετίες δεκαετιών, μά-

λιστα, σε επίπεδο ντόπιων ανθρώπων, ιθαγενών -όπως θα έλεγε κάποιος- με δυνάμεις μέσα στην Ευρώπη, οι οποίες έχουν προνομιακή, πρώην αποικιοκρατική και νυν δυνατότητα να έχουν, για παράδειγμα οι Ισπανοί, βάσεις, θέσεις, επαρχίες σε αφρικανικό έδαφος. Και όλα αυτά να τα κρατάνε έξω από το ευρωπαϊκό έδαφος, που να είναι το ίδιο άσχημα με αυτά που συζητάμε εμείς τώρα εδώ στο Αιγαίο και όχι μόνο στο Αιγαίο.

Φέρντε, λοιπόν, έναν κώδικα. Ας πούμε ότι είναι κώδικας. Δεν θα σταθώ να χάσω χρόνο τώρα, από τον ελάχιστο που έχω, για να εξηγήσω γιατί κώδικας, γιατί έτσι, γιατί τώρα, από την ώρα που επίκειται ένα σύμφωνο μετανάστευσης -το οποίο είναι υπό διαπραγμάτευση- μεταξύ των αντιτιθέμενων, διαφορετικών πολιτικών, διαφορετικών ριζών και εποικοδομημάτων, σε ό,τι αφορά την μετανάστευση και τη χρήση της δουλειάς στην Ευρώπη. Δεν θα το συζητήσω τώρα.

Γιατί όταν θα έρθει αυτό -και εάν ποτέ γίνει- «στη χώρα του Όρμπαν», όπου τα πιτσιρίκια πήγαν δίκην αντιμετώπισης της ποινης, για να δείξουν ότι είναι πιο ρατσιστικά από τους γονείς τους στο γήπεδο, φωνάζοντας εναντίον των μαύρων στη λευκή Ευρώπη, κατά κύριο λόγο, να μιλήσω για τον τρόπο με τον οποίο λέτε ότι κάνετε επαναπροωθήσεις; Επαναπροωθήσεις σε ποια Τουρκία; Εδώ έχετε κόψει τον διάλογο με την Τουρκία. Να μιλήσω για την επικινδυνότητα με την οποία αντιμετωπίζει κάποιος τον μετανάστη, τον πρόσφυγα, τον διωγμένο, από πολέμους στους οποίους πρωτοστατεί η Ευρωπαϊκή Ένωση;

Επίσης, όταν κάποιος σας λέει δύο μέτρα και δύο σταθμά για τους Ουκρανούς πρόσφυγες, δεν σημαίνει ότι δεν έχει για τους Ουκρανούς πρόσφυγες, όπως έχει το ΚΚΕ, τη στάση που έχει απέναντι σε όλους τους πρόσφυγες, όλων των ανίερων πολέμων που γίνονται για την ενέργεια, με ιμπεριαλιστικά κριτήρια και για τα λεφτά.

Όμως, όταν έχετε τον Υπουργό Τουρισμού, τον δικό μας, να λέει πριν από έναν, περίπου, μήνα, να έρθουν οι Ουκρανοί πρόσφυγες και θα χρησιμοποιηθούν στον τουρισμό, την ίδια ώρα που ακούς από κάτω ότι οι δικοί μας δεν αντέχουν να δουλέψουν στον τουρισμό, στις συνθήκες της γαλέρας, και κάνεις πρόσκληση στους πρόσφυγες της Ουκρανίας να έρθουν να δουλέψουν στις συνθήκες γαλέρας -εκεί που δεν θέλουν να δουλέψουν πενήντα χιλιάδες δικοί μας- τι να σκεφτώ εγώ; Ποια είναι η προσέγγιση της χώρας που κρύβεται πίσω από έναν κώδικα;

Ξέρετε τι κάνει αυτός ο κώδικας στην πραγματικότητα; Κομποστοποιεί μια αθλιότητα ανθρωπισμού, αξίας της ανθρώπινης ζωής και, κυρίως, της εργασίας.

Είναι απίστευτο πώς οι επιχειρηματικοί πρόσφυγες στην Ελλάδα έχουν προνόμια που δεν μπορεί κανείς να τα φανταστεί. Και μη μου πείτε ότι δεν έχουμε επιχειρηματικούς πρόσφυγες, δηλαδή, αυτούς που έχουν τα χρήματα να έρθουν εδώ να αγοράσουν, να καταθέσουν, να κινηθούν. Έχουμε εκμετάλλευση οποιουδήποτε ταλέντου αλλόχρωμου, γιατί αυτό μπορεί να αποφέρει από επικοινωνιακό μέχρι ουσιαστικό κέρδος. Τότε είναι όλοι καλοί.

Είμαστε στη χώρα που είχε τραβηχτεί η γραμμή για τα ούρα του Τσίγκοφ -για όποιον δεν θυμάται- παλαιότερα σε αυτόν τον τόπο, για να δείτε τις ρίζες με τις οποίες καλλιεργείτε τον κόσμο απέναντι στους πρόσφυγες.

Αυτό θα το βρείτε μπροστά σας. Θα το βρείτε μπροστά σας, γιατί ακολουθήσατε την ευρωπαϊκή πολιτική της ανάθεσης της ανθρώπινης ζωής, αφού την έχει μετατρέψει η ιμπεριαλιστική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η συμμετοχή της στους πολέμους, από την Ουκρανία, στη Μέση Ανατολή, στη Συρία, στην Αφρική, στο Μάλι, παντού, παντού, παντού, μαζί με τους Αμερικανούς και το ΝΑΤΟ, που έχει παραγάγει και συνεχίζει να παράγει πρόσφυγες. Μετά έφτιαξε και το άλλοθι της κομποστοποίησης του ζητήματος, που λέγεται ΜΚΟ. Και αφού χρησιμοποιήθηκαν και οι ΜΚΟ, μετά φτάσαμε στη FRONTEX.

Η FRONTEX είναι ένα στρατιωτικό «βατικανό» στη χώρα. Τα μέλη της FRONTEX και οι οικογένειές τους κινούνται ελεύθερα στη χώρα εδώ. Ο επικεφαλής της σέρνεται στα δικαστήρια για σκάνδαλα, αλλά αυτό είναι μία άλλη ιστορία, που δεν θα την ανοίξω αυτή τη στιγμή εδώ. Είναι μία ύποπτη παραστρατιωτική, στην πραγματικότητα, οργάνωση, η οποία λειτουργεί έναντι των

κρατών σαν ένα είδος ιδιωτικής φρουράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, αν υπήρχαν ουσιαστικές κρατικές δομές, αν υπήρχε και είχε ξεπεραστεί πραγματικά η αντίληψη του ποντιακού ανεκδότου και του τουρκόδοπου της Μικρασιατικής Καταστροφής -για να είμαστε ειλικρινείς- και αν είχαμε προχωρήσει ουσιαστικά, πολιτικά και πολιτισμικά, κλείνοντας ειλικρινά και εκατό χρόνια από τη Μικρασιατική Καταστροφή, όλη αυτή η δομή θα έπρεπε να είναι οργανωμένη, να είναι κρατική, θα έπρεπε να είχαμε παλέψει μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έστω και κάτω από αυτές τις άθλιες συνθήκες -που ξέρετε ότι είμαστε εναντίον της Ευρωπαϊκής Ένωσης-, ώστε να υποβάλλεται το αίτημα ασύλου στη χώρα προορισμού και να μην κάνει η Ελλάδα τον πορτιέρη -όπως και άλλες χώρες, ενδεχομένως- διά θαλάσσης.

Θα μπορούσαμε να έχουμε φτιάξει έναν μηχανισμό, από τον οποίο εμπειρικά οι άνθρωποι μας εδώ στην Ελλάδα, εργαζόμενοι στις δομές, εκπαιδευτικοί, νοσηλευτές, φύλακες, άνθρωποι της ασφάλειας, της ευημερίας, παιδιά με κοινωνιολογικές γνώσεις, να πάρουν από τον πλούτο των μεταναστών, από τον πλούτο των προσφύγων, τον πολιτισμικό, τον ουσιαστικό, τον εργατικό, τον πραγματικό και αυτό να αντανakλά στην ελληνική κοινωνία, για να τελειώνει και με τα τελευταία της -που δεν είναι τελευταία- ρατσιστικά χαρακτηριστικά. Δυστυχώς εσχάτως είναι και διογκωμένα. Να τελειώνει με την αντίληψη ότι είναι αντικείμενο για εκμετάλλευση ο άνθρωπος από τον άνθρωπο και στον πρόσφυγα, επειδή είναι πρόσφυγας και επειδή είναι μετανάστης, αυτό δεν είναι κακό πράγμα, μόνο η εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. «Ναι, συμφωνούμε, ακόμα και αν δεν ψηφίζουμε ΚΚΕ είναι καλό πράγμα οι άνθρωποι να μην εκμεταλλεύονται τους ανθρώπους, εκτός και αν είναι μετανάστες, εκτός και αν δεν έχουν πού την κεφαλήν κλίνει, εκτός και αν είναι αδύναμοι».

Έτσι φτιάχνεται μία ολόκληρη ράτσα, η οποία αντιλαμβάνεται ως καλό τον ξένο, όταν έρθει εδώ να αγοράσει την εργατική του δύναμη, επενδύοντας -είτε είναι η «AMAZON» είτε είναι η «PFIZER»- σε φθινό εργατικό δυναμικό, για να μπορεί με τη σειρά του το φθινό εργατικό δυναμικό να μιλάει για την ακραία φτώχεια. Και αφού μιλήσει για την ακραία φτώχεια και την κάνει αποδεκτή ως έννοια, να εκμεταλλεύεται το κατώτερο δυναμικό, το εργατικό το οποίο έρχεται πηγάδι, μαύρο και κνηνημένο.

Όταν, λοιπόν, όλο αυτό το πράγμα κωδικοποιείται, έρχεται μία ιδεολογική κομποστοποίηση μιας Ευρώπης και μιας Ελλάδας που δεν είναι πρωτοποριακή. Γιατί αν ήταν πρωτοποριακή, θα ξέραμε από τον κ. Πιερρακάκη πόσους πρόσφυγες έχουμε, πόσοι έχουν υποβάλει αίτηση για άσυλο, πόσα είναι τα ασυνόδευτα, πόσα δεν είναι τα ασυνόδευτα και πού ακριβώς. Τίποτα δεν έχουμε από όλα αυτά. Τα φακέλωματα είναι για τους εργαζόμενους στην Ελλάδα. Τίποτα δεν έχει προχωρήσει ως καινοτομία. Για να ήμασταν, πραγματικά, καινοτόμοι, έπρεπε να είμαστε εναντίον αυτής της ευρωπαϊκής πολιτικής και εναντίον αυτής της νατοϊκής πολιτικής. Το μεν ΝΑΤΟ, μαζί με τα υπόλοιπα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παράγουν πρόσφυγες και έρχεται η Ευρώπη και κομποστοποιεί αυτούς, για να φτιάχνει είτε νεκροταφεία είτε πολύ χρήσιμες χωματερές ανθρώπων, γιατί και τα δύο αποδίδουν.

Κωδικοποιώντας τα ανθρώπινα σκουπίδια, έτσι όπως το έχει πάρει η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ελλάδα, δεν πρόκειται όχι να δουν άσπρη μέρα οι άνθρωποι αλλά ούτε οι εκμεταλλευτές τους. Ξέρετε, αυτά γυρίζουν μπουμερανγκ σε μια χώρα που έχει στο πετσί της και προσφυγιά και διωγμούς και την υπερπίεση μιας πατρίδας που αφήνεται στην ουσία της να σαπίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κυρία Κανέλλη.

Καλείται στο Βήμα ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Νότης Μητράκης.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα την κύρωση της κωδικοποίησης της υφιστάμενης νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ιθαγενών, αλλά και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισ-

ροής εκτοπισμένων αλλοδαπών. Η κωδικοποίηση της νομοθεσίας και η αναμόρφωση του δικαίου είναι βασικές προτεραιότητες της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη, ένας από τους πυλώνες του επιτελικού κράτους, καθώς αποτελούν πρακτικές καλής νομοθέτησης που ενισχύουν την αρχή της ασφάλειας του δικαίου και του κράτους δικαίου, αντιμετωπίζοντας μάλιστα καίρια και το σύνθετο φαινόμενο της πολυνομίας που πολλαπλά έχει βασανίσει τη χώρα μας.

Με την πολύτιμη συνδρομή της Κεντρικής Επιτροπής Κωδικοποίησης καταλήξαμε σε ένα σχέδιο κώδικα με το οποίο καταγράφονται σε ένα ενιαίο νομοθέτημα διασκορπισμένες διατάξεις σε νόμους που αφορούν την υποδοχή, το άσυλο και την προσωρινή προστασία, μια διαδικασία που κληθήκαμε πρόσφατα να χρησιμοποιήσουμε λόγω της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Απαντώντας στον πρώην Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής κ. Βίτσα, θα πω ότι κατατίθεται ως κώδικας, αλλά μπορεί φυσικά να τροποποιείται στο μέλλον με οποιοδήποτε νομοσχέδιο ή τροπολογία, όταν επόμενες κυβερνήσεις κρίνουν ότι τέτοιες αλλαγές είναι απαραίτητες.

Θα αναφερθώ -επειδή συζητήθηκε- στο θέμα της οδηγίας του 2001 για την προσωρινή προστασία, η οποία ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Δίκαιο το 2006. Αναφέρθηκε από τον κ. Καμίνη ότι ορθά αναφέρει αυτή η οδηγία για επαναπατρισμό. Ο στόχος είναι να παράσχουμε -όπου απαιτείται- προσωρινή προστασία στους μαζικά εκτοπισθέντες. Ήθελα να σας πω ότι ήδη ξεκινάει επαναπατρισμοί οικειοθελείς από Ουκρανούς που επιλέγουν να επιστρέψουν στη χώρα τους. Φυσικά δεν μπορούσε να αλλάξει τίποτε σε αυτό το προεδρικό διάταγμα, γιατί αφορά ενσωμάτωση οδηγίας και σήμερα μιλάμε για κώδικα.

Γενικά χαρακτηριστικά της προτεινόμενης κωδικοποίησης είναι η κατάστρωση του κειμένου του κώδικα σύμφωνα με το είδος των κωδικοποιούμενων διατάξεων και ανάλογα με το αντικείμενο το οποίο ρυθμίζουν, η ενσωμάτωση πίνακα περιεχομένων, η αντικατάσταση παρωχημένης ορολογίας, οι ενιαίοι ορισμοί, όπως για το θέμα που ανέφερε ο κ. Ψυχγιός. Προστέθηκαν πίνακες κωδικοποιημένων διατάξεων προκειμένου να είναι σαφής η αντιστοίχιση του κάθε άρθρου με τον κώδικα. Μετονομάστηκαν οργανικές μονάδες του Υπουργείου. Επικαιροποιήθηκαν ονομασίες και τίτλοι Υπουργείων και υπηρεσιών.

Επιλέξαμε να μη συμπεριλάβουμε στον κώδικα δικονομικές και γενικές οργανωτικές διατάξεις, παραδείγματος χάριν, για τη λειτουργία της Αρχής Προσφυγών, που αναφέρθηκε ο κ. Καμίνης. Με ρωτήσατε αν θα γίνουν αλλαγές στην Αρχή Προσφυγών. Δεν θα γίνουν αλλαγές στη νομοθεσία ή στην ουσία. Έχουν τεθεί κάποια θέματα από τη φυσική ηγεσία της δικαιοσύνης σε θέματα στελέχωσης της Αρχής Προσφυγών και η Κυβέρνηση τα εξετάζει μαζί με το συναρμόδιο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Βάση του κώδικα ως προς τα μέρη πρώτο και πέμπτο αποτελούν τα άρθρα 1 ως 112 και 114 του ν.4636/2019, όπως ισχύουν. Στο μέρος έκτο κωδικοποιούνται διατάξεις του π.δ.80 του 2006 για την προσωρινή προστασία.

Υπήρξαν διάφορα σχόλια από συναδέλφους στη συζήτηση στην επιτροπή και στην Ολομέλεια πάνω στο γεγονός ότι υπήρξαν πολλαπλές νομοθετήσεις τα προηγούμενα χρόνια. Το θεωρώ απόλυτα φυσιολογικό. Καθώς η κρίση εξελισσόταν, υπήρχαν νέες παράμετροι που έπρεπε να ληφθούν υπ' όψιν. Έχουμε καταλήξει πλέον σε ένα οριστικό πλαίσιο νομοθεσίας, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι και στο μέλλον δεν θα υπάρξουν αλλαγές.

Σας θυμίζω ότι θα βγει σε λίγες μέρες σε δημόσια διαβούλευση το νομοσχέδιο για την επιτροπεία των ανηλίκων, το οποίο έχει ήδη παρουσιαστεί και έχει γίνει δεκτό από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Αναφέρθηκε κατά πόσο υπάρχουν νέες διατάξεις στην κωδικοποίηση. Δεν υπάρχουν. Παραδείγματος χάριν, ανέφερε ο ειδικός αγορητής του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής για τη μεταφορά αρμοδιοτήτων στο άρθρο 65. Αυτό έχει ήδη γίνει, κύριε συνάδελφε, με το άρθρο 2 του π.δ.70 του 2021, το οποίο κωδικοποιείται.

Τέθηκε το ερώτημα γιατί ο κώδικας δεν περιλαμβάνει διατάξεις επιστροφής και επαναπατρισμού. Δεν εισάγονται νέες ρυθ-

μίσεις. Γίνεται αναφορά στις ρυθμίσεις που ήδη υπάρχουν και έχουν ψηφιστεί από τη Βουλή για απελάσεις και επιστροφές. Εξετάζουμε το να φέρουμε και έναν κώδικα σχετικό στη Βουλή τους επόμενους μήνες.

Ο κώδικας ήταν μια αφορμή για αρκετούς συναδέλφους να θέσουν μια γενικότερη κριτική για την πολιτική της Κυβέρνησης. Το δεδομένο πάντως είναι ότι σήμερα μιλάμε για μια διαφορετική εικόνα στο μεταναστευτικό. Μιλάμε, παραδείγματος χάριν, για οκτώ χιλιάδες επτακόσιες σαράντα πέντε παράνομες αφίξεις το 2021 σε σχέση με ένα εκατομμύριο το 2015 ή με εβδομήντα δύο χιλιάδες το 2019.

Θέλω να τονίσω ότι συστηματικά το Υπουργείο κάθε μήνα δίνει ένα πολυσέλιδο ενημερωτικό σημείωμα και για τη νόμιμη μεταναστευση και για την κατάσταση ασύλου και υποδοχής με πάρα πολύ αναλυτικά στοιχεία.

Είπαν κάποιοι συνάδελφοι: «Δεν μας λέτε πόσοι βρίσκονται στη χώρα». Το λέμε κάθε μήνα. Αυτή τη στιγμή σε δομές φιλοξενίας στη χώρα μας βρίσκονται είκοσι μία χιλιάδες εξακόσιοι αιτούντες άσυλο. Πόσες αιτήσεις ασύλου εκκρεμούν; Εκκρεμούν είκοσι έξι χιλιάδες τετρακόσιες πενήντα τρεις. Υπάρχουν πλέον νέα ψηφιακά συστήματα, όπως το «Αλκυονή 2» και έχουμε πλέον μια ξεκάθαρη εικόνα για τη διαδικασία ασύλου και υποδοχής και έχουμε λύσει προβλήματα σαν αυτά που ανέφερε ο κ. Μυλωνάκης στο παρελθόν. Όταν υπήρχαν προφορικές βουλήσεις ασύλου και γινόταν χειρόγραφοι καταγραφές, είχε πράγματι εμφανιστεί στο παρελθόν το φαινόμενο κάποιος να υποβάλλει πολλαπλές αιτήσεις ασύλου με διαφορετικά ονόματα. Πλέον με την ψηφιοποίηση της διαδικασίας, με τα δακτυλικά αποτυπώματα, με τη χρήση του EURODAC, τέτοια φαινόμενα πλέον δεν είναι εφικτό να ξαναγίνουν.

Η κωδικοποίηση συνάδει με μια συνολική πολιτική συμμαζέματος που εφάρμοσε η Κυβέρνηση με συνέπεια στο μεταναστευτικό, μια πολιτική που έχει οδηγήσει στην ανάκτηση του ελέγχου, αλλά και στην ευταξία των διαδικασιών που σχετίζονται και με τη διαδικασία ασύλου και με τη διαδικασία νόμιμης μεταναστευσης.

Είπαν οι Βουλευτές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης αν λύσαμε το μεταναστευτικό και υπονοούν αν έχουμε λύσει όλα τα παγκόσμια προβλήματα, όλες τις οικονομικές ανισότητες, όλους τους πολέμους ή και το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής. Προφανώς και δεν το έχουμε κάνει αυτό.

Εμείς, όμως, τι βάλαμε ως στόχους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν παρουσίασα για πρώτη φορά στην Ολομέλεια, μετά την επανασύσταση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, τις δικές μας προτεραιότητες; Θέσαμε δύο συγκεκριμένους και μετρήσιμους στόχους. Πρώτον, την ουσιαστική μείωση των μεταναστευτικών ροών και, δεύτερον, τον δραστικό περιορισμό των επιπτώσεων της κρίσης στις τοπικές κοινωνίες. Αυτοί ήταν οι δικοί μας στόχοι και βάσει αυτών των δύο στόχων ζητάμε να μας κρίνετε.

Έχουμε αποσυμφορήσει δραστικά τα νησιά μας, την ηπειρωτική Ελλάδα, τις περιφέρειες, τις πόλεις και τις γειτονίες. Πλέον σε όλες τις περιφέρειες της χώρας και στο βόρειο Αιγαίο οι αιτούντες άσυλο είναι κάτω από το 1% του πληθυσμού, ένας στόχος που είχε βάλει ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης.

Δεν δημιουργήσαμε νέες δομές αυτά τα χρόνια. Κλείσαμε δομές. Λειτουργούσαν εκατόν είκοσι μία δομές στη χώρα μας. Έχουμε κλείσει τις ογδόντα επτά. Λειτουργούν αυτή τη στιγμή τριάντα τέσσερις δομές και μέσα στο 2022 στοχεύουμε να κλείσουμε και άλλες δύο.

Επίσης, μέσα στο 2022 θα κλείσουμε, επειδή πλέον δεν τα χρειαζόμαστε, τα χιλιάδες διαμερίσματα στις πόλεις του προγράμματος «ΕΣΤΙΑ», ένα πολύ καλό πρόγραμμα -να προλάβω στελέχη της Αντιπολίτευσης- το οποίο δημιουργήθηκε σε μια εποχή γενικευμένης κρίσης, αδυναμίας του εθνικού συστήματος υποδοχής να αντεπεξέλθει στις παράνομες αφίξεις, οπότε χρειάστηκε επιπλέον πρόγραμμα. Πλέον αυτό δεν χρειάζεται.

Όταν αναλάβαμε τη διακυβέρνηση της χώρας, τον Ιούλιο του 2019, εκκρεμούσαν στο Υπουργείο διακόσιες δύο χιλιάδες τετρακόσιες ενενήντα επτά αιτήσεις ασύλου. Σήμερα, όπως σας είπα, εκκρεμούν είκοσι έξι χιλιάδες τετρακόσιες πενήντα τρεις αιτήσεις. Στόχος μας μέσα στο 2022 είναι να μην υπάρχουν

πλέον εκκρεμότητες σε αιτήσεις άσυλο, το οποίο σημαίνει ότι πλέον όλες οι δομές της χώρας θα είναι άδειες και αν όχι άδειες, θα είναι σχεδόν άδειες.

Οι ροές παραμένουν ιδιαίτερα μειωμένες. Το 2021 είχαμε ένα ιστορικό χαμηλό ρεκόρ. Θα αντιπαρέλθω το σχόλιο του κ. Ψυχολογίου ως ανέκδοτο ότι ευτυχώς -λέει- που δεν ήταν η Νέα Δημοκρατία το 2015. Αυτό νομίζω ότι πρέπει να το πείτε στους νησιώτες, στους κατοίκους των πόλεων, στους κατοίκους στην Ειδομένη, που βίωσαν τις επιπτώσεις της δικής σας πολιτικής. Είναι ξεκάθαρο ότι εφαρμόσαμε μια διαφορετική πολιτική. Η προστασία των θαλασσιών συνόρων -και, ναι, η χώρα μας φυσικά και έχει θαλάσσια σύνορα, όπως έχει και χερσαία σύνορα- απαιτεί μια διαρκή επαγρύπνηση και οξυμμένα αντανάκλαστα.

Θα απαιτούσε και θα ήταν καλό να υπήρχε και ομοθυμία από τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου, προκειμένου όσοι εμπλέκονται στην προστασία των συνταγματικά κατοχυρωμένων συνόρων της χώρας μας να μπορούν να αφοσιωθούν απερίσπαστοι στο έργο τους. Όμως, το έχουν ήδη κάνει και έχουμε τα αποτελέσματα που βλέπουμε σήμερα.

Εμείς φυλάσσουμε τα σύνορά μας και κατ' επέκταση τα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με απόλυτη προσήλωση στο Εθνικό, Ευρωπαϊκό, Διεθνές Δίκαιο και τα θεμελιώδη δικαιώματα και αποτέλεσμα αυτής της αυστηρής πολιτικής είναι να έχουμε τις λιγότερες πλέον απώλειες ανθρώπινης ζωής στο Αιγαίο σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Και νομίζω άμα δείτε τα πολύ θλιβερά στατιστικά της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τις απώλειες ανθρώπων ζωών στη γραμμή της Κεντρικής Μεσογείου, όπου δεν υπάρχει η ίδια αποτρεπτική πολιτική, θα δείτε τελικά ότι η προστασία των συνόρων παίζει καταλυτικό ρόλο στην προστασία της ανθρώπινης ζωής.

Φυσικά και υπάρχει έντονη προπαγάνδα ιδιαίτερα από τη γείτονα χώρα στο θέμα της προστασίας των συνόρων. Όμως, εμείς θα συνεχίσουμε με αποφασιστικότητα. Προστατεύουμε τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας μας, προτάσσουμε τα δίκαια στη διεθνή κοινότητα, έχουμε ως αποστάσιο τη νηφαλιότητα και το Διεθνές Δίκαιο. Η Ελλάδα δεν εκβιάζει και δεν απειλεί. Ομοίως η Ελλάδα δεν εκβιάζεται και δεν απειλείται και δεν διαπραγματεύεται ούτε σπιθαμή εθνικής κυριαρχίας, αλλά και οποιαδήποτε προσπάθεια εργαλειοποίησης του ανθρώπινου πόνου, όπως βιώσαμε και στον Έβρο και στα νησιά μας τον Μάρτιο του 2020.

Αναφέρθηκε ότι πιθανόν η μείωση των ροών να οφείλεται στην πανδημία.

Θέλω να σας πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ενώ εμείς είχαμε οκτώ χιλιάδες εκατομμύρια σαράντα πέντε αφίξεις το 2021, τις χαμηλότερες αφίξεις της τελευταίας δεκαετίας, η Ευρώπη συνολικά το 2021 βίωσε τις μεγαλύτερες αφίξεις από το 2017 με 57% αύξηση αφίξεων. Η Ελλάδα είχε μείον 90%, η Ευρώπη συν 57%.

Η φύλαξη των συνόρων είναι ένας από τους επτά πυλώνες της πολιτικής μείωσης των ροών. Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο παίζουν και οι νέες κλειστές ελεγχόμενες δομές που ήδη λειτουργούν χωρίς προβλήματα για τις τοπικές κοινωνίες, χωρίς αντιδράσεις πλέον στη Σάμο, στην Κω και στη Λέρο. Πρόσφατα ο Πρωθυπουργός βρέθηκε στην Κω με κλιμάκιο Υπουργών της Νέας Δημοκρατίας. Σε καμία συνάντησή του με τους φορείς του νησιού δεν τέθηκε θέμα μεταναστευτικό. Πριν δύο-τρία-πέντε χρόνια αν πήγαινε ο Πρωθυπουργός στην Κω, το μοναδικό θέμα συζήτησης θα ήταν το μεταναστευτικό.

Αυτές οι νέες δομές είναι σύγχρονες, είναι ασφαλείς, ασφαλείς για τους ωφελούμενους, το προσωπικό μας, την τοπική κοινωνία και αντικατέστησαν τα ΚΥΤ της ντροπής που υπήρξαν στα νησιά του Αιγαίου. Με αξιοπρέπεια και ανθρωπιά για τους ωφελούμενους, βέλτιστες συνθήκες εργασίας για το προσωπικό τους είναι οι μόνες δομές στην Ευρώπη που πληρούν τις πολύ αυστηρές προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Άσυλου.

Αυτές οι δομές έχουν κατασκευαστεί με αποκλειστικά 100% ευρωπαϊκή χρηματοδότηση που δόθηκε ειδικά για αυτόν τον σκοπό και δεν θα μπορούσε -για να σας προλάβω- να χρησιμοποιηθεί αυτή η συγκεκριμένη χρηματοδότηση για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, γιατί η χώρα μας πλέον έχει μια αξιοπιστία απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και μπορεί και λαμβάνει αυτές τις πολύ σημαντικές χρηματοδοτήσεις.

Όμως, εδώ πρέπει να απαντήσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε έναν μύθο που προσπαθούν να δημιουργήσουν οι Βουλευτές της Αντιπολίτευσης δήθεν για μια πολιτική εγκλωβισμού στα νησιά, δήθεν για υπερδομές. Ας δούμε τα στοιχεία. Την ημέρα των εκλογών του 2019 στα νησιά μας είχαμε δεκαεπτά χιλιάδες αιτούντες άσυλο. Ένας στους πέντε αιτούντες άσυλο που ήταν στη χώρα μας -ένας στους πέντε επαναλαμβάνω- ήταν στα νησιά μας.

Και θα τα θυμάστε αυτά, κύριοι συνάδελφοι, καθώς βλέπω αρκετούς συναδέλφους στην Αίθουσα που κατοικούμε στα νησιά του Αιγαίου, τα έχουμε ζήσει δίπλα στο σπίτι μας. Σήμερα με αυτές τις μεγάλες δομές, τις καταστροφικές δομές, σύμφωνα με τους Βουλευτές της Αντιπολίτευσης, έχουμε χίλιους επτακόσιους σαράντα έξι. Ένας στους δώδεκα αιτούντες άσυλο στη χώρα μας, ένας στους πέντε επί ΣΥΡΙΖΑ με τις υπερδομές των χιλιάδων ανθρώπων στην πράξη σε σχέση με τους χίλιους επτακόσιους σαράντα έξι στις αξιοπρεπείς και ασφαλείς δομές που δημιουργήθηκαν επί ημερών της Νέας Δημοκρατίας. Φυσικά και δεν είναι γιγάντιες. Είναι αξιοπρεπείς. Γιγαντιαίες και υπερδομές ήταν οι δομές που έκλεισαν, όπως η Μόρια, όπως η δομή στο Βαθύ της Σάμου που ήταν μια ντροπή.

Αυτές ήταν οι υπερδομές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Και, βέβαια, θυμίζω -και προς τιμήν του το είπε ο κ. Βίτσας- ότι τον γεωγραφικό περιορισμό στα νησιά, την υποχρέωση να μένουν οι αιτούντες άσυλο στα νησιά, τον καθήρωσε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ. Το λέω έτσι για να θυμόμαστε.

Και, βέβαια, η αποσυμφόρηση στα νησιά, στην ηπειρωτική Ελλάδα έρχεται και στις μεγάλες πόλεις. Στις 31 Δεκεμβρίου του 2022, σε λίγους μήνες, δεν θα υπάρχει καμία δομή ή διαμέρισμα φιλοξενίας στην Αθήνα, στον Δήμο Αθηναίων, μια πόλη η οποία εδώ και είκοσι χρόνια έχει δεχτεί έντονες πιέσεις από το μεταναστευτικό.

Φυσικά το μεταναστευτικό απαιτεί διεθνείς συνεργασίες και απαιτεί, βέβαια, και από την Τουρκία να επιστρέψει στον ευρωπαϊκό δρόμο της λογικής, να εφαρμόσει την κοινή δήλωση του 2016 και να σταματήσει τη στάση αναθεωρητισμού που τη διακατέχει αυτή τη στιγμή.

Ως προς το θέμα της ασφαλούς χώρας της Τουρκίας αυτό λύθηκε το 2016 επί ΣΥΡΙΖΑ με την κοινή δήλωση, με την οποία η Ευρώπη και η Ελλάδα δέχτηκε την Τουρκία ως ασφαλή χώρα και το Συμβούλιο της Επικρατείας επιβεβαίωσε αυτή τη διάσταση.

Συμφωνώ, βέβαια, ότι η διάσταση του προβλήματος είναι ευρωπαϊκή και η Ελλάδα αυτή τη στιγμή έχει πρωτεύοντα λόγο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην Ευρώπη. Ξεκινήσαμε τους MED5, τον θεσμό των πέντε μεσογειακών χωρών στην Αθήνα το 2021. Προχτές βρεθήκαμε για τρίτη φορά. Καταθέτουμε ενιαία κείμενα πλέον η Ισπανία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Μάλτα και η Ελλάδα στο θέμα της αλληλεγγύης.

Είμαστε από τους συνιδρυτές της διαδικασίας του Βίλνιους, όπου δεκαέξι κράτη-μέλη μιλάνε για την ασφάλεια των συνόρων και αυτοί είναι οι διπτοί μας στόχοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη διαπραγμάτευση: Ασφάλεια συνόρων, περιορισμένες ροές στην Ευρώπη συνολικά και αλληλεγγύη μέσα στην Ευρώπη αυτές οι ροές να μην περιορίζονται στα σύνορα. Γιατί θα συμφωνήσω ότι υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά σήμερα. Η Ευρώπη εξακολουθεί να εφαρμόζει τη Συνθήκη του Δουβλίνου, τον Κανονισμό του Δουβλίνου για τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες από οποιαδήποτε χώρα του κόσμου, ενώ έχουμε αποφασίσει στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να άρουμε τα εσωτερικά σύνορα στο θέμα της Ουκρανίας.

Άρα, αυτές είναι οι προτεραιότητές μας στο ευρωπαϊκό πλαίσιο: Μείωση ροών και αλληλεγγύη. Και για πρώτη φορά πλέον το κοινό Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Μετανάστευσης και Άσυλου εισάγει την έννοια της αλληλεγγύης, κάτι το οποίο δεν υπήρχε στο παρελθόν.

Έχουμε, λοιπόν, αυτή τη στιγμή μια πολύ καλή, καλύτερη κατάσταση στο μεταναστευτικό, με πολύ περιορισμένες ροές, με πολύ λιγότερες δομές, με ελάχιστες επιπτώσεις στις τοπικές κοινωνίες και αυτό είναι αποτέλεσμα της συνολικής πολιτικής της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, που πλέον αναγνωρίζει σύσσωμη η ελληνική κοινωνία.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα λιγότερο από μισό λεπτό τον λόγο επί προσωπικού. Αναφέρθηκε ο κ. Βίτσας ρητά στο όνομά μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Δεν υπάρχει προσωπικό. Ποιο είναι το προσωπικό;

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ: Το προσωπικό είναι ότι ο κ. Βίτσας μετά την ομιλία μου, όταν πήρε τον λόγο αναφέρθηκε σε μένα και είπε ότι «δεν έχω γνώσεις επί του μεταναστευτικού» και «πού τους είδαμε τους νεκρούς μετανάστες». Θα πω μόνο δυο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Το προσωπικό, όπως ξέρετε, είναι ή προσβλητική συμπεριφορά ή αλλοίωση περιεχομένου ομιλίας σας.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ: Και αυτό με προσβάλλει και θέλω να μου επιτρέψετε δύο κουβέντες μόνο να πω. Δεν θα καθυστερήσω τη διαδικασία.

Να πω λοιπόν ότι εγώ δεν υπήρξα βεβαίως Υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής, όπως ο κ. Βίτσας, και μπορεί να μην έχω κυκλική ενημέρωση. Παρ' όλα αυτά, έχω ξεκάθαρη πολιτική θέση, σέβομαι τα ανθρώπινα δικαιώματα και έχω ανθρώπινες ευαισθησίες.

Εκτός αυτού, όσον αφορά τη φράση που είπε «πού είδαμε τους νεκρούς;», θα αναφερθώ μόνο στον Άιλαν, μια εικόνα που μας στοιχειώνει όλους.

Επίσης, θα πω ότι όταν κυβερνούσαν και ο κ. Βίτσας και ο ΣΥΡΙΖΑ που είχαν ιδιαίτερες γνώσεις, είδαμε το επεικώς μπάχαλο που δημιουργήθηκε.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Εντάξει, μια διευκρίνιση κάνατε για την τοποθέτησή σας, αλλά δεν νομίζω ότι ο κ. Βίτσας είχε πρόθεση να προσβάλει. Απλώς έκανε μία ερμηνεία της τοποθέτησής σας. Δώσατε τη διευκρίνιση. Νομίζω είναι εντάξει.

Κύριε Χήτα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Όσκαρ ερμηνείας «Νότης Μηταράκης». Όσκαρ ερμηνείας! Παραλίγο να τον χειροκροτήσουμε κι εμείς. Εκπληκτικός. Ή «όνειρο ζω, μη με ξυπνάτε».

Κύριε Μηταράκη, ελάτε, μόλις σας απένειμα το Όσκαρ ερμηνείας. Ήσασταν εξαιρετικός σήμερα. Δεν ξέρω πού ακριβώς βρίσκεστε, αλλά πραγματικά «όνειρο ζείτε, μη με ξυπνάτε». Εκεί είστε. Μάλλον σε άλλα πράγματα αναφερθήκατε. Αλλού ζείτε εσείς. Άλλα πράγματα έχετε στο μυαλό σας.

Εν πάση περιπτώσει, όσο περισσότερο μιλάτε, κύριε Μηταράκη, να ξέρετε τόσο πιο πολύ εκτίθεστε στα μάτια των Ελληνίδων και των Ελλήνων. Τα υπόλοιπα περί κώδικα και νομοσχεδίων που έχετε φέρει εδώ, θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι ήταν μια τρύπα στο νερό.

Βεβαίως η χώρα μας –λέτε– έχει αποκτήσει αξιοπιστία στην Ευρωπαϊκή Ένωση και παίρνει και κονδύλια και τα λοιπά. Είστε πολύ αξιόπιστοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όμως, κύριε Μηταράκη, είστε αναξιόπιστοι στους Έλληνες. Τελείως αναξιόπιστοι απέναντι στους Έλληνες. Τελείως αναξιόπιστοι! Το μόνο που σας ενδιαφέρει είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση. Τίποτα παραπάνω.

Αλήθεια, σας ακούσαμε να μιλάτε για αποσυμφόρηση, ότι αδειάσατε νησιά, αδειάσατε πόλεις, αδειάσατε τα πάντα. Έτσι λέγατε. Λέγατε για τα διαμερίσματα του προγράμματος «ΕΣΤΙΑ». Τα διαμερίσματα αυτά ποιανού είναι; Πού ανήκαν τα διαμερίσματα αυτά που πλέον τα εκμεταλλεύονται οι ΜΚΟ και μπαίνουν άμεσα οι παράνομα εισελθόντες μετανάστες; Του κοσμάκη, του Έλληνα διαμερίσματα είναι, που τα έχετε πάρει και εκεί τους βάζετε.

Δεν μου λέτε, μιας και άδειασαν και έχουμε αποσυμφόρηση, κύριε Μηταράκη, να σας ρωτήσω το εξής: Την Πρωτοχρονιά ήσασταν εδώ εσείς, στην Ελλάδα, στο νησί, στην Αθήνα; Πού ήσασταν την πρωτοχρονιά; Επειδή άδειασαν και οι πόλεις και τα νησιά και η επαρχία όλη, την κατάληψη του Συντάγματος δεν την

είδατε από τους Πακιστανούς; Δεν την είδατε;

Πού είστε εσείς, κύριε Μηταράκη; Πού ζείτε; Στο Λουξεμβούργο ζείτε; Δεν ζείτε εδώ; Από το Σύνταγμα μέχρι το Κουκάκι, από την Ομόνοια μέχρι το Μοναστηράκι –θύμισε εποχές ομιλιών του Παπανδρέου του συγχωρεμένου– γεμάτη η πλατεία! Κόσμος και ντουινιάς! Τι ήταν αυτοί; Με τους Έλληνες αμπαρωμένους στα σπίτια τους να μην μπορούν να βγουν γιατί είχαμε COVID, αλλά οι Πακιστανοί να είναι έξω να πανηγυρίζουν με τον Μπακογιάννη και το Ρουβά. Τι ήταν αυτοί; Οι δικοί σας, οι ελεγχόμενοι; Αυτούς που έχετε καταγράψει; Αυτούς που έχετε αμολήσει έξω ελεύθερους και δεν ξέρουμε ποιος είναι ποιος;

Της ματσέτας γίνεται κάθε βράδυ, κύριε Μηταράκη, έξω. Πηγαίνετε μια βόλτα εδώ στην Αθήνα. Δεν βλέπετε πρωτοσέλιδα των εφημερίδων; Βγαίνουν οι ματσέτες και τα μαχαίρια κάθε μέρα. Δεν τα βλέπετε αυτά; Πού ζείτε εσείς; Δεν διαβάζετε εφημερίδες;

Κώδικας, κώδικας, κώδικας, κώδικας, κώδικας, κώδικας, κώδικας! Κάναμε αυτό, κάναμε εκείνο. Μια τρύπα στο νερό κάνατε! Τίποτα δεν κάνατε! Τίποτα δεν κάνατε!

Άντε, μην ακούτε εμάς. Το Δήμαρχο Αθηναίων δεν τον ακούτε, τον ανιψιό του Πρωθυπουργού σας; Δεν τον ακούτε, που έχει παράπονα ο δήμαρχος; Έχει παράπονα ο δήμαρχος. Δεν τον ακούτε ούτε αυτόν; Ούτε αυτόν ακούτε. Μάλιστα. Αλλά όλα καλά.

Εντάξει, κύριε Μηταράκη! Τι να πω πραγματικά!

Λέτε ότι επέστρεψε η ησυχία και τα λοιπά. Να σας πω λίγο κάτι. Δεν ξέρω, εγώ είμαι από επαρχία, κύριε Μηταράκη. Ξέρετε τι ζουν οι Έλληνες ιδίως στην επαρχία; Ξέρετε ότι ζουν με τον φόβο μέσα τους και κυρίως οι ηλικιωμένοι άνθρωποι στην επαρχία;

Ποιος Ευρωπαίος –που είμαστε και αξιόπιστοι στην Ευρώπη, κύριε Μηταράκη, να το πείτε εκεί που πάτε ωραία στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα λέτε μεταξύ σας– έστω στο ελάχιστο, όταν το πείτε, θα κατανοήσει έστω στο ελάχιστο, κύριε Υπουργέ, πώς είναι να σου σφάζουν τα ζώα οι επενδυτές, να τα πουλάνε στα αυτοσχέδια κρεοπωλεία, να σου καταστρέφουν το βιος; Πείτε μου λίγο. Θα καταλάβουν οι Ευρωπαίοι αυτά; Πείτε μου λίγο!

Πάμε στην Τουρκία, η οποία βεβαίως συνεχίζει να εργαλειοποιεί το μεταναστευτικό προς όφελός της, πάντα σε συνεργασία με παράνομα κυκλώματα.

Σημερινό άρθρο, κύριε Υπουργέ. «Αύξηση 33,3% στις συλλήψεις παράνομων μεταναστών σε σχέση με τον Μάιο του 2021». Σήμερα, 7 Ιουνίου, 33,3% αύξηση. Εννοείται ότι η Ελληνική Αστυνομία, την οποία εμπιστευόμαστε, κάνει καλά τη δουλειά της, αλλά αυτό εδώ είναι καμπανάκι κινδύνου. Αύξηση 33,3%, σημερινό άρθρο του Έβρου. Ή κείται μακράν ο Έβρος και ό,τι είναι περίξ του Κολωνακίου μάς ενδιαφέρει; Έβρος, 33,3%.

Ερώτηση. Δεν σας άκουσα να μας λέτε τίποτα, κύριε Υπουργέ, για τις ΜΚΟ, ότι πίσω από τα κυκλώματα αυτά, μέσα στα κυκλώματα αυτά και πίσω και μέσα βρίσκονται ΜΚΟ που με πρόσχημα –οι φιλάνθρωποι!– την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, παρακινούν παράνομους μετανάστες και τους υποστηρίζουν με κάθε μέσο, ακόμη και με χάρτες, τους δίνουν και περάσματα για να μπουν μέσα.

Και ας μην ξεχνάμε και τα επεισόδια, τους εμπρησμούς στις εγκαταστάσεις υποδοχής που είχαμε. Πείτε μου λίγο τι έκανε η Κυβέρνηση, όχι ο Μηταράκης, η Κυβέρνηση. Τι κάνατε για τις ΜΚΟ; Είχαμε γίνει κουραστικοί και γραφικοί να σας λέμε «κλείστε τις ΜΚΟ»! Τι κάνατε από τις τετρακόσιες τόσες ΜΚΟ; Τις ελέγξατε; Κλείσατε τις παράνομες; Έγινε έλεγχος; Πόσες είναι στο μητρώο; Πόσες είναι νόμιμες; Πείτε μας αυτή τη στιγμή εδώ, μιας και είστε πρόχειρος με νουμεράκια ωραία και μας λέτε. Πείτε μας για τις ΜΚΟ! Δεν είπατε κουβέντα!

Δεν τις έχετε κλείσει. Και όχι μόνο δεν τις έχετε κλείσει, νομοθετείτε κιόλας εδώ μέσα ότι μπορούν να εκπροσωπούν και δικαστικά τους παράνομους μετανάστες. Τους δίνετε και δυνατότητα χρηματοδότησης!

Λύνουν και δένουν οι ΜΚΟ, κύριε Μηταράκη. Και ξέρετε το μεγάλο πρόβλημα είναι αυτό. Κλείστε τες. Ξηλώστε τες. Αποτελούν γάγγραινα. Δεν το καταλαβαίνετε; Διακινούν παράνομα μετανά-

στες και κατηγορούν και τη χώρα μας ότι παραβιάζει κι όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα! Και κερατάς και δαρμένος ο Έλληνας! Και μου τους μπάζουν μέσα και μας κατηγορούν και την Ελλάδα μας!

Η Ελλάδα σέβεται απόλυτα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τι έχετε κάνει για να αντιμετωπίσετε την παράνομη μετανάστευση; Αφού τα νησιά μας λοιπόν χτύπησαν «κόκκινο» και κανείς όσο είναι εν ζωή δεν πρόκειται να ξεχάσει αυτές τις εικόνες φρίκης που ζούσαν οι νησιώτες μας στα νησιά μας και ακόμα ζούνε και τώρα, αφού έγιναν επεισόδια, αφού έγιναν καταστροφές, αφού έγιναν βανδαλισμοί, αφού έγιναν λεηλασίες στο βίος των ντόπιων, θα σας πούμε εμείς τι κάνατε: Μέσα στη νύχτα τους μεταφέρατε στην ενδοχώρα! Κανείς δεν θα ξεχάσει τις εικόνες αυτές να τους μεταφέρετε με λεωφορεία στην ενδοχώρα, να φυτεύετε παντού δομές.

Λέτε «κλείσαμε τις δομές». Ε, βέβαια. Κλείσατε τριάντα και κάνατε δύο υπερδομές. Κλείσατε τα «περίπτερα» και κάνατε «σουπερμάρκετ» και τους βάλατε όλους μαζί εκεί και φυτέψαμε παντού δομές κάνοντας τη χώρα μας το hot spot της Ευρώπης.

Ταυτόχρονα, όμως, χτίζετε νέες υπερσύγχρονες δομές στα άδεια, κατά τα άλλα, νησιά μας και θα επεκτείνετε δομές στον Έβρο. Στον Έβρο; Δομές στον Έβρο, στην οπισθοφυλακή, στην πλάτη του Ελληνικού Στρατού, πάνω στα σύνορά μας! Στον Έβρο!

Υπογράφετε συμφωνίες, κύριε Υπουργέ, εκατομμυρίων ευρώ για σίτιση, ακόμη με ειδικό διαιτολόγιο –τα έχουμε δει εδώ μέσα για διαμονή, για ψυχαγωγία, για αίθουσες ίντερνετ, τα πάντα όλα! Και έξω δεν έχουν να φάνε οι Έλληνες. Δεν έχουν να φάνε! Βάζει ο άλλος 3 ευρώ βενζίνη για να πάει να πάρει το παιδί του από το φροντιστήριο. Άλλος παίρνει μισό τσαμπί σταφυλίου, 1/3 καρπουζιού! Αλλά αυτοί τα πετάνε, δεν τους αρέσουν!

Επιχορήγηση του Δήμου Βοΐου. Ισχύει αυτό; Ισχύει, το έχω εδώ μπροστά μου. Τα λέτε αυτά στον κόσμο; Στον κόσμο που πεινάει έξω αυτή τη στιγμή, τα λέτε; Εγώ το έχω μπροστά μου εδώ. «Επιχορήγηση Δήμου Βοΐου για την υλοποίηση έργου ενίσχυσης συστήματος υποδοχής και λειτουργίας δομών ασυνόδευτων ανηλίκων στην Ελλάδα. Ποσό πληρωμές 100.929 ευρώ». Επίσημα, Υπουργείο Μετανάστευσης. Στα Πρακτικά.

Πάμε παρακάτω.

Νέα Δομή Ασπρόπυργου, κύριε Μυλωνάκη, που είναι η περιοχή σας εκεί.

Νέα Δομή Ασπρόπυργου και ξέρω ότι έχετε ασχοληθεί και προσωπικά, κύριε Μηταράκη, 804.204 ευρώ. Τις μέρες που ζει τη μεγαλύτερη πείνα, ένδεια, ανέχεια ο ελληνικός λαός 804.000 ευρώ για νέα δομή στον Ασπρόπυργο! Αυτοί είστε!

Συγγνώμη, κύριε Κουτσούμπα!

Αυτοί είστε! Και έρχεστε εδώ και μας λέτε νομεράρια. Δεν τα είπατε αυτά στον κόσμο, δεν μας είπατε «δώσαμε 800.000 ευρώ στον Ασπρόπυργο, εκεί». Πείτε τα αυτά! Πείτε τα!

Και για όλα αυτά επιβαρύνονται οι Έλληνες πολίτες, είτε άμεσα -θα σας προλάβω- από τα κρατικά ταμεία είτε έμμεσα, γιατί θα πείτε: «Ευρωπαϊκή Ένωση, από τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό», έναν ευρωπαϊκό προϋπολογισμό, όμως, που χρηματοδοτεί επίσης ο ελληνικός λαός που έχει τόσες στερήσεις και δεν μπορεί να αγοράσει τα βασικά είδη διατροφής.

Κοιτάξτε, σας έχουμε καταθέσει επίσημη πρόταση κοστολογημένη, γιατί αργείτε. Πάντα έρχεστε στα λόγια μας. Θυμάμαι τώρα το 2019, όταν πρωτοείπε ο Πρόεδρος μας για το τείχος στον Έβρο και μετά, φυσικά, η Ελληνική Λύση με τους Βουλευτές της, άκουγα εδώ «τι είναι αυτά που λέτε;» και τα λοιπά, «τείχος στον Έβρο;» -και εσείς τα λέγατε, η Κυβέρνησή σας- και μετά όταν ήρθε στο μη παρέκει η κατάσταση, πήρατε την απόφαση να κάνετε τον φράχτη.

Εμείς, κύριε Μηταράκη, δεν είμαστε εδώ για να φωνάζουμε.

Σεπτέμβριος του 2020, αυτή είναι η μελέτη, την καταθέσαμε στα Πρακτικά τρεις φορές, πρώτα ο Πρόεδρος και μετά οι Βουλευτές, δεν πήρε κανένας από εσάς αυτή τη μελέτη στα χέρια του, κανένας. Έγινε μελέτη, πληρώσαμε ανθρώπους για να καταθέσουν τη μελέτη.

Κύριε Πρόεδρε, Αθήνα, Σεπτέμβριος του 2020, «Κατασκευή φράχτη στη συνοριακή γραμμή του Έβρου με την τεχνολογία

της αμερικανικής εταιρείας “HESCO”», ορίστε, κανείς δεν το είδε.

Σας λέγαμε τα ίδια για τα ακατοίκητα νησιά, κύριε Μηταράκη, πρόταση προμελέτης, εδώ είναι -αυτή είναι η Ελληνική Λύση- πρόταση προμελέτης στα Πρακτικά εδώ και δύο χρόνια, Ιούνιος του 2020, «κατασκευή δομών προσωρινής φιλοξενίας παράνομων μεταναστών σε ακατοίκητα νησιά». Κανένας δεν την πήρε στα χέρια του, τίποτα, 9 έχει ο μήνας, δεν τρέχει τίποτα. Στην Ευρώπη να είμαστε αξιόπιστοι, λεφτουδάκια να παίρνουμε, δουλίτσες να κάνουν οι ΜΚΟ, οι εργολάβοι να χτίζουν δομές και εκεί μια χαρά να ρέει το χρήμα! Ε, δεν είναι έτσι! Δεν είναι καθόλου έτσι, να μας συγχωρείτε πάρα πολύ.

Και εσείς, παρά τα όσα συμβαίνουν και σας έχω περιγράψει, συνεχίζετε να ακολουθείτε τις εντολές της Ευρώπης -γιατί είστε και αξιόπιστοι- των εταίρων μας και φυτεύετε παντού στη χώρα μας δομές εκατομμυρίων. Σας τα έδειξα πριν από λίγο.

Και είναι προκλητικό –ξέρετε- για τους Έλληνες οι οποίοι περνάνε όντως δύσκολα, πάρα πολύ δύσκολα. Ποια μνημόνια; Τα μνημόνια δεν είναι τίποτα μπροστά σε αυτά που ζει τώρα ο Έλληνας, τίποτα μπρος στη φτώχεια και την ανέχεια.

Είναι προκλητικό να βλέπουμε αυτούς τους παρανόμως εισελθόντες στη χώρα μας να κάνουν ουρά, κύριε Υπουργέ, στα ΑΤΜ να πάρουν τον μισθό τους, την ίδια στιγμή που ο ελληνικός λαός υποφέρει και στερείται ακόμα τα βασικά. Τα βασικά!

Κοιτάξτε λίγο: Αυτή είναι η κατάσταση όπως υπάρχει, με νούμερα, με στοιχεία, με πραγματική εφαρμογή του τι ισχύει εκεί έξω. Αυτά που περιγράψατε εσείς δεν ξέρω σε ποια στρατόσφαιρα ανήκουν ή σε ποιο παράλληλο σύμπαν. Το τι κώδικες ψηφίζονται εδώ, το τι ευρωπαϊκές νομοθεσίες, το τι γίνεται, τι υπογράφουμε και τα λοιπά με το τι ισχύει στην πραγματική ζωή είναι δύο τελείως διαφορετικά πράγματα.

Αποτύχατε ως Κυβέρνηση και σε αυτό, γιατί βγήκατε με δόγμα αυτό, με δόγμα «νόμος και τάξη», με δόγμα ότι θα καθαρίσουν τα πανεπιστήμια, θα καταργήσετε τη Συμφωνία των Πρεσβών, όλα αυτά τα ψέματα που είπατε στον κόσμο για να πάρετε την εξουσία στα χέρια σας.

Όμως, έρχεται η ώρα, νέμεσις, κύριε Μηταράκη και θα τιμηθείτε πολύ σκληρά στις κάλπες στις επερχόμενες εκλογές για τα ψέματα που είπατε στον ελληνικό λαό, την εξαπάτηση των Ελλήνων και των Ελληνίδων.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Χήτα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Σύστημα στοχοθεσίας, αξιολόγησης και ανταμοιβής για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και άλλες διατάξεις για το ανθρωπινό δυναμικό του δημόσιου τομέα».

Τον λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος κ. Σταύρος Κελέτσας από τη Νέα Δημοκρατία, στη συνέχεια η κ. Θεανώ Φωτίου από τον ΣΥΡΙΖΑ και αμέσως μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Ανδρέας Μιχαηλίδης.

Ο κ. Κελέτσας έχει κάνει μία αλλαγή με συνάδελφο, γι' αυτό άλλαξε η σειρά.

Ορίστε, κύριε Κελέτσας, έχετε τον λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αν και το θέμα μας σήμερα και το αντικείμενο της συζήτησης είναι η κωδικοποίηση των διατάξεων για το μεταναστευτικό, όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι αυτό το θέμα αποτελεί πρόκληση και παρέχει το έδαφος -είναι αλήθεια- και για κορώνες και για λαϊκισμό. Έτσι, μετατέθηκε η συζήτηση, βέβαια, στην ουσία του μεταναστευτικού. Αυτό ως έναν βαθμό είναι φυσικό, αλλά νομίζω ότι τόσο από τα δεξιά όσο και από τα αριστερά ανταγωνίζονται οι πολιτικές δυνάμεις στο πώς θα λαϊκίσουν και πώς θα αναφερθούν με υψηλότερες κορώνες στο θέμα.

Ο κ. Βίτσας μάς είπε γιατί κώδικας, τι χρειάζεται ο κώδικας. Μα, η κωδικοποίηση είναι δείγμα καλής νομοθέτησης, κατ' αρχάς. Η συστηματοποίηση της νομοθεσίας, η ένταξη ομοειδών

διατάξεων σε ένα ενιαίο κείμενο είναι πρακτική καλής νομοθέτησης. Κατηγορούμαστε συνήθως για κακές νομοθετικές πρακτικές. Αντί, λοιπόν, να έρθετε και να πείτε «μπράβο, γιατί παίρνετε τις ίδιες τις διατάξεις που αφορούν το ίδιο θέμα και τις συστηματοποιείτε σε ένα ενιαίο νομικό κείμενο, κάνοντας αυτό τον κώδικα», έρχεστε και μας κατηγορείτε τώρα για αυτό.

Τι επιβάλλει την κωδικοποίηση; Πρώτα από όλα, η πολυνομία και οι διάσπαρτες διατάξεις που υπάρχουν. Ένα είναι αυτό. Δεύτερον, η επικαιροποίηση της νομοθεσίας. Το είπε ο κ. Καμίνης ασκώντας κριτική, ότι υπάρχει ένα προεδρικό διάταγμα, το 80/2006, το οποίο το ενσωματώνουμε στον κώδικα. Μα, το ενσωματώνουμε γιατί; Γιατί αποτελεί ακριβώς σχετική διάταξη και πρέπει να ενταχθεί, για να υπάρχει αυτό το ενιαίο κείμενο. Τέλος, την κωδικοποίηση επιβάλλει η αρχή της καλής νομοθέτησης που αποτελεί μία σημαντική έκφανση και προέκταση της αρχής του κράτους δικαίου. Και γιατί; Γιατί παράγει ασφάλεια δικαίου τόσο για το υποκείμενο, τον φορέα του δικαιώματος, όσο και τον νομικό παραστάτη του που γνωρίζει το δίκαιο, το έχει σε έναν κώδικα μπροστά του, ενιαίο, αλλά και για τον εφαρμοστή του δικαίου, είτε τον εκπρόσωπο της διοίκησης που καλείται να χειριστεί σχετικά θέματα, ζητήματα είτε τον δικαστή. Γι' αυτό, λοιπόν, γίνεται η κωδικοποίηση.

Τώρα, σε ό,τι αφορά το κύριο θέμα, τη μετανάστευση, με αυτή την κωδικοποίηση νομίζω ότι ολοκληρώνουμε έναν πραγματικά σημαντικό κύκλο άσκησης πολιτικής, ολοκλήρωσης μιας πολιτικής στο μεταναστευτικό. Είναι αλήθεια ότι αυτός ο κύκλος πράγματι ξεκίνησε, όπως ειπώθηκε, με τον ν.4636/2019, με την επανίδρυση του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και συνεχίστηκε με τη νομοθέτηση όλων των αναγκαίων μέτρων αντιμετώπισης του προβλήματος, την αλλαγή και σε μεγάλο βαθμό την αυστηροποίηση -είναι κάτι που το λέμε, δεν το κρύβουμε, είναι πολιτική μας- σε μεγάλο βαθμό του πλαισίου και του καθεστώτος υποδοχής και παραμονής των παράτυπων μεταναστών στη χώρα.

Όμως, είναι και μια πολιτική ενίσχυσης των συνόρων, ενίσχυσης και με ανθρώπινο δυναμικό, αλλά και με τεχνικό υλικό και μέσα που τέθηκαν στη διάθεση των στελεχών που είναι επιφορτισμένα με αυτό το έργο, όπως είναι και η κατασκευή, η επέκταση του φράχτη σε μήκος παραπάνω από σαράντα χιλιόμετρα κατά μήκος της οριογραμμής του Έβρου.

Δεχτήκαμε κριτική για την επανίδρυση του Υπουργείου Μεταναστευσης. Κατ' αρχάς, το μεταναστευτικό είναι ένα διεθνές πρόβλημα με υφέσεις και εξάρσεις. Εκτιμήθηκε στην αρχή, πράγματι, ότι δεν έπρεπε να υπάρχει, πλην, όμως, όταν η Κυβέρνηση διαπίστωσε ότι υπάρχει ζήτημα έξαρσης του μεταναστευτικού, δεν δίστασε να παραδεχτεί το λάθος της και να ιδρύσει, να δημιουργήσει το Υπουργείο και καλώς έπραξε.

Στην πολιτική το μεγαλείο είναι να αναγνωρίζεις το λάθος σου και να το διορθώνεις. Εκείνο που δεν είναι το σωστό είναι το να αρνείσαι ότι έκανες λάθος και πολύ περισσότερο να μην το διορθώνεις. Άρα, λοιπόν, καλώς επανιδρύθηκε το Υπουργείο, μόνο που αυτή τη φορά ιδρύθηκε σε στέρεες βάσεις και οργανώθηκε συνολικά και συγκροτημένα.

Κατηγορηθήκαμε ακόμη -και αυτό για μένα είναι πραγματικά περίεργο και μη αναμενόμενο και θα σας πω τον λόγο- ότι δεν τηρούμε ως χώρα τις διεθνείς συνθήκες και τα ανθρώπινα δικαιώματα σε ό,τι αφορά τους μετανάστες. Αυτό είναι πράγματι περίεργο και δεν θα έπρεπε να συμβαίνει μέσα σε αυτή την Αίθουσα της Βουλής, όταν αυτή είναι η επιχειρηματολογία την οποία χρησιμοποιούν συστηματικά ο Πρόεδρος της Τουρκίας, ο κ. Ερντογάν και όλα τα στελέχη της τουρκικής γραφειοκρατίας και της τουρκικής κυβέρνησης κατηγορώντας την Ελλάδα σε διάφορους διεθνείς οργανισμούς και στα διεθνή φόρα ότι δήθεν παραβιάζει τα δικαιώματα των μεταναστών. Η τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία απολύτως τηρούμε, και των διεθνών συνθηκών δεν σημαίνει ότι απεμπολούμε το δικαίωμα υπεράσπισης των συνόρων μας και της ασφάλειας της χώρας από τους παράτυπους μετανάστες.

Ακόμα, μας κατηγορείτε -ένα μέρος της Αντιπολίτευσης- ότι διακρίνουμε τους μετανάστες. Ναι, ξεκάθαρα διακρίνουμε τους μετανάστες, αλλά και οι διεθνείς συνθήκες διακρίνουν τους με-

τανάστες. Υπάρχουν εκείνοι που βάσει νομίμου δικαιώματος ζητούν να εισέλθουν στη χώρα και υπάρχουν και εκείνοι, όπως παραδείγματος χάριν, τα θύματα του πολέμου στην Ουκρανία, οι οποίοι τυγχάνουν άλλης αντιμετώπισης. Είναι όχι μόνο από την Ελλάδα, αλλά από όλες τις χώρες και κυρίως τις ευρωπαϊκές και τους σεβόμαστε και τους υποδεχόμαστε. Επίσης, είναι και εκείνοι που παράτυπα προσπαθούν να εισέλθουν στη χώρα μας.

Ακούστηκε μια κριτική από την κ. Κανέλλη για την Ευρώπη, ότι η Ευρώπη βασανίζει τους μετανάστες και συμπεριφέρεται στους μετανάστες με τρόπο απάνθρωπο. Νομίζω ότι αδικούμε την Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν παρουσιάζουμε μια τέτοια εικόνα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα χρειαστώ ένα λεπτό ακόμα.

Πρώτα απ' όλα πρέπει να πούμε ότι το 32,6 του συνολικού μεταναστευτικού ρεύματος όλου του κόσμου, που αντιστοιχεί σε 69,8 εκατομμύρια μετανάστες, το 2010 εισήλθε στην Ευρώπη. Μία δεκαετία πριν, το 2000, η Ευρώπη πάλι είχε υποδεχτεί άλλους 56,1 εκατομμύρια μετανάστες. Αυτό, όπως αντιλαμβάνεστε, δημιουργεί μια πίεση στην κοινωνία. Παρ' όλα αυτά, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι αυτή που αναγνωρίζοντας όλες τις άλλες ειδικές διεθνείς συνθήκες που αφορούν τους μετανάστες, αναγνωρίζει πλήρως τα δικαιώματά τους που έχουν να κάνουν είτε με την ελευθερία είτε με τη μετακίνηση είτε με την απαγόρευση των διακρίσεων σε σχέση με το φύλο, τη φυλή και το χρώμα είτε για λόγους θρησκευτικούς είτε για λόγους πολιτικών πεποιθήσεων και δίνει πρόσβαση και στην εκπαίδευση και στην υγεία. Αυτά τα κάνει η Ευρώπη, ο ευρωπαϊκός πολιτικός πολιτισμός.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -και κλείνω με αυτό- τον Μάρτιο του 2020 η Ελλάδα απέδειξε από τα σύνορα του Έβρου ότι έχει και την αποφασιστικότητα και το σθένος της υπεράσπισης της ακεραιότητας και της ασφάλειας της χώρας. Χάρη στην άμεση και αποφασιστική αντίδραση της ελληνικής Κυβέρνησης και των δυνάμεων που είναι επιφορτισμένες με τη φύλαξη των συνόρων καταφέραμε και αιφνιδιάσαμε εκείνους που θέλησαν να μας αιφνιδιάσουν και πίστεψαν ότι θα μας πιάσουν στον ύπνο.

Είπε ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ ότι ευτυχώς δεν ήμασταν το 2015 που ξέσπασε ο πόλεμος στη Συρία να χειριστούμε εμείς τότε το κύμα των μεταναστευτικών ροών. Εγώ λέω ευτυχώς -και μαζί μου το λέει όλος ο ελληνικός λαός και σίγουρα ο λαός του Έβρου- που το 2020 είχε αλλάξει η κυβέρνηση και ήταν η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη και μπόρεσε να αποτρέψει αυτή την οργανωμένη προσπάθεια εισροής χιλιάδων μεταναστών στην Ελλάδα. Πολύ φοβάμαι ότι αν ήταν άλλη κυβέρνηση, όλοι αυτοί θα είχαν εισέλθει στη χώρα και θα έκαναν παρέλαση μέχρι την Αθήνα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ντροπή και λαϊκισμός!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Δεν ντρέπεσαι;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Τι;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Αυτό που είπα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει η κ. Θεανώ Φωτίου.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα αναφερθώ αποκλειστικά στα άρθρα και στα σημεία του κώδικα που αφορούν το ασυνόδευτο προσφυγόπουλο, για να αποδείξω ότι πρόκειται για την επιτομή της αθλιότητας, των λαθροχειριών και της προσπάθειας εξαπάτησης που κάνει η Νέα Δημοκρατία τρία χρόνια τώρα στον τομέα των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Γιατί αφορούν τον θεσμό της επιτροπείας. Ο θεσμός του επιτρόπου είναι η ύψιστη φροντίδα του κράτους, προκειμένου το ασυνόδευτο παιδί να αποκτήσει όσο βρίσκεται στη χώρα μας έναν εξειδικευμένο ενήλικα, τον επίτροπο, που θα τον προστατεύει, όπως θα έκανε το οικογενειακό του περιβάλλον, απέναντι σε κακοποίηση και εκμετάλλευση. Όμως, τα ασυνόδευτα προσφυγόπουλα στη συντριπτική της πλειονότητα δεν είναι μωρά ή νήπια, όπως νομίζει η κοινωνία ή παριστάνει η Νέα Δημοκρατία,

αλλά είναι έφηβοι και μάλιστα κατά 92% αγόρια και οι περισσότεροι από αυτούς, κατά περίπου 90%-92% «παίζουν» αυτό μέσα στις χρονιές- είναι πάνω από δεκαπέντε χρονών. Κρατήστε το αυτό για να καταλάβετε ότι με τον νόμο Χρυσοχοϊδή που σήμερα ενσωματώνει στον κώδικα η Νέα Δημοκρατία όλα αυτά τα παιδιά παύουν να είναι παιδιά και τα μεταχειρίζεται ως ενήλικες πρόσφυγες και μετανάστες που μπορεί ανά πάσα στιγμή να απελάσει. Άρα η Κυβέρνηση πρωτοτυπεί σε πανευρωπαϊκό επίπεδο διατηρώντας την επαίσχυντη διάταξη νόμου Χρυσοχοϊδή, ακριβώς γιατί γνωρίζει ότι στην πραγματικότητα αυτό που αναλαμβάνει είναι η ευθύνη μόνο του 7%-9% αυτών των παιδιών. Αυτή είναι η αθλιότητα την οποία κάνετε τόσο καιρό.

Και πώς το κάνατε αυτό; Πήρατε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, το μόνο αρμόδιο Υπουργείο για την προστασία του παιδιού, όλα τα ασυνόδετα ανήλικα και τα πήγατε στο Υπουργείο Μετανάστευσης. Πώς γίνεται ένα Υπουργείο συνονθύλευμα μετακλητών, χωρίς εξειδικευμένες και πεπειραμένες υπηρεσίες, χωρίς τεχνογνωσία στην παιδική προστασία και με μόνη τεχνογνωσία εκείνη των φρακτών σε στεριά και θάλασσα και των επαναπροώθησεων, να χειριστεί τους ευάλωτα ασυνόδετους εφήβους;

Είναι προφανές ότι ο μόνος σκοπός του Υπουργείου Μετανάστευσης είναι να μπορεί να διαχειρίζεται τα μεγάλα κονδύλια που έρχονται εδώ για τους ασυνόδετους ανήλικους και να τους διαχειρίζεται με συνεχείς λαθροχειρίες, όπως θα αποδείξω αμέσως και από τα έγγραφα που θα καταθέσω.

Τι είδαμε να κάνει τρία χρόνια τώρα; Να αφήνει τα ασυνόδετα ανήλικα εκτός σχολείου, αλλά να εξαφανίζει ως διά μαγείας το σύστημα καταγραφής του ΕΚΚΑ –εδώ είναι το σύστημα καταγραφής και θα το καταθέσω- το οποίο φτιάξαμε εμείς ως ΣΥΡΙΖΑ, το κάναμε με τη UNICEF, και κατέγραφε τους ασυνόδετους ανήλικους κάθε δεκαπέντε μέρες.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Θεανώ Φωτίου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτό, λοιπόν, το σύστημα είχε μια τριμερή διάταξη. Έλεγε, δηλαδή, κάθε δεκαπέντε μέρες πόσα παιδιά βρίσκονται σε δομές όλων των λογίων, σε ποιες δομές λοιπόν βρίσκονται τα παιδιά όλων των ηλικιών, σε προσωρινές, μόνιμες κ.λπ., και πόσα από τα παιδιά αυτά δεν μπορούσαν να εντοπιστούν. Ήταν, όπως έλεγε, σε επισφαλείς και άτυπες συνθήκες. Είναι, δηλαδή, αυτό το πράγμα που λέμε: «Πού ήταν αυτά τα παιδιά;». Είναι τα εξαφανισμένα παιδιά.

Τι κάνατε, λοιπόν; Εδώ είστε μεγαλοφυΐα! Αυτό το σύστημα ίσχυε μέχρι τον Αύγουστο του 2021. Εδώ είναι ο τελευταίος πίνακας στον οποίο λέμε καθαρά ότι δεν μπορούμε να προσδιορίσουμε πού βρίσκονται τα εξακόσια σαράντα πέντε παιδιά ανάμεσα σε δύο χιλιάδες επτακόσια τριάντα οκτώ.

Χάλασε την τελευταία κατηγορία και την κάνουν αστερίσκο και παύουν να καταγράφουν την τελευταία κατηγορία. Έλα, όμως, που το ΕΚΚΑ είναι αποκαλυπτικό. Τι λέει λοιπόν την πρώτη Τρίτη του 2022; Διότι από εκεί και πέρα δεν έχουμε σήμα. Σκοπεύουν να εξαφανίσουν όλο το σύστημα. Λένε λοιπόν ότι τα ασυνόδετα παιδιά είναι συνολικά τέσσερις χιλιάδες τριάντα έξι. Εξ αυτών, σε δομές, σταθερές, μόνιμες κ.λπ. και όλων των λογίων είναι δύο χιλιάδες εβδομήντα εννέα και εκείνα τα παιδιά που δεν μπορούμε να προσδιορίσουμε πού είναι, είναι χίλια εννιακόσια πενήντα επτά. Δηλαδή τριπλασιάσανε μέσα σε ελάχιστους μήνες τα χαμένα παιδιά. Ντροπή σας! Ντροπή σας! Έχετε τέσσερις χιλιάδες τριάντα έξι ασυνόδετα και πάτε να χαλάσετε το σύστημα εντελώς τώρα. Σας παραδώσαμε το 2019 τρεις χιλιάδες οκτακόσια ογδόντα τρία ασυνόδετα. Εξ αυτών τα δύο χιλιάδες οκτακόσια δέκα οκτώ σε δομές διαφόρων ποιοτήτων και τα χίλια εξήντα πέντε σε επισφαλείς και άτυπες συνθήκες στέγασης.

Επομένως αγαπητοί κύριοι, πρώτον, αυξήσατε τα ασυνόδετα προσφυγόπουλα τα οποία υπάρχουν στη χώρα, και, δεύτερον, εξαφανίσατε τα μισά από αυτά. Αν αυτό δεν είναι σκάνδαλο, να μου πείτε τι είναι, κύριε Υπουργέ.

Σας λέω ότι αυτή είναι η ουσία της δράσης της Κυβέρνησης για τα ασυνόδετα ανήλικα και όχι οι επικοινωνιακοί αποχαιρετι-

σμοί από τον Πρωθυπουργό στο αεροδρόμιο των ελάχιστων παιδιών που μεταφέρθηκαν σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Αυτό το νομοσχέδιο συνδυάζει με την εξαπάτηση και τη λαθροχειρία, δείγμα της ανικανότητάς σας. Για τρία ολόκληρα χρόνια μάς εγκαλείτε ότι ο νόμος της επιτροπείας που καταθέσαμε και που τον είχατε στα συρτάρια σας δεν είναι επαρκής και είναι ελλιπής. Τι κάνετε; Τον αντιγράφετε ως έχει μόνο που του αλλάζετε πλαίσιο, που το εξήγησα. Δηλαδή τον καθιστάτε στην πραγματικότητα ανενεργό. Αντιγράφετε αυτολεξεί τον νόμο του ΣΥΡΙΖΑ για την επιτροπεία. Μόνο που βάζοντάς τον στο Υπουργείο Μετανάστευσης –καταλαβαίνετε- ότι χάνει πια κάθε σημασία.

Και ακριβώς εδώ είναι και η ανικανότητά σας. Έτσι, αλλοιώνετε ολοκληρωτικά και ανατρέπετε τη λογική και τον στόχο του νόμου.

Το παρόν νομοσχέδιο είναι μια βιαστική απόπειρα να εμφανιστεί σε μια προεκλογική περίοδο η Κυβέρνηση ότι μεριμνά για τους πρόσφυγες όταν τρία χρόνια τώρα ασχολήθηκε ελάχιστα με αυτό. Αντίθετα, έκανε όλο αυτό το συνονθύλευμα διατάξεων και τροπολογιών. Θα ψηφίσετε μόνοι σας πάλι άλλον έναν κώδικα, άλλο ένα νομοσχέδιο. Μόνοι σας, ολομόναχοι. Αυτό κάνετε εν όψει της κλιματικής κρίσης, εν όψει της επισιτιστικής κρίσης, εν όψει των τεράστιων ροών από την Ευρώπη;

Το σχέδιο δείχνει καθαρά ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας θεωρεί πάντα τους πρόσφυγες, και των παιδιών συμπεριλαμβανομένων, μια απειλή και τα σχέδια διαχείρισης του προβλήματος ένα πλαίσιο που θα τη βοηθήσουν να απαλλαγεί από αυτή την απειλή.

Εμείς καταψηφίζουμε τον κώδικα και το νομοσχέδιο. Ξέρουμε ότι πολύ γρήγορα θα φτιάξουμε έναν νέο κώδικα ο οποίος είναι κώδικας ανθρωπιάς και θα τελειώνει αυτή η κατάσταση του μίσους και του δηλητηρίου που έχετε μολιάσει όλες τις τοπικές κοινωνίες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστούμε, κυρία Φωτίου.

Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Ανδρέας Μιχαηλίδης και αμέσως μετά ο κ. Μελάς από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Φέρνεται σήμερα στη Βουλή, κύριε Υπουργέ, ένα νομοσχέδιο το οποίο κωδικοποιεί τη νομοθεσία που διαλαμβάνει ζητήματα που σχετίζονται με το μεταναστευτικό, καθώς βέβαια και με τις διαδικασίες χορήγησης ασύλου σε ανθρώπους που αιτούνται διεθνούς προστασίας.

Ως τέτοια λοιπόν προσπάθεια κωδικοποίησης νόμων θα τη χαρακτηρίζε κανείς ως θετική πρωτοβουλία. Όμως μια σειρά από παραδοξότητες καθορίζουν το εγχείρημά σας εξαιρετικά προβληματικό. Νομίζω ότι σε μια σειρά από αυτές αναφέρθηκε και ο εισηγητής μας και η προηγούμενη ομιλήτρια.

Κατ' αρχάς να επιστημάνω ότι το σχέδιο νόμου περιλαμβάνει διατάξεις περιόδου κατά την οποία η δική σας διακυβέρνηση το είχε καταργήσει. Να θυμηθούμε ότι μια από τις πρώτες ενέργειες της Κυβέρνησης Μητσοτάκη τον Ιούλιο του 2019 ήταν να καταργήσει το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής. Είχε φαίνεται διαβλέψει τότε ο χαρισματικός Πρωθυπουργός ότι τέτοιο Υπουργείο δεν θα ήτο επάναγκες μιας και με τη δική του πολιτική θα έλυνε ως δια μαγείας το ζήτημα και κυρίως τις αιτίες οι οποίες προκαλούσαν το πρόβλημα του μεταναστευτικού - προσφυγικού ζητήματος. Άλλωστε, ο Τσίπρας που έφερνε τους μετανάστες και τους πρόσφυγες στη χώρα δεν ήταν πια στην κυβέρνηση.

Και έρχεται η έκρηξη του καλοκαιριού του 2019 και φτάνουν οι αφίξεις στα νησιά περίπου τις πενήντα χιλιάδες, φτάνοντας έτσι στα επίπεδα του 2015 και του 2016, και καταρρίπτεται το αφήγημα ότι τους πρόσφυγες τους φέρνει ο Τσίπρας και αντιλαμβάνεστε την αναγκαιότητα της επανίδρυσης του Υπουργείου, πράγμα το οποίο κάνετε τον Ιανουάριο του 2020.

Αρέσκεται ο κ. Μηταράκης να παραθέτει στοιχεία. Το κάνατε και στην πρωτομία σας προηγούμενων και αναφέρεστε στον αριθμό των διαμενόντων στα νησιά με σημείο αναφοράς τον

αριθμό των ανθρώπων οι οποίοι υπάρχουν σήμερα εκεί, και για να το πω καλύτερα, των ανθρώπων που υπήρχαν χθες εκεί. Γιατί φοβούμαι πως σήμερα οι αριθμοί αλλάζουν και πιθανώς στο εγγύς μέλλον να αλλάξουν δραματικά.

Αποκρύπτετε, όμως, κύριε Μηταράκη, το γεγονός ότι παραδώσαμε για παράδειγμα τη Μόρια, μιας και αναφερθήκατε στη Μόρια, με πέντε χιλιάδες πεντακόσιους ανθρώπους και λίγο πριν καίει είχε φθάσει στις είκοσι δύο χιλιάδες. Να σας θυμίσω επίσης ότι τη ΒΙΑΛ στη Χίο, αυτή την οποία έχετε καταργήσει κατά καιρούς, Πάσχα, Χριστούγεννα, νέο Πάσχα, Χριστούγεννα κ.λπ., τον Ιούνιο του 2019 την είχαμε παραδώσει περίπου στους χίλιους εκατό ή χίλιους διακόσιους, αν θυμάμαι καλά, ανθρώπους. Μέσα σε μερικούς μήνες, αγαπητέ κύριε συνάδελφε Βουλευτή της Χίου, τριπλασιάσατε τον αριθμό της.

Και ακολουθούν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα αφηγήματα εκ μέρους των κυρίων Μητσοτάκη και Μηταράκη. Ποια αφηγήματα; Ασφαλώς πλέον φύλαξη των συνόρων, την οποία φύλαξη των συνόρων δεν έκανε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Το ακούσαμε από τον εισηγητή της Πλειοψηφίας, το ακούσαμε κιόλας μετ' επιτάσεως και από τον προπροηγούμενο ομιλητή συνάδελφο της Νέας Δημοκρατίας.

Έχω επισημάνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πως η δήλωση αυτή από υπεύθυνα κυβερνητικά και βουλευτικά χείλη είναι εθνικά απαράδεκτη και εθνικά επικίνδυνη κατ' αρχάς, να λέγεται, δηλαδή, ότι η κυβέρνηση της χώρας δεν φύλαγε σύνορα και το κάνει μια άλλη κυβέρνηση στη συνέχεια.

Και ως θυμηθούμε λίγο και τον τρόπο που αντιληφθήκατε κάποιες περιόδους τη φύλαξη των συνόρων.

Να σας θυμίσω τα αθερινόδιχτα του κ. Στεφανή, τα πλωτά φράγματα δηλαδή με τα οποία θα έζωνε το Αιγαίο και με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιζατε τα σύνορα που ο Τσίπρας έλεγε ότι δεν υπάρχουν στη θάλασσα. Ακολούθησε η μεγάλη επιχείρηση κατασκευής υπερδομών στα νησιά. Με λαθροχειρίες και πάλι η Κυβέρνηση και ο κ. Μηταράκης διατείνονται πως η πλειοψηφία των κατοίκων αποδέχεται τις δομές αυτές. Το επισήμανε νομίζω και χθες σε μια δημόσια δήλωσή του ο Υπουργός στο νησί μας.

Να σας υπενθυμίσω τα αιματηρά επεισόδια του Φεβρουαρίου του 2020 σε Χίο και Λέσβο. Για δύο μέρες αιματοκύλησαν τους κατοίκους, τους Χιώτες και τους Μυτιληνιούς, δηλαδή, οι οποίοι αυτές τις μαύρες μέρες δεν τις ξεχνάμε. Προπηλακίστηκαν τότε δήμαρχοι, ιερείς, Βουλευτές και κυρίως απλοί πολίτες σε μία θηριώδη επίθεση διμοιριών των ΜΑΤ. Και ανήμερα, όμως, των Θεοφανίων του χρόνου αυτού που μας πέρασε σε μία νέα επιχείρηση εκφόρτωσης μηχανημάτων είκοσι αυτοδιοικητικοί - πολλοί μάλιστα και από τον δικό σας πολιτικό χώρο, κύριε Υπουργέ - βρίσκονται εγκαλούμενοι από τις αρχές, με κατασκευασμένες και ανυπόστατες κατηγορίες. Ο κ. Μηταράκης δηλώνει ακόμη ότι οι κάτοικοι υποστηρίζουν τις επιλογές του. Σε αυτήν την Αίθουσα πριν από μερικές ημέρες όταν συζητούνταν η αίτηση άρσης ασυλίας μου ανέγνωσα έναν κατάλογο είκοσι ενός, περίπου, φορέων του νησιού μας οι οποίοι αντιτίθενται στην κατασκευή των συγκεκριμένων δομών.

Παράλληλα, έχετε καθιερώσει, κύριε Υπουργέ, πλέον την ντροπιαστική πολιτική των επαναπροωθήσεων ως πάγια τακτική διαχείρισης των προσφυγικών ροών, καταπατώντας κάθε έννοια Διεθνούς Δικαίου και του Δικαίου της Θάλασσας. Αρνείστε, βέβαια, την αθλιότητα αυτή και στην καλύτερη περίπτωση σιωπάτε. Γράφετε στα παλαιότερα των υποδημάτων σας τις οδηγίες της Επιτροπής Γιόχανσον για τη δημιουργία Παρατηρητηρίου Συνοριακών Τακτικών, αλλά και τις παρατηρήσεις των διεθνών οργανισμών, των διεθνών φόρουμ τα οποία έχουν διατυπώσει επανειλημμένα τέτοιες κατηγορίες. Υπεκφεύγετε μπροστά στην παραίτηση και στους λόγους κυρίως της πρόσφατης παραίτησης του διευθυντή της FRONTEX, του κ. Leggeri, μετά τις σχετικές καταγγελίες για τα γεγονότα του Έβρου και μας κατηγορείτε όταν αναφερόμαστε με τους συναδέλφους μου Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ και τους Ευρωβουλευτές μας στα γεγονότα αυτά περίπου ως πράκτορες ξένης δύναμης.

Θέλω να επισημάνω, κύριε Υπουργέ, ότι οι δηλώσεις αυτές - ελπίζω να μην τις επαναλάβετε και σήμερα - είναι απλά αθλιότητες.

Να θυμηθούμε επίσης, κύριε Μηταράκη, την απίθανη απόφασή σας πριν από λίγο καιρό να εξετάζεται το άσυλο στα νησιά σε όλους ανεξαιρέτως τους ανθρώπους ανεξαρτήτως του σημείου εισόδου στη χώρα και βεβαίως την άρση άρση απόφασής σας να την αποσύρετε μετά τη θύελλα των αντιδράσεων και βεβαίως των δικών μας διαμαρτυριών.

Πού βρισκόμαστε, όμως, σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Η προκλητικότητα της γείτονος χώρας είναι εμφανές ότι κλιμακώνεται επικίνδυνα. Ανοίγει όλο και νέα ζητήματα, προβάλλει συνεχώς αξιώσεις στο πλαίσιο ενός αχαλίνωτου αναθεωρητισμού. Είμαστε απόλυτα βέβαιοι ότι θα παίξει και πάλι το χαρτί της εργαλειοποίησης του μεταναστευτικού σε βάρος της χώρας μας.

Σας καλούμε, κύριε Υπουργέ, μπροστά σε αυτά τα δεδομένα να αξιοποιήσετε συμμαχίες κυρίως με χώρες του Νότου για τη διαμόρφωση μιας νέας ενιαίας ευρωπαϊκής πολιτικής, ενός νέου ευρωπαϊκού συμφώνου μετανάστευσης, με κύριο χαρακτηριστικό την υποχρεωτική ισοκατανομή των ανθρώπων που έρχονται, με διαδικασίες απόλυτου σεβασμού στο Διεθνές Δίκαιο, με αναδιανομή του θεσμικού πλαισίου που θα καθορίζει τις πολιτικές αυτές.

Η πρόσδεσή μας στο άρμα των χωρών του Βίζενγκραντ είναι προφανώς επιζήμια για τη χώρα. Δεν διεκδικούμε κονδύλια για να μετατρέψουμε τα νησιά μας σε αποθήκες ανθρώπων. Ζητούμε, επαναλαμβάνω, δίκαιο καταμερισμό των υποχρεώσεων που προκύπτουν με βάση το Διεθνές Δίκαιο για όλες τις χώρες κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα νησιά μικρές ολιγάριθμες δομές όπου θα γίνεται μόνο καταγραφή και ταυτοποίηση των ανθρώπων που έρχονται, η δε εξέταση του ασύλου να γίνεται εκτός των νησιών. Ο γεωγραφικός περιορισμός που επιβλήθη στη χώρα μας με την κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας το 2016 θεωρούμε ότι de facto έχει καταργηθεί με κύρια ευθύνη της γείτονος χώρας.

Τέλος, σας καλούμε, κύριε Υπουργέ, να σταματήσετε να καλλιεργείτε τη διχόνοια, το μίσος, τον κοινωνικό αυτοματισμό στις τοπικές κοινωνίες, ιδιαίτερα στον χώρο των νησιών μας.

Είστε μία Κυβέρνηση κρότου - λάμψης. Στηρίζετε στην κοινωνιακή λάμψη που σας εξασφαλίζουν τα καλοταϊσμένα φιλικά σας μέσα και η οποία σιγοσβήνει και αυτή με την καταστροφική πολιτική σας και του εκκωφαντικού κρότου που θα κάνει η κατάρρευσή σας στις επερχόμενες εκλογές.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Μιχαηλίδη.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα απαντήσω αναλυτικά στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Αξωματικής Αντιπολίτευσης στη δευτερολογία μου. Απλώς θα ήθελα να κάνω τρία σχόλια:

Πρώτον, μου έκανε πολύ θετική εντύπωση η πολύ σκληρή κριτική που κάνατε στο τέλος στον Αλέξη Τσίπρα που υπέγραψε την κοινή δήλωση του 2016, έβαλε τον γεωγραφικό περιορισμό και έκανε τα νησιά υπερδομές με τη ΒΙΑΛ που είστε ο ιδρυτής της. Αυτή ήταν η πολιτική ΣΥΡΙΖΑ, κύριε Μιχαηλίδη, που οδήγησε στο να παραδώσετε δεκαεπτά χιλιάδες άτομα στα νησιά το καλοκαίρι του 2019.

Το δεύτερο σημείο: Η ομιλία σας είναι εμφανώς σε αντίθεση με την ομιλία του κ. Βίτσα. Είπατε ότι ήταν εθνικά απαράδεκτη η δήλωσή μας ότι δεν φυλάγατε τα σύνορα, που ορθά είπαμε ότι δεν τα φυλάγατε, ενώ ο κ. Βίτσα πριν από μία ώρα είπε εδώ σε αυτή την Αίθουσα ότι εμφανώς η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει δώσει διαφορετικές εντολές στο λιμενικό και την αστυνομία, ενώ εσείς κάνατε διάσωση, βάζατε δηλαδή χιλιάδες μέσα, εμείς κάνουμε νόμιμα τις αποτροπές. Αυτό το είπε ο κ. Βίτσα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ερμηνεύετε τα λόγια του κ. Βίτσα. Άλλα είπε ο κ. Βίτσα. Τα αλλάζετε εσείς. Είναι προφανές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Μην διακόπτετε παρακαλώ.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Άρα θα σας πρότεινα να συνεννοηθείτε με τον κ. Βίτσα πριν δευτερολογήσετε.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας φυλάει τα σύνορά της και η φύλαξη των συνόρων είναι μόνο ένα μέρος της πολιτικής μας που έχει οδηγήσει το 2021 στις χαμηλότερες ροές της δεκαετίας.

Το ότι δεν συμμορφώνομαι με τας υποδείξεις θα το βάλω στα θετικά της ομιλίας σας και θα σας ευχαριστήσω. Αν η Κυβέρνηση δεν συμμορφώνεται με τας υποδείξεις και κάνει αυτό που είναι το καλό του ελληνικού λαού, αυτό το θεωρώ παράσημο, κύριε Μιχαηλίδη.

Αλλά θα πάω στο τελευταίο σημείο για να δούμε ποιος είναι εδώ αξιόπιστος. Μιλήσατε για τα αιματηρά γεγονότα στη Χίο, για τα οποία πολλές φορές έχω εκφράσει τη βαθύτατη λύπη μου, γεγονότα στα οποία, σας θυμίζω, ήσασταν στην πρώτη γραμμή πάνω στο βουνό.

Όταν ο κ. Τόσκας, Υπουργός Προστασίας του Πολίτη της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, είχε φορτώσει τα ΜΑΤ για να έρθουν στη Χίο για να επιβάλουν το 2017 το κλειστό ΠΡΟΚΕΚΑ στους Ολύμπους, εγώ ως Βουλευτής της αξιωματικής αντιπολίτευσης δεν βγήκα στην πλατεία, κάλεσα εσάς, τον Δήμαρχο Χίου τότε, τον Αντιπεριφερειάρχη Χίου τότε και κάναμε κοινή δήλωση.

Τι είπαμε σε αυτή την κοινή δήλωση, κύριε Μιχαηλίδη; Να μη γίνει το ΠΡΟΚΕΚΑ στους Ολύμπους, αλλά να γίνει μια υπερδομή, όπως θα τη λέγατε σήμερα, στο σημείο 18 του Αίτους. Είναι η δήλωση που έχετε υπογράψει. Και τι είχαμε πει τότε; Να κλείσει η ΒΙΑΛ, να μη γίνει το ΠΡΟΚΕΚΑ στους Ολύμπους, να γίνει μία ενιαία δομή στο 18.

Αυτή τη στάση, κύριε συνάδελφε, υπηρετώ και σήμερα. Την κωλοτούμπα την κάνατε εσείς.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κατ' αρχάς, δεν είπα κάτι υβριστικό. Έχετε τον λόγο να κάνετε μια διευκρίνιση σε αυτό που είπατε μόνο, αν θέλετε, γιατί δεν υπάρχει προσωπικό εδώ σύμφωνα με τον Κανονισμό.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Εντάξει, θα μου επιτρέψετε για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Αν θέλετε να διευκρινίσετε κάτι πάνω σε αυτά που είπα, έχετε τον λόγο για ένα λεπτό.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Μηταράκη, θαυμάζω πράγματι την ικανότητα που έχετε να διαστρεβλώνετε τα πράγματα και να χειραγωγείτε με τον τρόπο που θέλετε εσείς στην πραγματικότητα.

Τα ΜΑΤ στη Χίο δεν φορτώθηκαν ποτέ. Ο τότε Υπουργός, ο κ. Τόσκας -διότι θα μου επιτρέψετε να έχω απόλυτη γνώση της πραγματικότητας-, ουδέποτε επιστράτευσε πρακτικές τέτοιες και αρνήθηκε επίμονα να επιβάλει με οποιονδήποτε τρόπο απόφαση ειλημμένη απέναντι στις τοπικές κοινωνίες. Γι' αυτό σας διαβεβαίω απολύτως. Ένα είναι αυτό.

Δεύτερον, την κοινή επιστολή που στείλαμε στον Μητροπολίτη Χίου, την οποία πράγματι προσυπογράψατε κι εσείς, ήταν για τη δημιουργία προαναχωρησιακού κέντρου, προκειμένου να μας χορηγήσει ένα μικρό χώρο σε μια εκκλησιαστική περιοχή της αρμοδιότητάς του.

Αυτήν την επιστολή ομολογουμένως την συνυπογράψατε κι εσείς, όπως και ο Δήμαρχος Χίου, ο Αντιπεριφερειάρχης και εγώ ως τοπικός Βουλευτής. Αυτό δεν ήταν καμμία άνευ όρων υποστήριξη της δικής μας πολιτικής.

Θέλω να σας θυμίσω, κύριε Υπουργέ, σχετικά με τις σφοδρές αντιδράσεις που είχαμε από τους ακραίους εθνικιστικούς κύκλους τότε για όλη τη διαχείριση του προσφυγικού και για συγκεκριμένες επιλογές μας στη Χίο, ότι εσείς τους χαϊδεύατε, τους υποδαυλίζατε και ήσασταν ο πολιτικός τους χορηγός. Επομένως, μη γενικεύετε και μη λέτε ανακρίβειες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Εντάξει, για την

επιστολή που σας ανέφερε, καλώς το είπατε, αλλά ξεφεύγετε τώρα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Απλά ήθελα να τα διευκρινίσω αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ο επόμενος ομιλητής, όπως έχω προαναγγείλει, είναι ο κ. Γιάννης Μελάς και αμέσως μετά είναι η κ. Αντωνία Αντωνίου. Αν δεν έρθει, επειδή δεν τη βλέπω εδώ, είναι ο κ. Γιάννης Μπουρνούς.

Κύριε Μελά, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ένα σχόλιο πάντως γι' αυτό που είπε ο κ. Μιχαηλίδης πριν, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ. Αν εμείς, κύριε Μιχαηλίδη, είμαστε κυβέρνηση κρότου - λάμψης, όπως είπατε, εσείς ήσασταν κυβέρνηση και παραμένετε Αντιπολίτευση «μολότοφ», γιατί οι τοποθετήσεις σας και οι δράσεις σας ως κυβέρνηση έχουν ακριβώς το ίδιο αποτέλεσμα που έχουν και οι μολότοφ, είναι μόνο καταστροφικές.

Πάμε όμως στο νομοσχέδιο.

Ο κώδικας νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία των πολιτών τρίτων χωρών, καθώς και για την προσωρινή προστασία σε περιπτώσεις μαζικής εισροής αλλοδαπών συζητείται σήμερα στην Ολομέλεια της Βουλής σε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Μετανάστευσης.

Αυτή η κωδικοποίηση είναι απαραίτητη, γιατί αν και το νομοθετικό πλαίσιο θεωρείται επαρκές, πολλές φορές αυτές οι διατάξεις βρίσκονται διάσπαρτες σε διάφορα νομοθετικά κείμενα. Η συγκέντρωση όλων αυτών των σχετικών διατάξεων σε ένα ενιαίο κείμενο θα διευκολύνει και θα επιταχύνει το έργο των αρμόδιων υπηρεσιών, αλλά και τους διοικούμενους. Δημιουργεί μία ασφάλεια δικαίου, ενώ θα είναι πιο εύκολη και άμεση η προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου στις εξελίξεις που παρατηρούμε διεθνώς για την αντιμετώπιση του μεταναστευτικού ζητήματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μεταναστευτικό ήταν και παραμένει ένα σημαντικό πρόβλημα όχι μόνο για τη χώρα μας, αλλά συνολικά για την Ευρώπη που αντιμετωπίσαμε το προηγούμενο διάστημα και θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να διαχειριστούμε ξανά στο μέλλον.

Ο πόλεμος από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, καθώς και η συνεχώς αυξανόμενη τουρκική προκλητικότητα που παρατηρούμε το τελευταίο διάστημα διαμορφώνουν ένα ασταθές περιβάλλον στην ευρύτερη περιοχή και οφείλουμε να είμαστε προετοιμασμένοι για κάθε ενδεχόμενο.

Εξάλλου αποδείξαμε τόσο στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου όσο και στον Έβρο ότι είχαμε σχέδιο και ανταποκριθήκαμε με επιτυχία στην εργαλειοποίηση των μεταναστών που επιχειρήσει να κάνει η Τουρκία.

Προστατεύσαμε και φυλάξαμε αποτελεσματικά τα σύνορά μας, τα οποία δεν είναι μόνο ελληνικά, αλλά και ευρωπαϊκά. Διεθνοποιήσαμε το πρόβλημα που επιχειρήσει να μας δημιουργήσει η Τουρκία, με αποτέλεσμα να αντιληφθούν ακόμη και οι πιο δύσπιστοι εταίροι μας το μέγεθος και τους κινδύνους που υπάρχουν.

Αναβαθμίσαμε σημαντικά την προστασία των συνόρων μας τόσο σε στεριά όσο και σε θάλασσα. Σχεδιάσαμε ένα νέο μοντέλο μετανάστευσης με νόμιμο και οργανωμένο τρόπο απέναντι στα κυκλώματα λαθροδιακινητών και την παράνομη μετανάστευση.

Απλουστεύσαμε επίσης και επιταχύνουμε τις διαδικασίες για την απονομή ασύλου και όποιος δεν δικαιούται επιστρέφει στη χώρα από την οποία προέρχεται άμεσα.

Με σχέδιο λοιπόν προχωρήσαμε στην αποσυμφόρηση των νησιών μας, με ίση και δίκαιη κατανομή των αιτούντων άσυλο σε όλες περιφέρειες της χώρας. Δημιουργήσαμε νέες κλειστές ελεγχόμενες δομές, οι οποίες κατασκευάζονται με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα, δομές που μπορούν να εγγυηθούν την ασφάλεια των διαμενόντων, των εργαζομένων, καθώς και των τοπικών κοινωνιών, δομές που προσφέρουν αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, γιατί πάνω απ' όλα, είτε είναι πρόσφυγες είτε είναι παράνομοι μετανάστες, είναι άνθρωποι.

Περιορίζουμε τις επιπτώσεις της μεταναστευτικής κρίσης στις τοπικές κοινωνίες, δημιουργώντας και χρηματοδοτικά εργαλεία για την ενίσχυση των υπηρεσιών και την κατασκευή έργων υπο-

δομής στους δήμους όπου λειτουργούν δομές φιλοξενίας. Αναγνωρίζουμε έτσι με αυτό τον τρόπο εμπράκτως τη συμβολή των τοπικών κοινωνιών στην αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης.

Τα αποτελέσματα της στρατηγικής που ακολουθεί η Νέα Δημοκρατία και σε αυτό το ζήτημα είναι μετρήσιμα. Αν δει κάποιος τις μεταναστευτικές ροές, θα παρατηρήσει -το είπε και ο Υπουργός πριν- ότι έχουν μειωθεί κατά 90% σε σχέση με το 2019 και αυτό δεν έγινε τυχαία.

Περιορίσαμε τις παράνομες διελύσεις, γιατί περάσαμε στους διακινητές της απέναντι πλευράς το μήνυμα ότι το Αιγαίο δεν είναι ξέφραγο αμπέλι. Η θάλασσα έχει σύνορα. Φυλάμε τα σύνορά μας και τα φυλάνε οι άντρες και οι γυναίκες του Λιμενικού Σώματος οι άνδρες και οι γυναίκες του Πολεμικού Ναυτικού και τους ευχαριστούμε γι' αυτό.

Την ίδια στιγμή μάλιστα που η Ευρώπη βιώνει σημαντική αύξηση των μεταναστευτικών ροών λόγω του πολέμου της Ουκρανίας, εμείς θα πρέπει να ενισχύσουμε ακόμα περισσότερο τις δυνάμεις μας για να μπορέσουμε να προστατεύσουμε τα θαλάσσια σύνορά μας. Και επειδή ακούστηκε και πριν, pushbacks η χώρα μας δεν κάνει. Και θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικοί όσοι υποθετούν και αναπαράγουν αυτές τις απόψεις, όσοι στην ουσία υιοθετούν και αναπαράγουν την προπαγάνδα της Τουρκίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας είμαστε ειλικρινείς. Δεν υπάρχουν ούτε μαγικές λύσεις ούτε εύκολες λύσεις για την αντιμετώπιση αυτού του σύνθετου ζητήματος. Μην ξεχνάμε ότι την προσφυγιά την έχουμε βιώσει ως λαός πολλές στιγμές στην ιστορία μας. Πρόκειται για ένα σύγχρονο πρόβλημα το οποίο εξελίσσεται διαρκώς και αναμένεται να οξυνθεί τα επόμενα χρόνια και λόγω της απρόκλητης εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία αλλά και λόγω των συνολικών εξελίξεων που έχουμε στην περιοχή μας. Είναι ένα ζήτημα στο οποίο θα πρέπει να υπάρχει μια δύσκολη ισορροπία μεταξύ της προστασίας της ανθρώπινης ζωής, της τήρησης του διεθνούς δικαίου αλλά και της προστασίας των εθνικών μας συνόρων αλλά και των ευρωπαϊκών συνόρων.

Επειδή η χώρα μας δεν έχει σύνορα ούτε με την Ελβετία, ούτε με το Λουξεμβούργο, ούτε με τη Γαλλία, ούτε με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όλοι μας θα πρέπει να στείλουμε ένα σαφές μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση: Είμαστε έτοιμοι να προασπίσουμε την εθνική μας κυριαρχία και τα σύνορά μας από κάθε ενδεχόμενη απειλή που μπορεί να κληθούμε να αντιμετωπίσουμε στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε, και ειδικά για την τήρηση του χρόνου.

Τώρα τον λόγο έχει η κ. Αντωνία (Τόνια) Αντωνίου από το Κίνημα Αλλαγής και αμέσως μετά ο κ. Γιάννης Μπουρνούς.

Κυρία Αντωνίου, έχετε τον λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΑ (ΤΟΝΙΑ) ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε επανειλημμένα επισημάνει ότι ο τρόπος με τον οποίο νομοθετεί η Κυβέρνηση Μητσοτάκη παραβιάζει όλους τους κανόνες ορθής νομοθέτησης. Αυτό το λέω γιατί το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα και αφορά στην κωδικοποίηση της υπάρχουσας διάσπαρτης νομοθεσίας για τη μετανάστευση και το άσυλο δεν θα υπήρχε, εάν εσείς, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν είχατε δημιουργήσει ένα χάος με τις πάνω από εκατό τροποποιήσεις τα τελευταία τρία χρόνια στον ν.4636/2019. Το χειρότερο είναι μάλιστα ότι στην έκθεση συνεπειών του νομοσχεδίου προαναγγέλλατε την τροποποίηση του κώδικα που έρχοτε να ψηφίσετε σήμερα εν όψει της εν εξελίξει διαπραγμάτευσης για το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως παράταξη είχαμε διαφωνήσει από το 2016 με το όλο σύστημα υποδοχής και ασύλου στο πλαίσιο εφαρμογής της κοινής δήλωσης Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας για τις επιστροφές. Μετά από επτά χρόνια εφαρμογής και ενώ οι σχέσεις με την Τουρκία έχουν περάσει διάφορες διακυμάνσεις έχουν επιστραφεί μόλις δύο χιλιάδες άνθρωποι στην Τουρκία. Η Κυβέρνηση όλο αυτό το διάστημα μάς λέει μισές αλήθειες. Όπως φαίνεται υπήρξε ένα μεγάλο κόλπο, ένα colpo grosso, ώστε να μειωθεί ο πληθυσμός στις δομές των νησιών, να

καμφθούν οι αντιδράσεις των νησιωτών και να προχωρήσει το σχέδιο για κατασκευή νέων δομών εγκλωβισμού. Έφυγαν από τα νησιά χιλιάδες άνθρωποι που σύμφωνα με την Κυβέρνηση θα έπρεπε να επιστρέψουν είτε στη χώρα τους είτε στην Τουρκία, αλλά δεν επέστρεψαν εκεί ποτέ. Έφυγαν χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα προς την ενδοχώρα και εξαφανίστηκαν. Πώς έφυγαν, με ποια διαδικασία, πού πήγαν και πού βρίσκονται σήμερα κανείς δεν γνωρίζει.

Την ίδια στιγμή είναι ακατανόητη η επιμονή στην εφαρμογή της κοινής δήλωσης Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας, όχι μόνο γιατί η Τουρκία έχει σταματήσει να δέχεται επιστροφές, αλλά επειδή η κοινή δήλωση περιέχει και άλλα σημεία, όπως την απελευθέρωση της βίζας για τους Τούρκους πολίτες και την πρόοδο των διαδικασιών της τελωνειακής ένωσης. Μέχρι και κοινές στρατιωτικές δράσεις στο έδαφος της Συρίας περιλαμβάνει. Συμφωνεί με όλα αυτά η Κυβέρνηση;

Η κοινή δήλωση προϋποθέτει ειλικρινή σχέση συνεργασίας με την Τουρκία, σεβασμό στις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες και σεβασμό του Διεθνούς Δικαίου. Δεν υπάρχουν αυτές οι προϋποθέσεις. Δεν υπήρξαν ποτέ. Και αν υπήρχε κάποια συγκεκριμένη αισιοδοξία τον Μάρτιο του 2016, τώρα δεν υπάρχει τίποτα. Μετά από τις εσωτερικές εξελίξεις στην Τουρκία, τις διώξεις των πολιτικών αντιπάλων, την παρέμβαση στη Λιβύη και τη βόρεια Συρία, την εργαλειοποίηση των προσφύγων στον Έβρο και τις συνεχείς προκλήσεις στο Αιγαίο δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της. Σήμερα η Τουρκία αμφισβητεί ακόμα και τα σύνορα.

Τι λέμε δηλαδή στους Ευρωπαίους εταίρους μας, ότι το σημαντικό για τη χώρα μας είναι να αποδεχθεί η Τουρκία την επιστροφή μερικών εκατοντάδων αλλοδαπών; Ότι η Τουρκία είναι παραβάτης του Διεθνούς Δικαίου, αλλά παράλληλα είναι και ασφαλές καταφύγιο για πρόσφυγες και μετανάστες;

Κύριε Υπουργέ, τα θέματα του ασύλου είναι ευρωπαϊκά θέματα. Οι λύσεις μπορεί να είναι μόνο κοινές. Όσοι παρακολουθούν τη συζήτηση για το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο διαπιστώνουν πως τα πράγματα δεν πάνε πολύ καλά για τη χώρα μας. Ο αναλογικός επιμερισμός στα κράτη-μέλη, που προτείνει με συνέπεια η ομάδα των σοσιαλδημοκρατών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εδώ και χρόνια, συναντά ισχυρές αντιστάσεις από κράτη που κυβερνώνται κυρίως από δυνάμεις του δικού σας συντηρητικού χώρου. Το περίεργο είναι ότι εσείς επιδιώκετε να έχετε κοινές γραμμές με όσα κράτη μέλη διαχρονικά στέκονται απέναντι στα αιτήματά μας.

Στη διαπραγμάτευση για το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο δεν έχουμε άλλη επιλογή από το να συνταχούμε με τις χώρες του Νότου, υπηρετώντας ταυτόχρονα τα εθνικά μας συμφέροντα, τις αξίες μας και το πολύτιμο για ευνόητους λόγους Διεθνές Δίκαιο.

Υπάρχει όμως και κάτι που δεν μας έχει απασχολήσει σχεδόν καθόλου. Οι διακινητές αποβιβάζουν με αυξανόμενο ρυθμό πρόσφυγες και μετανάστες στα κατεχόμενα με στόχο να περάσουν στην ελεύθερη Κύπρο. Νομίζω πως πρέπει να αναληφθούν, κύριε Υπουργέ, πρωτοβουλίες γρήγορα ώστε να υποστηριχθεί η Κύπρος, ακόμα και με προγράμματα μετεγκατάστασης προς άλλα κράτη μέλη.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ**)

Κύριοι της Κυβέρνησης, η πολιτική για τη μετανάστευση και το άσυλο είναι μια πολύ σοβαρή υπόθεση που δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται με επικοινωνιακό τρόπο. Το νομοσχέδιό σας δεν πρόκειται να προσφέρει ασφάλεια δικαίου και ένα σταθερό νομικό πλαίσιο. Περιλαμβάνει επίσης διατάξεις που ως παράταξη δεν τις ψηφίσαμε στο παρελθόν. Επομένως, δεν σκοπεύουμε να τις νομιμοποιήσουμε μέσα από αυτή τη διαδικασία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κ. Αντωνίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαιρών ερωτήσεων της Τετάρτης 8 Ιουνίου 2022.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 732/3-6-2022 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Θεανώς Φωτίου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Η Κυβέρνηση περιορίζει τα vouchers για τα παιδιά φέτος στα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠΜΕΑ) και οδηγεί σε κλείσιμο τις δομές εντάσσοντας το πρόγραμμα στο Child Guarantee».

2. Η με αριθμό 739/6-6-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αχαΐας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Καραθανασόπουλου προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Τα προβλήματα του παιδιατρικού νοσοκομείου «Καραμανδάνειο» στην Πάτρα».

3. Η με αριθμό 725/31-5-2022 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Α' Ανατολικής Αττικής του ΜέΡΑ25 κ. Μαρίας Απατζίδη προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Ανακατασκευή παιδικών χαρών, έλεγχος ασφαλείας τους και αποζημίωση σε οικογένεια τραυματισθέντος παιδιού».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 743/6-6-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Κωνσταντίνου Ζαχαριάδη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Η εκτόξευση των χρεών της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ συνιστά πρόκληση προς την κοινωνία και δημιουργεί ζητήματα δημοκρατίας».

2. Η με αριθμό 740/6-6-2022 επίκαιρη ερώτηση του ΣΤ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Λάρισας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Λαμπρούλη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Την πλήρη στελέχωση με μόνιμο προσωπικό του Ακτινολογικού τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Καρδίτσας».

3. Η με αριθμό 738/6-6-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Καμμία αύξηση στα επιδόματα αναπηρίας εδώ και έντεκα χρόνια».

4. Η με αριθμό 744/6-6-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λάρισας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Αποκαταστάθηκε με προσλήψεις η υποστελέχωση του Ακτινοδιαγνωστικού εργαστηρίου του ΠΓΝ Λάρισας».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 2484/18-1-2022 ερώτηση του Βουλευτή Ροδόπης του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Δημητρίου Χαρίτου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Θα χρηματοδοτήσετε τις μελέτες και τις κατασκευαστικές εργασίες που χρειάζονται για την μετεγκατάσταση των κατοίκων του οικισμού Αλάν Κογιού».

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Ιωάννης Μπουρνούς από τον ΣΥΡΙΖΑ και μετά ακολουθεί ο κ. Λιούπης, η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25 κ. Μπακαδήμα και μετά η κ. Αραμπατζή, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

Κύριε Μπουρνούς έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΡΝΟΥΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξεκινώντας, θα κάνω δύο παρατηρήσεις αφότου άκουσα την ομιλία του κ. Μηταράκη, επειδή πώς να το κάνουμε, δεν έχουμε όλοι μνήμη χρυσόψαρου. Πρώτον, το ΚΥΤ της Μόριας το άνοιξε η συγκυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου επί υπουργίας του κ. Δένδια και όχι η δική μας κυβέρνηση. Έλιωσε πια η καραμέλα ότι η Μόρια ήταν δημιούργημα ΣΥΡΙΖΑ. Δεύτερον, το ΚΥΤ της Μόριας δεν έκλεισε, κήκε ολοσχερώς επί των ημερών σας. Και μία εβδομάδα αργότερα, όταν έγινε ακριβής καταμέτρηση στο νέο ΚΥΤ Καρα Τεπέ, ανακαλύψαμε τέσσερις χιλιάδες φαντάσματα που δήθεν καταμετρούσατε και άρα δήθεν σιτίζατε στη Μόρια. Και δεν βρέθηκε ούτε ένας εισαγγελέας να προβληματιστεί από

τη γραπτή απάντηση που δώσατε στην ερώτησή μου ότι δήθεν οι δύο χιλιάδες από αυτούς εγκατέλειψαν μέσα σε μία εβδομάδα παράτυπα τη Λέσβο, πράγμα αδύνατον, και ότι άλλοι δύο χιλιάδες χάθηκαν εντός του νησιού, πράγμα επίσης αδύνατον. Αυτά για να τονώνουμε λίγο τη μνήμη και να μην αφήνονται τα ψέματα αναπάντητα.

Πάμε τώρα στο νομοσχέδιο. Έχουμε ένα νομοσχέδιο κωδικοποίησης, άρα κατ' αρχάς σημαντικό, πρώτα από όλα, για εκείνους που οι ζωές τους εγκλωβίζονται στους δαιδάλους μια διάσπαρτης νομοθεσίας, δηλαδή για εκείνους που θα κάνουν χρήση των διατάξεων και τους υπαλλήλους των υπηρεσιών που θα τις εφαρμόσουν. Ασφαλώς, τρία νομοθετήματα σε τρία χρόνια για ζητήματα υποδοχής και ασύλου έχουν δημιουργήσει σύγχυση, με διατάξεις που θα έπρεπε να έχουν καταργηθεί, αλλά φαίνεται ότι ούτε τώρα είναι ξεκάθαρο ποιες είναι, πόσες μάλλον όταν ούτε καν Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής δεν θέλατε να έχετε αρχικά.

Το πρόβλημα με το σύνολο της μεταναστευτικής νομοθεσίας σας και της μεταναστευτικής πολιτικής σας είναι το δόγμα που τη διαπνέει, το δόγμα της υποτιθέμενης ενεργητικής και παθητικής αποτροπής, με άλλα λόγια, το άνοιγμα σε κυνικές παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου, που γκρεμίζουν το κύρος και την υπόληψη της χώρας και τη σπρώχνουν στην καθόλου αξιοζήλευτη παρέα των κυβερνήσεων του Βίσεγκραντ.

Η χώρα έχει κάνει την εθνικής και στρατηγικής σημασίας επιλογή να είναι υπέρμαχος του Διεθνούς Δικαίου, επιλογή που διαπερνά κάθε πτυχή των διεθνών σχέσεων και της διεθνούς εικόνας της χώρας και συνιστά πηγή ήπιας ισχύος. Όσα αποκαλύπτονται ότι συμβαίνουν με τις παράνομες και βίαιες επαναπροωθήσεις σε Αιγαίο και Έβρο, που έχουν θέσει τη χώρα μας όχι υπό τις κατηγορίες του κ. Ερντογάν αλλά υπό τη διερεύνηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και οδήγησαν ήδη στη ντροπιαστική παραίτηση του επικεφαλής της FRONTEX, του κ. Leggeri, που ο κ. Μηταράκης βράβευσε τον περασμένο Φεβρουάριο, είναι πλήγμα σε αυτή την επιλογή, στην επιλογή δηλαδή να μην είμαστε Τουρκία του Ερντογάν ή Ουγγαρία του Όρμπαν και αποδυναμώνουν την εικόνα και άρα, την ισχύ της χώρας.

Το ίδιο ισχύει και για τις διατάξεις που διαχωρίζουν τα ανήλικα σε άνω και κάτω των δεκαπέντε ετών, ώστε να απελαύνετε εφήβους μέσω του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, που καμμία ειδικευση και γνώση δεν έχει για τη διαχείριση ατόμων τέτοιας ηλικίας. Και μιλάμε για δόγμα υποτιθέμενης αποτροπής, γιατί σε περίπτωση που ξανανοίξει τις ροές ο Ερντογάν -εργαλειοποιώντας ξανά τους πρόσφυγες- ή όποτε προκύψουν κύματα προσφύγων που θα πρέπει να διέλθουν από την Τουρκία και την Ελλάδα, αυτά τα δόγματα θα πάνε περίπατο. Ούτε οι πόλεμοι σταματούν ούτε η κλιματική κρίση, ενώ ήδη η περιοχή μας αποσταθεροποιείται ακόμη περισσότερο και προστίθεται η επισιτιστική κρίση.

Με την πολιτική που έχετε αναλάβει εργολαβικά και για λογαριασμό άλλων, δηλαδή να πάρετε τα χρήματά τους για να μετατρέψετε τη χώρα σε κυματοθραύστη προσφύγων που έχουν προορισμό τη βόρεια Ευρώπη και να κάνετε τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου χώρο εγκλωβισμού αιτούντων άσυλο, θα ζήσουμε εκρηκτικές καταστάσεις. Δεν είναι απλώς ότι παίρνετε τα χρήματά τους για να μας κάνετε ασπίδα της Ευρώπης, αλλά είναι και πώς και σε ποιους τα σκορπάτε. Τα έχουμε ξαναπεί. Μέχρι και 6 εκατομμύρια ευρώ για παροχή συμβουλών φτάσατε να δώσετε.

Δεν χρειάζεται, λοιπόν, να κάνει πολλά ο Ερντογάν, ώστε οι, κατά τα άλλα, χρυσοπληρωμένες με πακτωλό εκατομμυρίων ευρώ υπερδομές των νησιών να ξεχειλίσουν από κόσμο. Για παράδειγμα, το ΚΥΤ των πέντε χιλιάδων ψυχών και των 87,5 εκατομμυρίων ευρώ, που κατασκευάζεται στη Βάστρια της Λέσβου, να εκραγεί, ιδίως με την απομόνωση και τις εξωφρενικές διατάξεις διοικητικής κράτησης τριάντα έξι μηνών που περάσατε, αλλά και με την απορριπτική πολιτική ασύλου που ακολουθείτε ή την κατάργηση δοκιμασμένων μοντέλων στέγασης, όπως ήταν το πρόγραμμα «ΕΣΤΙΑ».

Σε όλα αυτά πρέπει να προσθέσουμε και τις προσδοκίες που έχετε καλλιεργήσει στις χώρες της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης, ότι δεν θα πιεστούν και πολύ να αποδεχθούν στο νέο Σύμ-

φωνο Μετανάστευσης, υποχρεωτικό μηχανισμό αυτόματης μετεγκατάστασης και δίκαιης κατανομής αιτούντων άσυλο, αφού η Κυβέρνησή σας θα φροντίζει όσοι φτάνουν στα νησιά να μένουν εκεί, να μην μπορούν να πάνε ούτε μπρος ούτε πίσω.

Ο προσανατολισμός μας έπρεπε να είναι στη συνεργασία με τις χώρες του MED 5, με τον Ευρωπαϊκό Νότο, που είναι χώρες υποδοχής προσφύγων και θέλουν κοινή ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου. Ακόμη και αν ιδεολογικά προτιμάτε τον Όρμπαν από τον Σάντσεθ, θα έπρεπε να σκεφτείτε τη θέση της χώρας και την ανάγκη να συντονίζουμε τις ενέργειες με χώρες που ζουν το ίδιο πρόβλημα με εμάς, όχι με εκείνες που το φορτώνουν σε χώρες σαν τη δική μας. Στοιχειώδεις, θα έλεγε κάποιος.

Στοιχειώδης εθνική πολιτική, ιδίως σε μια τόσο επικίνδυνη περίοδο, είναι να είμαστε χώρα πρόμαχος του διεθνούς δικαίου και όχι να διασυνδέσουμε ότι δέρνουμε και πνίγουμε κόσμο, να επιμένουμε και να πιέζουμε σε όλες τις κατευθύνσεις για ευρωπαϊκή υποχρεωτική αλληλεγγύη των κρατών-μελών προορισμού προς τα κράτη-μέλη υποδοχής και να εφαρμόζουμε στη χώρα μας την αλληλεγγύη της ενδοχώρας προς τα νησιά μας. Λύσεις άγνωστες για εσάς. Στέκεστε απέναντί τους εχθρικά, ιδεοληπτικά, ακραία. Όμως, ο βασιλιάς πια είναι γυμνός και ο κόσμος έχει καταλάβει γιατί γίνονται όλα αυτά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Αθανάσιος Λιούπης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για άλλη μια φορά η Κυβέρνηση παραμένει πιστή στη δέσμευσή της για κωδικοποίηση της ελληνικής νομοθεσίας όπου αυτό χρειάζεται. Η πολυνομία, ο κατακερματισμός των διατάξεων και συχνά, η διαιδαλώδης διαδικασία που απαιτείται για να βρούμε μια διάταξη προκαλούν σύγχυση σε πολίτες και στους εφαρμοστές του δικαίου.

Η Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης εργάστηκε εντατικά από τον Σεπτέμβριο του 2020. Μέσα σε λιγότερο από δύο έτη κωδικοποίησε εννέα νομοθετήματα, περίπου όσα έγιναν τα προηγούμενα είκοσι χρόνια. Έχουν ήδη ψηφιστεί ή κυρωθεί με προεδρικό διάταγμα ή έχει ολοκληρωθεί η διοικητική κωδικοποίηση για τη νησιωτική πολιτική, για την προστασία των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, για τις διοικητικές διαδικασίες της Ελληνικής Αστυνομίας, για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων, για την τουριστική νομοθεσία και για την ψυχική υγεία. Εκτός από το σημερινό νομοθέτημα, ήδη αλλά δύο νομοθετήματα είναι έτοιμα και αναμένονται να έρθουν προς ψήφιση.

Η σημερινή κωδικοποίηση αφορά στο νομοθετικό πλαίσιο της μεταναστευτικής πολιτικής. Ειδικότερα, τις διατάξεις για την υποδοχή και διεθνή προστασία πολιτών από τρίτες χώρες και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών. Έτσι ενισχύεται η ασφάλεια δικαίου για τους αλλοδαπούς, τους συνηγόρους, αλλά και διευκολύνεται η εφαρμογή του νόμου από τους δικαστές.

Είναι ακόμα πιο επίκαιρη η σημερινή νομοθετική πρωτοβουλία μετά και από τον πόλεμο της Ουκρανίας και τη μαζική είσοδο προσφύγων που έχουν εκτοπιστεί από την πατρίδα τους. Μάλιστα, αμέσως μόλις προέκυψε το πρόβλημα με τους χιλιάδες πρόσφυγες που κατέφυγαν από την Ουκρανία στην Ευρώπη, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου φρόντισε να αναρτήσει στην ιστοσελίδα του όλα τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν όσοι ενδιαφέρονται να ζητήσουν προσωρινή προστασία στη χώρα μας και μάλιστα, όλες οι απαραίτητες πληροφορίες δίνονται και στην ουκρανική γλώσσα. Ήδη φιλοξενούμε στη χώρα μας είκοσι οκτώ χιλιάδες πρόσφυγες από την Ουκρανία, που βρήκαν καταφύγιο στη χώρα μας.

Όλο αυτό το διάστημα η Κυβέρνηση κατευθύνει διαθέσιμα κεφάλαια προς τις τοπικές κοινωνίες και οικονομίες για τη διαχείριση του μεταναστευτικού. Έχουν ήδη εγκριθεί ενενήντα περίπου έργα, ύψους άνω των 34 εκατομμυρίων ευρώ σε δήμους, όπως παραδείγματος χάριν, στη Σάμο. Έχουν ενισχυθεί οι υπηρεσίες υποδοχής και ασύλου με προσωπικό, που είναι απολύτως απαραίτητο για την ταχύτερη διεκπεραίωση των υποθέσεων.

Πριν από τρεις περίπου μήνες προκηρύχθηκαν πεντακόσιες

εννέα θέσεις για μόνιμους υπαλλήλους που έρχονται να στελεχώσουν τις δομές και τις υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Επιπλέον όλων αυτών, ένα σαφές νομικό πλαίσιο για τη μεταναστευτική μας πολιτική είναι όχι απλώς αναγκαίο αλλά και επιβεβλημένο, ειδικά στην παρούσα χρονική συγκυρία.

Τον περασμένο Νοέμβριο οι μεταναστευτικές ροές ήταν μειωμένες κατά 90%. Τα τελευταία δύο χρόνια λειτούργησε όλο το σύστημα με απόλυτη νομιμότητα και ταχύτητα, ώστε περίπου δέκα χιλιάδες άτομα επέστρεψαν στις χώρες τους ή μετεγκαταστάθηκαν. Ομολογουμένως, το διάστημα αυτό το μεταναστευτικό ζήτημα βρισκόταν σε ύφεση και ήταν πλήρως διαχειρίσιμο. Το Υπουργείο κατάφερε να οργανώσει αποτελεσματικά όλες τις υπηρεσίες υποδοχής και ασύλου.

Όμως, το σήμερα δείχνει σημάδια αλλαγής και δεν αναφέρομαι προφανώς μόνο στους πρόσφυγες από τον πόλεμο της Ουκρανίας. Αναφέρομαι κυρίως στην όξυνση που εμφανίζουν τις τελευταίες εβδομάδες οι ελληνοτουρκικές σχέσεις. Πρόκειται για μια όξυνση που, όπως συνηθίζεται, συνδέεται με εργαλειοποίηση του μεταναστευτικού και από την πλευρά της Τουρκίας. Τα αποτελέσματα είναι εμφανή, καθώς ήδη έχουμε αύξηση 25% στις μεταναστευτικές ροές στον Έβρο τον Μάιο του 2022, σε σχέση με τον Μάιο του 2021. Περίπου τριακόσια πενήντα άτομα την ημέρα αποτρέπουν οι συνοριοφύλακές μας από το να εισέλθουν παράνομα στη χώρα μας.

Βεβαίως, η Κυβέρνηση έχει ήδη λάβει και λαμβάνει τα μέτρα της σε σχέση με τον Έβρο και θα επεκτείνει τον φράχτη με επιπλέον ογδόντα χιλιόμετρα μήκος και ας μην ξεχνάμε τα είκοσι πέντε χιλιόμετρα που είχαν προστεθεί από την Κυβέρνηση από τα αρχικά που ήταν μόλις δεκαπέντε χιλιόμετρα. Ταυτόχρονα, όμως, παρατηρείται και ιδιαίτερη κινητικότητα και στο Ανατολικό Αιγαίο. Μόνο τον Μάιο τρεις χιλιάδες διακόσια άτομα προσπάθησαν να εισέλθουν παράνομα στα χωρικά μας ύδατα και απετράπησαν από τους άνδρες του Λιμενικού Σώματος.

Προφανώς, έχουμε μπροστά μας μια κλιμάκωση των μεταναστευτικών ροών από την Τουρκία και το ζητούμενο είναι να μην ξαναζησουμε τις στιγμές του πρόσφατου παρελθόντος, τότε που χιλιάδες άνθρωποι προσπαθούσαν να εισέλθουν στο ελληνικό και κατ' επέκταση στο ευρωπαϊκό έδαφος, με κίνδυνο της ζωής τους. Αυτό που δεν πρέπει να ξεχνάμε είναι ότι οι συνηθισμένες ταξιδεύουν συχνά οι άνθρωποι αυτοί, και ειδικά από θαλάσσης, είναι εξαιρετικά επικίνδυνες και απρόβλεπτες.

Η πολιτική της σημερινής Κυβέρνησης στο μεταναστευτικό ζήτημα κινείται πάντα γύρω από τους άξονες προστασίας της εθνικής κυριαρχίας σε συνδυασμό, όμως, με τον σεβασμό της νομιμότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Έχουμε, λοιπόν, υποχρέωση να διαφυλάξουμε τα χερσαία και θαλάσσια σύνορά μας, αλλά και να προσφυλάξουμε όλους αυτούς τους ανθρώπους, νέους, ηλικιωμένους, αρρώστους και παιδιά που άλλοι θέτουν σκόπημα τη ζωή τους σε κίνδυνο. Αυτό κάνουν καθημερινά όλες οι υπηρεσίες του Λιμενικού Σώματος, της Αστυνομίας και του Στρατού και γι' αυτό τους οφείλουμε την αναγνώριση που τους πρέπει.

Σε όλες τις απειλές που εκτοξεύονται το τελευταίο διάστημα η ελληνική Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης απαντούν με αποφασιστικότητα, ψυχραιμία και επιχειρήματα. Απορρίπτουμε την προκλητικότητα και δεν δίνουμε έδαφος σε παράνομες, παράλογες και αβάσιμες διεκδικήσεις.

Η χώρα μας, καλώς ή κακώς, είναι το νοτιοανατολικό σύνορο της Ευρώπης. Η θέση της και ο ρόλος της επιβάλλουν να έχουμε ξεκάθαρη στάση στα εθνικά ζητήματα, αλλά και ομοψυχία. Όλες οι πολιτικές παρατάξεις πρέπει να είμαστε ενωμένες σε οποιαδήποτε ξένη απειλή και να έχουμε κοινό στόχο την προστασία των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, αλλά και του διεθνούς δικαίου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Λιούπη.

Αφού ετοιμαστεί το Βήμα, θα πάρει τον λόγο η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25 κ. Φωτεινή Μπακαδήμα. Αμέσως μετά θα ακολουθήσει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σχέδιο νόμου «Κώδικας νομοθεσίας για την υποδοχή, διεθνή προστασία και την προσωρινή προστασία» μπορεί να παρουσιάζεται ως κωδικοποίηση, όμως μόνο για μία απλή κωδικοποίηση δεν μιλάμε, καθώς εισάγει σοβαρότατες νέες ρυθμίσεις και μεταρρυθμίσεις σε μείζονα ζητήματα προστασίας και στο πλαίσιο προσαρμογής με ενωσιακή νομοθεσία για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών.

Να υπενθυμίσουμε πως σε θεωρητικό πλαίσιο τον ίδιο σκοπό θα υπηρετούσε και ο ν.4636/2019. Η παρούσα ρύθμιση δεν περιορίζεται στην κωδικοποίηση διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας ούτε προέκλεισε για έναν κώδικα που συντάχθηκε από επιτροπή ούτε καν για μία απλή ταξινόμηση διατάξεων ούτε για επαναφορά κατηργημένων νόμων. Δεν εμπίπτει, συνεπώς, στο ρυθμιστικό πεδίο των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 76 του Συντάγματος, κατ' επίκληση των οποίων και εισάγεται.

Επίσης, να θυμίσουμε ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις προβλέπουν περιοριστικά και αποκλειστικά ότι η επιψήφιση δικαστικών ή διοικητικών κωδίκων που συντάχθηκαν από ειδικές επιτροπές -κάτι που δεν συμβαίνει στη συγκεκριμένη περίπτωση- οι οποίες έχουν συσταθεί με ειδικούς νόμους, μπορεί να γίνει από την Ολομέλεια της Βουλής με ιδιαίτερο νόμο που τους κυρώνει. Και στην έβδομη παράγραφο αναφέρεται ότι με τον ίδιο τρόπο μπορεί να γίνει κωδικοποίηση διατάξεων που υπάρχουν, με απλή ταξινόμησή τους ή επαναφορά στο σύνολό τους κατηργημένων νόμων, εκτός από τους φορολογικούς.

Αντιθέτως, όμως, το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου προχωρά σε νέες ρυθμίσεις και μεταρρυθμίσεις του ισχύοντος πλαισίου για το άσυλο. Ένα πρώτο παράδειγμα είναι οι αλλαγές που επιφέρει στο ζήτημα της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων ορίζοντας αρμόδια την Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, η οποία θα επικουρείται στο έργο της από νέα όργανα, όπως η Μονάδα Θεσμικής Προστασίας Ανηλίκων.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 60 του ν.4636/2019, μέχρι την τροποποίησή του από τον ν.4686/2020, για να ακολουθήσει ο ν. 4760/2020, το ζήτημα των ασυνόδευτων ανήκει στη Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, το οποίο λειτουργούσε σε συνεργασία με το ΕΚΚΑ. Με τους ν.4686 και ν.4760/2020 πέρασε στη Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας του Υπουργείου Εργασίας, πάλι σε συνεργασία με το ΕΚΚΑ.

Είναι προφανές, λοιπόν, τώρα ότι με την τροποποίηση που έρχεται, επιχειρείται μία εκ βάθρων αναδιάρθρωση του συστήματος επιτροπείας, η οποία αφ' ενός, όπως προείπα, δεν συνιστά κωδικοποίηση -όπως εσφαλμένως αναφέρεται και στην έκθεση συνεπειών που συνοδεύει το προτεινόμενο νομοθέτημα- ούτε συνάδει με τη διαδικασία κύρωσης κώδικα και αφ' ετέρου, αλλάζει το πλαίσιο χωρίς καμμία σε βάθος επεξεργασία και χωρίς διαβούλευση.

Μάλιστα, αλλάζει το πλαίσιο τόσο ριζικά σε ένα ζήτημα που αφορά σε ευάλωτες ομάδες, αφορά σε παιδιά, χωρίς καμμία μέλητη, χωρίς καμμία έκθεση των συνεπειών για ένα εξαιρετικά μεγάλης σημασίας θέμα, το οποίο έχει απασχολήσει και συνεχίζει να απασχολεί τόσο την ελληνική κοινωνία όσο και τις ελληνικές αρχές, αλλά και τα διεθνή και τα ενωσιακά όργανα και άλλες επίσης, ενωσιακές και διεθνείς αρχές. Πραγματικά, μοιάζει η λεπτότητα και η σοβαρότητα του ζητήματος να μη σας αγγίζει.

Πάμε παρακάτω, όμως, να δούμε τι άλλο τροποποιεί το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου.

Το πρώτο άρθρο κωδικοποιεί την έννοια των ευάλωτων προσώπων τη στιγμή που οι ορισμοί που ισχύουν μέχρι τώρα δεν ταυτίζονται πλήρως, με αποτέλεσμα να υπάρχουν αρκετά «γκρίζα» σημεία. Ούτε επ' αυτού χωρεί αμφιβολία, πως μιλάμε για ένα ζήτημα που χρήζει ενδελεχούς εξέτασης και δεν είναι μια απλή νομοτεχνική βελτίωση και γι' αυτό θα έπρεπε να έχει δοθεί χώρος και χρόνος για να γίνει και η απαραίτητη συζήτηση.

Επόμενο ζήτημα είναι η πρόσβαση στη διαδικασία. Το άρθρο

69 με τίτλο «Αίτηση διεθνούς προστασίας» -και όχι πρόσβαση στη διαδικασία- παρεκκλίνει ουσιαστικά από την ορθή μεταφορά της διάταξης του άρθρου 6 της οδηγίας 32/2013 της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το άρθρο 78 κωδικοποιεί τη διάταξη του άρθρου 58 του ν.4686 περί σύστασης μητρώου ΜΚΟ.

Περαιτέρω, έχουμε αντικατάσταση της διατύπωσης του εδαφίου α' της πρώτης παραγράφου του άρθρου 58 του ν.4686/2020, με τη διατύπωση του άρθρου 45 του π.δ. 106/2020 όχι μόνο να δημιουργεί μία αντινομία εν σχέσει με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 191 του ν.4662/2020 το οποίο παραμένει σε ισχύ, αλλά αφορά και ζήτημα επί του οποίου εκκρεμεί -και θα πρέπει να επισημανθεί, θεωρώ, εντός της Αίθουσας- ακυρωτικός έλεγχος ενώπιον της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, συνεπώς ουδόλως συνιστά κωδικοποίηση, ούτε αυτό.

Είναι σαφές πως στο πλαίσιο των προτεινόμενων ρυθμίσεων, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου επιχειρεί στην ουσία μία εκ βάθρων, μία ριζική αναδιοργάνωση της οργανωτικής λειτουργίας της διοίκησης, η οποία υποχρεωτικά θα έπρεπε να έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση και σε εκτενή συζήτηση, στο πλαίσιο και της ορθής και καλής νομοθέτησης που η Νέα Δημοκρατία ευαγγελίζεται ότι ακολουθεί σε όλα της τα νομοθετήματα.

Επιπλέον, με τις προτεινόμενες διατάξεις των άρθρων 119 έως 146 του σχεδίου νόμου επιχειρείται η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας με την οδηγία 55/2001 περί παροχής προσωρινής προστασίας, χωρίς, όμως, να αναφέρεται στους τίτλους των σχετικών μερών και κεφαλαίων, αλλά και στις συνοδευτικές εκθέσεις.

Εδώ, οι προτεινόμενες διατάξεις δεν αποτελούν αναπαραγωγή ούτε απλή ταξινόμηση των σχετικών διατάξεων. Για ακόμα μία φορά έχουμε αλλαγές στις υπηρεσίες πρώτης υποδοχής, καταγραφής και χορήγησης εγγράφων, αλλαγές στα όργανα που θα αποφανθούν για τη συνδρομή ρητρών αποκλεισμού και σχετικών διαδικασιών προσφυγής και σε άλλα επιμέρους ζητήματα, όπως είναι το δικαίωμα εργασίας, που το εισάγει το άρθρο 128, με αρκετούς περιορισμούς και προϋποθέσεις, σε τέτοιο βαθμό ώστε να καθίσταται ανέφικτο και μη εφαρμόσιμο.

Επιλέγει, λοιπόν, όχι μόνο το Υπουργείο Μετανάστευσης αλλά συνολικά η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, να φέρει για συζήτηση και ψήφιση ένα νομοσχέδιο που αλλάζει, ουσιαστικά, το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, επιφέροντας μεταβολές που εκφεύγουν του ορίου των νομοτεχνικών βελτιώσεων, συνιστώντας ξεκάθαρη και ουσιαστική νομοθετική παρέμβαση.

Φυσικά, για να μη γίνει καμμία ουσιαστική συζήτηση και διαβούλευση, ενδύει την παρέμβασή της με τον μανδύα της κωδικοποίησης, ευτελίζοντας όχι μόνο τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες, αλλά και την ορθή νομοθέτηση, την οποία η ίδια θεωρεί ότι έχει επιβάλλει και η ίδια καταστρατηγεί με κάθε νομοθέτημα.

Κυρίες και κύριοι της Συμπολίτευσης, γνωρίζετε πολύ καλά πως η συμβατότητα των προτεινόμενων διατάξεων με το Διεθνές, ενωσιακό, αλλά και το Εθνικό Δίκαιο για την προστασία των προσφύγων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είναι αμφισβητήσιμη και γι' αυτό επιλέγετε να τις νομοθετήσετε με αυτόν τον τρόπο.

Θα κλείσω την παρέμβασή μου -για να είμαι και εντός του χρόνου- με μία καταγγελία που έλαβα, ζητώντας απαντήσεις από το Υπουργείο και το κάνω ξεκάθαρα γιατί θα ήθελα να έχω απαντήσεις από εσάς, κύριε Υπουργέ. Τι έλεγε, λοιπόν, η καταγγελία; Θεωρώ ότι την έχουμε αρκετοί εξ ημών.

Θα ήθελα, λοιπόν, να μου πείτε, κύριε Υπουργέ, πράγματι βρίσκονται αποκλεισμένοι σε νησίδα του Έβρου πενήντα δύο πρόσφυγες από τη Συρία, ανάμεσά τους οικογένειες με μικρά παιδιά και πολλοί με προβλήματα υγείας; Πράγματι, παρά τις ενημερώσεις νομικών και οργανώσεων για το ζήτημα με τονισμένη την ανάγκη άμεσης διάσωσης και υπαγωγής αυτών των ανθρωπίνων στις νόμιμες διαδικασίες υποδοχής και ασύλου, δεν υπήρξε ανταπόκριση;

Αληθεύει πως την Τετάρτη 1^η Ιουνίου 2022 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου εξέδωσε νέα απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, με την οποία υποχρεώνει τις ελληνικές αρχές να διασώσουν τους πρόσφυγες και να εκκινήσουν όλες

τις νόμιμες διαδικασίες;

Αληθεύει ότι ανάμεσα σε αυτούς που βρίσκονται τώρα στη νησίδα είναι και κάποιοι για τους οποίους είχε εκδοθεί απόφαση ασφαλιστικών μέτρων την 25^η Μαΐου 2022, παρά την οποία -σύμφωνα με τα όσα δηλώνουν οι ίδιοι- επαναπροωθήθηκαν στην Τουρκία; Έχει δοθεί λύση ή βρίσκονται ακόμη αυτοί οι άνθρωποι εκεί, σε μια άθλια κατάσταση, χωρίς προμήθειες, φοβισμένοι και τρομαγμένοι για το τι θα συμβεί;

Αναμένοντας τις απαντήσεις, γιατί πραγματικά θα ήθελα να ακούσω, κύριε Υπουργέ, από εσάς τι ισχύει από αυτά, θα κλείσω, λέγοντας πως, δυστυχώς, η Νέα Δημοκρατία επιλέγει να εργαλειοποιήσει και αυτή τους πρόσφυγες που φτάνουν στη χώρα μας αναζητώντας ένα καλύτερο αύριο.

Την επόμενη φορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Συμπολίτευσης, που θα τοποθετηθείτε και ορθά θα το κάνετε -μην θεωρηθεί ότι σας ψέγω για αυτό, ορθά θα το κάνετε- υπέρ των προσφύγων του πολέμου της Ουκρανίας -και επαναλαμβάνω, όλοι μας το κάνουμε και ορθά το κάνουμε-, στρέψτε το βλέμμα και τη σκέψη σας στην Υεμένη, στη Συρία και σε κάθε άλλη γωνιά πολέμου και φωτιάς. Γιατί όλοι οι κατατρεγμένοι, όλοι οι κυνηγημένοι από τον πόλεμο νιώθουν τον ίδιο πόνο, έχουν τις ίδιες ανάγκες, αναζητούν ένα αποκούμπι και λίγη ανθρωπιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κ. Μπακαδήμα.

Ακολουθεί η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Φωτεινή Αραμπατζή. Μισό λεπτό να ετοιμαστεί το Βήμα. Μετά από την κ. Αραμπατζή μένουν τρεις ομιλητές.

Να αφήσουμε έναν-δύο ομιλητές, κυρία Γιαννακοπούλου; Τρεις ομιλητές μένουν. Να πω και τα ονόματα. Είναι ο κ. Δημοσχάκης, η κ. Πούλου και ο κ. Βολουδάκης. Μετά από τον κ. Βολουδάκη έχει δηλώσει ότι θέλει να μιλήσει ο κ. Καραθανασόπουλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Θα μιλήσω τελευταία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Αν θέλετε, μπορούμε να σας βάλουμε εμβόλιμα ανάμεσα σε δύο Βουλευτές.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Μιλώ και τελευταία, κύριε Πρόεδρε. Δεν έχω πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία, θα συνεννοηθούμε γι' αυτό.

Κυρία Αραμπατζή, έχετε τον λόγο.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τόσο στην επιτροπή εχθές όσο και σήμερα στην Ολομέλεια ακούσαμε πολλούς Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ να μιλούν με έναν απαξιωτικό τρόπο για τη μεταναστευτική πολιτική της Κυβέρνησης από τον Ιούλιο του 2019, όταν ο ελληνικός λαός μάς εμπιστεύτηκε τα ηνία της χώρας.

Να καταλάβω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το άγχος σας, το οποίο προκύπτει, βεβαίως, μεταξύ άλλων, και από τις σταθερές δημοσκοπικές σας καταρρεώσεις. Όμως, πραγματικά, απορώ, με τέτοιο κυβερνητικό βιογραφικό στην Ειδομένη, στη Μόρια, στο Βαθύ της Σάμου, για να μη θυμηθώ τις αλήστου μνήμης δηλώσεις «λιάζονται και εξαφανίζονται» -ξέρω πόσο σας ενοχλούν κάθε φορά που διατυπώνονται, μάλλον επαναλαμβάνονται από το Βήμα της Βουλής-, για τις δηλώσεις ότι «το Αιγαίο ανήκει στα ψάρια», «η θάλασσα δεν έχει σύνορα», με τέτοιο, λοιπόν, κυβερνητικό βιογραφικό, πραγματικά, δεν πάει πολύ να μιλάτε για «μαύρη βίβλο» της μεταναστευτικής πολιτικής αυτής της Κυβέρνησης;

Το ζήτημα, όμως, είναι κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, ότι δεν μιλάτε απαξιωτικά για την Κυβέρνηση αυτή καθαυτή. Το ζήτημα είναι ότι με τέτοιου είδους δηλώσεις θίγετε, ουσιαστικά, την ίδια τη χώρα.

Ακούσαμε να μιλάτε για push backs, για παραβίαση δικαιωμάτων, για πτώματα στον Έβρο και τα νησιά και σήμερα, ακούγοντας τον, κατά τα άλλα ευγενή, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ να λέει ότι είναι εθνικά απαραίτητο να λέγεται από βουλευτικά ή υπουργικά χείλη ότι τα σύνορα τότε δεν φυλάσσονταν και σήμερα φυλάσσονται -σας τα είπα πολύ καλά ο Υπουργός ότι

υπάρχει ζήτημα διχογνωμίας με τον κ. Βίτσα-, το ζήτημα δεν είναι αυτό.

Αντεθνική στάση, αγαπητέ κύριε Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπε του ΣΥΡΙΖΑ, είναι η δική σας στάση ως Αντιπολίτευση, όταν -θας θυμίσω- πριν από μερικές ημέρες ο Ευρωβουλευτής σας, ο κ. Κούλογλου, οργάνωσε στο Ευρωκοινοβούλιο μία ειδική εκδήλωση για το μεταναστευτικό.

Εκεί, λοιπόν, μίλησε ο κ. Ιάσων Αποστολόπουλος, ο οποίος τι είπε, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ; Είπε, λοιπόν, και κατηγορήσε την ελληνική Κυβέρνηση και το ελληνικό Λιμενικό Σώμα για εγκλήματα κατά των προσφύγων και των μεταναστών, που ο ίδιος ισχυρίζεται ότι η χώρα μας διαπράττει! Και τον ακούει αμίλητος, απνευστί ο Ευρωβουλευτής σας -μάλιστα, λένε ότι κρατούσε και σημειώσεις από αυτά τα τόσο «ενδιαφέροντα» που έλεγε ο κ. Αποστολόπουλος- να λέει ότι στην Ελλάδα, το ελληνικό Λιμενικό Σώμα είναι το μόνο Λιμενικό Σώμα που αντί να διασώζει ανθρώπους, τους πνίγει και τους πετάει στη θάλασσα!

Λοιπόν, επειδή πάει πολύ, επειδή παραπάει, θέλω εδώ και τώρα να μας πείτε αν συμφωνείτε μ' αυτές τις απαράδεκτες, τις πρωτοφανείς κατηγορίες και αν καταδικάζετε το γεγονός ότι ο κ. Κούλογλου άκουγε τα όσα άκουγε και ήταν απολύτως αμίλητος, δεν άρθρωσε λέξη.

Γι' αυτές, λοιπόν, τις αθλιότητες, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, δεν υπάρχει ενδιάμεσος δρόμος και πρέπει να τοποθετηθείτε. Τις συμμερίζεστε ή τις καταδικάζετε; Δεν υπάρχουν ίσες αποστάσεις όταν διατυπώνονται αυτού του είδους οι αθλιότητες εντός ευρωπαϊκού εδάφους, ενώπιον Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να ακούει ένας Ευρωβουλευτής σας ότι η Ελλάδα και η Ευρωπαϊκή Ένωση πνίγουν ανθρώπους και ο Ευρωβουλευτής σας να κάθεται αμίλητος, να έχει πει το «αμίλητο νερό».

Λοιπόν, επειδή μας παρακολουθούν οι άνδρες και οι γυναίκες του Λιμενικού Σώματος, πείτε ξεκάθαρα: Τους θεωρείτε διασώστες ή τους θεωρείτε εγκληματίες;

Γελάτε! Υιοθετείτε ουσιαστικά και καταπίνετε όσα λέει εις βάρος μας η τουρκική προπαγάνδα και έρχεστε εδώ στο Βήμα της Βουλής και κάνετε μαθήματα για δήθεν αντεθνική στάση που κρατάει η Κυβέρνησή μας; Πάει πολύ.

Ο Πρόεδρος σας πριν από λίγες ημέρες επισκέφτηκε τη Μυτιλήνη, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, και προφανώς είδε από κοντά ότι η κατάσταση εκεί, όπως βεβαίως και στα άλλα νησιά, δεν έχει καμμία σχέση -ευτυχώς- μ' αυτά που μας παραδώσατε με την «περήφανη» διακυβέρνησή σας, γιατί εκτός των άλλων οι τοπικές κοινωνίες που ήρθαν αντιμέτωπες με τη μεταναστευτική κρίση κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησής σας δεν ξεχνούν.

Δεν ξεχνώ προσωπικά την κραυγή αγωνίας, την πλήρη απογοήτευση την οποία βίωναν οι κάτοικοι, οι επιχειρηματίες του τουρισμού στη Μυτιλήνη και στη Σάμο όταν τους είχα επισκεφθεί το 2016 ως τότε τομεάρχης τουρισμού. Αυτοί, λοιπόν, οι άνθρωποι καθ' όλη τη διάρκεια της διακυβέρνησής μας υποστηρίχθηκαν από μια συγκεκριμένη πολιτική με αρχή, μέση και τέλος. Αυτοί οι άνθρωποι ενισχύθηκαν σε σχέση μ' αυτά τα οποία είχαν τραβήξει επί της διακυβέρνησής σας. Σαράντα δήμοι και νομικά πρόσωπα σ' αυτά τα νησιά έλαβαν ενισχύσεις που ξεπέρασαν τα 63 εκατομμύρια ευρώ με τη μορφή ενιαίων τελών, με αποζημιώσεις και έκτακτες επιχορηγήσεις, με χρήματα από το Ταμείο Αλληλεγγύης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Όσο κι αν θέλετε να συγκρούεστε με ορμή με την πραγματικότητα, δεν μπορείτε να αμφισβητήσετε το γεγονός ότι ενώ η Ευρώπη βιώνει αύξηση των ροών κατά 57%, η Ελλάδα έχει ανακτήσει τον έλεγχο και δεν αποτελεί πλέον κύρια πύλη εισόδου. Σας αρέσει-δεν σας αρέσει, η χώρα μας κατάφερε να μειώσει τις συνολικές ροές από εβδομήντα δύο χιλιάδες τετρακόσιοι είκοσι δύο μετανάστες το 2019 σε οκτώ χιλιάδες επτακόσιοι σαράντα πέντε το 2021, μια μείωση δηλαδή της τάξης του 88,8%.

Είναι οι χαμηλότερες ροές της δεκαετίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Πλέον τα σύνορά μας φυλάσσονται με σεβασμό στο διεθνές και στο ευρωπαϊκό δίκαιο, αλλά φυλάσσονται και με ασφάλεια, με δικαιοσύνη, φυλάσσονται αποτελεσματικά.

Άκουσα ξανά τον κ. Βίτσα, τον πρώην Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής και πρώην Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Άμυνας, να μιλάει στην επιτροπή για φράχτες με τρόπο υποτιμητικό.

Αναφέρεται προφανώς στον φράχτη του Έβρου, τον «φράχτη της ντροπής» που λέγατε. Θυμάστε;

Ξεχνάτε, όμως, ότι ο φράχτης αυτός αποτέλεσε ένα σημαντικό όπλο στην αντιμετώπιση του υβριδικού πολέμου που δέχτηκε η χώρα μας τον Μάρτιο πριν από δύο χρόνια από την Τουρκία στον Έβρο. Ξεχνάτε ότι αυτός ο «φράχτης της ντροπής», όπως τον χαρακτηρίζατε, συνέβαλε αποφασιστικά στο να αποτραπούν τα σχέδια Ερντογάν για την εισβολή χιλιάδων μεταναστών στα ελληνικά σύνορα.

Τον άκουσα να αναρωτιέται επίσης, αν στην περίπτωση που έχουμε νέο κύμα μετανάστευσης θα προστατεύσουμε –λέει– τα σύνορά μας έτσι όπως εμείς το εννοούμε.

Ευτυχώς, κύριε Βίτσα, που θα τα προστατεύσουμε όπως εμείς το εννοούμε, γιατί αν το κάναμε όπως το εννοείτε εσείς, τότε τα αποτελέσματα θα ήταν τραγικά.

Μη μας κουνάτε, λοιπόν, το δάκτυλο και μη μας κάνετε μαθήματα σ' ένα θέμα στο οποίο παταγωδώς αποτύχατε. Πραγματικά, είναι ντροπή να κατηγορείτε την Ελλάδα, τη χώρα μας, για push backs και να λέτε ότι θα γεμίσουν το Αιγαίο και ο Έβρος με πτώματα.

Διαβάζω σήμερα στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» ότι τα τελευταία εικοσιτετράωρα παρατηρείται μια μετακίνηση προσφύγων και μεταναστών στα τουρκικά παράλια, κυρίως στις περιοχές απέναντι από τη Χίο και τη Σάμο. Επίσης, καταφθάνουν πληροφορίες σχετικά με την αυξανόμενη παρουσία και λέμβων που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από τους μετανάστες που φθάνουν στα παράλια.

Απέναντι, λοιπόν, σ' αυτή την προκλητικότητα των Τούρκων εσείς, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ και κύριε Βίτσα, τι θέλετε να κάνουμε; Να μείνουμε με σταυρωμένα χέρια; Να τους πούμε «περάστε, καλώς ήλθατε, από εδώ, παρακαλώ»;

Ε, λοιπόν, στην εργαλειοποίηση του μεταναστευτικού από τον Ερντογάν εμείς απαντάμε με την αποτελεσματική και δημοκρατική φύλαξη των συνόρων μας και στα νησιά και στον Έβρο και παντού.

Επίσης, είναι πραγματικά λυπηρό να λέτε ότι η χώρα μας έχει άλλα μέτρα και άλλα σταθμά όταν πρόκειται για Σύριους, για Αφγανούς, για Αφρικανούς και άλλα μέτρα και σταθμά όταν πρόκειται για Ουκρανούς πρόσφυγες. Σήμερα ο κ. Βίτσα εδώ, από το Βήμα της Βουλής και εχθές αντίστοιχα στην επιτροπή είπε ότι όταν το χρώμα είναι ξανθό, η Ευρώπη το αποδέχεται και όταν είναι καστανό, η Ευρώπη δεν το αποδέχεται. Μα, τι πράγματα είναι αυτά; Τι δηλώσεις είναι αυτές;

Σε εμάς, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, οι άνθρωποι δεν ξεχωρίζουν με βάση το χρώμα ή τη θρησκεία τους ή οποιαδήποτε άλλη διάκριση. Είναι αυτονόητο ότι έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις. Πραγματικά, έτσι όπως το θέτετε, τι ακριβώς θέλετε να πείτε; Ότι δεν θα έπρεπε να αντιμετωπίσουμε με ευαισθησία τους χιλιάδες ανθρώπους που ξεσπιτώνονται απ' αυτόν τον λυσσαλέο πόλεμο που έχει ξεσπάσει, που κήρυξε η Ρωσία; Δεν θα πρέπει να πείτε ένα μπράβο; Είπατε για Νόμπελ Ειρήνης και πολύ καλά είπατε. Δεν θα έπρεπε να πείτε ένα μπράβο σ' όλη την ελληνική κοινωνία που επέδειξε φιλόξενα αισθήματα απέναντι στους Ουκρανούς, αλλά και στην Κυβέρνηση. Βεβαίως, που επέδειξε τέτοια αντανάκλαστικά στην υποδοχή και στη φιλοξενία τους;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνω με το πώς υπερασπιζόμαστε τα σύνορά μας και την πατρίδα μας. Μαθήματα δεν δεχόμαστε από εσάς. Εσείς θα πρέπει να ξανασκεφθείτε πώς αντιδράτε όταν οι ελληνικές θέσεις διατυπώνονται με καθαρότητα, με ανάρτηση και με εθνική αυτοπεποίθηση, γιατί δεν θέλω να θυμηθώ και μάλλον κανείς δεν θέλει να θυμάται τις δηλώσεις του κ. Σκουρλέτη αμέσως μετά από αυτή την επιτυχία του Κυριάκου Μητσοτάκη στις Ηνωμένες Πολιτείες, που είπε το αλήστο μνημής ότι το αμερικανικό Κογκρέσο χειροκροτούσε όρθιο γιατί ήταν διασκεδαστική η ομιλία του Πρωθυπουργού. Ούτε θέλω, βεβαίως, να θυμηθώ τις τραγικές ανακοινώσεις σας εκείνες τις ημέρες ότι τάχα ο Πρωθυπουργός δεν τόλμησε να αναφέρει το όνομα της Τουρκίας κατά την επίσκεψή του στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ναι, δεν μιλούσε για την Τουρκία, μιλούσε για την Κάτω Παναγούλα!

Η Ελλάδα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με εθνική αυτοπεποίθηση απαντά στις προκλήσεις των Τούρκων και σε κάθε πρόκληση. Διεθνοποιεί παντού τις παράλογες διεκδικήσεις του Ερντογάν. Ενημερώνει τους συμμάχους και τους εταίρους για τους ανιστόρητους χάρτες της «γαλάζιας πατρίδας». Ενισχύει τις Ένοπλες Δυνάμεις της, την ώρα που εσείς εδώ καταψήφίζετε αυτήν την ενίσχυση των Ενόπλων Δυνάμεων. Εμείς τις ενισχύουμε για να είναι αξιόμαχες, για να είναι πανέτοιμες να υπερασπιστούν την εθνική κυριαρχία της πατρίδας μας σε κάθε σπιθαμή ελληνικού εδάφους, γιατί ναι, για εμάς –και το αποδεικνύουμε– η άμυνα είναι ο υπέρτατος σκοπός.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κυρία Αραμπατζή.

Τον λόγο έχει ο κ. Αναστάσιος Δημοσχάκης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα είναι μεγάλη μέρα για τον οικουμενικό θρακικό Ελληνισμό. Σήμερα οι απανταχού Θράκες αισθανόμαστε χαρά, δικαίωση και ελπίδα, καθώς τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών που προβλέπει τη νομική θεσμοθέτηση της 6^{ης} Απριλίου –μαύρο Πάσχα των Θρακών– ως ημέρα τιμής και μνήμης του θρακικού Ελληνισμού.

Εκφράζω και εγώ, αλλά και όλοι οι Θρακιώτες, τις ευχαριστίες μας στον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, καθώς και στον Θρακίωτη Υπουργό Εσωτερικών Μάκη Βορίδη για τη θετική τους ανταπόκριση στον επίμονο και σταθερό κοινοβουλευτικό μου αγώνα εδώ και δυόμισι περίπου χρόνια.

Απευθύνω κάλεσμα σε όλους τους Θρακιώτες σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο να συμμετάσχουν στη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης του νομοσχεδίου ως πράξη τιμής στη μνήμη των προγόνων μας, προς την κατεύθυνση της δικαίωσης των ψυχών των προγόνων μας που ξεριζώθηκαν από τις εστίες τους με την προσδοκία ότι η θεσμοθέτηση της 6^{ης} Απριλίου ως ημέρα τιμής και μνήμης του θρακικού Ελληνισμού θα αποτελέσει την αφετηρία για την ιστορική αναζήτηση, καταγραφή και τεκμηρίωση των τραγικών γεγονότων που προηγήθηκαν της απελευθέρωσης της Θράκης και της ενσωμάτωσής της στον εθνικό κορμό, ώστε οι επόμενες γενιές να γνωρίζουν αν υπήρξε εθνικά καθαρό, γενοκτονία και όχι μόνο.

Και τώρα μπαίνω στο θέμα μας, κυρίες Υπουργέ. Με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου κυρώνεται ο «Κώδικας νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και των ανιθαγενών, καθώς και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών». Πρόκειται για μια καίρια νομοθετική πρωτοβουλία, καθώς το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, όπως διαμορφώθηκε από τη σημερινή Κυβέρνηση εν τοις πράγμασι, θεωρείται μεν πλήρες και αποτελεσματικό εκ του αποτελέσματος, όπως προείπα, ωστόσο οι σχετικές διατάξεις βρίσκονται διάσπαρτες σε διαφορετικά νομοθετικά κείμενα.

Η κωδικοποίηση της νομοθεσίας δημιουργεί την απαιτούμενη ασφάλεια δικαίου, αλλά και την ταχύτητα στην έρευνα για τον εφαρμοστέο και ερευνητή του δικαίου, συμβάλλοντας στην ευχερέστερη κατανόηση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου από κάθε ενδιαφερόμενο, καθώς και στην κατοχύρωση και ενίσχυση δικαιωμάτων, αλλά και στη διευκόλυνση των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή Κυβέρνηση εφάρμοσε από την πρώτη στιγμή της διακυβέρνησής έναν πολυεπίπεδο σχεδιασμό προστασίας και φρούρησης των χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων μας.

Κομβικό σημείο της εθνικής, αλλά και της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής απετέλεσε ο Μάρτιος του 2020. Εκεί ο Πρωθυπουργός της χώρας ανάγκασε το βλέμμα της Δύσης και της Ευρώπης να στραφεί στο ζήτημα με την προσοχή και την επιμέλεια που απαιτείται εφαρμόζοντας παράλληλα μια αυστηρή, αλλά δίκαια μεταναστευτική πολιτική. Κατέστησε σαφές ότι ο ακτιβισμός και η ωμή παραβίαση των συνόρων δεν είναι ανεκτά

πλέον ούτε από την Ελλάδα ούτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και πολύ περισσότερο από εμάς τους ίδιους που διαβιούμε πλησίον της συνοριακής γραμμής, κάνοντας πράξη την πολιτική της δέσμευση για ασφαλή, δίκαια και οργανωμένη φύλαξη των χερσαίων, θαλάσσιων και ποτάμιων συνόρων της πατρίδας μας.

Τα σύνορα στην ακριτική περιοχή του Έβρου -που αποτελεί πυλώνα της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Ένωσης- θωρακίζονται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με μέτρα φυσικής, τεχνικής, ηλεκτρονικής και ηλεκτρικής προστασίας σε ό,τι αφορά στον φωτισμό και στην από αέρος κατόπτευση αυτών.

Οι πολιτικές της Κυβέρνησης υπήρξαν αποτελεσματικές ως προς την αποτροπή. Απόδειξη αποτελεί η μείωση των μεταναστευτικών ροών σε ποσοστό 88%. Το μήνυμα έχει σταλεί προς κάθε κατεύθυνση.

Ωστόσο, απαραίτητες και καίριες υπήρξαν και οι νομοθετικές παρεμβάσεις με στόχο την επιτάχυνση όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την υποδοχή, την ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες ασύλου.

Κληρονομήσαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως Κυβέρνηση εζήντα εφτά χιλιάδες αιτήσεις ασύλου, δεκατέσσερις χιλιάδες προσφυγές εναντίον αποφάσεων σε εκκρεμότητα, υποστελεχωμένες υπηρεσίες υποδοχής και ασύλου, χωρίς οργανόγραμμα και ένα νομικό καθεστώς που οδηγούσε σε ακραία διαχειριστικά αδιέξοδα. Στη διαχείριση του φαινομένου συνεπικουρούν δυνάμεις που σχετίζονται με την αποτροπή.

Δεν θα ξεχάσω αμέσως μετά τις δεύτερες εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015 την απόφαση της τότε Κυβέρνησης σε ό,τι αφορά τη διάνοιξη, κύριε Υπουργέ, οδικού διαύλου ασφαλούς διέλευσης τριάντα πέντε σαράντα χιλιάδων αλλοδαπών που προήρχοντο από τις χώρες της Ανατολής βαπτιζοντας αυτούς με χρυσόσκονη πρόσφυγα πολέμου. Στη διαχείριση του φαινομένου συνεπικουρούν δυνάμεις που σχετίζονται με την αποτροπή.

Κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, του Υφυπουργού και του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, κύριε Υπουργέ, κατέθεσα χρήσιμες προτάσεις οι οποίες αφορούν τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, νέο δομικό σχήμα σε ό,τι αφορά την επόπτευση των υπηρεσιών συνοριακής φύλαξης αλλά και την αντιμετώπιση του διασυνοριακού εγκλήματος και των ναρκωτικών. Φυσικά μεταξύ των άλλων πρότεινα, πέραν της βελτίωσης των αστυνομικών κρατητηρίων στο προαναχωρησιακό κέντρο του Φυλακίου, και την αναβάθμιση των υποδομών των επτά τμημάτων συνοριακής φύλαξης στον Έβρο και το κέντρο επιχειρήσεων στη νέα Βύσσα με μέριμνα και χρηματοδότηση του Υπουργείου Μετανάστευσης, όπως έχουμε συζητήσει κατ' επανάληψη. Οι συγκεκριμένες δομές έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής, είναι πληγωμένες και είναι επιβεβλημένη η αναβάθμισή τους για πολλούς λόγους, καθώς οι φυσιολογικές φθορές, πέρα από την εικόνα εγκατάλειψης, δυσχεραίνουν και το έργο της Ελληνικής Αστυνομίας.

Πρόκειται για ένα ζήτημα που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, αλλά εσείς, κύριε Υπουργέ, μπορείτε να βοηθήσετε και να βάλετε πλάτη σε ένα καίριο ζήτημα και είναι και καθολικό το αίτημα.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ουτοπία να πιστεύουμε ότι έχουμε την πολυτέλεια να μη φρουρούμε τα σύνορά μας. Κάθε χώρα της εξωτερικής περιμέτρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει έναν Έβρο, ειδικά όταν σε χώρες πρωταθλήτριες της μετανάστευσης παρατηρείται τρομακτική πληθυσμιακή έκρηξη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να γνωρίζετε ότι το Πακιστάν σήμερα από διακόσια είκοσι εκατομμύρια, σύμφωνα με μελέτη του ΟΗΕ, θα ανέλθει σε τριάντα χρόνια, δηλαδή το 2050, στα τετρακόσια εκατομμύρια. Το δε γειτονικό Μπαγκλαντές από εκατόν εβδομήντα εκατομμύρια που είναι σήμερα θα φτάσει στα τριακόσια. Η Ελλάδα πλέον πρέπει να θωρακίζεται και αναπληρώνει το κυβερνητικό κενό της προηγούμενης κυβέρνησης που απήλθε. Την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας στο μεταναστευτικό την χαρακτηρίζω ως επιστροφή στην αξιοπρέπεια μετά από μια πενταετία εφαρμογής της φρούρησης των συνόρων.

Υπερφιλήζω το υπό συζήτηση νομοσχέδιο γιατί οργανώνει τη νομοθετική εργαλειοθήκη της χώρας μας με τρόπο συστηματικό,

αντάξιο μιας χώρας που σέβεται την ευθύνη απέναντι στην εθνική και ευρωπαϊκή ιστορία και απορρίπτει την πολιτική των ανοιχτών συνόρων που εφήρμωσε η προηγούμενη Κυβέρνηση.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα η κ. Πούλου Παναγιού από τον ΣΥΡΙΖΑ και μετά ο κ. Καραθανασόπουλος και ολοκληρώνουμε τον κύκλο ομιλητών και Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων με την κ. Γιαννακοπούλου.

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα για μία ακόμη απόπειρα της Κυβέρνησης Μητσοτάκη να κωδικοποιήσει τη νομοθεσία περί διεθνούς προστασίας πολιτών τρίτων χωρών και, πραγματικά, έχουμε χάσει το λογαριασμό.

Ο πρώτος σχετικός κώδικας μάς παρουσιάστηκε το 2019 με πολλές τυμπανοκρουσίες, αλλά πριν συμπληρώσει τρία χρόνια, ένας νέος παίρνει σήμερα τη θέση του. Όμως, ούτε αυτός θα μακροημερεύσει, αφού το νέο ευρωπαϊκό σύμφωνο για την μεταναστευτική και το άσυλο θα οδηγήσει σύντομα σε έναν τρίτο κώδικα.

Εμείς γνωρίζαμε, κύριοι Υπουργοί, ότι η κωδικοποίηση των νόμων αποτελεί μια χρήσιμη νομοθετική πρακτική, ώστε η δικαιοσύνη, η διοίκηση και οι πολίτες να έχουν στη διάθεσή τους ένα συνεκτικό και κατανοητό σύστημα διατάξεων που θα θεωρείται από όλους ως οριστικό και δεδομένο για πολλά χρόνια.

Όμως, εσείς αλλάζετε τους κώδικες σαν τα πουκάμισα και ούτε ιδρώνει το αυτί σας για το πλήγμα στην ασφάλεια δικαίου, στην καλή νομοθέτηση ή στην πολυπαθη εκείνη επιτελικότητα που την έχετε καταστήσει ανέκδοτο.

Μήπως όμως ο νέος κώδικάς σας είναι τόσο άψογος που άξιζε τον κόπο η αλλαγή; Δυστυχώς, ούτε αυτό ισχύει, αφού στο νέο κώδικα συγκεντρώνετε όπως όπως τα δεκάδες νομοθετικά μπαλώματα της τελευταίας τριετίας, με πολλές αστοχίες, ασάφειες και επικαλύψεις. Αναρωτιόμαστε μάλιστα αν μπορεί καν να χαρακτηριστεί «κώδικας», αφού δεν κωδικοποιεί μόνο υπάρχουσα νομοθεσία αλλά συμπεριλαμβάνει και νέες ρυθμίσεις και γι' αυτό θα έπρεπε να τύχει διαφορετικής επεξεργασίας.

Όμως, εσείς επιλέξατε τη μορφή του κώδικα όχι γιατί σας ενδιαφέρει το νομοθετικό νοικοκυρεμα, αλλά για να πετύχετε με έναν σμπάρο δυο τρυγόνια, να περάσετε δηλαδή «πακέτο» όλες τις αλλαγές γρήγορα και χωρίς την -ενοχλητική για εσάς- διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών, αλλά και για να στήσετε ακόμη ένα επικοινωνιακό αφήγημα περί δήθεν τακτοποίησης ενός χαοτικού πεδίου και όλα αυτά με ένα νομοθέτημα πιο όπως θα δούμε στη συνέχεια, φέρει φαρδιά πλατιά τη σφραγίδα της ιδεοληψίας σας για πάση θυσία αποτροπή των προσφυγικών ροών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το γεγονός ότι ο νέος κώδικας εντάσσεται μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της πολιτικής της Κυβέρνησης Μητσοτάκη για το προσφυγικό αρκεί για να τον αναιρέσει πλήρως. Ποιο είναι αυτό το πολιτικό πλαίσιο; Τρία χρόνια προπαγάνδας για μια Ελλάδα δήθεν φρούριο και ασπίδα της Ευρώπης. Τρία χρόνια υποκρισίας άστοχων θεσμικών πειραματισμών, προσχηματικών πολιτικών και στοχοποίηση των προσφύγων. Τρία χρόνια παγκόσμιου διασυρμού της χώρας από τη βροχή των καταγγελιών για παράνομες επαναπροωθήσεις.

Κι όμως, τολμάτε, κύριε Υπουργέ, να κάνετε τη σύγκριση με τον ΣΥΡΙΖΑ που διαχειρίστηκε επιτυχώς το 2015 μια πλημμυρίδα με περισσότερους από ένα εκατομμύριο πρόσφυγες, ενώ εσείς αντιμετωπίσατε ροές ελάχιστων χιλιάδων, όπως λέτε. Και η επιτυχία του ΣΥΡΙΖΑ έχει μεγαλύτερη αξία γιατί έγινε με απόλυτο σεβασμό στο Διεθνές Δίκαιο και η χώρα μας αναδείχθηκε ως παράδειγμα αλληλεγγύης και ανθρωπισμού.

Όμως, οι εκλογές πλησιάζουν και πιάσατε το γνωστό τροπάρι. Εργαλειοποιείτε ξανά το προσφυγικό, για να μαζέψετε στη «γαλάζια» πολυκατοικία της ακροδεξιάς ψήφους που και άλλα κόμματα διεκδικούν. Γιατί πώς να σας πιστέψουμε ότι όντως θέλετε να νοικοκυρέψετε το θεσμικό πλαίσιο;

Εσείς δεν καταργήσατε το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου το 2019 ως δήθεν κακή καινοτομία του ΣΥΡΙΖΑ, και όταν

πανικόβλητοι αντιληφθήκατε το σφάλμα σας το επανασυστήσατε εν μια νυκτί; Εσείς δεν κάνατε το ίδιο Υπουργείο πρωταθλητή των απευθείας αναθέσεων; Εσείς δεν αντικαταστήσατε τον διοικητικό μηχανισμό του με στρατό γαλάζιων μετακλητών που ουσιαστικά το διοικούν και κάνετε αναθέσεις εκατομμυρίων σε εταιρεία συμβούλων; Εσείς δεν βάζετε λουκέτο στο πρόγραμμα «ΕΣΤΙΑ», αφού πρώτα φροντίσατε να πετάξετε εκτός την αυτοδιοίκηση, τις τοπικές κοινωνίες δηλαδή, για να γεμίσετε τις δομές-φυλακές στα νησιά; Εσείς δεν φέρατε μια εντελώς προσηχηματική και πρόχειρη στρατηγική ένταξης, με αποκλειστικό στόχο το ζεστό χρήμα του Ταμείου Ανάκαμψης; Εσείς είστε υπεύθυνοι για όλα αυτά. Δικά σας έργα είναι.

Επομένως, μέσα σε αυτό το πολιτικό πλαίσιο που περιέγραψα, ο νέος κώδικας σαν μοναδικό στόχο έχει να υπηρετήσει το δόγμα της αποτροπής των ροών. Και, πράγματι, σε πρακτικό επίπεδο το μόνο που πετυχαίνει είναι να καθιερώνει ένα συστηματικό καθεστώς παρεκκλίσεων από την αρχή της εξατομικευμένης εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, αλλοιώνοντας το πνεύμα των σχετικών ευρωπαϊκών οδηγιών και δημιουργώντας κατάλληλες συνθήκες για νέες παραβιάσεις του Διεθνούς Δικαίου και αυτά, αφού ενσωματώνει τους अपαράδεκτους και προκατασκευασμένες διαχωρισμούς σε πραγματικούς και μη πραγματικούς πρόσφυγες, αφού διατηρεί στο ακέραιο την απάρδεκτη ΚΥΑ που αναγνωρίζει την Τουρκία ως ασφαλή τρίτη χώρα για μια σειρά εθνικότητες.

Ωστόσο η μεγάλη γκρίζα ζώνη στον κώδικα αφορά στην ένταξη των προσφύγων, αφού όχι μόνο απουσιάζει από αυτόν κάθε διασύνδεση με το καθεστώς της ένταξης με τη δήθεν στρατηγική σας, αλλά οι συνθήκες για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας γίνονται ακόμα πιο δύσκολες.

Με το άρθρο 109, για παράδειγμα, επιβεβαιώνεται η υποχρέωση αποχώρησης των αναγνωρισμένων προσφύγων από τις θέσεις υποδοχής εντός τριάντα ημερών. Και καταλαβαίνουμε όλοι, ότι αυτό σε συνδυασμό με το ελλιπές πλαίσιο της νέας στρατηγικής ένταξης για τη στήριξη των προσφύγων θα οδηγήσει σε νέα έξαρση της ασυλίας τους.

Όμως, η Κυβέρνηση επιμένει στο κλείσιμο του Ελαιώνα που υποτίθεται ότι θα αποτελούσε transit δομή για αναγνωρισμένους που είναι σε αναμονή ένταξης σε στεγαστικό πρόγραμμα ή λήψης βοήθηματος, γιατί επιθυμεί μόνο την γκετοποίηση των προσφύγων στις αποθήκες ψυχών των νησιών. Δεν θέλει την κατανόμη τους μέσα στα αστικά κέντρα που μπορεί να συμβάλλει τα μέγιστα στην κοινωνική τους ένταξη.

Γι' αυτό εξάλλου, κύριοι Υπουργοί, σχεδιάσατε και υλοποιήσατε σχέδιο διάλυσης του επιτυχημένου –όπως είπατε, κύριε Υπουργέ, πριν- προγράμματος «ΕΣΤΙΑ», που τόσα οφέλη προσέφερε τελικά και στις τοπικές κοινωνίες, στους νέους που δούλευαν στο πρόγραμμα, στους μικροϊδιοκτήτες που μέσα στην κρίση μπορούσαν να εισπράττουν ένα ενοίκιο, στην τοπική αγορά αλλά και στους πρόσφυγες. Το παράδειγμα της Λιβαδειάς -που υπηρέτησα τότε ως δήμαρχος και που βραβεύτηκε πανελλαδικά και ευρωπαϊκά- αποτελεί πραγματικά την αλήθεια των λόγων μου.

Από τις 16 Απριλίου, λοιπόν, οι διαθέσιμες θέσεις στο πρόγραμμα περιορίστηκαν σε δέκα χιλιάδες από είκοσι επτά χιλιάδες το 2021, ενώ οριστικό λουκέτο θα μπει στο τέλος του έτους. Με αποκλειστική ευθύνη της Κυβέρνησής σας συνεχίζονται από τον Ιανουάριο οι καθυστερήσεις στην εκταμίευση των πόρων προς, τουλάχιστον, έντεκα οργανώσεις και δεκατέσσερις δημοτικές επιχειρήσεις, σε δεκαπέντε πόλεις που υλοποιούν το πρόγραμμα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, λίγο την ανοχή σας παρακαλώ.

Μόλις σήμερα, κύριε Υπουργέ, έμαθα ότι αναρτήθηκε στο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» μετά από καθυστέρηση δύο και τριών μηνών, όπως πάντα.

Το αποτέλεσμα είναι να μην καταβάλλεται το ενοίκιο στους ιδιοκτήτες τουλάχιστον τριών χιλιάδων επτακοσίων εξήντα έξι κατοικιών, να παραμένουν ακάλυπτα τα πάγια έξοδα, απλήρωτοι οι προμηθευτές και οι εργαζόμενοι, μια τακτική που ακολουθή-

σατε από το Σεπτέμβριο του 2021, όταν απεχώρησε η Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες από το πρόγραμμα και το αναλάβατε εσείς, κύριε Υπουργέ. Δεν θα ξεχάσει κανείς την αναληψία σας που αφήσατε ανθρώπους –τότε, το φθινόπωρο- οικογένειες με μικρά παιδιά στη φτώχεια και στην αστία.

Επιπλέον, αφού το πρόγραμμα πετσοκόφτηκε δραματικά, μεγάλος αριθμός κατοικιών πρέπει να απενοικιαστούν άμεσα και να επιστρέψουν στους ιδιοκτήτες τους στην αρχική μορφή. Ωστόσο οι δημοτικές επιχειρήσεις και οι οργανώσεις δεν διαθέτουν την αναγκαία ρευστότητα για να προχωρήσουν στην αποκατάσταση των κατοικιών αυτών και μάλιστα μέσα σε πιεστικές προθεσμίες.

Η ταλαιπωρία συνεχίζεται, λοιπόν, και η Κυβέρνηση-μπαταχτής σφυρίζει αδιάφορα, αλλά κανένα σχετικό πρόβλημα δεν αναμένεται να λυθεί ούτε στο μέλλον, αφού η νέα στρατηγική της κ. Βούλτεψη για την κοινωνική ένταξη των προσφύγων είναι εντελώς προσηχηματική και προβληματική.

Εγκαταλείψατε, κύριοι Υπουργοί, την ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη στρατηγική ένταξης που παραλάβατε από το ΣΥΡΙΖΑ το 2019 για να φέρετε τι; Ένα κείμενο προσηχηματικό που εκπονήσατε κυριολεκτικά στο πόδι, μόνο και μόνο για να πετύχετε την εκταμίευση πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Όμως, οι ελλείψεις του είναι τραγικές, αφού για πρώτη φορά βλέπουμε σε μια στρατηγική ένταξης να έχουν αποκλειστεί οι μετανάστες και να αναφέρονται μόνο οι πρόσφυγες, αλλά και να απουσιάζουν εντελώς οι φορείς υλοποίησης, η αυτοδιοίκηση, ο χρονοπρογραμματισμός και η χρηματοδότηση. Πώς, αλήθεια, θα πετύχετε οποιαδήποτε ένταξη;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μόνο που κωδικοποιεί ο νέος κώδικας είναι το ιδεοληπτικό δόγμα μιας Κυβέρνησης που δεν μπορεί και δεν θέλει να διαχειριστεί το προσφυγικό προς όφελος τόσο της ελληνικής κοινωνίας όσο και των προσφύγων.

Η νέα προοδευτική κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία θα δουλέψει μαζί με την κοινωνία, για να ευθυγραμμιστεί και πάλι η χώρα με το Διεθνές Δίκαιο, να προστατευτεί η εθνική κυριαρχία αλλά και να προχωρήσει η ουσιαστική ένταξη των προσφύγων.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κ. Πούλου.

Θα δώσουμε τον λόγο τώρα, αφού ετοιμαστεί το Βήμα, στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος, τον Νίκο Καραθανασόπουλο.

Και μέχρι να ανέβει στο Βήμα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ, επιτρέψτε μου μία ανακοίνωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», είκοσι τέσσερις φοιτητές από το Ισραήλ.

Σας καλωσορίζουμε!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ορίστε, κύριε Καραθανασόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητάμε σήμερα την κωδικοποίηση της νομοθεσίας για τους πρόσφυγες και τους μετανάστες, αλλά υπάρχει ένα ερώτημα πριν την κωδικοποίηση αυτής της νομοθεσίας: Γιατί; Γιατί υπάρχουν πρόσφυγες και μετανάστες και μάλιστα, τα προσφυγικά και μεταναστευτικά ρεύματα όλο και διευρύνονται, όλο και αυξάνονται; Υπάρχουν κάποιοι λόγοι, κάποιες αιτίες; Θα τις εντοπίσουμε; Βεβαίως πρέπει να τις αντιμετωπίσουμε, να εντοπίσουμε τις αιτίες για να μπορούμε να δούμε τι παρεμβάσεις κάνουμε και αν αποτελούμε παράγοντα αντιμετώπισης του ζητήματος ή διέυρυνσής του.

Εμείς λέμε καθαρά ότι αυτά τα κύματα οφείλονται αφ' ενός και κατά κύριο λόγο στις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις. Και εδώ πρωτοστατούν οι Ηνωμένες Πολιτείες, το ΝΑΤΟ και η Ευρωπαϊκή

Ένωση. Η Ελλάδα συμμετέχει στο NATO και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και είναι σύμμαχος με στρατηγική σχέση με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Άρα, είμαστε και εμείς συμμετοχοί σε αυτές τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και η σημερινή Κυβέρνηση και οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Και, μάλιστα, έχουμε μετατρέψει τη χώρα μας σε σημαιοφόρο των αμερικανονατοϊκών και ευρώενωσιακών ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών και την Ελλάδα ως ορμητήριο επεμβάσεων. Άρα, λοιπόν, υπάρχει τεράστια ευθύνη για αυτά τα προσφυγικά ρεύματα και στις ελληνικές κυβερνήσεις και στην ελληνική αστική τάξη, για να είμαστε καθαροί. Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερο ζήτημα: Οφείλεται ή όχι στη ληστρική εκμετάλλευση από τις πολυεθνικές χωρών πλουτοπαραγωγικών πηγών και εργαζόμενων με αυτή την εκμετάλλευση που γίνεται στην Αφρική, στη Μέση Ανατολή, στην Ασία και σε άλλες χώρες; Βεβαίως, γιατί μέσα από αυτή τη διαδικασία αυτό που θωρακίζεται είναι τα συμφέροντα και η υψηλή κερδοφορία των πολυεθνικών. Και δεύτερον, γιατί απαιτούν οι πολυεθνικές και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι πολύ φτηνά εργατικά χέρια, αναλώσιμα εργατικά χέρια και καλύπτουν αυτά τα εργατικά χέρια εργαζόμενοι από τρίτες χώρες, εργάτες γης στη χώρα μας, εργάτες στον τουρισμό, χωρίς δικαιώματα, κάτω από άθλιες συνθήκες διαβίωσης.

Από αυτή την άποψη, λοιπόν, όταν όλες αυτές τις αιτίες, τους βασικούς παράγοντες τους στηρίζετε και η σημερινή Κυβέρνηση και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, μπορείτε να επικαλείστε τον ανθρωπισμό για την αντιμετώπιση του προσφυγικού και μεταναστευτικού ρεύματος, ή θα ήταν μήπως διαφορετική η πολιτική αντιμετώπιση του προβλήματος τόσο των ελληνικών κυβερνήσεων όσο και της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Εμείς λέμε ότι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία συμφωνούν και εξωραϊζουν όλα τα άλλα κόμματα, είναι εχθρική απέναντι στα δικαιώματα των προσφύγων και των μεταναστών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι αυτή η οποία παραβιάζει ασύστολα τη Συνθήκη της Γενεύης για το ποιος έχει δικαίωμα να πάρε το καθεστώς του πρόσφυγα και το έχει μετατρέψει σε ένα λάστιχο, ανοίγοντας και κλείνοντας ανάλογα με τις ανάγκες; Είναι η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση που γράφει στα παλαιότερα των υποδημάτων τη Συνθήκη της Γενεύης. Δεν είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση που καθόρισε αυτό τον απάνθρωπο, τον απαράδεκτο Κανονισμό του Δουβλίνου, που ουσιαστικά μετατρέπει περιοχές σε φυλακές ψυχών; Βεβαίως η Ευρωπαϊκή Ένωση το έκανε. Δεν είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία έκανε τη συμφωνία την απαράδεκτη με την Τουρκία και έχουν μετατρέψει τα νησιά του Αιγαίου σε αποθήκες μεταναστών και προσφύγων;

Και με αυτή την πολιτική συμφωνείτε και αυτή την πολιτική εφαρμόζει και η σημερινή Κυβέρνηση, εφαρμόσαν και οι προηγούμενες κυβερνήσεις. Συμφωνείτε με τις συνθήκες βαριάς εκμετάλλευσης των μεταναστών σε διάφορους κλάδους της οικονομίας.

Και, βεβαίως, το μεταναστευτικό είναι σίγουρο, κύριε Υπουργέ, ότι αξιοποιείται και για τα παιχνίδια των ανταγωνισμών, αξιοποιείται για γεωπολιτικά παιχνίδια. Και εδώ στην περιοχή μας, βεβαίως, ο ανταγωνισμός ανάμεσα στις αστικές τάξεις της Ελλάδας και της Τουρκίας για γεωστρατηγική τους αναβάθμιση οδηγεί την Τουρκία στην εργαλειοποίηση των μεταναστών και των προσφύγων.

Όμως, κοιτάξετε, κύριε Υπουργέ: Λέτε και καμαρώνετε και εσείς ως Κυβέρνηση, αλλά και η Νέα Δημοκρατία ως κόμμα που στηρίζει την Κυβέρνηση ότι φυλάτε τα σύνορα. Αλήθεια, τα σύνορά μας κινδυνεύουν από τους μετανάστες και από τους πρόσφυγες; Έχετε ρωτήσει το NATO αν αναγνωρίζει σύνορα; Όχι, δεν αναγνωρίζει σύνορα ανάμεσα στην Ελλάδα και στην Τουρκία. Είναι κοινός -λέει- χώρος νατοϊκός, άρα δεν υπάρχουν σύνορα και «καθίστε -λέει- σε ένα τραπέζι να λύσετε τις διαφορές σας». Έχουμε εμείς διαφορές με την Τουρκία; Η Τουρκία δεν βάζει ζήτημα περιορισμού των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας μας; Άρα, λοιπόν, τι να καθίσουμε να συζητήσουμε σε ένα τραπέζι διάλογου, όπως απαιτεί το NATO, όπως απαιτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, που κατά τα άλλα η Ελλάδα είναι σημαιοφόρος στον σχεδιασμό τους, αλλά από την άλλη μεριά κάνουν αυτά τα παζάρια τα ανατολίτικα με

την Τουρκία, για να ισχυροποιηθεί ακόμη περισσότερο η νοτιοανατολική πτέρυγα του NATO;

Δεν είδατε τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, την έκθεση που υιοθέτησε για την Τουρκία; Τι λέει μέσα η συγκεκριμένη πρόσφατη έκθεση; Χαρακτηρίζει την Τουρκία στρατηγικό εταίρο, αναγνωρίζει τα συμφέροντα και τους στόχους της για γεωστρατηγική αναβάθμιση και καλεί το τουρκικό κράτος να διευθετήσει τις βλέψεις του μέσα από διάλογο και διπλωματία. Αυτό βλέπει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ταυτόχρονα, θεωρεί το Κυπριακό όχι ως ανεπίλυτη σύγκρουση, όπως το θεωρούσε στις προηγούμενες εκθέσεις, αλλά ως ανεπίλυτο πρόβλημα. Σοβαρά μιλάτε; Το Κυπριακό είναι ανεπίλυτο πρόβλημα; Ή είναι κατάσταση κατοχής ενός μεγάλου μέρους του κυπριακού κράτους από τις τουρκικές Ένοπλες Δυνάμεις; Και μέσα από αυτή τη διαδικασία, βεβαίως, ανοίγει ο δρόμος για τους οδυνηρούς συμβιβασμούς των διχοτομικών λύσεων.

Όμως και όλα τα λεφτά που έχετε επενδύσει το τελευταίο διάστημα για την Υπουργό Εξωτερικών της Γερμανίας; Τι δήλωσε; Ότι πρέπει μέσα από διάλογο και εφόσον αποφευχθούν οι εντάσεις, να αντιμετωπιστούν οι διαφορές Ελλάδας και Τουρκίας, γιατί -λέει- είναι πρωταρχικής σημασίας η ισχυροποίηση της νατοϊκής συμμαχίας και ιδιαίτερα του νοτιοανατολικού της σκέλους που περιλαμβάνει και την Τουρκία και την Ελλάδα.

Από αυτή, λοιπόν, την άποψη είναι φανερό ότι όλη αυτή η διαδικασία το μόνο που προμηνύει είναι οδυνηρούς συμβιβασμούς για τα κυριαρχικά μας δικαιώματα και επί της ουσίας υλοποίηση των αμερικανονατοϊκών και των ευρωπαϊκών σχεδιασμών για συνδιαχείριση στο Αιγαίο.

Έτσι, λοιπόν, όχι μόνο δεν πρόκειται να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα, αλλά αντίθετα τα προβλήματα θα παραμένουν, θα διευρύνονται και όσον αφορά τα ζητήματα με τους πρόσφυγες και τους μετανάστες.

Ας έρθουμε στο νομοσχέδιο. Αναφέρθηκε και η εισηγήτρια μας αναλυτικά για το τι κάνει. Έχουμε, βεβαίως, μια κωδικοποίηση αντιδραστικών διατάξεων για το προσφυγικό και μεταναστευτικό, δηλαδή συστηματοποίηση το νομοσχέδιο μια απάνθρωπη πολιτική, για να κάνει πιο εύκολη την υλοποίηση αυτής της απάνθρωπης πολιτικής. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο και εμείς το καταφύζουμε ως ΚΚΕ.

Από αυτή την άποψη, λοιπόν, τι κωδικοποιεί ο κώδικας;

Πρώτον, τις κατευθύνσεις της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το προσφυγικό-μεταναστευτικό, που διαμορφώνει αυτή η πολιτική το έδαφος για εργαλειοποίηση των ξεριζωμένων στους γεωπολιτικούς σχεδιασμούς, διαμορφώνει το έδαφος για την άγρια εκμετάλλευσή τους στα γρανάζια της καπιταλιστικής μηχανής αναπαραγωγής.

Δεύτερον, υλοποιεί όλες τις επικίνδυνες συμφωνίες και κανονισμούς, οι οποίοι παραμένουν, όπως ο κανονισμός του Δουβλίνου, η απαράδεκτη έννοια της ασφαλούς χώρας καταγωγής ή ασφαλούς τρίτης χώρας, η κατάπληκτη κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας του 2015 που άνοιξε τον δρόμο για να θεωρείται η Τουρκία ως ασφαλής τρίτη χώρα.

Επιπλέον, διατηρεί το πλαίσιο της άγριας καταστολής στα σύνορα με τη συνδρομή της FRONTEX και τις διαδικασίες «fast track» για την απόρριψη των αιτημάτων ασύλου. Διατηρείται, επίσης, το έδαφος για τον εγκλωβισμό των ξεριζωμένων στις νέες υποδομές-φυλακές ανθρωπίνων ψυχών που διαμορφώνονται στα νησιά του Αιγαίου, ενώ δεν λαμβάνεται κανένα ουσιαστικό μέτρο για την προστασία τους, αφού οι όποιες διατάξεις για υγειονομική περιθάλψη και εκπαίδευση για την πρόβλεψη στην εργασία είναι στην καλύτερη περίπτωση ένα ευχολόγιο και μάλιστα ανέξοδο.

Επίσης, διατηρείται φυσικά η εμπλοκή των ΜΚΟ και των άλλων επαγγελματιών στην προστασία των προσφύγων, για να γίνεται έτσι το εμπόριο των προσφύγων και, βεβαίως, να αξιοποιούνται από τις ΜΚΟ τα διάφορα ευρωπαϊκά πακέτα και οι χρηματοδοτήσεις ακόμη και για τα πιο ευαίσθητα ζητήματα, όπως είναι η εποπτεία και η προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων. Τέλος, παραμένει και διαιωνίζεται η υποστελέχωση όλων των σχετικών υπηρεσιών και η έλλειψη ουσιαστικών υποδομών.

Είπατε, κύριε Υπουργέ, στην ομιλία σας -μάλιστα καυχήθηκατε

και για μία σειρά από ζητήματα- ότι από 31-12-2022 δεν θα λειτουργεί στην Αθήνα καμμία δομή προστασίας, που σημαίνει ότι αυτός ο κόσμος θα εξαφανιστεί ως διά μαγείας; Όχι. Αντίθετα, τον πετάτε στον δρόμο και του λέτε «κόψε το κεφάλι σου τι θα κάνεις».

Είπατε, επίσης, κύριε Υπουργέ, ότι μειώνεται το αριθμός των εγκλωβισμένων στα νησιά. Όμως, την ίδια στιγμή που το λέτε αυτό φτιάχνετε νέες δομές. Άρα, λοιπόν, ανησυχείτε ότι αυτό το πρόβλημα μπορεί να γιγαντωθεί το επόμενο διάστημα. Επίσης, αυτό σημαίνει, βεβαίως, ότι θα συνεχίσει να ισχύει η υποχρέωση που έχει η ελληνική Κυβέρνηση σε σχέση με την Συμφωνία Ελλάδας - Τουρκίας, όπου διατηρεί αυτό το απαράδεκτο καθεστώς.

Και, βεβαίως, το τρίτο ζήτημα που αποδεχθήκατε είναι τα δύο μέτρα και δύο σταθμά, όσον αφορά την αντιμετώπιση των προσφύγων από τρίτες χώρες, από την Ασία, την Αφρική, σε σχέση με τους πρόσφυγες από την Ουκρανία. Για τους πρόσφυγες από την Ουκρανία δεν ισχύει ο Κανονισμός του Δουβλίνου, γιατί εξαιρέθηκαν. Αυτοί είναι παιδιά άλλου θεού, παιδιά ενός ανώτερου θεού, ενώ αντίθετα για τους υπόλοιπους χώρους όπου και εκεί υπάρχει πόλεμος και εκεί σκοτώνονται, όπως στη Συρία και στο Αφγανιστάν και αλλού, εκεί δεν εξαιρούνται από τον κανονισμό. Εκεί μετατρέπονται σε παιδιά κατώτερου θεού. Να, λοιπόν, πώς καλλιεργεί τον ρατσισμό ακόμα και η ίδια η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και η ελληνική Κυβέρνηση που αποδέχεται αυτό τον αισχρό διαχωρισμό που γίνεται. Μάλιστα, δεν παίρνει και κανένα μέτρο κατάργησης του απαράδεκτου Κανονισμού του Δουβλίνου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τέλος, κύριε Υπουργέ -αναφέρθηκε αναλυτικά και η εισηγήτριά μας-, έχετε ευθύνη -βεβαίως δεν είναι ευθύνη μόνο της δικής σας Κυβέρνησης, κάτι που αναγνωρίζουμε, ευθύνες έχουν όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις των είκοσι τελευταίων χρόνων τουλάχιστον- για τις απαράδεκτες συνθήκες των εργατών γης, ιδιαίτερα στη Νέα Μανωλάδα. Ποιον στηρίζετε με αυτή την πολιτική; Τα συμφέροντα των επιχειρηματιών οι οποίοι έχουν επενδύσει στον «κόκκινο» χρυσό, στη φράουλα, των μεγαλοτσιφλικάδων. Όλες οι κυβερνήσεις αυτά τα χρόνια έχετε μετατρέψει όλη την περιοχή σε μία υγειονομική βόμβα. Μάλιστα δεν παίρνετε και κανένα απολύτως μέτρο.

Το ξέρετε, κύριε Υπουργέ, ότι οι κάτοικοι της Νέας Μανωλάδας είναι σε καραντίνα; Και δεν μιλάω μόνο για τους μετανάστες αλλά και για τους Έλληνες. Αν θέλουν, δηλαδή, να δώσουν αίμα, δεν μπορούν, απαγορεύεται. Μάλιστα, για τον ίδιο ακριβώς λόγο τα τελευταία τρία χρόνια μπήκε σε καραντίνα και η περιοχή του Λάππα στη δυτική Αχαΐα. Έχετε μετατρέψει αυτές τις περιοχές σε υγειονομική βόμβα και δεν παίρνετε κανένα απολύτως μέτρο.

Οι εργαζόμενοι αυτοί εργάζονται κάτω από απάνθρωπες συνθήκες. Θα ήθελα να πάω εκεί την κυρία Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας -η οποία λέει ότι όλος αυτός ο κόσμος περνάει πολύ ωραία- για να δει κάτω από ποιες συνθήκες και κάτω από ποιους όρους εργάζονται αυτοί οι άνθρωποι, το κυνηγητό που δέχονται από τους «μπράβους» των φρουράδων και τις απαράδεκτες συνθήκες στέγασης. Κοιμούνται στα τολ ή στο υπαίθρο ή τους νοικιάζουν διαμερίσματα και μένουν σαράντα και πενήντα άτομα στο κάθε διαμέρισμα, ενώ δεν έχουν πού να πλυθούν και πού να κάνουν τις ανάγκες τους. Πού τα κάνουν όλα αυτά; Στα αρδευτικά τα κάνουν. Εκεί πηγαίνουν. Και ταυτόχρονα με το ίδιο νερό ποτίζουν και καλλιεργούνται τα χωράφια. Και όλο αυτό το λέτε «αναβαθμισμένες συνθήκες διαβίωσης»; Επίσης, δεν έχουν χαρτιά για να μπορέσουν να έχουν υγειονομική περίθαλψη και να κάνουν εμβόλια όχι μόνο για την πανδημία αλλά και τα υπόλοιπα εμβόλια για αποτροπή πανδημιών άλλου είδους, τα οποία είναι απαραίτητο να γίνουν.

Τι κάνετε για όλα αυτά; Πείτε μας, κύριε Υπουργέ, τι θα κάνετε γι' αυτή την απαράδεκτη κατάσταση που υπάρχει στη Νέα Μανωλάδα; Θα πάρει μέτρα η Κυβέρνηση, ώστε τουλάχιστον να θωρακίσει, να αναβαθμίσει την υγειονομική περίθαλψη και την προστασία τους, ώστε να ζουν κάτω από ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης; Είναι δυνατόν στη χώρα μας τον 21^ο αιώνα να υπάρχουν άνθρωποι που να ζουν χειρότερα από τα ποντίκια; Μάλιστα,

δεν λέτε τίποτε ούτε εσείς ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ ούτε το ΠΑΣΟΚ γι' αυτά τα πράγματα και σφυρίζετε αδιάφορα κάνοντας ότι δεν υπάρχουν αυτές οι καταστάσεις, οι οποίες είναι μόνο ντροπή για τον πολιτικό πολιτισμό σας. Όμως, αυτός είναι ο πολιτικός πολιτισμός σας και η ευαισθησία σας, να υπάρχουν τον 21^ο αιώνα άνθρωποι που ζουν σαν τα ποντίκια. Και κατά τα άλλα θέλετε να ψηφίσουμε την απαράδεκτη κωδικοποίηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και για την ανοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα η κ. Γιαννακοπούλου, η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής, με την οποία και ολοκληρώνεται ο κύκλος των παρεμβάσεων των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και των ομιλητών.

Έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Ψυχογιός για να κάνει μία παρέμβαση δύο, τριών λεπτών, αν και δεν προβλέπεται με βάση τον Κανονισμό. Ενώ ότι δεν επιτρέπονται οι δευτερολογίες. Θα πάρετε τον λόγο κατ' εξαίρεση, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ναι, εγώ απλώς οφείλω να το επισημάνω. Δεν αρνείται το Προεδρείο να σας δώσει τον λόγο. Αν παρεμπιπτόντως υπάρξει κάποιος άλλος εκ των εισηγητών που θα ήθελε να παρέμβει για ένα, δύο λεπτά, θα πάρει τον λόγο και μετά θα δώσουμε τον λόγο στον κύριο Υπουργό.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα κι εγώ τον λόγο για ένα δίλεπτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το τελευταίο χρονικό διάστημα τα θέματα που μονοπωλούν το ενδιαφέρον των Ελλήνων πολιτών αλλά και των μέσων μαζικής ενημέρωσης είναι η ακρίβεια, η ενεργειακή κρίση και ο πληθωρισμός και νομίζω ότι κανένας δεν μπορεί να τον εκπλήσσει αυτή η κατάσταση. Όταν η βενζίνη έχει φτάσει τα 2,5 ευρώ και οδεύει ολοταχώς στα 3, όταν με 50 ευρώ βάζει κανείς είκοσι λίτρα καυσίμου και το ρεζερβουάρ παραμένει περισσότερο μισοάδειο παρά μισογεμάτο, τότε ναι, υπάρχει πρόβλημα και μάλιστα πολύ σοβαρό. Το αυτόκινητο από ένα βασικό και απαραίτητο εργαλείο δουλειάς τείνει να μετατραπεί σε είδος πολυτελείας. Ο πληθωρισμός ανεβαίνει σε επίπεδα ρεκόρ και ο κάθε Έλληνας το αισθάνεται καλά, όταν πηγαίνει να ψωνίσει σε ένα μαγαζί, σε ένα σουπερ μάρκετ και βλέπει να αυξάνονται συνέχεια τα καταναλωτικά αγαθά.

Τι γίνεται τώρα απέναντι σε αυτή την κατάσταση; Τι κάνει η Κυβέρνηση; Η Κυβέρνηση έχει κυριολεκτικά μπλοκάρει παραμένοντας άπρακτη και άτολμη να πάρει ουσιαστικά μέτρα. Ακόμη και τα όποια μέτρα έχει πάρει ανά κάποια χρονικά διαστήματα, τα έχει πάρει με καθυστέρηση, με αποτέλεσμα η ακρίβεια να τα έχει «φάει» ουσιαστικά εκ των προτέρων. Κοιτάει την εφελκυστική άνοδο της τιμής της βενζίνης και ο χρόνος περνάει δηλώνοντας ότι «θα» κάνουμε ανακοινώσεις, όταν «θα» είμαστε έτοιμοι.

Δεν προχωράτε, κύριε Υπουργέ, σε τολμηρά μέτρα τα οποία να μπορούν να δώσουν ανάσα, όπως είναι η μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης και η μείωση του φόρου προστιθέμενης αξίας έστω στα βασικά καταναλωτικά προϊόντα, ενώ την ίδια ώρα βλέπουμε να γίνονται πράγματα και να εφαρμόζονται τολμηρές πολιτικές σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Για παράδειγμα, η κυβέρνηση στη Γερμανία απέναντι στις πρωτοφανείς αυξήσεις που, βεβαίως, υπάρχουν και εκεί, και ευελπιστώντας να ανακουφίσει οικονομικά τους δικούς της πληγέντες πολίτες προχώρησε σε μείωση του φόρου κατανάλωσης και στην εισαγωγή μηνιαίου ενιαίου εισιτηρίου για όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς ύψους 9 μόλις ευρώ, κύριε Μητράκη.

Εμείς πάλι εδώ πέρα περιμένουμε κάποιες ανακοινώσεις αγνώστου περιεχομένου. Πάντως προς ενημέρωσή σας, η αντίστοιχη κάρτα μεταφοράς χρονικής διάρκειας τριάντα ημερών στην Ελλάδα κοστίζει 27 ευρώ όταν στη Γερμανία στο Βερολίνο κοστίζει 9 ευρώ, για να μπορούμε να κάνουμε και τις συγκρίσεις. Μάλιστα, στην Αθήνα με μέσα και υπηρεσίες οι οποίες ομολογούμενως είναι πολύ πιο προβληματικές από ό,τι στο Βερολίνο.

Οι μέχρι στιγμής κυβερνητικές αντιδράσεις στις εκάστοτε κρίσεις και στα διλήμματα τα οποία κλήθηκε να διαχειριστεί η Κυβέρνηση δείχνουν αν μη τι άλλο μια γενικότερη βραδύτητα, όμως δεν είναι μόνο βραδύτητα, συνοδεύεται ουσιαστικά, και αιτιολογείται και σε ένα μεγάλο βαθμό, από τις εμμονές της Κυβέρνησής σας οι οποίες όμως, δυστυχώς, έχουν αντίκτυπο στο σύνολο της κοινωνίας.

Εδώ και τώρα, λοιπόν, είναι αναγκαία η λήψη γενναίων μέτρων που να στηρίζουν την κοινωνία απέναντι σε αυτό το τσουνάμι ακρίβειας που πλήττει το επίπεδο ζωής των πολιτών.

Πριν μπω στο σημερινό σχέδιο νόμου δεν μπορώ να μην επισημάνω και να μη σχολιάσω το σημερινό δημοσίευμα της «ΚΑ-ΘΗΜΕΡΙΝΗΣ» -φαντάζομαι ότι το έχετε διαβάσει, κύριε Μηττάρακη- το οποίο είχε αφορμή απάντηση του Υπουργείου Εσωτερικών σε ερώτηση του ΠΑΣΟΚ, σχετικά με την ιθαγένεια των παιδιών δεύτερης γενιάς. Περί ου ο λόγος, υπάρχουν αιτήσεις οι οποίες εκκρεμούν από το 2017 και από το 2018 στην Αθήνα και στην κεντρική Μακεδονία. Αυτή η καθυστέρηση για τα παιδιά μετανάστες δεύτερης γενιάς οφείλεται στη δραματική υποστελέχωση των υπηρεσιών. Θέλω να ελπίζω, κύριε Υπουργέ, ότι δεν είναι πολιτική σας επιλογή. Θα αποδείξετε ότι δεν είναι πολιτική σας επιλογή, αν επιλέξετε και αποφασίσετε να επιλύσετε άμεσα το ζήτημα. Οι πράξεις είναι αυτές οι οποίες δίνουν απαντήσεις.

Πάμε, λοιπόν, τώρα στο παρόν νομοσχέδιο. Μιλάμε για το μεταναστευτικό το οποίο ήδη μας έχει απασχολήσει, αλλά φαίνεται ότι θα μας απασχολήσει ιδιαίτερα και στο πολύ άμεσο μέλλον. Για νέες μεταναστευτικές ροές κάνουν λόγο τόσο οι ειδικοί όσο και τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων με τη γείτονα χώρα να κλιμακώνει την ένταση εν όψει του καλοκαιριού, να εμφανίζεται ολοένα και πιο επιθετική, φτάνοντας μάλιστα στο σημείο να απειλεί ακόμη και τα νησιά μας αποκαλύπτοντας ολοένα και περισσότερο τον αναθεωρητισμό της.

Δυστυχώς, έτσι όπως ήρθαν τα πράγματα, όλα δείχνουν ότι οδηγοίμαστε σε ένα θερμό καλοκαίρι, από κάθε άποψη, τόσο κυριολεκτικά όσο και μεταφορικά. Η χώρα μας καλείται να αντιμετωπίσει αλλά και να αντεπεξέλθει σε πολλά ταυτόχρονα πεδία, με κορυφαίο όλων αυτό της αμφισβήτησης της κυριαρχίας μας, ειδικά σε νησιά μας. Σε αυτές τις προκλήσεις από έξω, εμείς απαιτούμε ενωμένοι. Η Ελλάδα δεν παρασύρεται από τέτοιες δηλώσεις και προκλήσεις. Η Ελλάδα είναι ισχυρή δύναμη στην περιοχή με ισχυρές συμμαχίες και μέλος του ΝΑΤΟ. Αποτελεί δύναμη ειρήνης και ευθύνης στην ευρύτερη περιοχή.

Ταυτόχρονα, οφείλουμε να αναδεικνύουμε τον τουρκικό αναθεωρητισμό και να απαιτούμε κυρώσεις εις βάρος τους και, βεβαίως, να σταματήσουν εδώ και τώρα την προώθηση εξοπλισμού προς την Τουρκία από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρόκειται για κάτι αδιανόητο και απαράδεκτο το οποίο, δυστυχώς, γίνεται από μια ισπανή χωρών, ανάμεσα στις οποίες είναι και η Γερμανία και η Ισπανία.

Το φαινόμενο της μετανάστευσης και της προσφυγιάς, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν τελειώνει. Και σίγουρα, κύριε Υπουργέ, δεν τελειώνει με κυβερνητική απόφαση, όπως περίπου υπονόησε πρόσφατα σε δηλώσεις του ο Πρωθυπουργός.

Η επιμονή της Κυβέρνησης για την εφαρμογή της κοινής δήλωσης Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας ξενίζει ειλικρινά υπό τις παρούσες συνθήκες, γιατί η Τουρκία πρέπει να αναλάβει το σύνολο των ευθυνών της στο πλαίσιο του Διεθνούς Δικαίου. Κι αυτό είναι κάτι το οποίο δεν τίθεται σε καμία περίπτωση σε διαπραγμάτευση. Όμως, δεν μπορεί να υποκύπτουμε σε εκβιασμούς, κύριε Υπουργέ, και ακόμα περισσότερο δεν μπορούμε να θυσιάζουμε εθνικά μας θέματα με αντάλλαγμα προσωρινές διευθετήσεις.

Η κοινή δήλωση μπορεί να προβλέπει υποχρεώσεις της Τουρκίας για την αποτροπή των παράτυπων μετακινήσεων, όμως -και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε- προβλέπει και ανταλλάγματα. Είναι ή δεν είναι έτσι; Προβλέπει συγκεκριμένα ανταλλάγματα.

Το 2016, προφανώς με ευθύνη της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, η Τουρκία κατάφερε να συνδέσει τη συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Ένωση για θέματα προσφύγων και μεταναστών με όλη σχεδόν την ευρωπαϊκή ατζέντα χωρίς δεσμεύσεις για τα

εθνικά μας θέματα.

Με απλά λόγια, αν εφαρμοστεί από τη μεριά της Τουρκίας σε σχέση με την αποτροπή των παράτυπων εισόδων θα πρέπει να απελευθερωθεί η βίζα για τους Τούρκους πολίτες, να προχωρήσει η τελωνειακή ένωση, ακόμα και να δοθεί το πράσινο φως για την επέμβαση σε συριακό έδαφος για να δημιουργηθεί ουδέτερη ζώνη που θα εξυπηρετεί τα γεωπολιτικά συμφέροντα της Τουρκίας με οδυνηρές συνέπειες για τους πληθυσμούς Κούρδων που ζουν στην περιοχή.

Αυτό θέλουμε, κύριε Υπουργέ; Αυτό θέλουμε, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ; Ας σοβαρευτούμε, επιτέλους. Ειδικά αυτή τη δύσκολη εποχή που υπάρχουν διαρκείς προκλήσεις και τίθενται ακόμη -όπως προείπα- και ζητήματα κυριαρχίας των νησιών μας. Και ειδικά εσείς, κύριε Μηττάρακη, θα έπρεπε να έχετε ακόμα μεγαλύτερη ευαισθησία για αυτά τα ζητήματα. Στις προκλήσεις λοιπόν επιμένουμε και λέμε ότι απαντάμε ενωμένοι, όμως να μην αυτοπαγιδευόμαστε. Αυτό είναι ουσιαστικό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το προς ψήφιση νομοσχέδιο αποτελεί εν τοις πράγμασι την κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την υποδοχή, για τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών, καθώς και για την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών.

Νομίζω ότι δεν χρειάζεται να πούμε πολλά για την ανάγκη και τη χρησιμότητα των κωδικοποιήσεων της νομοθεσίας. Νομίζω ότι αυτά είναι απολύτως αυτονόητα πράγματα. Όμως, δεν μπορούμε παρά να παρατηρήσουμε πως είναι η δεύτερη φορά που κωδικοποιείται η συγκεκριμένη νομοθεσία από την ίδια Κυβέρνηση. Πέρασαν τριάντα μήνες από τότε που ψηφίστηκε ο ν.4636/2019. Σας θυμίζουμε πως τότε ήμασταν θετικοί επί της αρχής. Όμως, αυτός ο νόμος υπέστη πάνω από εκατό αλλαγές. Εσείς καταργήσατε κατ' αποτέλεσμα τη δική σας νομοθεσία, τη σκορπίσατε και τώρα έρχεστε να την κωδικοποιήσετε και πάλι. Αυτό κάνετε επί της ουσίας.

Όμως -και νομίζω ότι σας τα είπε πολύ καθαρά και ο ειδικός αγορητής μας κ. Καμίνης- δεν λάβετε υπ' όψιν σας πως η ενωσιακή νομοθεσία είναι υπό διαμόρφωση στο πλαίσιο της συζήτησης για το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και για το άσυλο. Ούτε καν διαγνώσατε την ανάγκη να τροποποιήσετε το πλαίσιο της προσωρινής προστασίας, το οποίο υπάρχει από το 2006 και το οποίο ενσωματώνει ευρωπαϊκή οδηγία του 2001 -άκουσον- πριν φέρετε τις διατάξεις για κωδικοποίηση, κατά πόσο χρειαζόταν λοιπόν να υπάρχει και αυτό ως πρόβλεψη.

Κύριε Υπουργέ, σήμερα διανύουμε το 2022. Πολλά έχουν αλλάξει από τότε και πολλά δεν ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα και ακόμη χειρότερα το ζήτημα της προσωρινής προστασίας είναι απολύτως επίκαιρο. Εφαρμόζεται στα δεκάδες χιλιάδες γυναίκοι και παιδιά τα οποία κατέφυγαν στη χώρα μας μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Ακούμε μεγάλα λόγια για την προστασία τους, όμως στην ουσία γίνονται ελάχιστα, γίνονται πολύ λιγότερα από αυτά τα οποία θα έπρεπε να γίνονται.

Σε αντίθεση με άλλα κράτη, τα οποία εμπράκτως επέδειξαν την απαιτούμενη προσοχή στη διαχείριση των εισροών της συγκεκριμένης κατηγορίας, στην περίπτωσή μας απουσιάζει κάποιο αντίστοιχο ολοκληρωμένο πρόγραμμα. Τους στέλνετε, αλλά προφανέστατα δεν πάνε να μείνουν σε δομές αποκομμένες από τον αστικό ιστό. Καμμία άλλη παροχή, καμμία ενίσχυση. Ήδη όσοι φιλοξενούν ανθρώπους από την Ουκρανία βλέπουν την αδιαφορία, βλέπουν την έλλειψη υποστήριξης σε μια εποχή που μαστίζει τους πάντες η ακρίβεια.

Βλέπουμε, επίσης, και κάτι που δεν μας αρέσει καθόλου και δεν γίνεται να μην αναφερθούμε σε αυτό: Τι νόημα έχει η διάταξη που υποχρεώνει τους δικαιούχους προσωρινής προστασίας να εργάζονται μόνο στον νομό στον οποίο αρχικά καταγράφηκαν; Γιατί δεν αναγνωρίζετε την ανάγκη να προστατευτούν οι μονογονεϊκές οικογένειες; Γιατί δεν υπάρχει καν αναφορά στον τεράστιο κίνδυνο του trafficking. Υπάρχει σε επίπεδο ρητορικής μία θετική αντιμετώπιση των εκτοπισμένων από την κυβέρνηση Ουκρανών, σε αντιπαράθεση με τους άλλους πρόσφυγες, οι οποίοι βρίσκονται στη χώρα.

Όμως να μην κρύβεστε πίσω από παχιά λόγια και να μην επενδύετε στον διχασμό. Έχετε την ίδια υποχρέωση να παρέχετε

πραγματική προστασία σε όσους βρίσκονται στη χώρα ως αιτούντες άσυλο, ως πρόσφυγες ή ως δικαιούχοι προσωρινής προστασίας χωρίς διακρίσεις οι οποίες θυμίζουν πρόσφατες εποχές, που ως σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος, που έχει ως οδηγό το Διεθνές Δίκαιο και το Σύνταγμά του, δεν θέλουμε να επανέλθουν.

Αρα καλή και χρήσιμη η κωδικοποίηση, αλλά πολύ καλύτερες οι πραγματικές πολιτικές απαντήσεις στα ζητήματα που υπάρχουν. Πρώτα αυτές οι απαντήσεις και μετά καλή και η κωδικοποίηση. Αυτή είναι η σωστή σειρά και δεν είναι μόνο θέμα πολιτικών ή ιδεολογικών διαφορών. Θέλω ειλικρινά -και το λέω καλόπιστα, κύριε Υπουργέ- να πιστεύω ότι η αβελτηρία σας να αντιμετωπίσετε τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού, ειδικά στην περιφέρεια, δεν έχει ιδεολογική αφετηρία. Μπορεί να είναι θέμα επικοινωνιακού σχεδιασμού, αλλά δεν μπορώ να πιστέψω πως διαφωνείτε να καλυφθούν με νόμιμους εργάτες οι ανάγκες που υπάρχουν. Όπως επίσης δεν μπορώ να πιστέψω ότι διαφωνείτε να μάθουν ελληνικά οι πρόσφυγες και να ενταχθούν στην ελληνική κοινωνία.

Εμείς έχουμε μια κομβική διαφωνία -το είπα και πριν- η οποία υπήρχε ήδη από το 2016, στο θέμα της εφαρμογής της κοινής δήλωσης Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας: Δεν θέλουμε να υπάρχει όλο το βάρος της διαχείρισης στα σύνορα και στον Έβρο. Δεν είναι θέμα απλά ποιότητας υποδομών αυτό, είναι θέμα νομοθεσίας. Σήμερα μπορεί να μην υπάρχει μεγάλος πληθυσμός, αλλά η επιμονή στη διαδικασία ενέχει ένα ρίσκο που δεν θέλουμε. Θεσμικά πρέπει να τελειώσουν οι «Μόριες». Δεν το κάνετε ούτε προτίθεστε να το κάνετε. Διαφωνούμε, λοιπόν. Είναι το μεγαλύτερο μέρος της διαδικασίας υποδοχής και ασύλου αυτό το οποίο χωροθετείτε στα σύνορα και, όσο η χωροθέτηση παραμένει στα σύνορα, τόσο οι διαδικασίες που περιέχει ο σημερινός κώδικας σε σχέση με την ένταξη, την εκπαίδευση, την απασχόληση, την κατάρτιση, παραμένουν ένα κενό γράμμα. Σε συνθήκες εγκλεισμού δεν μπορούν να γίνουν όλα αυτά.

Είπε ο Υπουργός πως καταργεί τις δομές, τα διαμερίσματα στην Αθήνα. Δημιουργείτε την αίσθηση πως υπάρχουν προβλήματα ασφάλειας λόγω όσων φιλοξενοούνται αξιοπρεπώς. Είναι λάθος η ανάγνωση αυτή. Δεν ξέρω για ποιον λόγο δεν κάνετε, αλλά είναι λάθος ανάγνωση, γιατί το πρόβλημα υπάρχει ακριβώς επειδή υπάρχουν άστεγοι, ακριβώς επειδή υπάρχουν άνθρωποι χωρίς χαρτί, σε μια «γκρίζα» ζώνη, οι άνθρωποι οι οποίοι είναι τελείως αόρατοι.

Μίλησε για την αποσυμφόρηση των νησιών ο Υπουργός. Ας μην κρυβόμαστε. Για να αδειάσουν οι δομές προσωρινά, ώστε να δεχθούν οι κάτοικοι των νησιών την κατασκευή νέων δομών, έφυγαν χιλιάδες άνθρωποι οι οποίοι δεν είχαν πάρει άσυλο. Αυτοί είναι στους δρόμους. Είναι άντρες, γυναίκες, παιδιά, οικογένειες. Όταν κλείσουν οι δομές και τα διαμερίσματα στην Αθήνα, θα συνεχίσουν αυτοί οι άνθρωποι να παραμένουν στους δρόμους.

Κλείνω με την επισημάνση πως η διαχείριση του προσφυγικού, η διαχείριση του μεταναστευτικού απαιτεί ρεαλισμό, απαιτεί χαμηλούς τόνους, απαιτεί διακομματική συνεννόηση. Οι κανόνες είναι γνωστοί, γιατί είναι διεθνείς κανόνες, είναι οι κανόνες του Διεθνούς Δικαίου. Οι αρχές και οι αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτές που επιβάλλουν τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών-μελών πρέπει να οδηγούν τις πολιτικές μας, παρά τις όποιες αντιθέσεις μας.

Υπάρχει μια διαχείριση που πρέπει να κάνουμε στο εσωτερικό για τις διεκδικήσεις μας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις λύσεις, την εθνική γραμμή για τη διαμόρφωση ευρωπαϊκής πολιτικής για τη μετανάστευση και το άσυλο που θα περιλαμβάνει υποχρεωτικό μηχανισμό μετεγκατάστασης στα κράτη-μέλη, προκειμένου όλοι να μπορούν να βάλουν πλάτη ανάλογα με τον βαθμό που μπορούν.

Εμείς σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τόσο με την αιμνηστη Φώφη Γεννηματά, όσο και με τον νέο μας Πρόεδρο, τον Νίκο Ανδρουλάκη, να είναι δραστήριοι όλα αυτά τα χρόνια, είμαστε περήφανοι, κύριε Μηταράκη, είμαστε περήφανοι, κύριε Υπουργέ, που η δική μας ομάδα στο Ευρωπαϊκό βούλο είναι στη σωστή μεριά της Ιστορίας. Έχετε ευθύνη, λοιπόν, και εσείς που επαίρεστε για τη δυνατότητα και για τις παρεμβάσεις σας σε διεθνές και ευρω-

παϊκό επίπεδο να ασχοληθείτε, κύριε Μηταράκη, και με τη δική σας Ευρωμάδα, που είναι από αυτούς που καθυστερούν τις λύσεις.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώθηκαν οι παρεμβάσεις των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων. Θα δώσουμε τον λόγο στον κ. Ψυχογιό για δύο, τρία λεπτά και στον κ. Γιάννη Μιχαηλίδη για ένα λεπτό, για μια πολύ σύντομη παρέμβαση, για να ολοκληρωθεί η συζήτηση του νομοσχεδίου με την παρέμβαση του Υπουργού.

Κύριε Ψυχογιέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Μηταράκη, θα κάνω κάποια ερωτήματα γιατί θα κλείσετε εσείς, οπότε θα μου απαντήσετε εκεί.

Πρώτον, θα ήθελα να σας ρωτήσω το εξής: Το Ευρωπαϊκό βούλο και οι επιτροπές του, ο Συνήγορος του Πολίτη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κορυφαίοι διεθνείς οργανισμοί, οι οποίοι μιλούν και καταγγέλλουν τη χώρα για τις επαναπροωθήσεις θεωρείτε ότι είναι τουρκική προπαγάνδα; Όλα σας τα στελέχη και εσείς σήμερα συνεχίσατε την ίδια αθλιότητα, την ίδια ντροπή, να κατηγορείτε τον ΣΥΡΙΖΑ και την Αντιπολίτευση, την προοδευτική και αριστερή Αντιπολίτευση για να είμαι σαφής, ότι έρχεται και αναπαράγει δήθεν την τουρκική προπαγάνδα ζητώντας το ελάχιστο, δηλαδή την εφαρμογή -και την εγγύηση από εσάς γι' αυτό- του Διεθνούς Δικαίου και του Δικαίου της Θάλασσας που είναι όπλο για τη χώρα σε όλα τα επίπεδα. Είναι αυτό που ο κ. Βίτσας είπε στην ομιλία του, ότι στην ουσία θα πρέπει όλες μας οι κινήσεις και όλες μας οι ενέργειες να διέπονται από τις αρχές και τις αξίες του Διεθνούς Δικαίου, του Δικαίου της Θάλασσας και της ΕΣΔΑ.

Δεύτερον, συνεχίσατε το αφήγημα των ανοιχτών συνόρων και ότι δεν φυλάσσονται τα σύνορα. Άλλη αθλιότητα! Εσείς, όταν αναλάβατε το 2019, πόσους είχε στα νησιά; Είπατε δεκαεπτά χιλιάδες. Μετά από λίγους μήνες, επί δικής σας κυβέρνησης πήγε στις σαράντα δύο χιλιάδες. Τι έγινε; Ανοίξατε τα σύνορα και εσείς; Αυτά είναι κόντρα στη λογική, δεν στέκουν με την κοινή λογική, σταματήστε τα.

Και, ξέρετε, όταν λέτε αυτό το πράγμα δεν προσβάλλετε μόνο τον ΣΥΡΙΖΑ, προσβάλλετε και την ίδια τη χώρα, προσβάλλετε τους λιμενικούς για τους οποίους δήθεν κοπτεσθε, τους αστυνομικούς, τους στρατιωτικούς, τους υπαλλήλους των υπηρεσιών, που έκαναν υπέρβαση το 2015 και τηρώντας τις βασικές αξίες του Διεθνούς Δικαίου έκαναν τη χώρα περήφανη. Ο ελληνικός λαός έδειξε αλληλεγγύη και έρχεστε εσείς να κάνετε προπαγάνδα και σπέκουλα πάνω σε αυτό.

Και για να είμαστε ξεκάθαροι -το είπε και ο κ. Βίτσας- το 2020 προφανώς και η απάντηση της ελληνικής πολιτείας θα ήταν ίδια εάν ήταν κυβέρνηση ο ΣΥΡΙΖΑ. Αφήστε τα αυτά. Όμως το όριο είναι η απαρέγκλιτη τήρηση, επαναλαμβάνω, του Διεθνούς Δικαίου. Για παράδειγμα, το 2020 αναστείλατε το άσυλο. Δεν μιλάμε για την απόκρουση. Αυτό είναι προφανές. Όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις θα το έκαναν. Λέμε ότι σε κάθε περίπτωση και στις χειρότερες συνθήκες πρέπει να τηρείται απαρέγκλιτα η διεθνής και ευρωπαϊκή νομιμότητα σε αυτά τα ζητήματα.

Και επειδή είπαμε και για κονδύλια, να πω για τις απευθείας αναθέσεις που κάνετε, τις συμφωνίες - πλαίσιο, την εξέταση από την OLAF του κ. Λεγκέρι, που τιμήσατε εσείς και καμαρώνετε ακόμα γι' αυτό και δεν έχετε απολογηθεί. Όσον αφορά το ισοζύγιο εισερχομένων - εξερχομένων, που λέτε, η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ μέσα από τις διαδικασίες και τις συμφωνίες κατάφερε να φτάσουν πάνω από τριάντα χιλιάδες άνθρωποι με τις μετεγκαταστάσεις στην υπόλοιπη Ευρώπη -λίγοι, αλλά υπήρχε και εκροή από το σύστημα- όπως επίσης και να μετακινηθούν σαράντα χιλιάδες άνθρωποι από τα νησιά στην ενδοχώρα. Δεν το λέτε αυτό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης της ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, για να μην κάνω κατάχρηση του χρόνου.

Πήρατε πίσω ευτυχώς ότι η αυλαία του προσφυγικού έπεσε. Θυμηθήκατε τους γεωπολιτικούς λόγους τώρα που το δημιουργήσαν. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης το κρύβουν το προσφυ-

γικό-μεταναστευτικό. Τέσσερις μήνες είχαν τους ανθρώπους στις δομές χωρίς χρηματικό βοήθημα, που είναι ευρωπαϊκά χρήματα, στην εξαθλίωση. Δεν έδειξε κανένας τίποτα. Με αυτό χάνει η χώρα την αξιοπιστία της στην Ευρώπη και τους διεθνείς οργανισμούς και θα το βρούμε μπροστά μας.

Κι επειδή είπατε για την αλληλεγγύη στο Σύμφωνο Μετανάστευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν υπάρχει καμμία δέσμευση για σταθερό μηχανισμό αλληλεγγύης και μετεγκαταστάσεων και οικογενειακών επανενώσεων και κατανομή του βάρους.

Θυμηθήκατε την Τασία Χριστοδουλοπούλου, που όταν πήγαινε στην Ευρώπη -θα σας ενημερώσει η μόνιμη αντιπροσωπεία- τότε ζητούσε η χώρα πραγματικά αλληλεγγύη, με κάθε τρόπο, με κάθε μέσο και έκανε και την ιθαγένεια των παιδιών δεύτερης γενιάς.

Αυτή λοιπόν την κοινωνία θέλουμε εμείς, κοινωνία συνοχής, κοινωνία αλληλεγγύης, χωρίς αόρατους, χωρίς αποδιοπομπαίους τράγους και ρατσισμό, με δικαιώματα και υποχρεώσεις για όλους. Να ξέρετε η ελληνική κοινωνία ότι αυτό αφορά και την ίδια. Ιδίως όταν ξηλώνουν τα δικαιώματα στους πιο ευάλωτους, αυτοί που στενάζουν σήμερα με το ρεύμα, τα καύσιμα και τα βασικά αγαθά θα το βρουν μπροστά τους και θα φτωχοποιηθούν και οι ίδιοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μιχαηλίδη, έχετε τον λόγο για ένα λεπτό. Σας παρακαλώ όμως να είστε σύντομος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ κατ' αρχάς για την ανοχή σας, αλλά θέλω να κάνω μόνο δύο παρατηρήσεις.

Η πρώτη αφορά την καθόλα συμπαθή κ. Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας και τη δήλωση που ζήτησε από μέρους μας μετ' επιτάσεως να αποκηρύξουμε τις δηλώσεις του κ. Αποστολόπουλου.

Δηλώνουμε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι εμείς στηρίζουμε πάντα τη διεθνή νομιμότητα, το δίκαιο και το Δίκαιο της Θάλασσας και αυτό πρέπει να διέπει πάντα οποιαδήποτε ενέργεια γίνεται, όταν αυτή γίνεται είτε στη θάλασσα είτε στη στεριά. Ένα είναι αυτό.

Και μια δεύτερη επισημάνση στον εξίσου συμπαθή κ. Μητράκη και με αφορμή την αναφορά στην τοποθέτηση του κ. Βίτσα. Η κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας, η οποία δεν ήταν δική μας πρωτοβουλία, πράγματι ήρθε σε μια εξαιρετικά δύσκολη συγκυρία, καθώς ξέρετε πολύ καλά την έκρηξη του 2016. Όμως ενσωματώσαμε τότε ταυτόχρονα στη νομοθεσία πρόνοιες και προβλέψεις οι οποίες έδιναν τη δυνατότητα να αποσυμφωρήσουμε τα νησιά, κυρίως στη βάση των ευάλωτων ανθρώπων. Και αυτό το γνωρίζετε επίσης πολύ καλά.

Ευχαριστώ για την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο, για να ολοκληρώσουμε τη σημερινή συνεδρίαση.

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ευχαριστώ για την εποικοδομητική συζήτηση σήμερα στο θέμα της ψήφισης του νέου κώδικα για την υποδοχή και το άσυλο, μια κίνηση που εντάσσεται στο πλαίσιο της ορθής νομοθέτησης, ένας κώδικας που συγγράφηκε υπό την εποπτεία της κεντρικής επιτροπής κωδικοποίησης και όπως έχω πει και στην πρωτολογία μου, δεν περιλαμβάνει καμμία καινούργια διάταξη, κωδικοποιεί υφιστάμενους νόμους και προεδρικά διατάγματα.

Παρατήρησα στα σχόλια των Βουλευτών της Αντιπολίτευσης ένα αδιέξοδο, γιατί η εικόνα στο μεταναστευτικό, όπως αποδεικνύουν τα στοιχεία, είναι εντελώς διαφορετική από αυτό που τα κόμματα, είτε αυτά κινούνται προς τη Δεξιά είτε κινούνται προς την Αριστερά, θέλουν να μας πείσουν.

Και στο θέμα της Αριστεράς υπάρχει μια εμφανής αντίφαση θέσεων αναφορικά με το τι ισχυρίζεται η αντιπολίτευση ότι κάνει η χώρα μας. Κάποιοι λένε ότι φυλάει τα σύνορα, όπως τα φυλούσαν και οι προηγούμενοι, κάποιοι μιλάνε για υποτιθέμενη απο-

τροπή, κάποιοι μιλάνε για διαφορετικές οδηγίες στα σώματα ασφαλείας που φυλάνε τα σύνορά μας.

Η ουσία είναι μία. Η χώρα μας θα συνεχίσει με την ίδια αποφασιστικότητα και την ίδια προσήλωση στους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου να φυλάττει τα σύνορά μας.

Εγώ δεν κατηγορώ κανέναν συγκεκριμένα. Λέω όμως ότι συστηματικά η τουρκική προπαγάνδα, με βίντεο που διακινεί στο διαδίκτυο, προσπαθεί να πείσει ότι η χώρα μας προχωρά σε έκνομες ενέργειες. Και όταν έγινε ο πρώτος ανεξάρτητος έλεγχος αυτού του οπτικοακουστικού υλικού από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, σύμφωνα με την έκθεση, αυτό το υλικό είχε υποστεί επεξεργασία. Και σε αυτό στηρίχθηκαν δημοσιεύματα του διεθνούς Τύπου που μετά αναπαράγονται από κύκλους και στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο, πιθανόν και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Τουρκία έχει ευθύνη να φυλάττει και τα δικά της σύνορα. Το κάνει ανατολικά, πρέπει να το κάνει δυτικά. Δεν θα απαλλάξουμε την Τουρκία από αυτή τη δική της ευθύνη. Είναι σημαντικό να διαφυλάττουμε το Διεθνές Δίκαιο και τα δικαιώματα όλων.

Αυτό όμως που πάντα απουσιάζει από τις τοποθετήσεις των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ είναι τα δικαιώματα των νησιωτών. Ουδέποτε τους αναφέρετε. Δεν έχετε ζητήσει μια φορά συγγνώμη για την πολιτική σας από τους κατοίκους της Μυτιλήνης, της Χίου, της Σάμου, της Κω και της Λέρου γι' αυτά που έζησαν.

Τα στοιχεία στο μεταναστευτικό είναι δεδομένα. Οι ροές το 2021, οι χαμηλότερες της δεκαετίας, είναι μειωμένες κατά 90% σε σχέση με το 2019, όταν η Ευρώπη είδε αύξηση κατά 57%. Οι αιτήσεις ασύλου που εκκρεμούν: είκοσι έξι χιλιάδες από διακόσιες δύο χιλιάδες. Οι δομές μας, από εκατόν είκοσι μία που υπήρχαν, έχουν κλείσει οι ογδόντα επτά, έχουν μείνει τριάντα τέσσερις. Αποσυμφόρηση σε όλη τη χώρα. Είκοσι μία χιλιάδες διαμένοντες σήμερα.

Τα νησιά μας έχουν δει τη μεγαλύτερη μεταβολή συνθηκών, από δεκαεπτά χιλιάδες την ημέρα των εκλογών σε χίλιους επτακόσιους σήμερα. Επί ΣΥΡΙΖΑ ένας στους πέντε αιτούντες άσυλο ήταν σε νησί. Τότε εγκλωβίζονταν στα νησιά. Το αποδεικνύουν τα νούμερα. Δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία γι' αυτό. Σήμερα ένας στους δώδεκα. Και γι' αυτό οι νέες δομές, εκεί που λειτουργούν, έχουν πλέον την αποδοχή της τοπικής κοινωνίας και αυτό φάνηκε και στην επίσκεψη του Πρωθυπουργού στην Κω.

Οι νέες δομές είναι μικρότερες από αυτές που ζήσαμε. Η Βάστρια είναι μικρότερη από το Μαυροβούνι και τη Μόρια. Η νέα δομή στη Χίο θα είναι μικρότερη από τη ΒΙΑΛ και τα διαμερίσματα. Το ίδιο έγινε στη Σάμο, το ίδιο έγινε στην Κω, το ίδιο έγινε και στη Λέρο. Σήμερα στην Κω έχουμε πενήντα τέσσερις αιτούντες άσυλο, στη Λέρο ογδόντα έξι, στη Χίο εκατόν πενήντα δύο. Μια πολύ μεγάλη διαφορά από τα χρόνια του ΣΥΡΙΖΑ.

Αναφέρθηκε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στο τι έγινε το δεύτερο εξάμηνο του 2019. Ναι, πράγματι στους πρώτους μήνες διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας είχαμε μια αύξηση των διαμενόντων. Γιατί;

Πρώτον, είχαμε μια πολύ έντονα αυξητική τάση από τις αρχές του 2019 στις ροές. Είχαμε γεμάτες δομές ήδη την ημέρα που ανέλαβε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Υπήρχαν πολύ αργές διαδικασίες ασύλου με τις διακόσιες δύο χιλιάδες εκκρεμείς υποθέσεις και υπήρχε και ο γεωγραφικός περιορισμός που είχε επιβάλλει η κοινή δήλωση και η νομοθεσία ΣΥΡΙΖΑ. Πήρε ένα διάστημα. Το δεχόμαστε αυτό. Η ουσία είναι ότι πλέον σήμερα η κατάσταση στα νησιά μας -και όχι μόνο σήμερα, αλλά από πέρσι- είναι εντελώς διαφορετική.

Στη Χίο η παρελκυστική τακτική κάποιων, οι οποίοι προσφεύγουν σε όλα τα δικαστήρια εναντίον της νέας δομής, καθυστερεί το κλείσιμο της ΒΙΑΛ. Το δημόσιο κέρδισε τη δίκη στο Συμβούλιο της Επικρατείας, κέρδισε τη δίκη στο Πρωτοδικείο Χίου. Εκκρεμεί τώρα μια νέα υπόθεση στο Πρωτοδικείο Χίου. Όλα αυτά τελικά καθυστερούν το κλείσιμο της ΒΙΑΛ.

Η ουσία είναι, για να επανέλθω σε αυτά που είπα πριν την παρέμβασή μου, ότι η κοινή δήλωση του κ. Αντρέα Μιχαηλίδη, εμένα, του δημάρχου Χίου τότε και του αντιπεριφερειάρχη Χίου τότε τον Ιούλιο του 2017 έλεγε: Παραμένει κοινή γραμμή πλεύσης και άποψης η δημιουργία στο '18 μιας και μόνιμης συνολικά φυλασσόμενης δομής για όλους τους μετανάστες και πρόσφυ-

γες, μέσα στην οποία θα δημιουργηθεί στο κλειστό κέντρο ΠΡΟ-ΚΕΚΑ για τους προοριζόμενους για επιστροφή και εκεί θα πάει η Σούδα, η ΒΙΑΛ. Για εκατοντάδες στρέμματα μιλάγαμε τότε, κύριε Μιχαηλίδη, και είχατε συμφωνήσει.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά την κοινή δήλωση του ΣΥΡΙΖΑ, της Νέας Δημοκρατίας, του δημάρχου και του αντιπεριφερειάρχη να τη διαβάσετε, αν την έχετε ξεχάσει. Να σας καταθέσω επίσης δημοσιεύματα για τις συμπλοκές επί ημερών σας με τα ΜΑΤ που έδερναν κατοίκους στη Χίο.

Επίσης, κατά σύμπτωση, σήμερα κοιτούσα τι είχε δημοσιεύσει η έγκριτη χιώτικη ιστοσελίδα politischios.gr σαν σήμερα πριν από πέντε χρόνια, 7 Ιουνίου του 2017: «Σε λίγο οι σκηνές θα επιπλέουν στη θάλασσα», από την υπερπλήρη δομή Σούδας, η οποία είχε γίνει μετά την υπερπλήρη δομή ΒΙΑΛ.

Αυτά ζήσαμε επί των ημερών σας και πλέον η πολιτική της Κυβέρνησης όλα αυτά τα έχει ουσιαστικά αντιστρέψει. Αλλά το μέγα ζητούμενο, κύριε συνάδελφε, κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης, είναι η πολιτική αξιοπιστία να κάνεις στην κυβέρνηση αυτά που έλεγες στην αντιπολίτευση και όχι μετά όταν ξαναγίνεις αντιπολίτευση να κάνεις την κυβίστηση που έχετε συνηθίσει σαν παράταξη να κάνετε.

Η φύλαξη των συνόρων γίνεται και στον Έβρο γιατί έχει ήδη γίνει η επέκταση του φράχτη με είκοσι πέντε χιλιόμετρα το 2021 με τον φράχτη ύψιστης αντοχής που δημιουργήθηκε από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και θα γίνει και νέα επέκταση, όπως χρειάζεται.

Αναφέρθηκε από την κ. Φωτίου το θέμα των ασυνόδευτων. Τι παρέδωσε ο ΣΥΡΙΖΑ; Ο ΣΥΡΙΖΑ παρέδωσε παιδιά κλειδωμένα σε κρατητήρια αστυνομικών τμημάτων. Τριακόσια παιδιά σε κρατητήρια. Η Νέα Δημοκρατία κατήργησε αυτή την απαράδεκτη διάταξη. Είχε παιδιά σε δομές νησιών και πλέον αυτή τη στιγμή δεν έχουμε πλέον ασυνόδευτα στα νησιά. Έχουν μεταφερθεί όλα σε ξενώνες. Έχουν δημιουργηθεί τα διαμερίσματα ημιαυτόνομης διαμονής ώστε να μπορούν τα παιδιά να μεγαλώσουν με έναν υγιή τρόπο. Υπάρχει ο εθνικός μηχανισμός έκτακτης ανάγκης και βρίσκει άστεγα παιδιά όταν υπάρχουν και τα προστατεύει.

Όλα αυτά έγιναν επί κυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας. Γίνανε μετεγκαταστάσεις παιδιών σε δεκατρείς χώρες στο πλαίσιο οργανωμένων διμερών συμφωνιών με τη στήριξη του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατατίθεται τις επόμενες ημέρες ο νέος νόμος σε αντικατάσταση του ανεφάρμοστου νόμου που η ίδια η κ. Φωτίου δεν εφάρμοσε ποτέ. Τον νόμο της κ. Φωτίου ο ΣΥΡΙΖΑ δεν τον εφάρμοσε. Τον ψήφισε αλλά δεν μπορούσε να τον εφαρμόσει. Εκεί πλέον θα αντιμετωπιστούν όλα αυτά τα ζητήματα.

Εκεί όμως που θέλω να απαντήσω είναι στο θέμα της διαφάνειας του Υπουργείου Μετανάστευσης. Το 2016, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, περάσατε διάταξη που δώσατε το δικαίωμα στο Υπουργείο Εθνικής Αμύνης αλλά και σε άλλους φορείς του δημοσίου να κάνουν απευθείας αναθέσεις. Ό, τι θέλουν για το μεταναστευτικό. Αυτή η διάταξη πλέον έχει καταργηθεί. Και όλες οι αναθέσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης γίνονται πλέον με διεθνείς διαγωνισμούς, όπως οι κατασκευές των νέων δομών, όπως η σίτιση, όπως η λειτουργία των κτηρίων, όπως οι μετακινήσεις, όπως οι συμβουλευτικές υπηρεσίες που χρειαστήκαμε. Όλα γίνονται με διαγωνισμούς. Και έξι διαγωνισμούς, που υπερβαίνουν ένα όριο που θέτει ο Κανονισμός της Βουλής τους έχουμε καταθέσει στη Βουλή και έχουμε κάνει επί τούτου συζήτηση στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή. Μου προκαλεί έκπληξη ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ξόδεψε πάνω από ένα δισεκατομμύριο ευρώ στα χρόνια διακυβέρνησης και ούτε μία σύμβαση δεν καταθέσατε στη Βουλή για συζήτηση.

Να μιλήσω για τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Το νέο σύμφωνο θέλει ακόμα χρόνια πολλά μέχρι να καταλήξει αλλά η Ελλάδα έχει συγκεκριμένα δύο στόχους. Πρώτον, την αλληλεγγύη. Και γι' αυτό η

Ελλάδα συνέστησε μαζί με τα άλλα κράτη πρώτης υποδοχής την ομάδα των μεσογειακών χωρών. Περιμένουμε πρόοδο τώρα επί της γαλλικής προεδρίας στο θέμα της αναγνώρισης της αλληλεγγύης και των μετεγκαταστάσεων κάτι που το Δουβλίνο δεν προέβλεπε. Και βέβαια προβλέπουμε ακόμα το θέμα των συνόρων ως βασική προτεραιότητα για την Ευρώπη. Να προστατεύσουμε τα κοινά μας σύνορα από ακραίες ροές.

Θα πω κλείνοντας επειδή τέθηκαν θέματα για τους εργάτες γης, ότι υπάρχει, πράγματι, ένας ανταγωνισμός από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προσπαθούν να προσελκύσουν τους ίδιους νόμιμους εργαζόμενους. Στη χώρα μας έχουν δικαίωμα εργασίας οι αναγνωρισμένοι πρόσφυγες. Έχουν δικαίωμα εργασίας όσοι ήρθαν από την Ουκρανία. Έχουν δικαίωμα εργασίας οι αιτούντες άσυλο μετά την παρέλευση εξαμήνου αλλά έχουμε πάρει και συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για να ενισχύσουμε τη νόμιμη μετανάστευση. Και είναι σημαντική η νόμιμη μετανάστευση με κανόνες για να καλύψουμε τις ανάγκες της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Πρώτον, ψηφίσαμε διάταξη και επαναφέραμε την κατά παρέκκλιση διαδικασία για την έκδοση αδειών εργασίας και εισόδου στη χώρα για εργάτες γης η οποία ισχύει ήδη από τον Μάρτιο του 2002. Θεσμοθετήσαμε για να είμαστε πιο ανταγωνιστικοί το δικαίωμα πενταετούς παραμονής με ένα εννεάμηνο ανά έτος για εργάτες γης, ώστε να έχουν τη βεβαιότητα εργασίας για πέντε χρόνια. Και αυτό μας καθιστά ανταγωνιστικούς απέναντι σε άλλες χώρες. Προχωράμε σε διμερείς συμφωνίες για την προσέλκυση εργατών γης αλλά παράλληλα και για την απέλαση όσων έχουν μπει παράνομα στη χώρα μας. Είναι μια συμφωνία, λοιπόν, που καλύπτει τις ανάγκες και της χώρας προέλευσης και της δικής μας χώρας. Έχουμε προχωρήσει με την κοινωνία της πληροφορικής στη δημιουργία τεσσάρων κέντρων καταγραφής βιομετρικών ώστε να επιταχύνουμε την έκδοση ταυτοτήτων που χρειάζονται οι νόμιμοι διαμένοντες στη χώρα μας. Θα γίνει ο διαγωνισμός. Άρα, η νόμιμη μετανάστευση αποτελεί προτεραιότητα για την Κυβέρνηση αλλά με κανόνες στο πλαίσιο των αναγκών της ελληνικής κοινωνίας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου, κ. Νότης Μητράκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου: «Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών».

Προχωρούμε στην ψήφιση επί της αρχής και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών

Επί της αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Επί του συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου: «Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο πρώτο Κύρωση Κώδικα

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Ορισμοί

Άρθρο 2 Ερμηνεία και εφαρμογή

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 3 Υποβολή και αξιολόγηση στοιχείων

Άρθρο 4 Ανάγκες παροχής διεθνούς προστασίας οι οποίες ανακύπτουν επιτόπου

Άρθρο 5 Φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης

Άρθρο 6 Φορείς προστασίας

Άρθρο 7 Εγχώρια προστασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

Άρθρο 8 Πράξεις δίωξης

Άρθρο 9 Λόγοι δίωξης

Άρθρο 10 Παύση καθεστώτος πρόσφυγα

Άρθρο 11 Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

Άρθρο 12 Χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα

Άρθρο 13 Περιπτώσεις ανάκλησης και άρνησης ανανέωσης του καθεστώτος του πρόσφυγα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 14 Σοβαρή βλάβη

Άρθρο 15 Παύση επικουρικής προστασίας

Άρθρο 16 Αποκλεισμός από την επικουρική προστασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 17 Χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας

Άρθρο 18 Ανάκληση ή άρνηση ανανέωσης καθεστώτος επικουρικής προστασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 19 Γενικοί κανόνες

Άρθρο 20 Προστασία από την απομάκρυνση

Άρθρο 21 Ενημέρωση δικαιούχων διεθνούς προστασίας

Άρθρο 22 Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας

Άρθρο 23 Άδειες διαμονής

Άρθρο 24 Ταξιδιωτικά έγγραφα

Άρθρο 25 Έγγραφα και πιστοποιητικά

Άρθρο 26 Πρόσβαση στην απασχόληση

Άρθρο 27 Πρόσβαση στην εκπαίδευση

Άρθρο 28 Πρόσβαση σε διαδικασίες για την αναγνώριση τίτλων

Άρθρο 29 Κοινωνική αρωγή

Άρθρο 30 Ιατρική περίθαλψη

Άρθρο 31 Πρόσβαση σε κατάλυμα

Άρθρο 32 Ελεύθερη κυκλοφορία

Άρθρο 33 Πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης

Άρθρο 34 Επαναπατριsmός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 35 Συνεργασία

Άρθρο 36 Προσωπικό

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗ-

ΚΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Άρθρο 37 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 38 Γενικές διατάξεις για τις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης

Άρθρο 39 Ενημέρωση κατά την υποδοχή

Άρθρο 40 Υπαγωγή

Άρθρο 41 Καταγραφή και ιατρικός έλεγχος

Άρθρο 42 Παραπομπή σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας

Άρθρο 43 Περαιτέρω παραπομπή και μετακίνηση

Άρθρο 44 Υποχρεώσεις της διοίκησης κατά τις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης

Άρθρο 45 Συνδρομή Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνών Οργανισμών

Άρθρο 46 Διοικητικά μέτρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης

Άρθρο 47 Ενημέρωση μετά την υποβολή αιτήματος διεθνούς προστασίας

Άρθρο 48 Δελτίο Αιτούντος Διεθνή Προστασία και ταξιδιωτικά έγγραφα

Άρθρο 49 Διαμονή και ελευθερία κυκλοφορίας

Άρθρο 50 Κράτηση των αιτούντων

Άρθρο 51 Συνθήκες κράτησης των αιτούντων

Άρθρο 52 Κράτηση ευάλωτων ατόμων και αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής

Άρθρο 53 Οικογένειες

Άρθρο 54 Ιατρικές εξετάσεις

Άρθρο 55 Εκπαίδευση των ανηλίκων

Άρθρο 56 Πρόσβαση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Άρθρο 57 Απασχόληση

Άρθρο 58 Επαγγελματική κατάρτιση

Άρθρο 59 Γενικοί κανόνες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Άρθρο 60 Ρυθμίσεις για τις υλικές συνθήκες υποδοχής

Άρθρο 61 Περιορισμός ή διακοπή των υλικών συνθηκών υποδοχής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΥΑΛΩΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 62 Γενική αρχή για τα ευάλωτα πρόσωπα και αξιολόγηση των ειδικών αναγκών υποδοχής των ευάλωτων προσώπων

Άρθρο 63 Ανήλικοι

Άρθρο 64 Ασυνόδευτοι και χωρισμένοι ανήλικοι

Άρθρο 65 Αρμοδιότητες Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων

Άρθρο 66 Επιτροπεία

Άρθρο 67 Θύματα βασανιστηρίων και βίας

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Άρθρο 68 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 69 Αίτηση διεθνούς προστασίας

Άρθρο 70 Ενημέρωση και παροχή συμβουλών σε κέντρα κράτησης και σημεία εισόδου στην ελληνική επικράτεια

Άρθρο 71 Ο ρόλος της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες

Άρθρο 72 Αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων

Άρθρο 73 Δικαίωμα παραμονής αιτούντων - Εξαιρέσεις

Άρθρο 74 Εγγυήσεις για τους αιτούντες

Άρθρο 75 Δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία

Άρθρο 76 Παροχή πληροφοριών - Νομική εκπροσώπηση και συνδρομή

Άρθρο 77 Ιατρική Εξέταση

Άρθρο 78 Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Άρθρο 79 Προϋποθέσεις για την εξέταση της αίτησης

Άρθρο 80 Αιτήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων

Άρθρο 81 Τήρηση εμπιστευτικότητας

Άρθρο 82 Προσωπική συνέντευξη

Άρθρο 83 Υποχρεώσεις των αιτούντων

Άρθρο 84 Στοιχεία ταυτότητας των αιτούντων

Άρθρο 85 Παραίτηση από την αίτηση
 Άρθρο 86 Σιωπηρή ανάκληση
 Άρθρο 87 Απιολογία και επίδοση αποφάσεων και άλλων δικαστικών εγγράφων
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΒΑΘΜΟ
 Άρθρο 88 Διαδικασία της εξέτασης
 Άρθρο 89 Απαράδεκτες αιτήσεις
 Άρθρο 90 Πρώτη χώρα ασύλου
 Άρθρο 91 Ασφαλείς τρίτες χώρες
 Άρθρο 92 Ασφαλείς χώρες καταγωγής
 Άρθρο 93 Αβάσιμες αιτήσεις
 Άρθρο 94 Μεταγενέστερες αιτήσεις
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ
 Άρθρο 95 Διαδικασίες στα σύνορα
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
 Άρθρο 96 Ανάκληση
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ
 Άρθρο 97 Δικαίωμα άσκησης προσφυγής
 Άρθρο 98 Περιεχόμενο προσφυγής
 Άρθρο 99 Άσκηση της προσφυγής
 Άρθρο 100 Προσδιορισμός συζήτησης της προσφυγής
 Άρθρο 101 Έκθεμα
 Άρθρο 102 Συζήτηση προσφυγής
 Άρθρο 103 Αναβολή της συζήτησης
 Άρθρο 104 Υπομνήματα
 Άρθρο 105 Παραίτηση από την προσφυγή
 Άρθρο 106 Προθεσμία για έκδοση απόφασης
 Άρθρο 107 Υπογραφή - Διόρθωση απόφασης
 Άρθρο 108 Επίδοση απόφασης
 Άρθρο 109 Διακοπή υλικών συνθηκών υποδοχής σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας
 Άρθρο 110 Δικαίωμα παραμονής
 Άρθρο 111 Αναπομπή στον πρώτο βαθμό
 Άρθρο 112 Υποχρέωση εχεμύθειας
 Άρθρο 113 Υποβολή εκθέσεων
 ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ: ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
 Άρθρο 114 Αίτηση ακύρωσης
 Άρθρο 115 Προθεσμία
 Άρθρο 116 Προσδιορισμός αίτησης ακύρωσης
 Άρθρο 117 Έκδοση απόφασης
 Άρθρο 118 Προσφυγές
 ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ: ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΠΙ ΜΑ-ΖΙΚΗΣ ΕΙΣΡΟΗΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 119 Γενικές ρυθμίσεις προσωρινής προστασίας
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
 Άρθρο 120 Διάρκεια προσωρινής προστασίας
 Άρθρο 121 Διαπίστωση μαζικής εισροής
 Άρθρο 122 Λήξη προσωρινής προστασίας
 Άρθρο 123 Επέκταση της προσωρινής προστασίας
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
 Άρθρο 124 Άδεια διαμονής
 Άρθρο 125 Ενημέρωση δικαιούχων προσωρινής προστασίας
 Άρθρο 126 Τήρηση προσωπικών δεδομένων
 Άρθρο 127 Επανεισδοχή δικαιούχων προσωρινής προστασίας
 Άρθρο 128 Εργασία και επαγγελματική κατάρτιση
 Άρθρο 129 Κέντρα φιλοξενίας, κοινωνική βοήθεια, ιατρική περίθαλψη
 Άρθρο 130 Εκπαίδευση
 Άρθρο 131 Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας
 Άρθρο 132 Εκπροσώπηση ασυνόδευτου ανηλίκου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΥΛΟΥ
 Άρθρο 133 Υποβολή αίτησης ασύλου
 Άρθρο 134 Κριτήρια χορήγησης ασύλου
 Άρθρο 135 Σχέση με καθεστώδες ασύλου
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
 Άρθρο 136 Εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας περί αλλοδαπών

Άρθρο 137 Εκούσιος επαναπατρισμός
 Άρθρο 138 Αναγκαστικός επαναπατρισμός
 Άρθρο 139 Αναστολή επαναπατρισμού
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ
 Άρθρο 140 Καθορισμός δυνατοτήτων υποδοχής
 Άρθρο 141 Μεταφορά δικαιούχων προσωρινής προστασίας
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
 Άρθρο 142 Εθνικό σημείο επαφής
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 143 Ρήτρες αποκλεισμού από την προσωρινή προστασία
 Άρθρο 144 Αποφάσεις - Μέτρα Αποκλεισμού - Προσφυγές
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ': ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ
 Άρθρο 145 Ενημέρωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής
 Άρθρο 146 Υπόδειγμα άδειας διέλευσης
 ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ: ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
 Άρθρο 147 Μεταβατικές διατάξεις
 Άρθρο 148 Καταργούμενες διατάξεις
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
 Πίνακας Κωδικοποιητικών διατάξεων
 Πίνακας Κωδικοποιούμενων διατάξεων
 Άρθρο δεύτερο Έναρξη ισχύος

Άρθρο πρώτο Κύρωση Κώδικα

Κυρώνεται σύμφωνα με τις παρ. 6 και 7 του άρθρου 76 του Συντάγματος, ο παρών Κώδικας Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Ορισμοί

Για την εφαρμογή του Κώδικα, οι παρακάτω όροι έχουν την εξής έννοια:

α) «Σύμβαση της Γενεύης» είναι η Σύμβαση περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων, η οποία υπεγράφη στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 και κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α' 201), όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, το οποίο κυρώθηκε με τον α.ν. 389/1968 (Α' 125),

β) «αίτηση διεθνούς προστασίας» ή «αίτηση ασύλου» ή «αίτηση» είναι η αίτηση παροχής προστασίας από το Ελληνικό Κράτος που υποβάλλει ο πολίτης τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής με την οποία ζητά την αναγνώριση στο πρόσωπό του της ιδιότητας του πρόσφυγα, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης, ή τη χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας, εφόσον ο ίδιος δεν ζητά ρητώς να του χορηγηθεί άλλη μορφή προστασίας που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κώδικα και μπορεί να ζητηθεί αυτοτελώς,

γ) «αιτών διεθνή προστασία» ή «αιτών άσυλο» ή «αιτών» είναι ο πολίτης τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής, ο οποίος δηλώνει προφορικά ή εγγράφως ενώπιον οποιασδήποτε ελληνικής αρχής, στα σημεία εισόδου στην ελληνική επικράτεια ή εντός αυτής, ότι ζητά άσυλο ή επικουρική προστασία στη χώρα μας ή με οποιονδήποτε τρόπο ζητά να μην απελαθεί σε κάποια χώρα εκ φόβου διώξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης ή επειδή κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος Κώδικα και επί του αιτήματος του οποίου δεν έχει ληφθεί ακόμη τελεσίδικη απόφαση. Επίσης, αιτών διεθνή προστασία θεωρείται και ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κρι-

τηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (L 180) ή σε άλλο κράτος που δεσμεύεται από και εφαρμόζει τον ως άνω Κανονισμό, και μεταφέρεται στην Ελλάδα βάσει των διατάξεων του ως άνω Κανονισμού,

δ) «διεθνής προστασία» είναι το καθεστώς πρόσφυγα και το καθεστώς επικουρικής προστασίας όπως ορίζονται στις περ. κζ' και κθ' του παρόντος άρθρου,

ε) «χώρα καταγωγής» είναι η χώρα της ιθαγένειας ή για τους ανιθαγενείς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής τους,

στ) «παραμονή στη χώρα» είναι η παραμονή στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων και των ζωνών διέλευσης,

ζ) «συνθήκες υποδοχής» είναι η πλήρης δέσμη μέτρων που το Ελληνικό Κράτος εφαρμόζει προς όφελος των αιτούντων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα,

η) «υλικές συνθήκες υποδοχής» είναι οι συνθήκες υποδοχής που περιλαμβάνουν την παροχή στέγης, τροφής και ρουχισμού, σε είδος ή υπό μορφή οικονομικού βοηθήματος ή δελτίων ή συνδυασμό των τριών, καθώς και ένα βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα,

θ) «κράτηση» είναι ο περιορισμός σε ειδικό χώρο που επιβάλλεται από κρατική αρχή σε αιτούντα, με αποτέλεσμα τη στέρηση της ελεύθερης κυκλοφορίας του προσώπου,

ι) «κέντρο φιλοξενίας» είναι κάθε χώρος που χρησιμοποιείται για την ομαδική φιλοξενία αιτούντων και ασυνόδευτων ανηλίκων,

ια) «αιτούντες με ειδικές ανάγκες υποδοχής» είναι τα ευάλωτα πρόσωπα, σύμφωνα με την περ. λγ' του παρόντος άρθρου, τα οποία χρήζουν ειδικών εγγυήσεων, προκειμένου να απολαμβάνουν τα δικαιώματα και να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον Κώδικα,

ιβ) «αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων» είναι οι αιτούντες, των οποίων η ικανότητα να απολαμβάνουν τα δικαιώματα και να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα περιορίζεται λόγω ιδιαίτερων περιστάσεων που αφορούν την προσωπική τους κατάσταση και ιδίως την κατάσταση της υγείας τους,

ιγ) «ασυνόδευτος ανήλικος» είναι ο ανήλικος, ο οποίος φθάνει στην Ελλάδα χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, τη γονική του μέριμνα ή την επιμέλειά του ή από ενήλικο συγγενή που ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του και για όσο χρόνο η άσκηση των καθηκόντων αυτών δεν έχει ανατεθεί σε κάποιο άλλο πρόσωπο σύμφωνα με τον νόμο. Στον ορισμό αυτόν περιλαμβάνεται και ο ανήλικος που παύει να συνοδεύεται μετά την είσοδό του στην Ελλάδα,

ιδ) «χωρισμένος από την οικογένειά του ανήλικος» ή «χωρισμένος ανήλικος» είναι ο ανήλικος, ο οποίος φθάνει στην Ελλάδα χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί τη γονική του μέριμνα σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή από άλλο πρόσωπο στο οποίο αυτή έχει ανατεθεί σύμφωνα με τον νόμο, αλλά συνοδεύεται από ενήλικο συγγενή που ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του,

ιε) «εκπρόσωπος ασυνόδευτου ανηλίκου» είναι ο προσωρινός ή οριστικός επίτροπος του ανηλίκου ή το πρόσωπο που ορίζεται από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Ανηλίκων ή, όπου δεν υπάρχει Εισαγγελέας Ανηλίκων, από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών για την προστασία των συμφερόντων του ανηλίκου αυτού. Ως εκπρόσωπος κατά το προηγούμενο εδάφιο μπορεί να οριστεί και ο νόμιμος εκπρόσωπος νομικού προσώπου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Στην τελευταία περίπτωση, ο εκπρόσωπος του νομικού προσώπου μπορεί να εξουσιοδοτήσει άλλο πρόσωπο για την εκπροσώπηση του ανηλίκου κατά τις διαδικασίες του παρόντος Κώδικα,

ιστ) «αρμόδια Αρχή Υποδοχής» είναι η υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης της Γενικής Γραμματείας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου,

ιζ) «αρμόδιες Αρχές Παραλαβής και Εξέτασης Αίτησης Παροχής Διεθνούς Προστασίας» είναι τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου, τα Αυτοτελή Κλιμάκια της Υπηρεσίας Ασύλου και τα Κινητά

Κλιμάκια Ασύλου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο π.δ. 106/2020 (Α' 255). Για την πλήρη καταγραφή αιτήσεων διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται από πολίτες τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 69 του παρόντος Κώδικα, «αρμόδιες Αρχές Παραλαβής» μπορούν να είναι και οι Περιφερειακές Υπηρεσίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης,

ιη) «Κεντρική Αρχή» είναι η Διεύθυνση Υποστήριξης της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου,

ιθ) «Αποφαινόμενη Αρχή» είναι ο υπάλληλος της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, ο οποίος ορίζεται ως χειριστής για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του παρόντος Κώδικα. Στην περίπτωση του άρθρου 96, Αποφαινόμενη Αρχή είναι η Διεύθυνση Επιτροπών και Ανακλήσεων της Υπηρεσίας Ασύλου. Στις περιπτώσεις της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 89 η Αποφαινόμενη Αρχή εκδίδει και τη σχετική πράξη μεταφοράς κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013,

κ) «αρμόδιες Αρχές Απόφασης» είναι η Αποφαινόμενη Αρχή και οι Επιτροπές Προσφυγών της Αρχής Προσφυγών,

κα) «δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία» ή «δελτίο» είναι το ειδικό ατομικό δελτίο που εκδίδεται για τον αιτούντα κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης της αίτησής του από τις αρμόδιες αρχές και του επιτρέπει την παραμονή στην ελληνική επικράτεια μέχρι την ολοκλήρωσή της,

κβ) «σύμβουλος του αιτούντος» είναι ο ιατρός, ψυχολόγος, κοινωνικός λειτουργός, ο οποίος τον υποστηρίζει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησής του,

κγ) «τελεσίδικη απόφαση» είναι: (α) η απόφαση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που ορίζει εάν ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αναγνωρίζεται ή όχι πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας, η οποία εκδίδεται επί της προσφυγής που ασκείται κατά των αποφάσεων της Υπηρεσίας Ασύλου σύμφωνα με το άρθρο 97 ή (β) η απόφαση της Υπηρεσίας Ασύλου κατά της οποίας δεν μπορεί να ασκηθεί η ως άνω προσφυγή λόγω παρόδου απράκτων των προθεσμιών άσκησης της,

κδ) «μεταγενέστερη αίτηση» είναι η αίτηση για παροχή διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά τη λήψη τελεσίδικης απόφασης επί προηγούμενης αίτησης διεθνούς προστασίας, περιλαμβανομένων περιπτώσεων όπου ο αιτών ρητά ανακάλεσε την αίτησή του και περιπτώσεων όπου η Αποφαινόμενη Αρχή απέρριψε την αίτηση μετά από τη σιωπηρή της ανάκληση,

κε) «δικαιούχος διεθνούς προστασίας» είναι το πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στις περ. κζ' και κθ' του παρόντος άρθρου,

κστ) «πρόσφυγας» είναι ο πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος, συνεπεία βάσιμου φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, βρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν μπορεί ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας ή ο ανιθαγενής ο οποίος, βρισκόμενος εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του για τους ίδιους προαναφερθέντες λόγους, δεν μπορεί ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 11,

κζ) «καθεστώς πρόσφυγα» είναι η αναγνώριση από την αρμόδια ελληνική αρχή ενός πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως πρόσφυγα,

κη) «πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία» είναι, με την επιφύλαξη του άρθρου 16, ο πολίτης τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας αλλά στο πρόσωπο του συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι, αν επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη κατά την έννοια του άρθρου 14 και που δεν μπορεί ή, λόγω του κινδύνου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας,

κθ) «καθεστώς επικουρικής προστασίας» είναι η αναγνώριση από την αρμόδια ελληνική αρχή ενός πολίτη τρίτης χώρας ή ανι-

θαγενοὺς ως δικαιούχου επικουρικής προστασίας,

λ) «ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας» είναι η απόφαση της Αποφαινόμενης Αρχής να ανακαλέσει καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας. Σε περίπτωση άρνησης ανανέωσης άδειας διαμονής πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας, εφαρμόζονται οι διατάξεις και εγγυήσεις περί ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας,

λα) «άδεια διαμονής» είναι κάθε άδεια, η οποία εκδίδεται από τις ελληνικές αρχές, σύμφωνα με τον τύπο που προβλέπει η ελληνική νομοθεσία και η οποία επιτρέπει σε πολίτη τρίτης χώρας ή σε ανιθαγενή τη διαμονή του στην ελληνική επικράτεια,

λβ) «μέλη της οικογένειας» του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια σε σχέση με την αίτηση διεθνούς προστασίας και εφόσον η οικογένεια υπήρχε ήδη στη χώρα καταγωγής θεωρούνται:

i. Ο σύζυγος ή ο εκτός γάμου σύντροφός του, με τον οποίο διατηρεί σταθερή σχέση δεόντως αποδεδειγμένη.

ii. Τα ανήλικα άγαμα τέκνα του, ανεξαρτήτως αν γεννήθηκαν σε γάμο ή εκτός γάμου των γονέων τους ή είναι υιοθετημένα.

iii. Ο πατέρας ή η μητέρα ή άλλος ενήλικος που ασκεί την επιμέλεια του αιτούντος, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, εάν ο εν λόγω αιτών είναι ανήλικος.

iv. Τα ανήλικα άγαμα τέκνα που πάσχουν από πνευματική ή σωματική αναπηρία και δεν δύνανται να υποβάλουν αυτοτελώς αίτηση,

λγ) «ευάλωτα πρόσωπα» νοούνται ιδίως οι ανήλικοι ασυνόδευτοι ή μη, άμεσοι συγγενείς θυμάτων σε ναυάγια (γονείς, αδέρφια τέκνα και σύζυγοι), τα άτομα με αναπηρία, οι ηλικιωμένοι, οι εγκυμονούσες, οι μονογονεϊκές οικογένειες με ανήλικα παιδιά, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, τα άτομα με σοβαρές ασθένειες, τα άτομα με νοητική και ψυχική αναπηρία και τα άτομα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, όπως τα θύματα ακρωτηριασμού γεννητικών οργάνων,

λδ) «συνεργασία» ή «διοικητική συνεργασία», η απευθείας επαφή και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών σημείων επαφής των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

λε) «προσωρινή προστασία», είναι μία διαδικασία με έκτακτο χαρακτήρα που εξασφαλίζει, σε περίπτωση μαζικής εισροής ή αν επίκειται μαζική εισροή εκτοπισθέντων από τρίτες χώρες οι οποίοι δεν μπορούν να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους, άμεση και προσωρινή προστασία σε αυτά τα άτομα, ιδίως εάν υπάρχει κίνδυνος το σύστημα ασύλου να μην μπορεί να αντιμετωπίσει αυτήν την εισροή χωρίς αρνητικές συνέπειες για την καλή λειτουργία του, το συμφέρον των ενδιαφερομένων ατόμων και το συμφέρον άλλων ατόμων που ζητούν προστασία,

λστ) «εκτοπισθέντες», είναι οι πολίτες τρίτων χωρών ή απάτριδες, οι οποίοι υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν τη χώρα ή την περιοχή καταγωγής τους, ή έφυγαν, υποβοηθούμενοι μέσω προγράμματος εκκένωσης, ιδίως κατόπιν έκκλησης διεθνών οργανισμών και των οποίων ο επαναπατρισμός υπό ασφαλείς και σταθερές συνθήκες είναι αδύνατος λόγω της επικρατούσας σε αυτή τη χώρα κατάστασης, οι οποίοι ενδεχομένως emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1Α της Σύμβασης της Γενεύης ή άλλων διεθνών ή εθνικών πράξεων που παρέχουν διεθνή προστασία και ιδιαίτερα:

i. άτομα τα οποία εγκατέλειψαν ζώνες ενόπλων συγκρούσεων ή ενδημικής βίας,

ii. άτομα που αντιμετωπίζουν σοβαρό κίνδυνο ή έχουν υπάρξει θύματα συστηματικών ή γενικευμένων παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους,

λζ) «μαζική εισροή», η άφιξη σημαντικού αριθμού εκτοπισθέντων, οι οποίοι προέρχονται από καθορισμένη χώρα ή γεωγραφική ζώνη, ανεξαρτήτως του αν η άφιξή τους υπήρξε αυθόρμητη ή υποβοηθούμενη, όπως μέσω προγράμματος εκκένωσης,

λη) «διαμένων», ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος απολαμβάνει προσωρινής προστασίας σύμφωνα με απόφαση η οποία προβλέπεται στη παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2011/55 και ο οποίος επιθυμεί να καλέσει μέλη της οικογένειάς του/της.

Άρθρο 2 Ερμηνεία και εφαρμογή

Η ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα τελεί σε συμφωνία με τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων, όπως τροποποιήθηκε από το συναφές Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967 καθώς και τις διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου που έχουν επικυρωθεί από την Ελλάδα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 3 Υποβολή και αξιολόγηση στοιχείων

1. Οι αρμόδιες αρχές παραλαβής και εξέτασης ενημερώνουν τον αιτούντα για την υποχρέωση του να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας και αξιολογούν τα στοιχεία αυτά σε συνεργασία με τον αιτούντα.

2. Στα στοιχεία της παρ. 1 περιλαμβάνονται οι δηλώσεις του αιτούντος, τα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του σχετικά με την ηλικία του, το ιστορικό του ίδιου και των μελών της οικογενείας του, την ταυτότητα, την ιθαγένεια, τη χώρα και τον τόπο προηγούμενης διαμονής του, προηγούμενες συναφείς αιτήσεις, το δρομολόγιο που ακολούθησε, το δελτίο ταυτότητας και τα ταξιδιωτικά του έγγραφα, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους ζητά διεθνή προστασία.

3. Η αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας γίνεται σε εξατομικευμένη βάση και περιλαμβάνει τη συνεκτίμηση:

α) των συναφών στοιχείων που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας της χώρας αυτής και του τρόπου εφαρμογής της,

β) των συναφών δηλώσεων και των εγγράφων που υπέβαλε ο αιτών, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που επικαλείται σχετικά με το αν έχει ήδη ή ενδέχεται να υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη,

γ) της ατομικής κατάστασης και των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο και η ηλικία, ώστε να εκτιμηθεί αν, βάσει των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, οι πράξεις στις οποίες έχει ήδη εκτεθεί ή θα μπορούσε να εκτεθεί ισοδυναμούν με δίωξη ή σοβαρή βλάβη,

δ) του ενδεχόμενου οι δραστηριότητες του αιτούντος από τότε που εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του να ανελήφθησαν με αποκλειστικό ή κύριο σκοπό τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας, ώστε να εκτιμηθεί αν ο ενδιαφερόμενος θα εκτεθεί, συνεπεία των δραστηριοτήτων αυτών, σε δίωξη ή σοβαρή βλάβη σε περίπτωση επιστροφής του στην εν λόγω χώρα,

ε) εάν θα ήταν εύλογο να αναμένεται ότι ο αιτών θα θέσει εαυτόν υπό την προστασία άλλης χώρας την ιθαγένεια της οποίας θα μπορούσε να διεκδικήσει.

4. Το γεγονός ότι ο αιτών έχει ήδη υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη ή άμεσες απειλές τέτοιας δίωξης ή βλάβης, αποτελεί σοβαρή ένδειξη ότι είναι βάσιμος ο φόβος του ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, εκτός εάν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται ότι η προηγούμενη δίωξη ή σοβαρή βλάβη δεν θα επαναληφθεί.

5. Όταν στοιχεία των δηλώσεων του αιτούντος δεν τεκμηριώνονται με έγγραφα ή άλλες αποδείξεις, τα στοιχεία αυτά δεν χρειάζονται επιβεβαίωση, όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) ο αιτών έχει καταβάλει πραγματική προσπάθεια να τεκμηριώσει την αίτησή του,

β) ο αιτών έχει υποβάλει όλα τα συναφή στοιχεία, τα οποία δια-

θέτει και έχει δώσει ικανοποιητική εξήγηση για την τυχόν έλλειψη άλλων λυσισπλών στοιχείων,

γ) οι δηλώσεις του θεωρούνται συνεπείς και ευλογοφανείς και δεν έρχονται σε αντίθεση με διαθέσιμα ειδικά και γενικά στοιχεία που αφορούν την περίπτωση του,

δ) αιτήθηκε την παροχή διεθνούς προστασίας το ταχύτερο δυνατόν, εκτός αν προβάλλει βάσιμο λόγο που τον εμπόδιζε να το πράξει,

ε) η γενική αξιοπιστία του αιτούντος είναι θεμελιωμένη.

Σε κάθε περίπτωση ισχύει το ευεργέτημα της αμφιβολίας.

6. Η αίτηση διεθνούς προστασίας δεν μπορεί να γίνει δεκτή απλώς και μόνον επειδή ένα μέλος της οικογένειας του αιτούντος έχει βάσιμο φόβο δίωξης ή αντιμετωπίζει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης. Εντούτοις, στο πλαίσιο της εξατομικευμένης αξιολόγησης της αίτησης διεθνούς προστασίας του αιτούντος, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι απειλές δίωξης και σοβαρών βλαβών σε βάρος μέλους της οικογένειας του αιτούντος, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν ο αιτών αντιμετωπίζει ο ίδιος ατομικά τέτοιες απειλές λόγω του οικογενειακού δεσμού με το απειλούμενο πρόσωπο.

Άρθρο 4

Ανάγκες παροχής διεθνούς προστασίας οι οποίες ανακύπτουν επιτόπου

1. Ο βάσιμος φόβος δίωξης ή ο πραγματικός κίνδυνος σοβαρής βλάβης μπορεί να στηρίζεται σε:

α) γεγονότα τα οποία επήλθαν μετά την αναχώρηση του αιτούντος από τη χώρα καταγωγής του,

β) δραστηριότητες στις οποίες ο αιτών επιδόθηκε μετά την αναχώρηση του από τη χώρα καταγωγής, ιδίως αν αποδεικνύεται ότι οι δραστηριότητες τις οποίες επικαλείται αποτελούν εκδήλωση και προέκταση πεποιθήσεων ή προσανατολισμών, τις οποίες ο αιτών είχε ήδη στη χώρα καταγωγής του.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της Σύμβασης της Γενεύης, δεν αναγνωρίζεται καταρχήν καθεστώς διεθνούς προστασίας στον αιτούντα που υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση, αν ο κίνδυνος δίωξης βασίζεται σε περιστάσεις που ο αιτών προκάλεσε σκόπιμα μετά την αναχώρηση από τη χώρα καταγωγής του.

Άρθρο 5

Φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης

Στους φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης συμπεριλαμβάνονται: α) το κράτος, β) ομάδες ή οργανώσεις που ελέγχουν το κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του, γ) μη κρατικοί φορείς, αν μπορεί να καταδειχθεί ότι οι φορείς υπό α και β, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών οργανισμών, δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να παράσχουν προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 6.

Άρθρο 6

Φορείς προστασίας

1. Προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης μπορεί να παρέχεται μόνο από:

α) το κράτος ή

β) ομάδες ή οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων διεθνών οργανισμών, που ελέγχουν το κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του, υπό την προϋπόθεση ότι επιθυμούν να προσφέρουν προστασία σύμφωνα με την παρ. 2 και είναι σε θέση να το πράξουν.

2. Η προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης πρέπει να είναι αποτελεσματική και μη προσωρινή. Η προστασία αυτή παρέχεται γενικά όταν οι φορείς της παρ. 1 λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να αποτρέψουν τη δίωξη ή την πρόκληση σοβαρής βλάβης, μεταξύ άλλων με τη λειτουργία αποτελεσματικού νομικού συστήματος για τον εντοπισμό, την ποινική δίωξη και τον κολλασμό πράξεων που συνιστούν δίωξη ή σοβαρή βλάβη, και όταν ο αιτών έχει πρόσβαση στην προστασία αυτή.

3. Κατά την αξιολόγηση εάν διεθνής οργανισμός ελέγχει ένα

κράτος ή σημαντικό μέρος του εδάφους του και παρέχει προστασία όπως περιγράφεται στην παρ. 2, λαμβάνονται υπόψη τυχόν κατευθυντήριες οδηγίες που περιέχονται σε οικείες πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 7

Εγχώρια προστασία

1. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης αποφασίζουν ότι ο αιτών δεν χρήζει διεθνούς προστασίας εάν σε τμήμα της χώρας καταγωγής:

α) δεν υπάρχει βάσιμος φόβος ότι θα υποστεί δίωξη ή δεν διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης ή

β) ο αιτών έχει πρόσβαση στην προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 6, και μπορεί νόμιμα και με ασφάλεια να ταξιδέψει και να γίνει δεκτός σε εκείνο το τμήμα της χώρας και μπορεί λογικά να αναμένεται να εγκατασταθεί εκεί.

2. Εξετάζοντας εάν ο αιτών έχει βάσιμο φόβο ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης ή έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης σε τμήμα της χώρας καταγωγής σύμφωνα με την παρ. 1, οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης, κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης επί της αίτησης, λαμβάνουν υπόψη τις γενικές περιστάσεις που επικρατούν στο εν λόγω τμήμα της χώρας και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος Κώδικα. Για τον σκοπό αυτόν οι αρμόδιες αρχές απόφασης μεριμνούν για τη λήψη ακριβών και επικαιροποιημένων πληροφοριών από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, από σχετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ύπατη Αρμοστεία του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών (Υ.Α./Ο.Η.Ε.) για τους πρόσφυγες, καθώς και τα κράτη μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

Άρθρο 8

Πράξεις δίωξης

1. Μία πράξη για να θεωρηθεί ως πράξη δίωξης κατά την έννοια του άρθρου 1Α της Σύμβασης της Γενεύης πρέπει:

α) να είναι αρκούντως σοβαρή λόγω της φύσης ή της επανάληψής της, ώστε να συνιστά σοβαρή παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών (ν.δ. 53/1974, Α' 256) ή

β) να αποτελεί σώρευση διαφόρων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οποία να είναι αρκούντως σοβαρή, ούτως ώστε να θίγεται το άτομο κατά τρόπο αντίστοιχο με τον αναφερόμενο στην περ. α'.

2. Οι πράξεις που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως πράξεις δίωξης σύμφωνα με την παρ. 1 μπορούν μεταξύ άλλων να έχουν τη μορφή:

α) πράξεων σωματικής ή ψυχολογικής βίας, συμπεριλαμβανομένων πράξεων σεξουαλικής βίας,

β) νομοθετικών, διοικητικών, αστυνομικών, δικαστικών μέτρων, τα οποία ενέχουν διακρίσεις αφ' εαυτά ή εφαρμόζονται κατά τρόπο που ενέχει διακρίσεις,

γ) ποινικής δίωξης ή επιβολής ποινής, η οποία είναι δυσανάλογη ή ενέχει διακρίσεις,

δ) άρνησης ενδίκων μέσων με αποτέλεσμα την επιβολή ποινής δυσανάλογης ή μεροληπτικής,

ε) ποινικής δίωξης ή επιβολής ποινής για την άρνηση εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας σε σύρραξη, εάν η εκπλήρωση της στρατιωτικής θητείας θα συμπεριλάμβανε εγκλήματα ή πράξεις που εμπίπτουν στις ρήτρες αποκλεισμού που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 11 του παρόντος Κώδικα,

στ) πράξεων που στρέφονται κατά προσώπου λόγω φύλου ή

παιδικής ηλικίας.

3. Σύμφωνα με την περ. κστ του άρθρου 1, πρέπει να υπάρχει συσχετισμός μεταξύ των λόγων που αναφέρονται στο άρθρο 9 και των ως άνω πράξεων δίωξης ή της έλλειψης προστασίας κατά των πράξεων αυτών.

Άρθρο 9 Λόγοι δίωξης

1. Κατά την αξιολόγηση των λόγων της δίωξης, οι αρμόδιες αρχές εξέτασης και απόφασης λαμβάνουν υπόψη ότι:

α) η έννοια της φυλής περιλαμβάνει ιδίως το στοιχείο του χρώματος, της καταγωγής ή του γεγονότος ότι το άτομο ανήκει σε συγκεκριμένη εθνοτική ομάδα,

β) η έννοια της θρησκείας περιλαμβάνει ιδίως την υιοθέτηση θείστικων, αγνωστικιστικών ή αθεϊστικών πεποιθήσεων, τη συμμετοχή σε τυπική λατρεία, σε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο, είτε ατομικά είτε συλλογικά, την αποχή από τη λατρεία αυτή, άλλες θρησκευτικές πράξεις ή εκδηλώσεις απόψεων ή μορφές ατομικής ή συλλογικής συμπεριφοράς που στηρίζονται σε θρησκευτικές πεποιθήσεις ή υπαγορεύονται από αυτές,

γ) η έννοια της εθνικότητας δεν περιορίζεται μόνο στην ιθαγένεια ή την έλλειψή της, αλλά περιλαμβάνει ιδίως την ιδιότητα του μέλους της ομάδας, η οποία προσδιορίζεται από την πολιτιστική, εθνοτική ή γλωσσική της ταυτότητα, τις κοινές γεωγραφικές ή πολιτικές καταβολές ή τη σχέση της με τον πληθυσμό της χώρας,

δ) η ομάδα θεωρείται ως ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα όταν μεταξύ άλλων:

αα) τα μέλη της ομάδας έχουν κοινό εγγενές χαρακτηριστικό ή κοινό ιστορικό παρελθόν, το οποίο δεν μπορεί να μεταβληθεί, ή έχουν κοινά χαρακτηριστικά ή πεποιθήσεις τόσο θεμελιώδους σημασίας για την ταυτότητα ή τη συνείδηση, ώστε ένα πρόσωπο να μην πρέπει να αναγκαστεί να τις αποκηρύξει και

ββ) η ομάδα έχει ιδιαίτερη ταυτότητα στην οικεία χώρα, διότι γίνεται αντιληπτή ως διαφορετική ομάδα από τον περιβάλλοντα κοινωνικό χώρο.

Ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στη χώρα καταγωγής, μία ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα μπορεί να περιλαμβάνει ομάδα που βασίζεται στο κοινό χαρακτηριστικό του φύλου, της ηλικίας, της αναπηρίας ή της κατάστασης υγείας ή του σεξουαλικού προσανατολισμού. Ο σεξουαλικός προσανατολισμός δεν μπορεί να νοηθεί ότι περιλαμβάνει πράξεις θεωρούμενες αξιόποινες κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Κατά τον καθορισμό της συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή τον προσδιορισμό χαρακτηριστικού της ομάδας λαμβάνονται ιδιαίτερως υπόψη πτυχές συνδεόμενες με το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας φύλου,

ε) η έννοια των πολιτικών πεποιθήσεων περιλαμβάνει ιδίως την υποστήριξη άποψης, ιδέας ή πεποίθησης, επί ζητήματος που σχετίζεται με τους ενδεχόμενους φορείς δίωξης και με τις πολιτικές ή τις μεθόδους τους, ανεξαρτήτως του εάν ο αιτών έχει εκδηλώσει εμπράκτως την εν λόγω άποψη, ιδέα ή πεποίθηση.

2. Κατά την αξιολόγηση για το βάσιμο του φόβου του αιτούντος ότι θα υποστεί δίωξη, δεν ασκεί επιρροή εάν ο αιτών χαρακτηρίζεται πράγματι από το φυλετικό, θρησκευτικό, εθνικό, κοινωνικό ή πολιτικό στοιχείο, το οποίο προκαλεί τη δίωξη, υπό την προϋπόθεση ότι το χαρακτηριστικό αυτό του αποδίδεται από τον φορέα της δίωξης.

Άρθρο 10 Παύση καθεστώτος πρόσφυγα

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής παύει να είναι πρόσφυγας εάν:

α) εξασφαλίσει εκ νέου οικειοθελώς την προστασία της χώρας της ιθαγένειάς του ή

β) ανακτήσει οικειοθελώς την ιθαγένεια που απώλεσε κατά το παρελθόν ή

γ) αποκτήσει νέα ιθαγένεια και απολαύει της προστασίας της χώρας που του χορήγησε τη νέα ιθαγένεια ή

δ) έχει εγκατασταθεί εκ νέου οικειοθελώς στη χώρα που είχε εγκαταλείψει ή εκτός της οποίας είχε παραμείνει, εξαιτίας του φόβου ότι θα υποστεί δίωξη ή

ε) δεν μπορεί πλέον να εξακολουθεί να αρνείται την προστασία που του παρέχει η χώρα της ιθαγένειας, διότι έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή του ως πρόσφυγα ή

στ) στην περίπτωση ανιθαγενούς, αυτός αποκτήσει τη δυνατότητα να επιστρέψει στη χώρα της πρώην συνήθους διαμονής του, διότι έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή του ως πρόσφυγα.

2. Για την εφαρμογή των περ. ε' και στ' της παρ. 1, εξετάζεται κατά πόσον η μεταβολή των συνθηκών είναι τόσο ουσιαστικής και μη προσωρινής φύσεως, ώστε ο φόβος του πρόσφυγα ότι θα υποστεί δίωξεις να μην μπορεί πλέον να θεωρείται βάσιμος.

3. Οι περ. ε' και στ' της παρ. 1 δεν εφαρμόζονται σε πρόσφυγα, ο οποίος είναι σε θέση να επικαλεστεί επιτακτικούς λόγους που απορρέουν από προηγούμενη δίωξη για να αρνηθεί την προστασία που του παρέχει η χώρα ιθαγένειας ή στην περίπτωση ανιθαγενούς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του.

Άρθρο 11 Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα

1. Πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς του πρόσφυγα εφόσον:

α) εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 1Δ της Σύμβασης της Γενεύης, το οποίο αφορά την παροχή προστασίας ή συνδρομής από όργανα ή Οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, εκτός της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες. Σε περίπτωση που η εν λόγω προστασία ή συνδρομή έχει παύσει για οποιονδήποτε λόγο χωρίς να έχει διευθετηθεί οριστικά η κατάσταση των προσώπων αυτών με σχετικό ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, τα πρόσωπα αυτά δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα του παρόντος Κώδικα β) αναγνωρίζεται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας όπου έχει εγκατασταθεί ότι έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατοχή της ιθαγένειας της εν λόγω χώρας ή δικαιώματα και υποχρεώσεις αντίστοιχα προς αυτά.

2. Πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς του πρόσφυγα όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να θεωρείται ότι:

α) έχει διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως τα εγκλήματα αυτά ορίζονται στις οικείες διεθνείς συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί με σκοπό τη θέσπιση διατάξεων σχετικών με τα εγκλήματα αυτά,

β) έχει διαπράξει σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα πριν την είσοδό του στην ελληνική επικράτεια. Ως σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα μπορεί να χαρακτηριστούν και εγκλήματα που η αντικειμενική τους υπόσταση συνίσταται σε αποτρόπαιη πράξη, έστω και αν φέρεται ότι διαπράχθηκε με πολιτικό στόχο,

γ) είναι ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών, όπως ορίζονται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

3. Η παρ. 2 έχει εφαρμογή και σε άτομα τα οποία είναι ηθικοί αυτουργοί ή συμμετέχουν άλλως στη διάπραξη των προβλεπόμενων στην εν λόγω παράγραφο εγκλημάτων ή πράξεων. Σε κάθε περίπτωση εκτιμάται η βαρύτητα της συμμετοχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑ

Άρθρο 12 Χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα

Το καθεστώς πρόσφυγα χορηγείται από τις αρμόδιες Αρχές Απόφασης σε πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα Κεφάλαια Α' και Β'.

Άρθρο 13
Περιπτώσεις ανάκλησης και άρνησης ανανέωσης
του καθεστώτος του πρόσφυγα

1. Το καθεστώς πρόσφυγα ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται από την Αποφαινόμενη Αρχή, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να είναι πρόσφυγας, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα.

2. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του πρόσφυγα να αποκαλύπτει κάθε σχετικό στοιχείο και να προσκομίζει κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο έχει στη διάθεση του, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του Κώδικα, η Αποφαινόμενη Αρχή καταδεικνύει σε εξατομικευμένη βάση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει παύσει να είναι πρόσφυγας ή δεν υπήρξε ποτέ πρόσφυγας.

3. Η Αποφαινόμενη Αρχή ανακαλεί ή αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς πρόσφυγα εάν, μετά τη χορήγησή του, θεμελιώσει ότι:

α) το εν λόγω πρόσωπο θα έπρεπε να είχε αποκλειστεί ή αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κώδικα,

β) η εκ μέρους του ενδιαφερομένου παραποίηση ή παράλειψη γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πλαστών εγγράφων, υπήρξε αποφασιστική για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα.

4. Η Αποφαινόμενη Αρχή ανακαλεί ή αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς που χορηγήθηκε σε πρόσφυγα όταν:

α) ευλόγως θεωρείται ότι το πρόσωπο αυτό συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια της χώρας,

β) το πρόσωπο αυτό συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία της χώρας, λόγω τελεσίδικης καταδίκης του για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένων και των αδικημάτων που αναφέρονται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 16 του Κώδικα.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις η Αποφαινόμενη Αρχή δεν χορηγεί καθεστώς πρόσφυγα όταν ακόμα δεν έχει ληφθεί απόφαση χορήγησης.

5. Τα πρόσωπα στα οποία έχει εφαρμογή η παρ. 4, απολαμβάνουν τα δικαιώματα που προβλέπονται ή είναι ανάλογα εκείνων που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4, 16, 22, 31, 32 και 33 της Σύμβασης της Γενεύης, εφόσον βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ
ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 14
Σοβαρή βλάβη

Η σοβαρή βλάβη συνίσταται σε:

- α) θανατική ποινή ή εκτέλεση, ή
- β) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, ή
- γ) σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Άρθρο 15
Παύση επικουρικής προστασίας

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής παύει να δικαιούται επικουρική προστασία όταν έχουν εκλείψει οι περιστάσεις που οδήγησαν στην αναγνώριση του καθεστώτος αυτού ή όταν οι περιστάσεις αυτές έχουν μεταβληθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην είναι πλέον αναγκαία η παρασχεθείσα προστασία.

2. Κατά την εφαρμογή της παρ. 1 εξετάζεται κατά πόσον η μεταβολή των συνθηκών είναι τόσο ουσιαστικής και μη προσωρινής φύσης, ώστε ο δικαιούχος επικουρικής προστασίας να μην αντιμετωπίζει πλέον πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη.

3. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται σε δικαιούχο επικουρικής προστασίας, ο οποίος είναι σε θέση να επικαλεστεί επιτακτικούς λόγους που απορρέουν από προηγούμενη σοβαρή βλάβη για να αρνηθεί την προστασία που του παρέχει η χώρα ιθαγένειας ή,

στην περίπτωση ανιθαγενούς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του.

Άρθρο 16
Αποκλεισμός από την επικουρική προστασία

1. Πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής δεν δικαιούται επικουρική προστασία όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να θεωρείται ότι:

α) έχει διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως τα εγκλήματα αυτά ορίζονται στις οικείες διεθνείς συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί με σκοπό τη θέσπιση διατάξεων σχετικών με τα εγκλήματα αυτά,

β) έχει διαπράξει σοβαρό έγκλημα. Ως σοβαρό έγκλημα μπορεί να χαρακτηριστεί κακούργημα ή πλημμέλημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών, καθώς και τα αδικήματα της αρπαγής ανηλίκων (ΠΚ 324), της βαριάς σωματικής βλάβης (ΠΚ 310), σωματικής βλάβης αδύναμων ατόμων (ΠΚ 312), βιασμού (ΠΚ 336), προσβολής γενετήσιας αξιοπρέπειας (ΠΚ 337 παρ. 2 έως 4), γενετήσιας πράξης με ανηλίκους ή ενώπιόν τους (ΠΚ 339), κατάχρησης ανηλίκων (ΠΚ 342), πορνογραφίας ανηλίκων (ΠΚ 348Α), προσέλευσης παιδιών για γενετήσιους λόγους (ΠΚ 348Β), μαστροπείας (ΠΚ 349), γενετήσιας πράξης με ανήλικο έναντι αμοιβής (ΠΚ 351Α), ληστείας (ΠΚ 380) και εκβίασης (ΠΚ 385),

γ) είναι ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών, όπως ορίζονται στο Προόμιο και στα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,

δ) συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια της χώρας ή για την κοινωνία της χώρας, λόγω τελεσίδικης καταδίκης του για τη διάπραξη σοβαρού εγκλήματος κατά την έννοια της περ. β'.

2. Οι διατάξεις της παρ. 1 έχουν εφαρμογή στα πρόσωπα που είναι ηθικοί αυτουργοί ή συμμετέχουν άλλως στη διάπραξη των εγκλημάτων ή πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή. Σε κάθε περίπτωση εκτιμάται η βαρύτητα της συμμετοχής.

3. Πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής δεν δικαιούται επικουρική προστασία εάν διέπραξε, πριν από την είσοδό του στη χώρα, ένα ή περισσότερα εγκλήματα, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παρ. 1, τα οποία θα επέσυραν στερητική της ελευθερίας ποινή εάν είχαν διαπραχθεί εντός της ελληνικής επικράτειας και εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του αποκλειστικά και μόνο για να αποφύγει τις κυρώσεις συνεπεία των εγκλημάτων αυτών, εκτός εάν οι κυρώσεις στη χώρα καταγωγής είναι υπέρμετρα δυσανάλογες σε σχέση με την ποινή που προβλέπεται για το ίδιο έγκλημα στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 17
Χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας

Καθεστώς επικουρικής προστασίας χορηγείται από τις αρμόδιες Αρχές Απόφασης σε πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα Κεφάλαια Α' και Δ' του παρόντος Μέρους του Κώδικα.

Άρθρο 18
Ανάκληση ή άρνηση ανανέωσης καθεστώτος
επικουρικής προστασίας

1. Το καθεστώς επικουρικής προστασίας ανακαλείται, ή δεν ανανεώνεται από την Αποφαινόμενη Αρχή, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να δικαιούται επικουρική προστασία σύμφωνα με το άρθρο 15.

2. Η Αποφαινόμενη Αρχή ανακαλεί ή αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς επικουρικής προστασίας ενός πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς εφόσον, μετά τη χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας, το πρόσωπο αυτό θα έπρεπε να είχε αποκλειστεί από το δικαίωμα επικουρικής προστασίας, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 16.

3. Η Αποφαινόμενη Αρχή ανακαλεί ή αρνείται να ανανεώσει το καθεστώς επικουρικής προστασίας πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς εάν μετά τη χορήγηση του καθεστώτος διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος:

α) έπρεπε να αποκλεισθεί ή αποκλείεται της επικουρικής προστασίας σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 16 ή

β) προέβη σε διαστρέβλωση ή παράλειψη γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πλαστών εγγράφων, η οποία υπήρξε αποφασιστική για τη χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας.

4. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς να αποκαλύπτει κάθε σχετικό στοιχείο και να προσκομίζει κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο έχει στη διάθεσή του, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3, η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει αιτιολογημένα σε εξατομικευμένη βάση εάν ο ενδιαφερόμενος έχει παύσει να δικαιούται ή δεν δικαιούται επικουρική προστασία σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 19 Γενικοί κανόνες

1. Το παρόν Κεφάλαιο δεν θίγει τα δικαιώματα που προβλέπει η Σύμβαση της Γενεύης.

2. Το παρόν Κεφάλαιο έχει εφαρμογή στους πρόσφυγες και στους δικαιούχους επικουρικής προστασίας, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά.

3. Κατά την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου λαμβάνεται υπόψη η ειδική κατάσταση ευάλωτων προσώπων. Η διαπίστωση της ειδικής κατάστασης των ως άνω προσώπων πραγματοποιείται μετά από εξατομικευμένη αξιολόγηση της κάθε περίπτωσης.

4. Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα κατά την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν ανηλίκους.

Άρθρο 20 Προστασία από την απομάκρυνση

1. Οι αρμόδιες αρχές σέβονται την αρχή της μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας.

2. Εφόσον δεν απαγορεύεται από διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας και τηρουμένων των σχετικών διαδικαστικών εγγυήσεων, οι αρμόδιες αρχές δύναται να απομακρύνουν πρόσφυγα όταν:

α) ευλόγως θεωρείται ότι το εν λόγω πρόσωπο αποτελεί κίνδυνο για την ασφάλεια του Κράτους ή

β) συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία λόγω τελεσίδικης καταδίκης του για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένων και των αδικημάτων που αναφέρονται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 16.

3. Η Αποφαινόμενη Αρχή ανακαλεί ή αρνείται να χορηγήσει ή να ανανεώσει την άδεια διαμονής πρόσφυγα εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 21 Ενημέρωση δικαιούχων διεθνούς προστασίας

Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής ή Εξέτασης παρέχουν στα άτομα που έχουν αναγνωρισθεί ως πρόσφυγες ή δικαιούχοι επικουρικής προστασίας, το συντομότερο δυνατόν μετά την αναγνώριση, πρόσβαση σε πληροφορίες, σε γλώσσα που κατανοούν, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το καθεστώς τους.

Άρθρο 22 Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας

1. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα που διασφαλίζουν τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας.

2. Στα μέλη της οικογένειας του δικαιούχου καθεστώτος διεθνούς προστασίας, εφόσον δεν πληρούν ατομικά τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση καθεστώτος διεθνούς προστασίας, μετά από αίτησή τους και με τις ίδιες διαδικασίες, χορηγούνται τα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 23 έως και 34 του παρόντος Κεφαλαίου, εφόσον αυτό είναι συμβατό με άλλο καθεστώς που τα μέλη αυτά τυχόν απολαμβάνουν.

3. Τα ως άνω δικαιώματα δεν χορηγούνται ή ανακαλούνται όταν το μέλος της οικογένειας παύει να έχει την ιδιότητα του μέλους της οικογένειας ή αποκλείεται ή θα αποκλείεταν από το καθεστώς διεθνούς προστασίας, κατ' εφαρμογή των Κεφαλαίων Β' και Δ' του παρόντος Μέρους του Κώδικα.

4. Ο Προϊστάμενος του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου με απόφασή του αρνείται, περιορίζει ή ανακαλεί τα προαναφερόμενα ευεργετήματα για λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

Άρθρο 23 Άδειες διαμονής

1. Σε πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, χορηγείται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 20, άδεια διαμονής τριετούς διάρκειας. Η άδεια ανανεώνεται με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από τη λήξη της. Σε πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως δικαιούχος επικουρικής προστασίας, χορηγείται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 20, άδεια διαμονής ενός (1) έτους. Η άδεια ανανεώνεται για δύο (2) ακόμα έτη, κατόπιν επανεξέτασης, με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν τη λήξη της. Η ανανέωση των ανωτέρω αδειών διαμονής ανατρέχει στον χρόνο λήξης της αρχικής άδειας. Η εκπρόθεσμη χωρίς αιτιολογία υποβολή της αίτησης ανανέωσης δεν μπορεί από μόνη της να οδηγήσει σε απόρριψή της. Στην περίπτωση αυτή επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ. Το αρμόδιο όργανο για την επιβολή και η διαδικασία βεβαίωσης του προστίμου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Οικονομικών.

2. Οι αναφερόμενες στην παρ. 1 άδειες διαμονής δεν χορηγούνται ή δεν ανανεώνονται με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου, όταν εξετάζεται ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης ή εθνικής ασφάλειας.

3. Στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 22, στα μέλη της οικογένειας των δικαιούχων διεθνούς προστασίας χορηγούνται άδειες διαμονής για όσο χρόνο ισχύει η άδεια διαμονής του δικαιούχου, εφόσον διατηρούν την ιδιότητα του μέλους της οικογένειας του δικαιούχου διεθνούς προστασίας. Όταν ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας αποκτήσει τέκνο στο πλαίσιο οικογένειας που υπήρχε πριν την είσοδο στη χώρα, στο τέκνο αυτό χορηγείται άδεια διαμονής, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, μετά από αίτηση του δικαιούχου, η οποία υποχρεωτικά συνοδεύεται από τη ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου.

4. Σε μέλη οικογένειας δικαιούχου διεθνούς προστασίας, η οποία δημιουργείται μετά την είσοδό του στη χώρα και εντός της, χορηγείται άδεια διαμονής σύμφωνα με την παρ. 3, μετά από αίτηση του δικαιούχου και την προσκόμιση, για τους συζύγους ή συμβιούντες αντιστοίχως, της σχετικής ληξιαρχικής πράξης γάμου ή του συναφθέντος συμφώνου συμβίωσης μετά της ληξιαρχικής πράξης καταχώρησής του, με κάτοχο άδειας διαμονής σε ισχύ και για τα τέκνα δικαιούχου, ληξιαρχικής πράξης γέννησης ή πράξης αναγνώρισης τέκνου. Η άδεια δεν χορηγείται εάν αυτό δεν είναι συμβατό με άλλο καθεστώς που τα μέλη της οικογένειας ήδη απολαμβάνουν.

5. Η ως άνω άδεια διαμονής, η οποία αποδεικνύει την ταυτοπροσωπία των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, εκτυπώνεται

από τη Διεύθυνση Διαβατηρίων και Εγγράφων Ασφαλείας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται η διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης, αντικατάστασης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τύπος, το περιεχόμενο και οι προδιαγραφές των αδειών διαμονής οι οποίες χορηγούνται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 24 Ταξιδιωτικά έγγραφα

1. Στον δικαιούχο καθεστώτος του πρόσφυγα χορηγείται κατόπιν αίτησής του ταξιδιωτικό έγγραφο («titre de voyage»), σύμφωνα με το υπόδειγμα που εμπεριέχεται στο Παράρτημα της Σύμβασης της Γενεύης, ώστε να μπορεί να ταξιδεύει στο εξωτερικό, εκτός αν στο πρόσωπό του συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης ή εκκρεμεί σε βάρος του η διαδικασία εφαρμογής ρήτρας παύσης, αποκλεισμού, ανάκλησης ή ακύρωσης του χορηγηθέντος καθεστώτος.

2. Το ως άνω ταξιδιωτικό έγγραφο εκτυπώνεται από τη Διεύθυνση Διαβατηρίων και Εγγράφων Ασφαλείας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Η διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης και αντικατάστασης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τύπος, το περιεχόμενο ενδείξεων, η διάρκεια ισχύος του ως άνω ταξιδιωτικού εγγράφου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Μετανάστευσης και Ασύλου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3103/2003 (Α' 23).

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και στους δικαιούχους επικουρικής προστασίας, εφόσον αυτοί αδυνατούν να εξασφαλίσουν εθνικό διαβατήριο, εκτός εάν συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και στους αιτούντες διεθνή προστασία, εφόσον υφίστανται αποδεδειγμένα σοβαροί λόγοι υγείας που απαιτούν τη μετάβασή τους στο εξωτερικό, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

Άρθρο 25 Έγγραφα και πιστοποιητικά

Τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου χορηγούν στους δικαιούχους καθεστώτος πρόσφυγα έγγραφα ή πιστοποιητικά, κατά το άρθρο 25 της Σύμβασης της Γενεύης, το περιεχόμενο των οποίων σχετίζεται και προκύπτει από τα στοιχεία που διατηρεί η Υπηρεσία Ασύλου.

Άρθρο 26 Πρόσβαση στην απασχόληση

1. Επιτρέπεται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας να ασκούν μισθωτή ή ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, οι οποίοι κατέχουν την προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις άδεια διαμονής σε ισχύ, έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην εξαρτημένη εργασία, την παροχή υπηρεσιών ή έργου ή στην άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, με τους ίδιους όρους που προβλέπονται για τους Έλληνες πολίτες.

2. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας μπορούν να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα για ενήλικες, τα οποία σχετίζονται με την απασχόληση, επαγγελματική κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων κατάρτισης για την αναβάθμιση δεξιοτήτων, πρακτική εξάσκηση σε χώρους εργασίας και παροχή συμβουλών από υπηρεσίες απασχόλησης, υπό τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

3. Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις σχετικά με την αμοιβή, την πρόσβαση στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, όσον αφορά τη μισθωτή ή ανεξάρτητη δραστηριότητα, καθώς και τους όρους εργασίας.

Άρθρο 27 Πρόσβαση στην εκπαίδευση

1. Κάθε ανήλικος, στον οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας, υποχρεούται να εντάσσεται στις μονάδες παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες. Σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης αυτής, επιβάλλονται σε βάρος των ενηλίκων μελών της οικογένειας του ανηλίκου οι κατά τις κείμενες διατάξεις κυρώσεις που προβλέπονται και για τους Έλληνες πολίτες.

2. Η πρόσβαση στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα και σε προγράμματα περαιτέρω κατάρτισης ή επιμόρφωσης επιτρέπεται στους ενήλικες δικαιούχους διεθνούς προστασίας με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους νομίμως διαμένοντες στην Ελλάδα πολίτες τρίτων χωρών.

Άρθρο 28 Πρόσβαση σε διαδικασίες για την αναγνώριση τίτλων

1. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας απολαμβάνουν ίσης μεταχείρισης με τους Έλληνες πολίτες όσον αφορά την αναγνώριση αλλοδαπών πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών αποδεικτικών επίσημων τίτλων.

2. Δικαιούχοι διεθνούς προστασίας οι οποίοι δεν μπορούν να παράσχουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία των τίτλων τους διευκολύνονται ως προς την πλήρη πρόσβασή τους σε κατάλληλα προγράμματα για την αξιολόγηση, την επικύρωση και την πιστοποίηση της προηγούμενης μάθησής τους. Προς τον σκοπό αυτόν τηρείται η παρ. 2 του άρθρου 2 και η παρ. 3 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (L 255) (π.δ. 38/2010, Α' 78).

Άρθρο 29 Κοινωνική αρωγή

Στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας παρέχεται η αναγκαία συνδρομή σε θέματα κοινωνικής αρωγής με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

Άρθρο 30 Ιατρική περίθαλψη

1. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

2. Στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας που έχουν ιδιαίτερες ανάγκες και ιδίως τις εγκύους, τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας ή τους ανηλίκους που υπήρξαν θύματα οποιασδήποτε μορφής κακομεταχείρισης, παραμέλησης, εκμετάλλευσης, βασανιστηρίων, βανδαλισμού, απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή που έχουν υποφέρει εξαιτίας ενόπλων συγκρούσεων, παρέχεται επαρκής ιατρική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της θεραπείας για νοητική και ψυχική αναπηρία όπου απαιτείται, με τους όρους που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες.

Άρθρο 31 Πρόσβαση σε κατάλυμα

Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας έχουν πρόσβαση σε κατάλυμα με τους όρους και περιορισμούς που ισχύουν για τους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης διασποράς αυτών σε εθνικό επίπεδο και της διασφάλισης ίσων ευκαιριών όσον αφορά την πρόσβαση σε κατάλυμα.

Άρθρο 32 Ελεύθερη κυκλοφορία

Επιτρέπεται η ελεύθερη κυκλοφορία των δικαιούχων καθεστώτος διεθνούς προστασίας με τους ίδιους όρους και περιορισμούς που ισχύουν για τους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στη χώρα. Οι επιφυλάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 26 της Σύμβασης της Γενεύης και αφορούν τη χώρα μας δεν τίθενται.

Άρθρο 33 Πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης

Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας παρακολουθούν υποχρεωτικά τα κατάλληλα προγράμματα κοινωνικής ένταξης που κατ'αρχήν τίθενται από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Άρθρο 34 Επαναπατριsmός

Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν συνδρομή στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας που επιθυμούν να επαναπατρισθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 35 Συνεργασία

Η Διεύθυνση Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Συνεργασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζεται ως εθνικό σημείο επαφής για τη διοικητική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επίσης, λαμβάνει, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ανάπτυξη απευθείας συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις αντίστοιχες Αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 36 Προσωπικό

Το προσωπικό των Υπηρεσιών που εφαρμόζουν τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 36 του παρόντος Κώδικα απαιτείται να διαθέτει την κατάλληλη κατάρτιση. Το προσωπικό αυτό υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για κάθε πληροφορία που περιέρχεται σε γνώση του κατά τον χειρισμό των υποθέσεων, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Άρθρο 37 Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους εφαρμόζονται στους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που υποβάλλουν αίτηση διεθνούς προστασίας στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων, καθώς και στα χωρικά ύδατα και τις ζώνες διέλευσής της, εφόσον τους επιτρέπεται να παραμείνουν στο έδαφος της χώρας ως αιτούντες. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται επίσης στα μέλη της οικογένειας των αιτούντων, εφόσον καλύπτονται από αυτήν την αίτηση, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται και στους ανηλίκους, ασυνόδευτους ή μη, και τους χωρισμένους ανηλίκους, ανεξάρτητα εάν έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, με την επιφύλαξη τυχόν ευνοϊκότερων διατάξεων.

2. Το παρόν Μέρος δεν εφαρμόζεται:
α) σε αιτήσεις χορήγησης διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου που υποβάλλονται στις ελληνικές διπλωματικές αρχές και μόνιμες αντιπροσωπείες της Ελλάδος στο εξωτερικό,
β) σε περίπτωση εφαρμογής του Έκτου Μέρους του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 38 Γενικές διατάξεις για τις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης

1. Στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης υποβάλλονται όλοι οι πολίτες τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στη χώρα ή διαμένουν χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις στην Ελλάδα και δεν αποδεικνύουν την ιθαγένεια και την ταυτότητά τους με έγγραφο δημόσιας αρχής. Τα πρόσωπα αυτά οδηγούνται άμεσα με ευθύνη των αστυνομικών ή λιμενικών αρχών που επιλαμβάνονται αρμοδίως, σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή σε Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή. Η μεταφορά μπορεί να πραγματοποιηθεί και με μέριμνα της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης σε περίπτωση αδυναμίας των αρμόδιων αστυνομικών ή λιμενικών αρχών ή προκειμένου για την ταχεία και προσήκουσα μεταφορά προσώπων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες.

2. Οι διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης διακρίνονται σε πέντε (5) στάδια: α) «Ενημέρωσης», β) «Υπαγωγής», γ) «Καταγραφής και Ιατρικού Ελέγχου», δ) «Παραπομπής σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας», ε) «Περαιτέρω παραπομπής και μετακίνησης».

3. Οι διατάξεις των άρθρων 38 έως 46 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση Κινητών Μονάδων Καταγραφής και Συντονισμού Μετακινήσεων.

Άρθρο 39 Ενημέρωση κατά την υποδοχή

Κατά το πρώτο στάδιο «Ενημέρωσης» οι πολίτες τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς ενημερώνονται από το Κλιμάκιο Ενημέρωσης του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής ή, σε περίπτωση μαζικών αφίξεων, από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή του Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής ή των Ενόπλων Δυνάμεων, σε γλώσσα που κατανοούν ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοούν, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς νοηματικής γλώσσας, με απλό και προσιτό τρόπο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 47 του παρόντος Κώδικα:

α) για τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους κατά το στάδιο της υποδοχής και τις συνέπειες μη τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 46 και 61 του παρόντος Κώδικα,

β) για τη μεταφορά τους σε άλλες δομές, σύμφωνα με το άρθρο 43, τους λόγους της μεταφοράς και τις συνέπειες για αυτούς,

γ) για τη δυνατότητά τους να ζητήσουν διεθνή προστασία, δ) για τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους κατά τη διαδικασία εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας και τις συνέπειες μη τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, ιδίως για το καθήκον συνεργασίας τους με τις εθνικές αρχές σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, καθώς και για τις συνέπειες της παραβίασης αυτού,

ε) για τη δυνατότητα υπαγωγής σε πρόγραμμα εθελούσιας επιστροφής,

στ) για τους όρους και τις προϋποθέσεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης,

ζ) για τα δικαιώματά τους σύμφωνα με την περ. β' του άρθρου 40,

η) για τη διαδικασία χορήγησης δελτίου αιτούντος άσυλο σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περ. γ' του άρθρου 40.

Άρθρο 40 Υπαγωγή

Κατά το δεύτερο στάδιο «Υπαγωγής», οι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που εισέρχονται στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή στην Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή:

α) υπάγονται στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης, τελώντας σε καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας τους εντός του Κέντρου, με απόφαση του Διοικητή του, η οποία εκδίδεται εντός πέντε (5) ημερών από την είσοδό τους. Εφόσον με την παρέλευση του πενήνθήμερου δεν έχουν ολοκληρωθεί οι ως άνω διαδικασίες, ο Διοικητής του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής μπορεί, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 50, να αποφασίζει την παράταση του περιορισμού της ελευθερίας των ανωτέρω προσώπων έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτών για επιπλέον διάστημα που δεν υπερβαίνει συνολικά τις είκοσι πέντε (25) ημέρες από την είσοδο στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή. Στο πλαίσιο των ως άνω διαδικασιών λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τα πρόσωπα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και ειδικότητα για τους ασυνόδευτους ανηλίκους. Ο περιορισμός της ελευθερίας συνεπάγεται την απαγόρευση εξόδου από το Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή και την παραμονή στους χώρους τους, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας τους. Κατ' εξαίρεση και για σοβαρούς λόγους υγείας του παραμένοντος στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή ή μέλους της οικογένειάς του, ο Διοικητής δύναται να χορηγήσει άδεια προσωρινής εξόδου από τις παραπάνω εγκαταστάσεις. Η απόφαση παράτασης του περιορισμού της ελευθερίας για τις ανάγκες της ολοκλήρωσης των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης κατά τους όρους της περίπτωσης αυτής περιέχει πραγματική και νομική αιτιολόγηση και είναι έγγραφη.

β) ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που τελεί υπό περιορισμό της ελευθερίας του, παράλληλα με τα δικαιώματα που έχει σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), μπορεί να προβάλει και αντιρρήσεις κατά της απόφασης παράτασης του περιορισμού της ελευθερίας του ενώπιον του Προέδρου ή του υπό αυτού οριζόμενου Πρωτοδική του Διοικητικού Πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου λειτουργεί το Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή η Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή. Κατά τα λοιπά, για τη διαδικασία των αντιρρήσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 76 του ν. 3386/2005 (Α' 212). Η απόφαση επί των αντιρρήσεων μπορεί να ανακληθεί, ύστερα από αίτηση του αντιλέγοντος, εάν η αίτηση ανάκλησης στηρίζεται σε νέα στοιχεία, κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 205 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Εάν διαπιστωθεί ότι ο περιορισμός της ελευθερίας δεν είναι νόμιμος, με την ίδια απόφαση διατάσσονται από τον Δικαστή τα κατάλληλα εναλλακτικά του περιορισμού της ελευθερίας μέτρα,

γ) οι αιτούντες διεθνή προστασία δύνανται να παραμένουν στις εγκαταστάσεις για όσο χρόνο διαρκεί η διαδικασία εξέτασης της αίτησής τους, εφόσον το χρονικό διάστημα της παραμονής τους στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή δεν υπερβαίνει συνολικά τις είκοσι πέντε (25) ημέρες από την είσοδό τους σε αυτά. Εάν μετά την παρέλευση του χρονικού αυτού διαστήματος δεν έχει περατωθεί η εξέταση της αίτησης, αίρεται ο περιορισμός της ελευθερίας, υπό την επιφύλαξη εφαρμογής του άρθρου 50.

Άρθρο 41 Καταγραφή και ιατρικός έλεγχος

Το τρίτο στάδιο «Καταγραφής και Ιατρικού Ελέγχου» περιλαμβάνει:

α) την καταγραφή των προσωπικών στοιχείων τους και τη λήψη και καταχώριση των δακτυλικών αποτυπωμάτων όσων έχουν συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας τους,

β) την εξακρίβωση της ταυτότητας και της ιθαγένειάς τους,

γ) τον ιατρικό τους έλεγχο και την παροχή της τυχόν ανα-

γκαίας περίθαλψης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης,

δ) τη μέριμνα για όσους ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, ώστε να τους παρασχεθεί εξειδικευμένη φροντίδα και προστασία. Ειδικότερα, ο Διοικητής του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής ή της Μονάδας, ύστερα από αιτιολογημένη, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 77, εισήγηση του αρμόδιου ιατρικού προσωπικού του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής, παραπέμπει τα πρόσωπα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες στον αρμόδιο κατά περίπτωση δημόσιο φορέα κοινωνικής στήριξης ή προστασίας. Αντίγραφο του φακέλου ιατρικού ελέγχου και της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης αποστέλλεται στον Προϊστάμενο του κατά περίπτωση φορέα στον οποίο διαμένουν ή παραπέμπονται. Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται η συνέχεια της θεραπευτικής αγωγής, όταν αυτό απαιτείται. Η διαπίστωση ότι ένα άτομο ανήκει σε ευάλωτη ομάδα έχει ως μόνη συνέπεια την άμεση κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών υποδοχής του,

ε) την ιδιαίτερη μέριμνα για την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών οικογενειών με παιδιά κάτω των δεκατεσσάρων (14) ετών και ιδίως νηπιακής και βρεφικής ηλικίας,

στ) την παραπομπή με απόφαση του Διοικητή του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής ή της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή της Υπηρεσίας Ασύλου, εάν ανακύπτει αμφιβολία σχετικά με την ανηλικότητα πολύτιμης τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, σε διαδικασία διαπίστωσης ανηλικότητας σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις.

Σε κάθε περίπτωση, μέχρι την έκδοση πορίσματος περί της ηλικίας του, το πρόσωπο θεωρείται ανήλικος και τυχάνει αντίστοιχης μεταχείρισης. Η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου κινείται σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας και εάν ανακύψει αμφιβολία για την ανηλικότητα του προσώπου.

Άρθρο 42 Παραπομπή σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας

Κατά το τέταρτο στάδιο «Παραπομπής σε διαδικασία υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς προστασίας»:

α) οι πολίτες τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς που επιθυμούν να υπαχθούν σε καθεστώς διεθνούς προστασίας, παραπέμπονται στο κατά τόπον αρμόδιο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου, Κλιμάκιο του οποίου μπορεί να λειτουργεί στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή,

β) η παραλαβή των αιτήσεων και οι συνεντεύξεις των αιτούντων μπορούν να πραγματοποιούνται εντός των εγκαταστάσεων του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής, σε χώρο στον οποίο διασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα. Σε κάθε στάδιο των διαδικασιών, η υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας υποχρεώνει στον διαχωρισμό του αιτούντος από τους υπόλοιπους που διενεργούν τον Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 40, και την παραπομπή του σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας,

γ) κατά την υποβολή των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, ιδίως στα σύνορα, ειδικά Κλιμάκια ταχείας συνδρομής της Υπηρεσίας Ασύλου, που συγκροτούνται με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου και αποτελούνται από ικανό αριθμό χειριστών, καθώς και διοικητικό προσωπικό της Υπηρεσίας Ασύλου, προβαίνουν σε διαχωρισμό των αιτήσεων ανά χώρα καταγωγής. Στη συνέχεια, με βάση το σύνολο των προβαλλόμενων κατά την καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας ισχυρισμών, σύμφωνα με το άρθρο 69 του παρόντος Κώδικα, και των επί αυτών τυχόν προσκομισθέντων στοιχείων, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κώδικα, προβαίνουν, ανά χώρα καταγωγής, σε προτεραιοποίηση της εξέτασης των αιτήσεων, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 88 του Κώδικα, με ειδική σημείωση στο ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής της Υπηρεσίας Ασύλου:

γα) Κατ' απόλυτη προτεραιότητα εξετάζονται αιτήσεις διεθνούς προστασίας όταν συντρέχουν οι περιστάσεις της περ. γ' του άρθρου 46 και της παρ. 8 του άρθρου 50. Στις περιπτώσεις αυτές οι αιτήσεις παραπέμπονται προς περαιτέρω εξέταση

άμεσα και η διαδικασία εξέτασης ολοκληρώνεται σε δεκαπέντε (15) ημέρες.

γβ) Κατά προτεραιότητα εξετάζονται αιτήσεις διεθνούς προστασίας όταν:

i) ο αιτών υποβάλλει αίτηση βάσει του άρθρου 95 (διαδικασία στα σύνορα) ευρισκόμενος σε ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας,

ii) ο αιτών ενδέχεται να υπαχθεί στις διαδικασίες του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή εφόσον άλλο κράτος μέλος της ΕΕ έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας ή άλλο κράτος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού,

iii) ο αιτών, κατά την υποβολή της αίτησης, κάνει επίκληση λόγων που προδήλως δεν συνάδουν με την ιδιότητα του πρόσφυγα ή του δικαιούχου επικουρικής προστασίας,

iv) ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 92, ή ασφαλή τρίτη χώρα, σύμφωνα με το άρθρο 91 του Κώδικα,

v) ο αιτών έχει παρουσιάσει σαφώς ψευδείς ή προφανώς απίθανες πληροφορίες, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με επαρκώς τεκμηριωμένες πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής, καθιστώντας έτσι σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του ως προς το εάν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τον χαρακτηρισμό του ως δικαιούχο διεθνούς προστασίας δυνάμει του Κώδικα,

vi) ο αιτών παραπλάνησε τις Αρχές με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή εγγράφων ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών ή εγγράφων όσον αφορά την ταυτότητα ή/και την εθνικότητά του, που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση,

vii) είναι πιθανόν ότι ο αιτών έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστο έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της ιθαγένειάς του,

viii) ο αιτών έχει υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλον τρόπο απομάκρυνσής του,

ix) ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων του, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013,

x) ο αιτών εισήλθε παράνομα στη χώρα ή παρέτεινε παράνομα τη διαμονή του και, χωρίς σοβαρό λόγο, δεν παρουσιάστηκε στις αρχές ή δεν υπέβαλε αίτηση για διεθνή προστασία το συντομότερο δυνατό, δεδομένων των συνθηκών της εισόδου του,

xi) ο αιτών ενδέχεται για σοβαρούς λόγους να θεωρείται ότι συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη ή είχε κατά το παρελθόν απελαθεί για λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης,

xii) ο αιτών έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση διεθνούς προστασίας,

δ) η διαδικασία υπαγωγής του παρόντος άρθρου ολοκληρώνεται υποχρεωτικά κατά την ημέρα της οριστικής καταγραφής, ενώ, σε περίπτωση μεγάλου αριθμού αιτήσεων, δύναται να παραταθεί έως πέντε (5) εργάσιμες ημέρες. Οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας εξετάζονται εν συνεχεία με βάση την προτεραιοποίηση αυτή,

ε) με την ολοκλήρωση της διαδικασίας της περ. γ', τα ειδικά Κλιμάκια ταχείας συνδρομής της Υπηρεσίας Ασύλου, με τη συμμετοχή του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, ενημερώνουν προφορικά, με τη συνδρομή διερμηνέα, τους αιτούντες για το αποτέλεσμα της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου, για τον χρόνο που εκτιμάται ότι θα εκδοθεί η απόφαση, για το δικαίωμα παραμονής ιδίως σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης. Ιδιαίτερη πληροφόρηση παρέχεται για τη διαδικασία υπαγωγής σε πρόγραμμα εθελούσιας επιστροφής. Οι ως άνω πληροφορίες μπορούν να παρέχονται και εγγράφως, στη γλώσσα που κατανοούν οι αιτούντες, με απλό και προσιτό τρόπο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 47 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 43

Περαιτέρω παραπομπή και μετακίνηση

Κατά το πέμπτο στάδιο της «Περαιτέρω παραπομπής και μετακίνησης»:

α) ο Διοικητής της Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης στα σύνορα της χώρας, λόγω επείγουσών αναγκών εξαιτίας αύξησης αφίξεων ή για την προσηκούμενη ολοκλήρωση των διαδικασιών των προηγούμενων άρθρων και ιδίως σε περίπτωση προσώπων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, με απόφασή του δύναται να παραπέμψει τον πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή σε Περιφερειακή Υπηρεσία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης στην ενδοχώρα ή να ορίζει την παραμονή σε άλλες κατάλληλες δομές, για τη συνέχιση και την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποδοχής και ταυτοποίησης. Κατά τη λήψη της απόφασης λαμβάνονται ιδίως υπόψη η αρχή της οικογενειακής ενότητας και το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Για την απόφαση αυτή ενημερώνεται ο αιτών, σύμφωνα με το άρθρο 39 του παρόντος Κώδικα. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται και οι λεπτομέρειες της μεταφοράς των πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών μεταξύ των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης,

β) ο Διοικητής της Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης με απόφασή του παραπέμψει τους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στις διατάξεις περί χορήγησης διεθνούς προστασίας ή άλλης μορφής προστασίας και οι οποίοι δεν έχουν τίτλο νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα, ή τους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, των οποίων η αίτηση διεθνούς προστασίας απορρίφθηκε στον πρώτο βαθμό ενόσω παραμένουν στην Περιφερειακή Υπηρεσία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 110, στις αρμόδιες υπηρεσίες για την υπαγωγή σε διαδικασίες επανεισδοχής ή επιστροφής ή απέλασης,

γ) ο Διοικητής του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης με απόφασή του παραπέμψει τους πολίτες τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς, σε βάρος των οποίων έχει εκδοθεί απόφαση κράτησης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 50, στις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές,

δ) ο Διοικητής του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής παραπέμψει με μέριμνα της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης τους αιτούντες διεθνή προστασία, μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στο άρθρο 40 και εφόσον δεν έχει περατωθεί η διαδικασία της εξέτασης της αίτησής τους, σε κατάλληλη δομή για την προσωρινή υποδοχή τους.

Άρθρο 44

Υποχρεώσεις της διοίκησης κατά τις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης

Καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης ο Διοικητής και το προσωπικό του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής μεριμνούν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα ανά περίπτωση, ώστε οι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς:

α) να τελούν υπό αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης,

β) να διατηρούν την οικογενειακή τους ενότητα,

γ) να έχουν πρόσβαση σε επείγουσα υγειονομική περίθαλψη και κάθε απαραίτητη θεραπευτική αγωγή ή ψυχοκοινωνική στήριξη,

δ) να τυγχάνουν, εφόσον ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, της κατάλληλης κατά περίπτωση μεταχείρισης, ιδίως εφόσον είναι ασυνόδευτοι ανήλικοι και άτομα με αναπηρία, ώστε να εξασφαλιστεί στο μέτρο του δυνατού ότι τα πρόσωπα αυτά παραμένουν στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή τις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές σε ιδιαίτερους και προσβάσιμους χώρους, μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης,

ε) να ενημερώνονται επαρκώς για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους,

στ) να έχουν πρόσβαση σε καθοδήγηση και νομική συμβουλή

και συνδρομή σχετικά με την κατάσταση τους,

ζ) να διατηρούν επαφή με φορείς και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μετανάστευσης και των δικαιωμάτων του ανθρώπου και παρέχουν νομική ή κοινωνική συνδρομή,

η) να έχουν δικαίωμα επικοινωνίας με τους συγγενείς και τα οικεία τους πρόσωπα.

Άρθρο 45

Συνδρομή Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Διεθνών Οργανισμών

Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, δύνανται να παρέχουν συνδρομή στις διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό Λειτουργίας. Η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε για τους Πρόσφυγες δύνανται να παρακολουθεί τις ως άνω διαδικασίες, να παρέχει πληροφορίες στους υπαγόμενους σε διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης και να παρέχει κάθε συνδρομή, ανάλογα με την εντολή και τις αρμοδιότητές της. Λεπτομέρειες της συνεργασίας των προηγούμενων εδαφίων ρυθμίζονται με μνημόνια που συνάπτονται μεταξύ της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και των ως άνω φορέων.

Άρθρο 46

Διοικητικά μέτρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή:

α) προς τους όρους και τις προϋποθέσεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης στην οποία διαμένει, σύμφωνα με το άρθρο 39, εφαρμόζεται το άρθρο 61,

β) προς την απόφαση μεταφοράς προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης, με αποτέλεσμα να καθίσταται αντικειμενικά αδύνατη εξαιτίας της υποκειμενικής συμπεριφοράς του αιτούντος η υποβολή και εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας στη δομή που παραμένει και εφόσον δεν διαθέτει τίτλο νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα, με απόφαση του Διοικητή της Περιφερειακής Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης παραπέμπεται στις αρμόδιες υπηρεσίες για την υπαγωγή του σε διαδικασίες επανεισδοχής, επιστροφής ή απέλασης, κατά τις κείμενες διατάξεις,

γ) προς την απόφαση μεταφοράς προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης, εφόσον έχει ήδη υποβληθεί αίτηση διεθνούς προστασίας, εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 61 και εάν η μη συμμόρφωση εμποδίζει την απρόσκοπτη ολοκλήρωση των διαδικασιών εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, η υπόθεση εξετάζεται κατά απόλυτη προτεραιότητα εντός είκοσι (20) ημερών, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 88.

Άρθρο 47

Ενημέρωση μετά την υποβολή αιτήματος διεθνούς προστασίας

1. Οι αρμόδιες αρχές, μέσα σε εύλογο χρόνο που δεν υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, ενημερώνουν τον αιτούντα για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις προς τις οποίες πρέπει να συμμορφώνεται σε σχέση με τις συνθήκες υποδοχής και τις παροχές που προβλέπονται.

2. Η ενημέρωση γίνεται με τη χορήγηση σε αυτόν ενημερωτικού εντύπου σε γλώσσα που κατανοεί, με τρόπο απλό και κατανοητό, λαμβάνοντας υπόψη την ατομική του κατάσταση και την ηλικία του. Το έντυπο αυτό εκδίδεται με μέριμνα της αρμόδιας Αρχής Υποδοχής και περιλαμβάνει πληροφορίες για τους φορείς που παρέχουν νομική ή ψυχολογική συνδρομή, καθώς και για

τους φορείς που μπορούν να συνδράμουν τους αιτούντες ή να τους ενημερώνουν για τις υπάρχουσες συνθήκες και υπηρεσίες υποδοχής τους, συμπεριλαμβανομένης της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

3. Εάν ο αιτών δεν κατανοεί τις γλώσσες στις οποίες έχει εκδοθεί το προαναφερόμενο ενημερωτικό έντυπο, ή εάν είναι αναλφάβητος, ενημερώνεται προφορικά με τη συνδρομή διερμηνέα.

Άρθρο 48

Δελτίο Αιτούντος Διεθνή Προστασία και ταξιδιωτικά έγγραφα

1. Στους αιτούντες χορηγείται δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία υπό τους όρους, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς του Τέταρτου Μέρους του παρόντος Κώδικα.

2. Στους αιτούντες μπορεί να χορηγηθεί ταξιδιωτικό έγγραφο όταν ανακύπτουν σοβαροί ανθρωπιστικοί λόγοι, οι οποίοι υπαγορεύουν την παρουσία τους σε άλλο κράτος, όπως αποδεδειγμένα σοβαροί λόγοι υγείας, υπό τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς του άρθρου 24 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 49

Διαμονή και ελευθερία κυκλοφορίας

1. Οι αιτούντες μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα στην ελληνική επικράτεια ή στην περιοχή που τους ορίζεται με κανονιστικού χαρακτήρα απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου. Ο περιορισμός της ελευθερίας κυκλοφορίας εντός συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής δεν θίγει την αναπαλλοτρίωτη σφαίρα της ιδιωτικής ζωής και δεν εμποδίζει την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα.

2. Με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, μπορεί να αποφασίζεται η διαμονή του αιτούντος σε συγκεκριμένο τόπο, μόνο όταν τούτο είναι αναγκαίο για την ταχεία επεξεργασία και την αποτελεσματική παρακολούθηση της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας του ή μόνο για απολύτως αιτιολογημένους λόγους δημοσίου συμφέροντος ή δημόσιας τάξης. Ο περιορισμός μνημονεύεται στο δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία.

3. Στους αιτούντες, στους οποίους έχει καθορισθεί τόπος διαμονής κατά την παρ. 2, παρέχονται υλικές συνθήκες υποδοχής, εφόσον διαμένουν εντός της υποδεικνυόμενης από την απόφαση περιορισμού γεωγραφικής περιοχής. Σε περίπτωση παραβίασης των όρων της σχετικής απόφασης εκ μέρους των αιτούντων, η παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής διακόπτεται, σύμφωνα με το άρθρο 61 του παρόντος Κώδικα.

4. Ο αιτών, για τον οποίον έχει καθορισθεί περιοχή κυκλοφορίας κατά την παρ. 1 ή τόπος διαμονής κατά την παρ. 2, μπορεί να απομακρυνθεί προσωρινώς, κατόπιν σχετικής αίτησής του, με απόφαση της αρμόδιας Αρχής. Η απόφαση της Αρχής με την οποία απορρίπτεται η αίτηση, λαμβάνεται κατόπιν ατομικής αξιολόγησης και περιέχει πλήρη και εμπεριστατωμένη αιτιολογία. Άδεια δεν απαιτείται όταν ο αιτών καλείται να παρουσιαστεί σε δημόσια αρχή.

5. Η εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων δεν θίγει την εφαρμογή του άρθρου 40.

6. Οι αιτούντες υποχρεούνται να γνωστοποιούν άμεσα στις αρμόδιες αρχές κάθε μεταβολή του τόπου διαμονής τους όσο εκκρεμεί η αίτησή τους για παροχή διεθνούς προστασίας, προκειμένου να καθίσταται ευχερής η επικοινωνία των εθνικών αρχών με αυτούς και η απρόσκοπτη διεξαγωγή της διαδικασίας εξέτασης.

Άρθρο 50

Κράτηση των αιτούντων

1. Πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που αιτείται διεθνή προστασία, δεν κρατείται για τον λόγο μόνο ότι έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, καθώς και ότι εισήλθε παράτυπα ή/και παραμένει στη χώρα χωρίς νόμιμο τίτλο διαμονής.

2. Πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας, μπορεί να κρατηθεί κατ' εξαίρεση, εφόσον

είναι αναγκαίο, κατόπιν ατομικής αξιολόγησης και υπό την προϋπόθεση ότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν εναλλακτικά μέτρα, όπως αυτά που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 3907/2011 (Α' 7). Η έλλειψη κατάλληλων χώρων κράτησης, οι δυσχέρειες εξασφάλισης αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης των τελούντων σε κράτηση, καθώς και η ευαλωτότητα των αιτούντων κατά την περ. λγ' του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα, συνεκτιμώνται για την επιβολή ή την παράταση της κράτησης. Η κράτηση, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, επιβάλλεται μόνο για έναν από τους παρακάτω λόγους:

α) για τη διαπίστωση των στοιχείων της ταυτότητας ή της καταγωγής του ή της υπηκοότητάς του, ή

β) προκειμένου να προσδιοριστούν τα στοιχεία εκείνα, στα οποία βασίζεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, η απόκτηση των οποίων θα ήταν σε άλλη περίπτωση αδύνατη, ιδίως όταν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής του αιτούντος, όπως ο κίνδυνος αυτός ορίζεται στην περ. ζ' του άρθρου 18 του ν. 3907/2011, ή

γ) εφόσον συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, κατά την αιτιολογημένη κρίση της αρμόδιας αρχής της παρ. 4, ή

δ) όταν υπάρχει σημαντικός κίνδυνος διαφυγής, κατά την έννοια της περ. ιδ' του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013, σύμφωνα με τα κριτήρια της περ. στ' του άρθρου 18 του ν. 3907/2011, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως και προκειμένου να διασφαλιστεί η υλοποίηση της διαδικασίας μεταφοράς, σύμφωνα με τον ως άνω Κανονισμό, ή

ε) για να αποφασιστεί, στο πλαίσιο διαδικασίας, το δικαίωμα του αιτούντος για είσοδο στο έδαφος.

3. Πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας ενόσω κρατείται βάσει των σχετικών διατάξεων των νόμων 3386/2005 και 3907/2011, παραμένει υπό κράτηση κατ' εξαίρεση, εφόσον αυτή είναι αναγκαία, κατόπιν ατομικής αξιολόγησης και υπό την προϋπόθεση ότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν εναλλακτικά μέτρα, όπως αυτά που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 3907/2011. Η κράτηση, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, επιβάλλεται μόνο για έναν από τους παρακάτω λόγους:

α) για τη διαπίστωση των στοιχείων της ταυτότητας ή της καταγωγής του, ή

β) προκειμένου να προσδιοριστούν τα στοιχεία εκείνα στα οποία βασίζεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, η απόκτηση των οποίων θα ήταν σε άλλη περίπτωση αδύνατη, ιδίως όταν υπάρχει κίνδυνος διαφυγής του αιτούντος, όπως ο κίνδυνος αυτός ορίζεται στην περ. ζ' του άρθρου 18 του ν. 3907/2011, ή

γ) όταν τεκμηριώνεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένου του γεγονότος ότι το πρόσωπο είχε ήδη την ευκαιρία πρόσβασης στη διαδικασία χορήγησης ασύλου, ότι υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται ότι ο αιτών υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας προκειμένου να καθυστερήσει απλώς ή να εμποδίσει την εκτέλεση απόφασης επιστροφής, εφόσον πιθανολογείται ότι η εκτέλεση της απόφασης αυτής μπορεί να υλοποιηθεί, ή

δ) εφόσον συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, κατά την αιτιολογημένη κρίση της αρμόδιας αρχής της παρ. 4, ή

ε) όταν υπάρχει σημαντικός κίνδυνος διαφυγής, κατά την έννοια της περ. ιδ' του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013, σύμφωνα με τα κριτήρια της περ. ζ' του άρθρου 18 του ν. 3907/2011, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως, και προκειμένου να διασφαλιστεί η υλοποίηση της διαδικασίας μεταφοράς σύμφωνα με τον ως άνω Κανονισμό.

4. Η απόφαση κράτησης λαμβάνεται από τον οικείο Αστυνομικό Διευθυντή και, προκειμένου περί των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή. Στις περ. α', β', δ' και ε' της παρ. 2 και τις περ. α', β', γ' και ε' της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, η απόφαση κράτησης λαμβάνεται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο κατόπιν ενημέρωσής τους από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής. Σε

κάθε περίπτωση, η απόφαση κράτησης λαμβάνεται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου κατόπιν ατομικής αξιολόγησης και περιέχει πλήρη και εμπεριστατωμένη αιτιολογία.

5. Η κράτηση των αιτούντων διεθνή προστασία επιβάλλεται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα. Καθυστερήσεις των διοικητικών διαδικασιών που δεν μπορούν να αποδοθούν στον αιτούντα, δεν δικαιολογούν συνέχιση της κράτησης. Η κράτηση επιβάλλεται μόνο για όσο διάστημα ισχύουν οι λόγοι που αναφέρονται στις παρ. 2 και 3. Οι διοικητικές διαδικασίες που συνδέονται με τους λόγους κράτησης που αναφέρονται στις παρ. 2 και 3, εκτελούνται χωρίς περιττές καθυστερήσεις. Η κράτηση αιτούντος διεθνή προστασία επιβάλλεται για διάστημα μέχρι πενήντα (50) ημερών και δύναται να παρατείνεται περαιτέρω πενήντα (50) ημέρες, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση των οργάνων της παρ. 4, εφόσον εξακολουθούν οι λόγοι που την επέβαλαν. Η συνολική παράταση αυτής της κράτησης δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια κράτησης, όπως αυτά προβλέπονται στο άρθρο 30 του ν. 3907/2011. Χρονικά διαστήματα κράτησης που έχουν επιβληθεί βάσει των σχετικών διατάξεων των νόμων 3386/2005 και 3907/2011, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως χρόνος κράτησης κατά την έννοια του άρθρου αυτού και δεν συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό των ανωτάτων ορίων κράτησης. Σε περίπτωση παράτασης της διάρκειας της κράτησης, οι σχετικές αποφάσεις διαβιβάζονται στον Πρόεδρο ή τον υπ' αυτού οριζόμενο Πρωτοδίκη του Διοικητικού Πρωτοδικείου, στην Περιφέρεια του οποίου κρατείται ο αιτών, ο οποίος κρίνει για τη νομιμότητα της παράτασης της κράτησης και εκδίδει παραχρήμα την απόφασή του, την οποία διατυπώνει συνοπτικώς σε τηρούμενο πρακτικό, αντίγραφο του οποίου διαβιβάζει αμέσως στην αρμόδια αστυνομική αρχή.

6. Οι κρατούμενοι αιτούντες ενημερώνονται αμέσως εγγράφως, σε γλώσσα που κατανοούν ή μπορεί ευλόγως να υποθεθεί ότι κατανοούν, για τους λόγους κράτησης και τις διαδικασίες που προβλέπονται, σύμφωνα με το επόμενο εδάφιο, για την προσβολή της απόφασης κράτησης, καθώς και για τη δυνατότητα να ζητούν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση, σύμφωνα με την παρ. 7. Οι αιτούντες που κρατούνται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, έχουν τα δικαιώματα προσφυγής και υποβολής αντιρρήσεων, που προβλέπονται στις παρ. 3 και επόμενες του άρθρου 76 του ν. 3386/2005, τόσο κατά της αρχικής απόφασης κράτησης, όσο και κατά της απόφασης παράτασης αυτής.

7. Οι κρατούμενοι αιτούντες διεθνή προστασία, σε περίπτωση αμφισβήτησης της απόφασης κράτησης και της απόφασης παράτασής της, δικαιούνται δωρεάν νομική συνδρομή, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις του ν. 3226/2004 (Α' 24), οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

8. Η κράτηση του αιτούντος διεθνή προστασία συνιστά σπουδαίο λόγο επιτάχυνσης της διαδικασίας εξέτασης του αιτήματος ασύλου. Για τον λόγο αυτόν, σε περίπτωση κράτησης πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, ενημερώνονται αμέσως τα Κλιμάκια ταχείας συνδρομής, εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της παρ. 6 ή ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, προκειμένου να μεριμνήσουν για την, κατά απόλυτη προτεραιότητα, εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, η οποία ολοκληρώνεται υποχρεωτικά, σε κάθε περίπτωση, εντός είκοσι (20) ημερών από την επιβολή της κράτησης ή την υποβολή της αίτησης.

9. Η κράτηση του αιτούντος διεθνή προστασία συνιστά σπουδαίο λόγο επιτάχυνσης της διαδικασίας εξέτασης της προσφυγής του, σύμφωνα με το άρθρο 97. Σε περίπτωση κράτησης πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος υποβάλλει προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 97, ενημερώνεται άμεσα ο Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών, ο οποίος υποχρεωτικά προβαίνει σε προσδιορισμό της συζήτησης της προσφυγής κατ' απόλυτη προτεραιότητα σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 100. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται υποχρεωτικά εντός δέκα (10) ημερών από τη συζήτηση αυτής.

Άρθρο 51 Συνθήκες κράτησης των αιτούντων

1. Οι αιτούντες κρατούνται στους χώρους κράτησης που προβλέπονται στο άρθρο 31 του ν. 3907/2011.

2. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν, ώστε οι αιτούντες να κρατούνται κατά κανόνα σε ειδικές εγκαταστάσεις, χωριστά από κρατούμενους του κοινού ποινικού δικαίου και, στο μέτρο του δυνατού, χωριστά από άλλους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που δεν έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας. Όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι συνθήκες κράτησης πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.

3. Οι αιτούντες που τελούν υπό κράτηση έχουν πρόσβαση σε υπαίθριους χώρους.

4. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν, ώστε τα πρόσωπα που εκπροσωπούν την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, καθώς και οι οργανώσεις, οι οποίες βάσει ειδικής συμφωνίας ενεργούν για λογαριασμό της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα, να έχουν δυνατότητα επικοινωνίας και να μπορούν να επισκέπτονται τους αιτούντες υπό κράτηση, υπό συνθήκες που δεν θίγουν τον ιδιωτικό βίο των κρατούμενων.

5. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε: α) να γίνεται πλήρως σεβαστή η ιδιωτική ζωή των οικογενειών που κρατούνται, β) να διασφαλίζεται η δυνατότητα των μελών της οικογένειας, του εκπροσώπου, των νομικών συμβούλων ή συνηγόρων να επισκέπτονται και να επικοινωνούν με τους αιτούντες, καθώς και η δυνατότητα πρόσβασης δημόσιων φορέων και πιστοποιημένων κοινωνικών φορέων, προκειμένου να παράσχουν στους κρατούμενους αιτούντες και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις ευάλωτων προσώπων, νομικές, ψυχοκοινωνικές και ιατρικές υπηρεσίες, υπό συνθήκες που δεν θίγουν τον ιδιωτικό τους βίο. Περιορισμοί στην πρόσβαση αυτή μπορούν να τίθενται μόνο όταν συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι για την τήρηση της ασφάλειας και της δημόσιας τάξης ή την ομαλή διοικητική διαχείριση των εγκαταστάσεων κράτησης, που όμως δεν μπορούν να καθιστούν υπερβολικά δυσχερή ή αδύνατη την πρόσβαση αυτή.

6. Οι αιτούντες που τελούν υπό κράτηση, ενημερώνονται συστηματικά για τους κανόνες που εφαρμόζονται στην εγκατάσταση, εντός της οποίας κρατούνται, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, σε γλώσσα που ευλόγως εικάζεται ότι κατανοούν, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 47 του παρόντος Κώδικα. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν από την υποχρέωση αυτή σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και για εύλογη περίοδο, η οποία είναι όσο το δυνατόν συντομότερη, όταν ο αιτών κρατείται σε συνοριακό φυλάκιο ή σε ζώνη διέλευσης, εφόσον όμως δεν εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα.

7. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν: α) για την παροχή στους αιτούντες, κατά τη διάρκεια της κράτησης, της προσήκουσας ιατρικής φροντίδας, β) για την πρόσβαση των αιτούντων σε υπαίθριους χώρους εντός των εγκαταστάσεων και γ) για τη διασφάλιση του δικαιώματος των αιτούντων για νομική εκπροσώπηση.

Άρθρο 52 Κράτηση ευάλωτων ατόμων και αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής

1. Η υγεία, συμπεριλαμβανομένης της ψυχικής υγείας, των αιτούντων υπό κράτηση που είναι ευάλωτα άτομα, αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των αρμόδιων αρχών. Στις περιπτώσεις κράτησης, οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν τακτική παρακολούθηση και επαρκή υποστήριξη, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάστασή τους, συμπεριλαμβανομένης της υγείας τους.

2. Οι ανήλικοι κρατούνται μόνο σε έσχατη ανάγκη, πάντα με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον τους, και εφόσον αποδειχθεί ότι δεν μπορούν να εφαρμοστούν εναλλακτικά και λιγότερο περιοριστικά μέτρα. Η κράτηση είναι όσο το δυνατό συντομότερη και καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την άρση της κράτη-

σης και την παραπομπή σε κέντρα φιλοξενίας κατάλληλα για ανήλικους και ποτέ σε σωφρονιστικά ιδρύματα. Σε κάθε περίπτωση, το διάστημα έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας παραπομπής των ανήλικων σε κέντρα φιλοξενίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι πέντε (25) ημέρες.

Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι κρατούνται μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις κατά τους όρους των προηγούμενων εδαφίων και ποτέ δεν κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα. Οι ανήλικοι κρατούνται χωριστά από ενήλικες. Οι ανήλικοι πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ασχολούνται με δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των παιχνιδιών και των εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων που αρμόζουν στην ηλικία τους.

3. Στις οικογένειες υπό κράτηση παρέχεται ξεχωριστό κατάλυμα με τη συγκατάθεση όλων των ενήλικων μελών τους, υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την προστασία της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και για εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο πρέπει να είναι όσο το δυνατόν συντομότερο, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν από το προηγούμενο εδάφιο.

4. Οι γυναίκες υπό κράτηση στεγάζονται χωριστά από άντρες, εκτός εάν οι τελευταίοι αποτελούν μέλη της οικογένειάς τους και υπό την προϋπόθεση της συγκατάθεσης όλων των ενδιαφερόμενων. Εξαιρέσεις μπορούν επίσης να ισχύσουν όσον αφορά τη χρήση κοινόχρηστων χώρων που έχουν σχεδιαστεί για ψυχαγωγικές ή κοινωνικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της χορήγησης γευμάτων. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν, ώστε να αποφεύγεται η κράτηση γυναικών κατά τη διάρκεια της κύησης και για τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό, καθώς και να επιδιώκεται η μεταφορά και διαμονή τους σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας.

5. Όταν εκλείψουν οι λόγοι που δικαιολογούν την κράτηση ενός αιτούντος, σύμφωνα με το άρθρο 50 του παρόντος Κώδικα, οι αρχές που διέταξαν την κράτηση, με αιτιολογημένη απόφασή τους, αφήνουν ελεύθερο τον αιτούντα και ενημερώνουν αμελλητί τις Αρχές Παραλαβής ή την Αρχή Προσφυγών, εφόσον η αίτηση εκκρεμεί σε δεύτερο βαθμό, προκειμένου η εξέταση της προσφυγής να γίνει υπό τους όρους της παρ. 9 του άρθρου 50.

Άρθρο 53 Οικογένειες

Οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας των αιτούντων διεθνή προστασία που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια, εφόσον τους παρέχεται στέγαση. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται με τη συναίνεση των αιτούντων.

Άρθρο 54 Ιατρικές εξετάσεις

1. Οι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, υποβάλλονται κατά τη διαδικασία ταυτοποίησής τους σε ιατρικές εξετάσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 41 και τις σχετικές έγγραφες οδηγίες των αρμόδιων υπηρεσιών για την πρόληψη μετάδοσης νοσημάτων του Υπουργείου Υγείας, προκειμένου να διερευνηθεί εάν πάσχουν από ασθένεια που εγκυμονεί κίνδυνο επιδημίας, κατά τα οριζόμενα από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ή ασθένεια που μεταδίδεται αερογενώς ή με το συγχρωτισμό. Οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν για τη λήψη των αναγκαίων για την προάσπιση της δημόσιας υγείας προληπτικών και θεραπευτικών μέτρων και διαχειρίζονται τα ιατρικά δεδομένα των ασθενών, σύμφωνα με την αρχή της εμπιστευτικότητας.

2. Ο ιατρικός έλεγχος πραγματοποιείται με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και συνοδεύεται απαραίτητα από κατάλληλη ενημέρωση των υποβαλλόμενων σε αυτόν σχετικά με τους λόγους για τους οποίους πραγματοποιείται, καθώς και τη θεραπευτική αγωγή που θα ακολουθηθεί, εφόσον χρειαστεί, σε γλώσσα που οι ενδιαφερόμενοι κατανοούν και λαμβάνοντας υπόψη την ατομική τους κατάσταση, συμπεριλαμβανομένης της ηλικίας και του φύλου τους.

Άρθρο 55 Εκπαίδευση των ανηλίκων

1. Οι ανήλικοι αιτούντες και τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων κατά την παραμονή τους στη χώρα υποχρεούνται να εντάσσονται σε μονάδες παροχής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος. Οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται να παράσχουν τα αναγκαία και επαρκή μέσα για την υποστήριξη και διευκόλυνση της σχετικής διαδικασίας. Η ένταξη γίνεται υπό προϋποθέσεις ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες και με διευκολύνσεις ως προς την εγγραφή, σε περίπτωση δυσχερειών υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών, και για όσο χρονικό διάστημα δεν εκτελείται μέτρο απομάκρυνσης που εκκρεμεί κατά των ιδίων ή των γονέων τους. Απώλεια του δικαιώματος παρακολούθησης του εκπαιδευτικού προγράμματος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δεν επέρχεται αποκλειστικά και μόνο λόγω ενηλικίωσης των ανωτέρω αιτούντων. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.

2. Η ένταξη στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της ταυτοποίησης του ανήλικου. Εάν οι ανήλικοι αιτούντες και τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων δεν συμμορφώνονται προς την υποχρέωση της παρ. 1 και δεν εγγράφονται ή δεν παρακολουθούν τα αντίστοιχα σχολικά μαθήματα, επειδή δεν επιθυμούν να ενταχθούν στο εκπαιδευτικό σύστημα, οι υλικές συνθήκες υποδοχής περιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 61 και περαιτέρω επιβάλλονται σε βάρος των ενήλικων μελών της οικογένειας του ανήλικου οι προβλεπόμενες για τους Έλληνες πολίτες διοικητικές κυρώσεις.

3. Για τη διευκόλυνση της ένταξης στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, προσωρινές εκπαιδευτικές δράσεις, στο πλαίσιο της άτυπης εκπαίδευσης, μπορούν να παρέχονται μεταξύ άλλων και εντός των κέντρων φιλοξενίας. Οι δράσεις αυτές δεν μπορούν να υποκαταστήσουν την τυπική εκπαίδευση.

4. Όταν, για ειδικούς λόγους που αφορούν τον ανήλικο, είναι αδύνατη η πρόσβαση του στο εκπαιδευτικό σύστημα, λαμβάνονται τα κατάλληλα προς τούτο μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων, μπορούν να ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής των παρ. 3 και 4.

Άρθρο 56 Πρόσβαση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Η πρόσβαση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν περιορίζεται στους ανήλικους αιτούντες, αλλά μπορεί να αφορά και ενήλικες αιτούντες, και για όσο χρονικό διάστημα δεν εκτελείται μέτρο απομάκρυνσης που εκκρεμεί κατά των ιδίων.

Άρθρο 57 Απασχόληση

1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία, μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάθεσης της αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εάν δεν έχει ληφθεί πρωτοδικώς απόφαση από την αρμόδια Αρχή και η καθυστέρηση δεν μπορεί να αποδοθεί σε αυτούς, έχουν δικαίωμα ουσιαστικής πρόσβασης στην αγορά εργασίας από τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

2. Οι αιτούντες διεθνή προστασία, εφόσον κατέχουν «δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία» ή «δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού», τα οποία έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την περ. κδ' του άρθρου 2 του π.δ. 113/2013 (Α' 146), το άρθρο 75 του παρόντος Κώδικα και την περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 8 του π.δ. 114/2010 (Α' 195) αντίστοιχα, έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία ή την παροχή υπηρεσιών ή έργου και καθόλη τη διάρ-

κεια ισχύος του δελτίου.

3. Το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας ανακαλείται αυτοδικαίως σε περίπτωση απορριπτικής απόφασης, η οποία δεν έχει ανασταλτικό χαρακτήρα, και οι αιτούντες δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στη χώρα.

4. Οι αιτούντες υποχρεούνται να ενημερώνουν την αρμόδια Αρχή Υποδοχής για κάθε έναρξη επαγγέλματος ή για κάθε σύμβαση εξαρτημένης εργασίας που συνάπτουν, με την προσκόμιση βεβαίωσης έναρξης εργασιών ή αντιγράφου της σύμβασης ή της αναγγελίας πρόσληψης στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.Υ.Π.Α.) ή την αναγγελία πρόσληψης στην ΕΡΓΑΝΗ. Σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης αυτής εφαρμόζεται το άρθρο 61 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 58 Επαγγελματική κατάρτιση

1. Οι αιτούντες έχουν πρόσβαση στην εγγραφή και παρακολούθηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης με τους ίδιους όρους, όπως οι Έλληνες πολίτες, ασχέτως του αν έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Η πρόσβαση σε επαγγελματική κατάρτιση που συνδέεται με σύμβαση απασχόλησης, προϋποθέτει την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 57 του παρόντος Κώδικα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Μετανάστευσης και Ασύλου, προβλέπονται οι ειδικότεροι όροι αξιολόγησης προσόντων, εφόσον οι αιτούντες δεν διαθέτουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Άρθρο 59 Γενικοί κανόνες για τις υλικές συνθήκες υποδοχής και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

1. Η αρμόδια Αρχή Υποδοχής, σε συνεργασία με τους κατά περίπτωση αρμόδιους κρατικούς φορείς, διεθνείς οργανισμούς και πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς, μεριμνά για την παροχή στους αιτούντες υλικών συνθηκών υποδοχής μέσω εθνικών, ενωσιακών ή άλλων πόρων. Οι υλικές συνθήκες υποδοχής μπορεί να παρέχονται σε είδος ή υπό τη μορφή οικονομικού βοηθήματος και εξασφαλίζουν στους αιτούντες ένα επαρκές βιοτικό επίπεδο, το οποίο εγγυάται τη συντήρησή τους και προστατεύει τη σωματική και ψυχική τους υγεία, με γνώμονα τον σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Το ίδιο βιοτικό επίπεδο εξασφαλίζεται και στην περίπτωση των αιτούντων που τελούν υπό κράτηση. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται στην περίπτωση των ευάλωτων προσώπων, σύμφωνα με την περ. λγ', του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα.

2. Για τις ανάγκες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας, στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική ασφάλιση, αποδίδεται στους αιτούντες διεθνή προστασία Προσωρινός Αριθμός Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.). Ο Π.Α.Α.Υ.Π.Α. χορηγείται ταυτόχρονα με τον αριθμό που αναγράφεται στο ειδικό δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία που εκδίδεται από την Υπηρεσία Ασύλου, αντιστοιχείται με αυτόν και παραμένει ενεργός καθόλη τη διάρκεια εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας. Ο κάτοχος του Π.Α.Α.Υ.Π.Α. έχει πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας βάσει των προβλεπόμενων στο άρθρο 33 του ν. 4368/2016 (Α' 21). Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης διεθνούς προστασίας για οποιονδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στον παρόντα Κώδικα, και η οποία δεν έχει ανασταλτικό χαρακτήρα, ο Π.Α.Α.Υ.Π.Α. απενεργοποιείται αυτόματα και ο δικαιούχος παύει να έχει πρόσβαση στις ανωτέρω υπηρεσίες. Κατ' εξαίρεση, όταν η απορριπτική απόφαση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας αφορά ασυνόδευτο ανήλικο, ο Π.Α.Α.Υ.Π.Α. παραμένει ενεργός έως την εκτέλεση της απόφασης επιστροφής ή την ενηλικίωση του ασυνόδευτου ανήλικου, ο οποίος εξακολουθεί να έχει πρόσβαση στις ανωτέρω υπηρεσίες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Προστασίας του Πολίτη, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υγείας, Μετανάστευσης και

Ασύλου και Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να ορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

3. Η παροχή του συνόλου ή μέρους των υλικών συνθηκών υποδοχής της παρ. 1 τελεί υπό την προϋπόθεση ότι οι αιτούντες δεν εργάζονται ή ότι η εργασία τους δεν αποφέρει επαρκείς πόρους που να τους εξασφαλίζουν κατάλληλο βιοτικό επίπεδο, επαρκές για τη διαφύλαξη της υγείας τους και της συντήρησής τους, κατ' αναλογία με τα εισοδηματικά κριτήρια του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94).

Άρθρο 60

Ρυθμίσεις για τις υλικές συνθήκες υποδοχής

1. Εφόσον η στέγαση των αιτούντων παρέχεται σε είδος, λαμβάνει μία από τις κατωτέρω μορφές ή αποτελεί συνδυασμό τους:

α) χώρος που χρησιμοποιείται προς τον σκοπό της στέγασης των αιτούντων κατά τη διάρκεια της εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας που ασκείται στα σύνορα ή σε ζώνες διέλευσης,

β) κέντρα φιλοξενίας, τα οποία μπορεί να λειτουργούν σε δημόσια ή ιδιωτικά κτίρια κατάλληλα διαμορφωμένα, υπό τη διαχείριση δημόσιων ή ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών φορέων ή διεθνών οργανισμών και εξασφαλίζουν κατάλληλο βιοτικό επίπεδο,

γ) ιδιωτικές κατοικίες, διαμερίσματα, ξενοδοχεία που μισθώνονται στο πλαίσιο στεγαστικών προγραμμάτων για αιτούντες και υλοποιούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς μη κερδοσκοπικούς φορείς ή διεθνείς οργανισμούς. Όλες οι παραπάνω μορφές στέγασης τελούν υπό την εποπτεία της αρμόδιας Αρχής Υποδοχής, σε συνεργασία με τους κατά περίπτωση συναρμόδιους κρατικούς φορείς.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικών όρων κράτησης, σύμφωνα με τα άρθρα 50 και 51 του παρόντος Κώδικα, διασφαλίζεται ότι:

α) οι οικογένειες στεγάζονται στον ίδιο χώρο και οι εξαρτώμενοι ενήλικες με ειδικές ανάγκες υποδοχής στεγάζονται μαζί με τους ενήλικες συγγενείς που, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, έχουν την ευθύνη αυτών, ενώ λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής,

β) οι αιτούντες έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν με συγγενείς, νομικούς συμβούλους, εκπροσώπους της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και άλλους πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς. Προκειμένου να παρέχεται συνδρομή στους αιτούντες, παρέχεται πρόσβαση στα μέλη της οικογένειας, στους νομικούς συμβούλους, στους εκπροσώπους της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και άλλους πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς. Η δυνατότητα αυτή μπορεί να περιορίζεται προσωρινά και μόνο για λόγους που σχετίζονται με την ασφάλεια των φιλοξενούμενων και των χώρων φιλοξενίας,

γ) λαμβάνονται υπόψη για την παραπομπή σε κατάλληλο χώρο φιλοξενίας ζητήματα που αφορούν το φύλο, την ηλικία και την υπαγωγή των αιτούντων στην κατηγορία των ευάλωτων προσώπων,

δ) λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα από το προσωπικό των χώρων που διαβιούν οι αιτούντες για την αποφυγή βιαιοπραγιών και βίας σχετιζόμενης με το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της διάστασης της ταυτότητας φύλου, σεξουαλικής κακοποίησης και παρενόχλησης εντός των κέντρων φιλοξενίας,

ε) η μεταφορά αιτούντων σε άλλο χώρο στέγασης πραγματοποιείται μόνον όταν είναι αναγκαία και εφόσον έχει διασφαλιστεί η δυνατότητά τους να ενημερώνουν τους νομικούς τους συμβούλους για τη μεταφορά και τη νέα τους διεύθυνση.

3. Το προσωπικό που εργάζεται σε χώρους φιλοξενίας διαθέτει την κατάλληλη κατάρτιση, δεσμεύεται από κώδικα δεοντολογίας και υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για προσωπικά δεδομένα, των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

4. Οι φορείς διαχείρισης των κέντρων φιλοξενίας μπορούν να επιτρέπουν στους αιτούντες να συμμετέχουν στη διαχείριση των υλικών μέσων και άυλων παραμέτρων της ζωής στα κέντρα, με

σκοπό την καλύτερη οργάνωση της λειτουργίας των κέντρων και την κατά το δυνατόν αυτόνομη διαβίωση των αιτούντων.

5. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορούν κατ' εξαίρεση να θεσπίζονται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου ειδικότεροι όροι, όσον αφορά τις υλικές συνθήκες υποδοχής, διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στο παρόν άρθρο, για εύλογη χρονική περίοδο, η οποία είναι όσο το δυνατόν συντομότερη, όταν:

α) απαιτείται εκτίμηση των ειδικών αναγκών του αιτούντος άσυλο, σύμφωνα με το άρθρο 62 του παρόντος Κώδικα ή

β) έχουν εξαντληθεί προσωρινά οι διαθέσιμες δυνατότητες στέγασης.

Σε κάθε περίπτωση, η παρέκκλιση από τα ως άνω δεν αίρει την υποχρέωση της αρμόδιας Αρχής Υποδοχής για παροχή στους αιτούντες των υλικών και άυλων μέσων για την κάλυψη των βασικών αναγκών διαβίωσής τους.

6. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα με:

α) Την υλοποίηση στεγαστικών προγραμμάτων και εν γένει προγραμμάτων παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής,

β) τη συγκέντρωση, καταγραφή, διαχείριση και παρακολούθηση αιτημάτων στέγασης για την ομαλή εκτέλεση των στεγαστικών προγραμμάτων,

γ) τη μίσθωση καταλυμάτων, τις τεχνικές προδιαγραφές, τις εγκαταστάσεις και τον απαραίτητο εξοπλισμό για την ομαλή εκτέλεση των στεγαστικών προγραμμάτων,

δ) τη διαχείριση, λειτουργία και συντήρηση θέσεων στέγασης για την ομαλή εκτέλεση των στεγαστικών προγραμμάτων,

ε) την εγκατάσταση και την αποχώρηση των ωφελομένων στεγαστικών προγραμμάτων από θέσεις στέγασης,

ζ) τους κανόνες διαμονής και συμβίωσης σε θέσεις στέγασης στο πλαίσιο στεγαστικών προγραμμάτων,

η) την παροχή υπηρεσιών υποδοχής - υλικών και γενικών - στους διαμένοντες σε θέσεις στέγασης των στεγαστικών προγραμμάτων,

θ) την παροχή, διακοπή και τον περιορισμό των υλικών συνθηκών υποδοχής όσον αφορά τα εν λόγω στεγαστικά προγράμματα,

ι) την εποπτεία από την αρμόδια Αρχή Υποδοχής της πληρότητας και ποιότητας των παρεχόμενων συνθηκών υποδοχής στα εν λόγω στεγαστικά προγράμματα, καθώς και κάθε άλλο συναφές με τα παραπάνω ζητήματα.

Άρθρο 61

Περιορισμός ή διακοπή των υλικών συνθηκών υποδοχής

1. Με απόφαση της αρμόδιας Αρχής Υποδοχής, οι υλικές συνθήκες υποδοχής περιορίζονται ή, σε εξαιρετικές και ειδικές αιτιολογημένες περιπτώσεις, διακόπτονται, όταν οι αιτούντες:

α) εφόσον τους παρέχεται στέγαση, εγκαταλείπουν τους χώρους φιλοξενίας στους οποίους έχουν παραπεμφθεί, χωρίς να ενημερώσουν την κατά περίπτωση αρμόδια διοίκηση ή δεν έχουν λάβει τυχόν απαιτούμενη άδεια ή εγκαταλείπουν τον τόπο διαμονής που έχει καθορίσει η αρμόδια Αρχή κατά την παρ. 2 του άρθρου 49 του παρόντος Κώδικα, χωρίς να έχουν λάβει τυχόν απαιτούμενη άδεια,

β) δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις δήλωσης στοιχείων, όπως διεύθυνσης κατοικίας ή διαμονής, συμβάσεων εργασίας που συνάπτουν ή αυτοπρόσωπη παράστασης, ή δεν ανταποκρίνονται στις αιτήσεις παροχής πληροφοριών ή δεν προσέρχονται, στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης της αίτησής τους για παροχή διεθνούς προστασίας, σε προσωπική συνέντευξη εντός της προθεσμίας που τάσσεται από τις Αρχές Παραλαβής και Εξέτασης,

γ) έχουν υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση κατά την έννοια της περ. κδ' του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα.

Για τις περ. α' και β', όταν ο αιτών εντοπισθεί ή προσέλθει αυτοβούλως στην αρμόδια Αρχή, λαμβάνεται ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση, βασιζόμενη στους λόγους της εγκατάλειψης, σχετικά με την ανανέωση της παροχής μερικών ή όλων των υλι-

κών συνθηκών υποδοχής που είχαν περιορισθεί ή διακοπεί.

2. Η αρμόδια Αρχή Υποδοχής περιορίζει τις υλικές συνθήκες υποδοχής, όταν διαπιστώνει ότι ο αιτών, χωρίς δικαιολογημένη αιτία, δεν έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας το συντομότερο δυνατόν μετά την άφιξή του στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας.

3. Η αρμόδια Αρχή Υποδοχής διακόπτει την πρόσβαση στις υλικές συνθήκες υποδοχής, όταν διαπιστωθεί ότι ο αιτών έχει αποκρύψει οικονομικούς πόρους και έχει, κατά συνέπεια, επωφεληθεί με τρόπο αθέμιτο από τις υλικές συνθήκες υποδοχής.

4. Σε περιπτώσεις σοβαρής παραβίασης του Κανονισμού Λειτουργίας των κέντρων φιλοξενίας, η οποία διαταράσσει την ομαλή λειτουργία των κέντρων και τη συμβίωση των ατόμων σε αυτά ιδίως όταν επιδεικνύεται ιδιαίτερα βίαιη συμπεριφορά, επιβάλλεται ως κύρωση η διακοπή της παροχής υλικών συνθηκών. Παράλληλα, ενημερώνεται άμεσα ο οικείος Αστυνομικός Διευθυντής και προκειμένου περί των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, ο αρμόδιος για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικός Διευθυντής, προκειμένου να διακριβωθεί εάν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της περ. δ' της παρ. 2 ή της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 50 του παρόντος Κώδικα. Εφόσον πρόκειται για ασυνόδετο ανήλικο, η αρμόδια Αρχή Υποδοχής οφείλει, πριν από την επιβολή της διακοπής της στέγασης, να απευθυνθεί στις υπηρεσίες αρωγής και/ή στις δικαστικές αρχές που είναι αρμόδιες για την προστασία των ασυνόδετων ανηλίκων, προκειμένου να μεριμνήσουν για την τοποθέτηση του ανηλίκου σε δομή που αρμόζει στις ανάγκες του και να διατάξουν τυχόν άλλα μέτρα αρωγής, εφόσον τούτο δικαιολογείται από τις περιστάσεις.

5. Η απόφαση για περιορισμό ή διακοπή παροχής των υλικών συνθηκών υποδοχής ή η απόφαση με την οποία επιβάλλεται η κύρωση της παρ. 4, λαμβάνεται από την αρμόδια Αρχή Υποδοχής σε ατομική και αντικειμενική βάση και οφείλει να είναι αιτιολογημένη. Κατά τη λήψη της απόφασης διακοπής ή περιορισμού των υλικών συνθηκών υποδοχής ή επιβολής της κύρωσης της παρ. 4, λαμβάνεται υπόψη η ειδική κατάσταση του προσώπου, ιδίως όταν πρόκειται για ευάλωτα πρόσωπα. Η απόφαση περιορισμού ή διακοπής των υλικών συνθηκών υποδοχής δεν μπορεί να αφορά την πρόσβαση του αιτούντος σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 59 του παρόντος Κώδικα και δεν καθιστά αδύνατη την πρόσβαση εκ μέρους των αιτούντων σε βασικά μέσα που εξασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Οι αποφάσεις περιορισμού ή διακοπής της παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής ή επιβολής της κύρωσης της παρ. 4 γνωστοποιούνται στους αιτούντες σε γλώσσα που κατανοούν.

6. Οι υλικές συνθήκες υποδοχής δεν διακόπτονται ούτε περιορίζονται πριν ληφθεί η απόφαση σύμφωνα με την παρ. 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΥΑΛΩΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 62

Γενική αρχή για τα ευάλωτα πρόσωπα και αξιολόγηση των ειδικών αναγκών υποδοχής των ευάλωτων προσώπων

1. Κατά την εφαρμογή του άρθρου 61 λαμβάνεται υπόψη η ειδική κατάσταση των ευάλωτων προσώπων.

2. Η εκτίμηση του κατά πόσον τα πρόσωπα που εισέρχονται χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις είναι ευάλωτα, γίνεται κατά τη διαδικασία ταυτοποίησής τους κατά τις διαδικασίες καταγραφής και ιατρικού ελέγχου του άρθρου 41 ανεξάρτητα από την εκτίμηση των αναγκών διεθνούς προστασίας, βάσει του Δεύτερου Μέρους του παρόντος Κώδικα.

3. Οι ειδικές συνθήκες υποδοχής εφαρμόζονται για τα πρόσωπα της παρ. 1 αμέσως μετά την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της παρ. 2 του άρθρου 69 του παρόντος Κώδικα, ειδικά όμως για τους ανηλί-

κους οι ειδικές συνθήκες εφαρμόζονται μετά την ταυτοποίηση. Η ειδική κατάσταση των αιτούντων, ακόμη και εάν καταστεί εμφανής σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας εξέτασης αίτησης διεθνούς προστασίας, λαμβάνεται υπόψη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, και η εξέλιξη της κατάστασής τους παρακολουθείται συστηματικά.

4. Μόνο τα ευάλωτα πρόσωπα θεωρούνται ότι έχουν ειδικές ανάγκες υποδοχής και συνεπώς επωφελούνται των ειδικών συνθηκών υποδοχής.

5. Οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται να ενημερώνουν άμεσα το Εθνικό Σύστημα Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων, σύμφωνα με τα άρθρα 76 και 79 του ν. 4781/2021 (Α' 31), σε περίπτωση που εντοπίζουν θύματα εμπορίας ανθρώπων.

Άρθρο 63 Ανήλικοι

1. Το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των αρμόδιων Αρχών κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα. Στους ανηλικούς διασφαλίζεται ένα επαρκές επίπεδο διαβίωσης για τη σωματική, ψυχική, διανοητική, ηθική και κοινωνική τους ανάπτυξη. Για την εκτίμηση του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου, λαμβάνονται υπόψη ιδίως οι δυνατότητες επανένωσης της οικογένειας, η ποιότητα ζωής και η κοινωνική ανάπτυξη του ανηλίκου, ζητήματα ασφάλειας και προστασίας, ιδίως εάν υπάρχει κίνδυνος να καταστεί ο ανήλικος θύμα εμπορίας ανθρώπων, και οι απόψεις του ανηλίκου ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά του.

2. Οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν την πρόσβαση ανηλίκων που είναι θύματα κάθε μορφής κακοποίησης, παραμέλησης, εκμετάλλευσης, βασανιστηρίων ή σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή ένοπλων συγκρούσεων, σε υπηρεσίες αποκατάστασης, καθώς και την παροχή σε αυτούς της κατάλληλης ψυχολογικής φροντίδας και εξειδικευμένης θεραπείας, εφόσον τούτο απαιτείται.

3. Οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε οι ανήλικοι να έχουν πρόσβαση σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων των παιχνιδιών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την ηλικία και το φύλο τους, εντός των κέντρων φιλοξενίας, καθώς και σε δραστηριότητες ανοικτού χώρου.

4. Οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων ή οι ανήλικοι αιτούντες να διαμένουν με τους γονείς τους, τα ανήλικα άγαμα αδέρφια τους ή με τον ενήλικο συγγενή που έχει την ευθύνη τους σύμφωνα με τον νόμο, εφόσον αυτό είναι προς το μείζον συμφέρον των εν λόγω ανηλίκων.

Άρθρο 64 Ασυνόδετοι και χωρισμένοι ανήλικοι

1. Οι αρμόδιες αρχές στα σημεία εισόδου στην ελληνική επικράτεια, καθώς και κάθε αρμόδια Αρχή που διαπιστώνει την είσοδο στην ελληνική επικράτεια ασυνόδετου ανηλίκου ή χωρισμένου ανηλίκου, ενημερώνει αμελλητί την πλησιέστερη Εισαγγελική Αρχή, την Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδετων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ή οποιαδήποτε άλλη Αρχή είναι αρμόδια για την προστασία των ασυνόδετων ανηλίκων και των χωρισμένων ανηλίκων.

2. Η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης είναι υπεύθυνη για την υποδοχή και ταυτοποίηση των ασυνόδετων ανηλίκων στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή στις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά επίσης, μέσω του αρμόδιου Εισαγγελέα, για την άμεση ανάθεση της φροντίδας του χωρισμένου ανηλίκου στον ενήλικο συγγενή του, εφόσον αυτό κρίνεται ότι εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου. Ο συγγενής ασκεί καθήκοντα εκπροσώπου του ανηλίκου για τις πράξεις που του αναθέτει ρητά ο αρμόδιος Εισαγγελέας.

Άρθρο 65
Αρμοδιότητες Ειδικής Γραμματείας Προστασίας
Ασυνόδευτων Ανηλίκων

1. Αρμόδια Αρχή για την προστασία, την επιτροπεία και την εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ανηλίκων και των χωρισμένων ανηλίκων ορίζεται η Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, η οποία, σε συνεργασία με άλλες αρχές, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους:

α) Μεριμνά για την αναζήτηση των μελών της οικογένειας του ασυνόδευτου ανηλίκου και του χωρισμένου ανηλίκου, με τη συνδρομή πιστοποιημένων φορέων και οργανώσεων, το συντομότερο δυνατόν αφότου υποβληθεί αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας. Εάν υπάρχει κίνδυνος να απειληθεί η ζωή ή η ακεραιότητα του ανηλίκου ή των στενών συγγενών του, ιδίως εάν αυτοί διαμένουν στη χώρα καταγωγής, η συλλογή, επεξεργασία και διαβίβαση των πληροφοριών που αφορούν τα εν λόγω πρόσωπα, γίνεται εμπιστευτικά, ώστε να μην διακυβεύεται η ασφάλειά τους.

β) Μεριμνά για την παραπομπή και συνοδεία των ασυνόδευτων ανηλίκων σε ειδικά κέντρα φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων ή σε άλλου είδους καταλύματα κατάλληλα για ανηλίκους ή σε άλλα κέντρα φιλοξενίας, εφόσον υπάρχουν κατάλληλα διαμορφωμένοι προς τούτο χώροι, για όσο χρόνο διαρκεί η παραμονή τους στη Χώρα ή έως ότου τοποθετηθούν σε ανάδοχη οικογένεια ή σε εποπτευόμενα διαμερίσματα. Οι μεταβολές του τόπου διαμονής των ασυνόδευτων ανηλίκων περιορίζονται στο ελάχιστο και μόνο εφόσον είναι αναγκαίες. Ειδικότερα μεριμνά για:

βα) Τη διαχείριση των αιτημάτων στέγασης ασυνόδευτων ανηλίκων, την προτεραιοποίησή τους με κριτήρια ευαλωτότητας ή αναπηρίας και τον συντονισμό των ενεργειών μετάβασης, τοποθέτησης και φιλοξενίας τους σε κατάλληλα διαμορφωμένα κέντρα φιλοξενίας που λειτουργούν συνεργαζόμενοι κρατικοί και μη φορείς.

ββ) Τη διαχείριση θέσεων προσωρινής φιλοξενίας, όπως ασφαλείς ζώνες, που λειτουργούν συνεργαζόμενοι κρατικοί και μη φορείς για την κάλυψη των άμεσων αναγκών στέγασης ασυνόδευτων ανηλίκων.

βγ) Τον έλεγχο της εφαρμογής των προδιαγραφών λειτουργίας των κέντρων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

βδ) Την παρακολούθηση και τακτική αξιολόγηση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται από τα κέντρα φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων.

βε) Τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών των κέντρων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, μέσω της συστηματικής διερεύνησης των δυσχερειών που παρουσιάζονται και της παροχής διαρκούς εκπαίδευσης και υποστήριξης του προσωπικού τους.

βστ) Τη διαχείριση των αιτημάτων επείγουσας φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, οι οποίοι εντοπίζονται από τις αστυνομικές αρχές, κάθε άλλη αρχή ή υπηρεσία ή φορείς της κοινωνίας των πολιτών ή τρίτα πρόσωπα, και στερούνται ασφαλούς ή γνωστής διαμονής.

γ) Μεριμνά για τη στέγαση ανηλίκων μαζί με τους ενήλικους συγγενείς τους ή σε οικογένεια που θα έχει την επιμέλεια του ανηλίκου ή με άλλα ενήλικα πρόσωπα κατάλληλα για να αναλάβουν τη φροντίδα τους, εφόσον αυτό εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον των ανηλίκων και έχουν λάβει χώρα διαδικασίες ανάθεσης της φροντίδας στα πρόσωπα αυτά σύμφωνα με τον νόμο. Η γνώμη του ανηλίκου λαμβάνεται υπόψη ανάλογα με την ηλικία του και τον βαθμό της ωριμότητάς του.

δ) Διασφαλίζει την από κοινού στέγαση και συμβίωση των αδελφών, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, το φύλο, την ωριμότητα και γενικά το συμφέρον κάθε ανηλίκου.

ε) Μεριμνά για τη φιλοξενία των ασυνόδευτων ανηλίκων που έχουν συμπληρώσει το δέκατο έκτο έτος, σε εποπτευόμενα διαμερίσματα, χωρίς να θίγεται η προστασία της ανηλικότητας. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται οι εποπτευόμενοι φορείς, οι ελάχιστες προδιαγραφές και οι

προβλεπόμενοι όροι και διαδικασίες για την επιλογή, παραπομπή, διαμονή και ολοκλήρωση της παρεχόμενης φιλοξενίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

στ) Συντονίζει τις ενέργειες που απαιτούνται για τη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων προς άλλα κράτη στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών.

ζ) Οργανώνει και τηρεί το Μητρώο Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 26 του ν. 4554/2018 (Α' 130). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου ρυθμίζονται ειδικότερες λεπτομέρειες αναφορικά με τη μεταφορά του Μητρώου και τη διαλειτουργικότητά του με τα Μητρώα των άρθρων 24 και 25 του ν. 4554/2018, το δικαίωμα πρόσβασης, τήρησης, ενημέρωσης, επικαιροποίησης και επεξεργασίας των προσώπων των αρμόδιων υπηρεσιών και των προσώπων στις οποίες τηρούνται τα Μητρώα.

η) Συντονίζει τη δράση όλων των υπηρεσιών και φορέων, δημόσιων ή ιδιωτικών, που εμπλέκονται σε ζητήματα προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων, όπως υγεία, εκπαίδευση, εργασία, και καθορίζει την εθνική στρατηγική για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων σε συνεργασία με τις υπόλοιπες αρμόδιες αρχές, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους.

θ) Συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς, όργανα ή/και υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων κρατών για την ανάληψη πρωτοβουλιών, τη λήψη μέτρων και την υλοποίηση προγραμμάτων που συμβάλλουν στην προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων.

ι) Μεριμνά για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με το ζήτημα της προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων και την ανάπτυξη δράσεων εθελοντικού χαρακτήρα.

ια) Ενημερώνεται και διατυπώνει γνώμη σχετικά με ρυθμίσεις οι οποίες πρόκειται να περιληφθούν σε νόμο ή κανονιστική πράξη και αφορούν την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων.

2. Η Μονάδα Θεσμικής Προστασίας της Ειδικής Γραμματείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου:

α) λαμβάνει το ταχύτερο δυνατό κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλίσει ότι ο ασυνόδευτος ανήλικος διαθέτει επίτροπο κατά τα οριζόμενα στον ν. 4554/2018 και το άρθρο 67 του παρόντος Κώδικα, ή εκπρόσωπο, προκειμένου να επωφεληθεί των δικαιωμάτων του που προβλέπονται στον Κώδικα,

β) είναι αρμόδια για την εφαρμογή του θεσμού της επιτροπείας ή την εξασφάλιση εκπροσώπησης των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων και μεριμνά για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας των αναγκαίων μέσων για την εκπροσώπηση ή επιτροπεία τους,

γ) μεριμνά ώστε οι ανάγκες των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων να καλύπτονται δεόντως, κατά την εφαρμογή του παρόντος Κώδικα, από τον διορισμένο επίτροπο ή εκπρόσωπο, αξιολογεί τακτικά την κατάσταση του ανηλίκου και μεριμνά για την ύπαρξη των αναγκαίων και ενδεδειγμένων μέσων επιτροπείας ή εκπροσώπησης και κάνει χρήση των εργαλείων που έχει ήδη αναπτύξει με γνώμονα τη βέλτιστη ποιοτική και ποσοτική επιτροπεία ή εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την υπόδειξη του επιτρόπου ή του εκπροσώπου και τον διορισμό τούτου μέσω του καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιου Εισαγγελέα και ενημερώνει τον ασυνόδευτο ανήλικο προς τούτο. Δύνανται να αναθέσει την ευθύνη και τις αρμοδιότητες της εκπροσώπησης σε νομικό πρόσωπο επιφορτισμένο με τη μέριμνα και την ευημερία των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων. Το νομικό πρόσωπο υποδεικνύει υποχρεωτικά ένα φυσικό πρόσωπο προκειμένου να επιτελεί τα καθήκοντα του εκπροσώπου. Κατά την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής παρακολουθεί και τηρεί στοιχεία για τον αριθμό των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων που τελούν υπό επιτροπεία ή εκπροσώπηση, τα τυχόν προβλήματα που εντοπίζει κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς της και γενικότερα για οποιοδήποτε θέμα αφορά την επιτροπεία ή την εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ή χωρισμένων ανηλίκων.

Ο εκπρόσωπος του ασυνόδευτου ανηλίκου εκπροσωπεί τους ασυνόδευτους ανηλίκους σε όλες τις διοικητικές και δικαστικές

διαδικασίες για τις οποίες έχει εξουσιοδοτηθεί, συμμετέχει ενεργά στις αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή του ανηλίκου, τον βοηθά να ενταχθεί στο νέο περιβάλλον και τον προετοιμάζει για τις μελλοντικές καταστάσεις που θα αντιμετωπίσει.

Ο επίτροπος ή εκπρόσωπος ασκεί τα καθήκοντά του κατά τρόπο που να διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον και τη συνολική ευημερία του ανηλίκου, ενεργώντας πάντοτε με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον των ανηλίκων. Δεν μπορεί να οριστεί ως επίτροπος ή εκπρόσωπος πρόσωπο, τα συμφέροντα του οποίου συγκρούονται ή ενδέχεται να συγκρουσθούν με τα συμφέροντα του ασυνόδευτου ή χωρισμένου ανηλίκου. Το πρόσωπο που έχει οριστεί ως επίτροπος ή εκπρόσωπος, αντικαθίσταται από την αρμόδια εισαγγελική αρχή μόνο σε περίπτωση αδυναμίας εκπροσώπησης ή επιτροπείας για πραγματικούς ή νομικούς λόγους,

δ) πραγματοποιεί σε τακτά χρονικά διαστήματα αξιολόγηση των ληφθέντων μέτρων υλοποίησης της επιτροπείας ή εκπροσώπησης, προκειμένου να είναι δυνατή η μέτρηση του αποτελέσματος και του κοινωνικού αντικτύπου των θεσμών αυτών, καθώς και να προσδιορίζονται τα αναγκαία μέτρα και οι ενέργειες που πρέπει να λαμβάνονται για την απρόσκοπτη υλοποίησή τους,

ε) μεριμνά για την τοποθέτηση ασυνόδευτων ανηλίκων σε ανάδοχες οικογένειες και την εποπτεία τους, σύμφωνα με τον ν. 4538/2018 (Α' 85).

3. Το προσωπικό των φορέων που ασχολείται με υποθέσεις ασυνόδευτων ανηλίκων και χωρισμένων ανηλίκων και τα άτομα που επιλαμβάνονται της φροντίδας, διαθέτει και λαμβάνει συνεχώς κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ανάγκες των ανηλίκων. Το προσωπικό αυτό δεσμεύεται από κώδικα δεοντολογίας και έχει καθήκον εχεμύθειας για τα προσωπικά δεδομένα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία εκτέλεσης αυτών.

Άρθρο 66 Επιτροπεία

1. Υπό επιτροπεία τίθεται ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής ηλικίας κάτω των 18 ετών, ο οποίος φθάνει στο ελληνικό έδαφος χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, τη γονική του μέριμνα ή την επιμέλειά του, ή χωρίς να συνοδεύεται από εντοπικό συγγενή που ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του, και για όσο χρόνο η άσκηση των καθηκόντων αυτών δεν έχει ανατεθεί σε κάποιο άλλο πρόσωπο σύμφωνα με τον νόμο.

2. Όργανα της επιτροπείας ασυνόδευτων ανηλίκων είναι ο Εισαγγελέας Ανηλίκων ή όπου δεν υπάρχει, ο κατά τόπον αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών, ο επίτροπος ασυνόδευτου ανηλίκου και το Εποπτικό Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 19 του ν. 4554/2018 (Α' 130).

3. Προκειμένου περί ασυνόδευτων ανηλίκων, οι αρμοδιότητες του Δικαστηρίου κατά τα άρθρα 1589 έως 1654 ΑΚ ασκούνται από τον κατά τόπον αρμόδιο Εισαγγελέα Ανηλίκων και όπου δεν υπάρχει, από τον κατά τόπον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Ειδικά για τις περιπτώσεις άρσης της διαφωνίας μεταξύ του επιτρόπου ασυνόδευτων ανηλίκων και του Εποπτικού Συμβουλίου Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, αποφασίζει ο αρμόδιος κατά τόπον Εισαγγελέας Ανηλίκων, και όπου δεν υπάρχει, ο κατά τόπον αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών.

4. Προκειμένου περί ασυνόδευτων ανηλίκων, οι φορείς παραπομπής, ήτοι κάθε δημόσια αρχή και υπηρεσία, ιδιωτικός φορέας ή διεθνής οργανισμός που εντοπίζει ασυνόδευτο ανήλικο, όπως ιδίως η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η Υπηρεσία Ασύλου και η Ελληνική Αστυνομία, ενημερώνουν άμεσα και δίχως καθυστέρηση τον αρμόδιο Εισαγγελέα, ο οποίος ενεργεί ως προσωρινός επίτροπος. Ο Εισαγγελέας, ενεργώντας ως προσωρινός επίτροπος και μέχρι τον διορισμό επιτρόπου, μεριμνά για την άμεση ανάθεση της νομικής εκπροσώπησης του ασυνόδευτου ανηλίκου σε κατάλληλο φυσικό πρόσωπο, ώστε το τελευταίο να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, ιδίως σε αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 76 του παρόντος Κώδικα.

5. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας διορίζει τον επίτροπο του ασυνόδευτου ανηλίκου στον συντομότερο δυνατό χρόνο. Αν δεν βρι-

σκεται κατάλληλο φυσικό πρόσωπο για να διοριστεί επίτροπος, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 1592 ΑΚ, η επιτροπεία του ανηλίκου ανατίθεται σε επαγγελματία επίτροπο που υποδεικνύει η Μονάδα Θεσμικής Προστασίας της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Η διάταξη του άρθρου 1600 ΑΚ δεν εφαρμόζεται κατά την επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων.

6. Συγχρόνως, ο αρμόδιος Εισαγγελέας αναθέτει τα έργα του εποπτικού συμβουλίου στο Εποπτικό Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, ανεξάρτητα από το αν διορίστηκε ως επίτροπος του ασυνόδευτου ανηλίκου επαγγελματίας επίτροπος ή άλλο πρόσωπο, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 1592 ΑΚ.

7. Ο διορισμός του επιτρόπου ασυνόδευτου ανηλίκου καταχωρίζεται σε ειδικό δημόσιο βιβλίο που τηρείται στη γραμματεία της Εισαγγελίας Πρωτοδικών. Η γραμματεία της Εισαγγελίας ενημερώνει με κάθε πρόσφορο μέσο τον επίτροπο και τη Μονάδα Θεσμικής Προστασίας της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τον διορισμό. Η Μονάδα Θεσμικής Προστασίας της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων ενημερώνει τον φορέα παραπομπής για τον διορισμό του επιτρόπου και ο φορέας παραπομπής ενημερώνει άμεσα τον ανήλικο σε γλώσσα που κατανοεί.

8. Οι διαδικασίες του παρόντος άρθρου οφείλουν να διενεργούνται δίχως καθυστέρηση στον συντομότερο δυνατό χρόνο.

9. Ο διορισμός του επαγγελματία επιτρόπου γίνεται πάντοτε υπό την επιφύλαξη αντικατάστασής του, με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα, σύμφωνα με το άρθρο 1597 ΑΚ, είτε από άλλον επαγγελματία επίτροπο σε περίπτωση που αλλάξει ο τόπος διαμονής του ασυνόδευτου ανηλίκου είτε από συγγενή ή από άλλο κατάλληλο φυσικό πρόσωπο, κατά την έννοια της περ. 3 του άρθρου 1592 ΑΚ. Σε αυτήν την περίπτωση, ο αρχικώς διορισμένος επίτροπος μεριμνά εγκαίρως και οπωσδήποτε πριν από την αναχώρησή του ανηλίκου, ώστε να ειδοποιηθούν τόσο ο αρμόδιος Εισαγγελέας του νέου τόπου διαμονής του ασυνόδευτου ανηλίκου όσο και τη Μονάδα Θεσμικής Προστασίας της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, προκειμένου να προβούν στον διορισμό νέου επιτρόπου. Την αντικατάσταση του επιτρόπου δύναται να ζητήσει και ο ίδιος ο ανήλικος με αίτημά του.

10. Ο διορισμός νέου επιτρόπου συνεπάγεται την αυτοδίκαιη παύση του προηγούμενου από τα καθήκοντά του. Με επιμέλεια της Εισαγγελίας του νέου τόπου διαμονής, ενημερώνονται με κάθε πρόσφορο μέσο ο προηγούμενος επίτροπος, ο Εισαγγελέας του προηγούμενου τόπου διαμονής και η Μονάδα Θεσμικής Προστασίας της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τον νέο διορισμό.

11. Στην εξαιρετική περίπτωση κατά την οποία το συμφέρον του ασυνόδευτου ανηλίκου επιβάλλει την αλλαγή του τόπου διαμονής του και στον νέο τόπο διαμονής δεν ανευρίσκεται εγκαίρως επαγγελματίας επίτροπος ή άλλο κατάλληλο φυσικό πρόσωπο κατά την έννοια της περ. 3 του άρθρου 1592 ΑΚ, ορίζεται ως προσωρινός επίτροπος του ανηλίκου ο Εισαγγελέας ανηλίκων ή όπου δεν υπάρχει, ο κατά τόπον αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών, και επέρχεται η αυτοδίκαιη παύση του προηγούμενου από τα καθήκοντά του.

12. Ο επαγγελματίας επίτροπος ασυνόδευτων ανηλίκων ασκεί ιδίως τις αρμοδιότητες της κάτωθι παραγράφου στην έκταση και υπό τους όρους που αναφέρονται ειδικότερα στη σύμβαση που συνάπτει με τη Μονάδα Θεσμικής Προστασίας της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

13. Ο επίτροπος ασυνόδευτων ανηλίκων ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Μεριμνά για την κάλυψη καθημερινών βασικών αναγκών επιβίωσης, δηλαδή τη διατροφή του ανηλίκου μέσω παραπομπής σε φορείς που παρέχουν γεύματα σε καθημερινή βάση, τη στέγαση μέσω κατάθεσης αιτήματος φιλοξενίας σε δομή φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων της Ειδικής Γραμματείας Ασυνόδευτων

Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και την παρακολούθηση του σχετικού αιτήματος.

β) Εκπροσωπεί και συνδράμει τον ανήλικο σε όλες τις δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες, ιδίως στη διαδικασία ασύλου, οικογενειακής επανένωσης, επιστροφής και χορήγησης άδειας παραμονής. Ο επίτροπος ασυνόδευτων ανηλίκων θεωρείται και εκπρόσωπος ασυνόδευτων ανηλίκων, κατά τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

γ) Συνεπικουρεί τον ανήλικο ενώπιον των Μονάδων Υγείας κατά την παροχή υγειονομικής φροντίδας.

δ) Δύνатаι να υποβάλει αίτηση ασύλου ή χορήγησης άδειας παραμονής για λογαριασμό του ανηλίκου, λαμβάνοντας υπόψη την επιθυμία του ανάλογα με την ωριμότητά του. Ο ανήλικος άνω των δεκαπέντε (15) ετών δύναται να υποβάλει ο ίδιος αίτηση ασύλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69 του παρόντος Κώδικα.

ε) Ασκεί τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα και βοηθήματα κατά διοικητικών ή δικαστικών αποφάσεων που αφορούν τον ανήλικο, καθώς και διοικητικές προσφυγές διά του πληρεξουσίου δικηγόρου.

στ) Μεριμνά για την προστασία του ανηλίκου κατά την παραμονή του στη χώρα και κατά τη διαδικασία επιστροφής του στη χώρα καταγωγής, σύμφωνα με τον ν. 3907/2011.

ζ) Μεριμνά για τη διασφάλιση δωρεάν νομικής συνδρομής και διερμηνείας προς τον ανήλικο.

η) Μεριμνά για τη διασφάλιση ψυχολογικής υποστήριξης και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προς τον ανήλικο.

θ) Μεριμνά για την εκπαίδευση και μόρφωση του ανηλίκου. Ενδεικτικά, φροντίζει για την εγγραφή του ανηλίκου στην τυπική ή μη τυπική εκπαίδευση, για την εκμάθηση της ελληνικής, της μητρικής γλώσσας, ξένων γλωσσών κ.λπ..

ι) Μεριμνά για τη διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών υποδοχής και φιλοξενίας.

ια) Προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου για την ανάθεση της πραγματικής φροντίδας του ανηλίκου σε κατάλληλη οικογένεια (ανάδοχη οικογένεια), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ιβ) Μεριμνά για τον σεβασμό και την ελεύθερη έκφραση και ανάπτυξη των πολιτικών, φιλοσοφικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων του ανηλίκου.

ιγ) Μεριμνά για την ανεύρεση της οικογένειας του ανηλίκου και την επανένωσή του με αυτήν, εφόσον συνάδει με το βέλτιστο συμφέρον του.

ιδ) Είναι σε επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές για κάθε διαδικασία που αφορά τον ανήλικο, με εκπρόσωπο του κέντρου φιλοξενίας του ή με τους αναδόχους του ανηλίκου, με τον κατά τόπο αρμόδιο Εισαγγελέα, με τον νομικό εκπρόσωπο του ανηλίκου, με φορείς της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς, για κάθε ζήτημα που αφορά τον ανήλικο.

ιε) Διατηρεί τακτική επικοινωνία με τον ανήλικο, τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα, και μεριμνά για την ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης με τον ανήλικο και την κατανόηση των αναγκών και των στόχων του.

ιστ) Ενημερώνει τον ανήλικο σε απλή και φιλική προς αυτόν γλώσσα, την οποία κατανοεί, για τις δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες και για όλες τις υποθέσεις που τον αφορούν. Ο επίτροπος συνεργάζεται με τον νομικό συμπαραστάτη του ασυνόδευτου ανηλίκου. Επίσης, διασφαλίζει τη δυνατότητα του ανηλίκου να συμμετέχει ουσιαστικά σε όλες τις αποφάσεις που τον αφορούν.

ιζ) Μεριμνά, ώστε ο ανήλικος να επωφεληθεί από κάθε κοινωνική παροχή.

ιη) Επιλαμβάνεται αμέσως σε επείγουσες περιπτώσεις που αφορούν τον ανήλικο ευθύς μόλις ειδοποιηθεί από οποιαδήποτε αρμόδια αρχή ή τρίτο ή και τον ίδιο τον ανήλικο.

ιθ) Συμπεριφέρεται στον ασυνόδευτο ανήλικο με στοργή και σεβασμό, χωρίς καμία διάκριση λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, κοινωνικής προέλευσης, θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων,

αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου ή χαρακτηριστικών φύλου.

κ) Ενημερώνεται και ενεργεί, σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις, σε περίπτωση κίνησης διαδικασιών διαπίστωσης ανηλικότητας.

κα) Μεριμνά για την επικοινωνία του τέκνου με τη φυσική του οικογένεια.

14. Ο επίτροπος ασυνόδευτου ανηλίκου εμπιστεύεται τη διαβίωση και την πραγματική φροντίδα του ανηλίκου σε κατάλληλο κέντρο φιλοξενίας, μετά την πράξη τοποθέτησης της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

15. Ο επίτροπος ασυνόδευτου ανηλίκου μπορεί, με την άδεια του εποπτικού συμβουλίου και του αρμόδιου Εισαγγελέα, να εμπιστευτεί τη διαβίωση και την πραγματική φροντίδα του ανηλίκου σε κατάλληλη μονάδα ημιαυτόνομης διαβίωσης ή σε κατάλληλους αναδόχους γονείς, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

16. Εφόσον ορίστηκε επαγγελματίας επίτροπος, η διαβίωση και πραγματική φροντίδα του ανηλίκου ανατίθεται πάντοτε σε τρίτους, υπό τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου.

17. Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που αναλαμβάνουν την πραγματική φροντίδα του ανηλίκου, οφείλουν να συνεργάζονται με τον επίτροπο προς το συμφέρον του ανηλίκου.

18. Κάθε απόφαση οποιουδήποτε οργάνου της επιτροπείας λαμβάνεται μετά από αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντος του ασυνόδευτου ανηλίκου. Η διάταξη του άρθρου 1647 ΑΚ εφαρμόζεται και για τους ασυνόδευτους ανηλικούς. Για τις περιπτώσεις της παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 4554/2018, η αξιολόγηση και ο καθορισμός του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου διενεργείται από το Εποπτικό Συμβούλιο Επιτροπείας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, κατόπιν υποβολής αιτιολογημένης πρότασης από τον επίτροπο και αφού ληφθεί προηγουμένως υπόψη η γνώμη του ανηλίκου, ανάλογα πάντα με την ηλικία και την ωριμότητά του.

19. Οι αποφάσεις της προηγούμενης παραγράφου λαμβάνονται βάσει προτύπων διαδικασιών αξιολόγησης και καθορισμού του βέλτιστου συμφέροντος, τα οποία εκπονούνται από τη Μονάδα Θεσμικής Προστασίας της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης των επαγγελματιών επιτρόπων και μέρος του Κανονισμού Λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου.

20. Οι διατάξεις των άρθρων 1589 έως 1654 ΑΚ εφαρμόζονται συμπληρωματικά, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

21. Ο επαγγελματίας επίτροπος ευθύνεται μόνο για πράξεις ή παραλείψεις κατά παράβαση των όρων της σύμβασής του, των εσωτερικών κανονισμών στους οποίους έχει συνομολογήσει και των διατάξεων του παρόντος.

Άρθρο 67

Θύματα βασανιστηρίων και βίας

1. Τα θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας, πιστοποιούνται με ιατρική γνωμάτευση από δημόσιο νοσοκομείο, στρατιωτικό νοσοκομείο ή κατάλληλα εκπαιδευμένους ιατρούς δημόσιων φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας, συμπεριλαμβανομένων των ιατροδικαστών, και λαμβάνουν την αναγκαία περίθαλψη για τη βλάβη που προκλήθηκε, ιδίως πρόσβαση σε κατάλληλη ιατρική και ψυχολογική θεραπεία ή περίθαλψη.

2. Το προσωπικό των φορέων που ασχολείται με υποθέσεις θυμάτων βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας, διαθέτει και συνεχίζει να λαμβάνει κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ανάγκες αυτών και έχει καθήκον εχεμύθειας για τα προσωπικά δεδομένα των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία εκτέλεσης αυτών.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΛΗΣΗ
ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ
ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Άρθρο 68
Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους εφαρμόζονται σε όλες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων ή στις ζώνες διέλευσης της χώρας, καθώς και στις διαδικασίες ανάκλησης χορηγηθέντος καθεστώτος διεθνούς προστασίας.

2. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους δεν εφαρμόζονται επί αιτήσεων διπλωματικού ή εδαφικού ασύλου, που υποβάλλονται σε ελληνικές διπλωματικές αρχές και μόνιμες αντιπροσωπείες στο εξωτερικό.

3. Η ερμηνεία και εφαρμογή του παρόντος Μέρους γίνονται σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και το διεθνές δίκαιο για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και τη σχετική διεθνή, ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία και νομολογία.

Άρθρο 69
Αίτηση διεθνούς προστασίας

1. Κάθε πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας. Η αίτηση υποβάλλεται ενώπιον των Αρχών Παραλαβής, οι οποίες διενεργούν αμέσως την πλήρη καταγραφή της. Η πλήρης καταγραφή περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία ταυτότητας, τη χώρα καταγωγής του αιτούντος, το όνομα του πατέρα, της μητέρας, του/της συζύγου και των τέκνων του, τη διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας εφόσον υπάρχει, βιομετρικά στοιχεία αναγνώρισης, πλήρη αναφορά των λόγων για τους οποίους ο αιτών ζητά διεθνή προστασία, διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής, τη γλώσσα στην οποία επιθυμεί να εξεταστεί η αίτησή του καθώς και, αν ο αιτών επιθυμεί, ορισμό αντικλήτου.

2. Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατή η πλήρης καταγραφή, σύμφωνα με την παρ. 1, μετά από απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, οι Αρχές Παραλαβής μπορούν να προβαίνουν, το αργότερο εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, σε απλή καταγραφή των ελάχιστων απαραίτητων στοιχείων μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται υποχρεωτικά η γλώσσα στην οποία επιθυμεί να εξεταστεί η αίτησή του και στη συνέχεια να προβαίνουν κατά προτεραιότητα στην πλήρη καταγραφή της παρ. 1, σε συγκεκριμένη ημερομηνία, για την οποία ενημερώνεται ο αιτών και η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν των δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από τη μερική καταγραφή της αίτησης. Στην περίπτωση αυτή χορηγείται στον αιτούντα έγγραφο που φέρει τα στοιχεία του και φωτογραφία του, το οποίο παραδίδει κατά την οριστική καταγραφή, οπότε και αυτό αντικαθίσταται από το δελτίο αιτούντος ασύλου, σύμφωνα με το άρθρο 75 του παρόντος Κώδικα.

3. Η αίτηση διεθνούς προστασίας θεωρείται κατατεθειμένη από την ημερομηνία της πλήρους καταγραφής, σύμφωνα με την παρ. 1 ή 2, από την οποία αρχίζουν οι σχετικές προθεσμίες για την εξέτασή της, σύμφωνα με το άρθρο 88 του παρόντος Κώδικα.

4. Εάν ο αιτών, για τον οποίο έχει διενεργηθεί απλή καταγραφή, δηλώσει ότι δεν επιθυμεί τη διενέργεια πλήρους καταγραφής της αίτησής του για διεθνή προστασία, ενημερώνεται για τις συνέπειες της απόφασής του και για το γεγονός ότι οφείλει να εγκαταλείψει τη χώρα, εφόσον δεν είναι κάτοχος τίτλου διαμονής, και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου. Παράλληλα, ο αιτών ενημερώνεται για την δυνατότητα να υπαχθεί σε διαδικασίες οικειοθελούς επαναπατριsmού και, εφόσον επιθυμεί, του παρέχεται κάθε συνδρομή προκειμένου να διευκο-

λυνθεί στον επαναπατριsmό του, διαφορετικά, εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ απόφαση επιστροφής ή επανεισδοχής ή απέλασης σε βάρος του, παραπέμπεται στην αρμόδια Αρχή που επιμελείται της εκτέλεσης των διαδικασιών επιστροφής, επανεισδοχής ή απέλασης.

5. Αν πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, για τον οποίο έχει διενεργηθεί απλή καταγραφή, δεν εμφανιστεί για την πλήρη καταγραφή της κατά την ορισθείσα ημερομηνία σύμφωνα με την παρ. 2, η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ απόφαση επιστροφής ή επανεισδοχής ή απέλασης σε βάρος του αιτούντος, ενημερώνεται άμεσα η αρμόδια Αρχή, που επιμελείται της εκτέλεσης των ως άνω διαδικασιών. Παράλληλα, εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής διαμένει σε Κέντρο Υποδοχής ή Φιλοξενίας, ενημερώνεται και ο Προϊστάμενος του Κέντρου.

6. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής διασφαλίζουν την άσκηση του δικαιώματος κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι οι αιτών θα παρουσιασθεί αυτοπροσώπως ενώπιόν τους.

7. α. Πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής δύναται να καταθέσει αίτηση διεθνούς προστασίας, ενόσω υπάγεται σε διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης του άρθρου 40 του παρόντος Κώδικα, τελώντας σε καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας εντός Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής. Η αίτηση δύναται να υποβάλλεται ενώπιον των Περιφερειακών Αρχών Υποδοχής και Ταυτοποίησης, οι οποίες διενεργούν αμέσως πλήρη καταγραφή σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

β. Πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος βρίσκεται υπό κράτηση κατά την κείμενη νομοθεσία, δύναται να δηλώσει ότι επιθυμεί να καταθέσει αίτηση διεθνούς προστασίας. Στην περίπτωση αυτή, οι αρμόδιες Αρχές Κράτησης μεριμνούν για την άμεση σύνταξη και υποβολή έγγραφης σχετικής δήλωσης. Στη συνέχεια, η αίτηση διεθνούς προστασίας καταγράφεται από τις Αρχές Κράτησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 (απλή καταγραφή), σε διασυνδεδεμένο με την Αρχή Παραλαβής ηλεκτρονικό σύστημα, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών. Οι αρχές κράτησης, σε συνεργασία με την Αρχή Παραλαβής, μεριμνούν για τη μεταγωγή του κρατούμενου ενώπιον της Αρχής αυτής, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η πλήρης καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την παρ. 1, σε συγκεκριμένη ημερομηνία, η οποία έχει καθοριστεί από την Αρχή Παραλαβής, για την οποία ενημερώνεται ο αιτών από τις Αρχές Κράτησης ή τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης και η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν των επτά (7) εργάσιμων ημερών από τη μερική καταγραφή της αίτησης. Εάν ο αιτών αφεθεί ελεύθερος πριν την πραγματοποίηση πλήρους καταγραφής, οφείλει να προσέλθει κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία για την οποία έχει ενημερωθεί σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής, ώστε να προγραμματιστεί η πλήρης καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας. Στην περίπτωση αυτή, χορηγείται στον αιτούντα έγγραφο που φέρει τα στοιχεία του και φωτογραφία του, το οποίο παραδίδει κατά την οριστική καταγραφή, οπότε και αυτό αντικαθίσταται από το δελτίο αιτούντος ασύλου, σύμφωνα με το άρθρο 75 του παρόντος Κώδικα. Σε περίπτωση που ο αιτών δεν επιθυμεί την πλήρη καταγραφή της αίτησής του, εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 5.

8. Το πρόσωπο που εκφράζει επιθυμία κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας είναι αιτών άσυλο, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. γ' του άρθρου 1.

9. Αν η αίτηση διεθνούς προστασίας υποβληθεί σε μη αρμόδια Αρχή, αυτή υποχρεούται να ειδοποιήσει αμέσως την αρμόδια Αρχή Παραλαβής με τον προσφορότερο τρόπο και να παραπέμψει σε αυτήν τον αιτούντα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Η Διεύθυνση Υποστήριξης της Υπηρεσίας Ασύλου μεριμνά για την ενημέρωση και κατάρτιση των αρχών στις οποίες είναι πιθανόν να απευθυνθεί όποιος επιθυμεί να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, ιδίως την Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα και την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σχε-

τικά με τις αρμόδιες υπηρεσίες και τη διαδικασία κατάθεσης της αίτησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου, ώστε να ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι σχετικά με τον τόπο και τρόπο κατάθεσης αίτησης διεθνούς προστασίας.

10. Ο αιτών μπορεί να υποβάλει αίτηση εξ' ονόματος και των μελών της οικογένειάς του. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα ενήλικα μέλη με δικαιοπρακτική ικανότητα πρέπει να συναινούν εγγράφως στην κατάθεση της αίτησης εξ' ονόματός τους ή, σε αντίθετη περίπτωση, να έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν οι ίδιοι την αίτησή τους. Πριν ζητηθεί η συναίνεση, κάθε ενήλικος, μέλος της οικογένειας, προσέρχεται υποχρεωτικά αυτοπροσώπως και ενημερώνεται κατ' ιδίαν σχετικά με τις συναφείς διαδικαστικές συνέπειες της αυτοπροσώπης κατάθεσης αίτησης και σχετικά με το δικαίωμά του να υποβάλει αυτοτελή αίτηση διεθνούς προστασίας. Η συναίνεση ζητείται κατά τον χρόνο κατάθεσης της αίτησης.

11. Αιτών που αποκτά τέκνο μετά την είσοδό του στη χώρα δύναται να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας εξ' ονόματος του τέκνου, η κατάθεση της οποίας συνοδεύεται από τη ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου. Η αίτηση αυτή συνενώνεται με την αίτηση διεθνούς προστασίας του αιτούντος γονέα, σε όποιο στάδιο και βαθμό της διαδικασίας βρίσκεται αυτή.

12. Ο ανήλικος άνω των δεκαπέντε (15) ετών, ασυνόδευτος ή μη, δύναται να υποβάλει αυτοτελώς αίτηση διεθνούς προστασίας. Σε περίπτωση ασυνόδευτου ανήλικου, εφαρμόζεται περαιτέρω το άρθρο 80 του παρόντος Κώδικα.

13. Ο ανήλικος κάτω των δεκαπέντε (15) ετών, υποβάλει αίτηση διά του ενήλικου μέλους της οικογένειάς του ή δια εκπροσώπου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 14 και στο άρθρο 80 του παρόντος Κώδικα.

14. Ο επίτροπος του ανήλικου, καθώς και ο εκπρόσωπος του ξενώνα στον οποίο φιλοξενείται ο ανήλικος, μπορούν να καταθέτουν αίτηση διεθνούς προστασίας εξ' ονόματος του ανήλικου, εφόσον με βάση εξατομικευμένη εκτίμηση της προσωπικής κατάστασής του θεωρούν ότι ο ανήλικος έχει ενδεχομένως ανάγκη διεθνούς προστασίας. Τα πρόσωπα αυτά καθίστανται αυτοδικαίως αντίκλητοι και όλες οι επιδόσεις, σύμφωνα με το άρθρο 87 του παρόντος Κώδικα, γίνονται και προς αυτούς.

15. Ο ανήλικος παρίσταται αυτοπροσώπως κατά την κατάθεση της αίτησης διεθνούς προστασίας, εκτός αν αυτό είναι αδύνατο για λόγους ανωτέρας βίας που βεβαιώνονται σε σχετικό έγγραφο δημόσιας Αρχής, και εκπροσωπείται από ενήλικο μέλος της οικογένειάς του ή εκπρόσωπο, σύμφωνα με το άρθρο 80 του παρόντος Κώδικα.

16. Η Υπηρεσία Ασύλου, εάν υφίσταται επείγουσα ανάγκη, μπορεί να επικουρείται από ελληνόγλωσσο προσωπικό που διατίθεται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, το οποίο θα παρέχει κάθε τεχνική και επιχειρησιακή συνδρομή για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Ιδίως, θα παρέχει συνδρομή για τη διενέργεια των καταγραφών των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, την ανάλογη εφαρμογή της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 95 και για κάθε άλλη διοικητική ενέργεια που αφορά τη διεκπεραίωση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 70

Ενημέρωση και παροχή συμβουλών σε κέντρα κράτησης και σημεία εισόδου στην ελληνική επικράτεια

1. Πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, οι οποίοι βρίσκονται σε κέντρα κράτησης ή σημεία διέλευσης συνόρων, συμπεριλαμβανομένων των ζωνών διέλευσης, στα εξωτερικά σύνορα, λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας. Η Υπηρεσία Ασύλου, σε συνεργασία με τις αρχές που δραστηριοποιούνται στα σημεία αυτά ή με πιστοποιημένες οργανώσεις, μεριμνά για την παροχή της πληροφόρησης σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας. Στα εν λόγω κέντρα κράτησης και σημεία διέλευσης παρέχεται δυνατότητα διερμηνείας στο μέτρο που είναι αναγκαίο για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη διαδικα-

σία ασύλου.

2. Οι πιστοποιημένες οργανώσεις και τα πρόσωπα που ενημερώνουν και συμβουλεύουν τους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, σύμφωνα με την παρ. 1, έχουν πρόσβαση στα σημεία διέλευσης των συνόρων, περιλαμβανομένων των ζωνών διέλευσης, στα εξωτερικά σύνορα, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης ή λόγοι που υπαγορεύονται από τη διοικητική διαχείριση του συγκεκριμένου σημείου διέλευσης των συνόρων και επιβάλλουν τον περιορισμό του δικαιώματος αυτού. Οι περιορισμοί αυτοί δεν θα πρέπει να περιορίζουν αυστηρά την πρόσβαση και να την καθιστούν αδύνατη.

3. Τα κριτήρια και η διαδικασία πιστοποίησης των οργανώσεων που προβλέπονται στο άρθρο αυτό και κάθε άλλο ειδικότερο ή τεχνικό θέμα που αφορά στην πιστοποίηση, καθώς και οποιαδήποτε άλλη λεπτομέρεια, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου.

Άρθρο 71

Ο ρόλος της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες

1. Η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες:

α) Έχει πρόσβαση στις Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης σε χώρους κράτησης και σωφρονιστικά ιδρύματα, καθώς επίσης και σε ζώνες διέλευσης αερολιμένων ή λιμένων όπου κρατούνται ή διαμένουν αιτούντες διεθνούς προστασίας. Για τη διασφάλιση του απορρήτου της επικοινωνίας των αιτούντων με τους ανωτέρω εκπροσώπους διατίθεται κατάλληλος χώρος από την αρμόδια αρχή, που δέχεται την αίτηση ή στην οποία κρατούνται οι αιτούντες.

β) Έχει πρόσβαση στις πληροφορίες για τις ατομικές αιτήσεις διεθνούς προστασίας για την πρόοδο της διαδικασίας και τις αποφάσεις που λαμβάνονται, υπό την προϋπόθεση ότι ο αιτών συμφωνεί.

γ) Παρουσιάζει τις απόψεις της κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων της, βάσει του άρθρου 35 της Σύμβασης της Γενεύης, ενώπιον των αρμοδίων αρχών, σχετικά με τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται σε οργανώσεις οι οποίες ενεργούν για λογαριασμό της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα βάσει συμφωνίας με τις αρμόδιες κρατικές Αρχές.

Άρθρο 72

Αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων

1. Οι Αρχές Παραλαβής εκτιμούν μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας ή σε όποιο σημείο της διαδικασίας ανακύψουν οι σχετικές ανάγκες, εάν ο αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, λόγω, μεταξύ άλλων, ηλικίας, φύλου, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, ψυχικών διαταραχών ή ως συνέπεια βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας.

2. Εφόσον κριθεί ότι αιτούντες χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, τους εξασφαλίζεται επαρκής υποστήριξη, ώστε να μπορούν να απολαύουν των δικαιωμάτων και να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις του παρόντος Μέρους καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Μορφές επαρκούς υποστήριξης συνιστούν ιδίως η δυνατότητα επιπλέον διαλειμμάτων κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης, σύμφωνα με το άρθρο 82, η δυνατότητα στον αιτούντα να κινείται κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης εάν αυτό καθίσταται αναγκαίο από την κατάσταση υγείας του, καθώς και η επιείκεια σε μη μερίζονες ανακρίβειες και αντιφάσεις, εφόσον αυτές σχετίζονται με την κατάσταση της υγείας του.

3. Όταν η κατάλληλη υποστήριξη του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να παρέχεται εντός του πλαισίου των διαδικασιών της παρ. 9 του άρθρου 88 και του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα, ιδίως όταν προκύπτει ότι ο αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων συνεπεία βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών

μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, δεν εφαρμόζεται ή παύει να εφαρμόζεται η διαδικασία των άρθρων αυτών στα πρόσωπα αυτά. Όταν τα πρόσωπα της παρ. 1 εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 110 του παρόντος Κώδικα, τότε τους παρέχονται οι εγγυήσεις της παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

Άρθρο 73

Δικαίωμα παραμονής αιτούντων - Εξαιρέσεις

1. Οι αιτούντες επιτρέπεται να παραμένουν στη χώρα μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας στον πρώτο βαθμό και απαγορεύεται η απομάκρυνσή τους με οποιονδήποτε τρόπο.

2. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις:

α) υποβολής μεταγενέστερης αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 94 του παρόντος Κώδικα,

β) όπου οι αρμόδιες αρχές είτε παραδίδουν τον αιτούντα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, σύμφωνα με τον ν. 3251/2004 (Α' 127), είτε εκδίδουν αυτόν σε τρίτη χώρα, με την εξαίρεση της χώρας καταγωγής του αιτούντος, είτε σε διεθνή ποινικά δικαστήρια με βάση τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας. Η παράδοση ή η έκδοση δεν πρέπει να οδηγεί σε έμμεση ή άμεση επαναπροώθηση του ενδιαφερόμενου κατά παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 33 της Σύμβασης της Γενεύης ή σε κίνδυνο δίωξης ή σοβαρής βλάβης, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος Κώδικα, του άρθρου 7 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, του άρθρου 3 της Διεθνούς Σύμβασης της Νέας Υόρκης κατά των Βασανιστηρίων, του άρθρου 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, των άρθρων 4 και 19 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και του άρθρου 5 του Συντάγματος. Κανένας δεν εκδίδεται πριν εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αίτησής του, εφόσον επικαλείται φόβο δίωξης στο εκζητούν κράτος.

3. Το δικαίωμα παραμονής του αιτούντος στη χώρα, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για χορήγηση άδειας διαμονής.

4. Στις περιπτώσεις της παρ. 2 έχει εφαρμογή το άρθρο 110 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 74

Εγγυήσεις για τους αιτούντες

1. Οι αιτούντες κατά την εφαρμογή του παρόντος Μέρους έχουν δικαιώματα, τα οποία πρέπει να γίνονται σεβαστά σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.

2. Κατά την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται εγγράφως, σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, προκειμένου πράγματι να κατανοούν το περιεχόμενο του εγγράφου:

α) για τη διαδικασία που ακολουθείται,

β) για τα δικαιώματά τους,

γ) για το καθήκον συνεργασίας τους με τις εθνικές αρχές σε κάθε στάδιο της διαδικασίας και για τις υποχρεώσεις τους,

δ) για τις συνέπειες της παραβίασης του καθήκοντος συνεργασίας με τις εθνικές αρχές λόγω μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις τους. Ιδιαίτερη υπόμνηση γίνεται για τις συνέπειες της μη ανεύρεσής τους στον δηλωθέντα τόπο διαμονής ή στη δηλωθείσα διεύθυνση, της ρητής ή σιωπηρής ανάκλησης της αίτησής τους, της μη αυτοπρόσωπης παράστασης σε κάθε στάδιο της διαδικασίας,

ε) για το καθήκον εχεμύθειας των αρχών και το γεγονός ότι οι πληροφορίες που παρέχουν στις αρχές κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησής τους, δεν θα αποκαλυφθούν στους φερόμενους ως φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης,

στ) για τις προθεσμίες και τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να συμμορφωθούν με την υποχρέωση υποβολής των στοιχείων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησής τους,

ζ) για τις συνέπειες της απόρριψης της αίτησής τους, καθώς

και για τις δυνατότητες προσβολής της, την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται και πού αυτό εδρεύει, τις συνέπειες παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής καθώς και για τη δυνατότητα και τους όρους παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της υπουργικής απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 (Α' 51),

η) για τις δυνατότητες εθελούσιου επαναπατρισμού τους. Η Υπηρεσία Ασύλου σε συνεργασία με άλλες αρχές ή με πιστοποιημένες οργανώσεις, εφόσον χρειαστεί, συνδράμει τους αιτούντες στην κατανόηση του εγγράφου ενημέρωσης. Οι αιτούντες υπογράφουν το έγγραφο ενημέρωσης που τους χορηγείται επί του οποίου και δηλώνουν εάν έχουν πράγματι κατανοήσει το περιεχόμενό του. Αντίγραφο του εγγράφου με την υπογραφή του αιτούντος διατηρείται στον φάκελο του αιτούντος που τηρείται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής. Οι πληροφορίες τους παρέχονται εγκαίρως ώστε να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 83 του παρόντος Κώδικα. Οι πληροφορίες αυτές δύναται να παρέχονται περαιτέρω και τηλεφωνικά, με αυτοματοποιημένο τρόπο.

3. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν τις υπηρεσίες διερμηνέα για να υποβάλουν την αίτησή τους και να εκθέσουν την υπόθεσή τους στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής, για τη διεξαγωγή συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης, καθώς και σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, εφόσον δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η αναγκαία επικοινωνία χωρίς αυτόν. Η δαπάνη της διερμηνείας βαρύνει το Δημόσιο. Η παροχή υπηρεσιών διερμηνείας, όπου αυτή απαιτείται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, δύναται να παρέχεται και εξ αποστάσεως με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων επικοινωνίας, σε περίπτωση που η φυσική παρουσία διερμηνέα δεν είναι πρόσφορη. Εφόσον είναι αποδεδειγμένα αδύνατη η παροχή διερμηνείας στη γλώσσα επιλογής του αιτούντος, παρέχεται διερμηνεία στην επίσημη γλώσσα της χώρας καταγωγής του αιτούντος ή σε άλλη γλώσσα που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς νοηματικής γλώσσας. Οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης μεριμνούν, ώστε να λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου ξενόγλωσσων εγγράφων που τυχόν κατατίθενται ενώπιόν τους, ακόμη και αν αυτά δεν προσκομίζονται σε επίσημη μετάφραση.

4. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να επικοινωνούν με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή με κάθε άλλη πιστοποιημένη οργάνωση που παρέχει νομική, ιατρική και ψυχολογική συνδρομή.

5. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να εφοδιάζονται ατελώς από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, αμέσως μετά την οριστική καταγραφή της αίτησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 69 του παρόντος Κώδικα, με το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, το οποίο φέρει τη φωτογραφία τους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 75 του παρόντος Κώδικα. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία αποτελεί προσωρινό τίτλο, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για έκδοση άδειας διαμονής, διασφαλίζει την απόλαυση των δικαιωμάτων των αιτούντων όπου αυτά προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, εξασφαλίζει τις απαραίτητες αναγκαίες συναλλαγές κατά τον χρόνο ισχύος του και τους επιτρέπει την παραμονή στην ελληνική επικράτεια. Στο δελτίο αναφέρεται τυχόν περιορισμός της κυκλοφορίας ή της διαμονής, κατά το άρθρο 49 του παρόντος Κώδικα. Σε περίπτωση μερικής καταγραφής, έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν το έγγραφο που αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 69 παρόντος Κώδικα.

6. Οι αιτούντες ενημερώνονται σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, σχετικά με το αποτέλεσμα της απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς και για τη δυνατότητα προσβολής της απορριπτικής απόφασης, της σχετικής προθεσμίας, για το όργανο ενώπιον του οποίου αυτή προσβάλλεται, καθώς και για την έδρα αυτού. Η απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας εκδίδεται και επιδίδεται στον αιτούντα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 του παρόντος Κώδικα. Σε περίπτωση που ο αιτών αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, γνωστοποιούνται στοιχεία από το διοικητικό φάκελο και χορηγούνται αν-

τίγραφα μόνο εφόσον ο αιτών αποδείξει ειδικό έννομο συμφέρον.

7. Οι αιτούντες έχουν πρόσβαση, οι ίδιοι ή διά των πληρεξουσίων δικηγόρων ή εξουσιοδοτημένων συμβούλων τους, σε πληροφορίες που παρέχουν εμπειρογνώμονες επί ειδικών ζητημάτων, όπως ιατρικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών, γλωσσολογικών ή ζητημάτων που άπτονται ιδίως των ανηλίκων ή του φύλου.

8. Καθόλη τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής αιτούντων με την επίδειξη του δελτίου. Στις περιπτώσεις κράτησης, παραμονής σε εγκαταστάσεις της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή κατά τη διαδικασία του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα, οι αρμόδιες κατά τον νόμο αρχές αναγνωρίζουν και βεβαιώνουν την υπογραφή των αιτούντων βάσει των στοιχείων που έχουν δηλώσει.

Άρθρο 75

Δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία

1. Το δελτίο έχει διάρκεια ισχύος ενός (1) έτους και ανανεώνεται έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας.

2. Με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, μπορεί να μειώνεται η διάρκεια ισχύος των δελτίων αιτούντων από συγκεκριμένη χώρα καταγωγής, λαμβανομένης υπόψη της αναμενόμενης διάρκειας έκδοσης απόφασης σε πρώτο βαθμό και, εφόσον από τα επίσημα στατιστικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκύπτει ότι το ποσοστό χορήγησης διεθνούς προστασίας σε αιτούντες από τη συγκεκριμένη χώρα, κατά τα δύο (2) προηγούμενα τρίμηνα, είναι χαμηλότερο του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%). Στην περίπτωση αυτή η διάρκεια του δελτίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών.

3. Με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής περιορίζεται η διάρκεια ισχύος του δελτίου συγκεκριμένου αιτούντος, όταν επίκειται άμεσα η επίδοση απόφασης ή όταν εκκρεμεί μεταφορά στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή, η διάρκεια του δελτίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών.

4. Με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής περιορίζεται η διάρκεια ισχύος του δελτίου συγκεκριμένου αιτούντος ανάλογα με την ακολουθούμενη διαδικασία εξέτασης της αίτησής του. Ειδικότερα, η διάρκεια του δελτίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών στις περιπτώσεις: α) αιτήσεων που εξετάζονται κατ' απόλυτη προτεραιότητα, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 88, β) αιτήσεων που εξετάζονται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 88, αιτήσεων που εξετάζονται σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 88 (ταχύρρυθμη διαδικασία), και αιτήσεων που εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο 89 (απαράδεκτες) και γ) αιτήσεων που εξετάζονται με τη διαδικασία στα σύνορα.

5. Η επίδοση στον αιτούντα της απορριπτικής απόφασης επί της αίτησής του έχει ως συνέπεια την αυτοδίκαιη παύση ισχύος του δελτίου. Κατά της απορριπτικής απόφασης ο αιτών δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, σύμφωνα με το άρθρο 97 του παρόντος Κώδικα, νομιμοποιώντας προς τούτο πληρεξούσιο δικηγόρο.

6. Εάν ο αιτών κρατείται ή βρίσκεται σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή ή εφόσον η αίτηση διεθνούς προστασίας έχει υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 95 του παρόντος Κώδικα, το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία χορηγείται μετά την άρση της κράτησης ή το πέρας των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης ή αφού επιτραπεί η είσοδος στο έδαφος της Χώρας σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα.

7. Εάν κατά την άρση της κράτησης ο αιτών δεν εφοδιαστεί με δελτίο, διότι δεν έχει λάβει χώρα η πλήρης καταγραφή, εφαρμόζεται η παρ. 7 του άρθρου 69 του παρόντος Κώδικα.

8. Εάν ο αιτών δεν εμφανιστεί για να ανανεώσει το δελτίο το αργότερο κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη του, τούτο παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Κατ' εξαίρεση, αναστέλλεται η λήξη της προθεσμίας αυτής σε περίπτωση συνδρομής ανωτέρας βίας, εξαιτίας της οποίας καθίσταται αδύνατη η ανανέωσή του, η δε αναστολή αυτή διαρκεί καθ' όλο το χρονικό διάστημα που διαρκεί η ανωτέρα βία. Στις περιπτώσεις αυτές χρειάζεται να γίνεται επίκληση από τον αιτούντα, κατά τρόπον ορισμένο, των περιστατικών που συνιστούν ανωτέρα βία ή ανυπερβλήτο κώλυμα που κατέστησε αδύνατη την εμπρόθεσμη ανανέωση του δελτίου, πρέπει δε ο ισχυρισμός να αποδεικνύεται αμέσως με έγγραφα στοιχεία.

9. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής υποχρεούνται να ενημερώνουν το ηλεκτρονικό σύστημα ασύλου για οποιαδήποτε γεγονός επηρέασε την απρόσκοπτη λειτουργία τους με ειδική επισήμειωση σε αυτό. Τυχόν δυσλειτουργίες του ανωτέρω συστήματος δεν μπορούν να αποβούν σε βάρος των αιτούντων. Η ισχύς των δελτίων που λήγουν κατά τη διάρκεια αυτής της δυσλειτουργίας, παρατείνεται αυτοδικαίως για όσο χρόνο αυτή διήρκεσε. Ισχυρισμοί του αιτούντος που αφορούν τη δυσλειτουργία του ηλεκτρονικού συστήματος ασύλου, αποδεικνύονται με τη χορήγηση σχετικής βεβαίωσης της Υπηρεσίας Ασύλου.

10. Σε περίπτωση μη ανανέωσης του δελτίου κατά την επόμενη εργάσιμη, μετά τη λήξη του, ημέρα, η αίτηση διεθνούς προστασίας ή η προσφυγή εξετάζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 86 του παρόντος Κώδικα.

11. Το δελτίο μπορεί να εκδίδεται σε μορφή κάρτας με ηλεκτρονική καταγραφή και ανανέωση, καθώς και με κάθε πρόσφορο τεχνολογικά μέσο. Με απόφαση του Υπουργού Μεταναστευτικής και Ασύλου ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 76

Παροχή πληροφοριών - Νομική εκπροσώπηση και συνδρομή

1. Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να συμβουλευούνται με δαπάνη τους δικηγόρο ή άλλο σύμβουλο σε θέματα σχετικά με την αίτησή τους. Εφόσον, ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά για συγκεκριμένες πράξεις, η πληρεξουσιότητα προς δικηγόρο για την εκπροσώπηση των αιτούντων ενώπιον των αρχών του παρόντος Μέρους ή η εξουσιοδότηση προς σύμβουλο ή άλλα πρόσωπα πρέπει να είναι επίκαιρη και παρέχεται με ιδιωτικό έγγραφο, όπου απαιτείται η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του αιτούντος, η οποία μπορεί να γίνει και με την επίδειξη του δελτίου αιτήσαντος ασύλου από οποιαδήποτε δημόσια αρχή. Το έγγραφο της εξουσιοδότησης κατατίθεται σε πρωτότυπο στις αρμόδιες αρχές.

2. Στους αιτούντες παρέχονται, στο πλαίσιο των διαδικασιών του Κεφαλαίου Β' του παρόντος Μέρους, δωρεάν νομικές πληροφορίες και πληροφορίες για τη διαδικασία, σχετικά με την υπόθεσή τους. Πέραν της παροχής πληροφόρησης του προηγούμενου εδαφίου, σε περίπτωση απόφασης με την οποία δεν χορηγείται προσφυγικό καθεστώς σε πρώτο βαθμό, στους αιτούντες παρέχεται, κατόπιν αιτήματος, εξειδικευμένη ενημέρωση σχετικά με το σκεπτικό της απόφασης και τη δυνατότητα άσκησης προσφυγής κατά αυτής. Η πληροφόρηση και ενημέρωση των προηγούμενων εδαφίων μπορεί να παρέχονται από πιστοποιημένες οργανώσεις.

3. Στους αιτούντες παρέχεται, κατόπιν αιτήματος τους, δωρεάν νομική συνδρομή στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών με τους όρους και τις προϋποθέσεις της υπουργικής απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 (Α' 51). Σε περίπτωση προσφυγής ενώπιον Δικαστηρίου, οι αιτούντες είναι δυνατόν να λαμβάνουν δωρεάν νομική βοήθεια, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του ν. 3226/2004 (Α' 24), ο οποίος εφαρμόζεται αναλόγως. Η δωρεάν νομική συνδρομή και βοήθεια παρέχονται σε αιτούντες οι οποίοι βρίσκονται αποδεδειγμένα στο έδαφος της χώρας.

4. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι που εκπροσωπούν αιτούντες, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου, έχουν

πρόσβαση σε πληροφορίες του φακέλου τους, βάσει των οποίων λαμβάνεται ή θα ληφθεί η απόφαση, υπό την επιφύλαξη του τέταρτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου και υπό την προϋπόθεση ότι οι ανωτέρω πληροφορίες δεν σχετίζονται με ζητήματα εθνικής ασφάλειας. Άλλοι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι ή πρόσωπα, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου, που παρέχουν συνδρομή σε αιτούντες, έχουν πρόσβαση σε στοιχεία του φακέλου τους, υπό τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον αυτά σχετίζονται με την παρεχόμενη συνδρομή. Ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, μετά από αιτιολογημένη πράξη του, απαγορεύει τη γνωστοποίηση πληροφοριών ή της πηγής αυτών, εφόσον πρόκειται για διαβαθμισμένες πληροφορίες που σχετίζονται με ζητήματα εθνικής ασφάλειας, ενώ δύναται, μετά από αιτιολογημένη πράξη του, να απαγορεύει τη γνωστοποίησή τους, εφόσον η αποκάλυψή τους ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια, την ασφάλεια των οργανισμών ή των προσώπων που παρέχουν τις πληροφορίες ή την ασφάλεια των προσώπων, τα οποία αφορούν οι πληροφορίες, ή εάν θίγονται οι έρευνες σχετικά με την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή οι διεθνείς σχέσεις των κρατών μελών. Η παραπάνω απαγόρευση δεν θα πρέπει να περιορίζει δυσανάλογα το δικαίωμα του αιτούντος σε εκπροσώπηση, νομική συμπαράσταση και υπεράσπιση. Η πρόσβαση στις εν λόγω αιτήσιμες πληροφορίες ή πηγές είναι δυνατή από την Αρχή Προσφυγών, στο πλαίσιο εξέτασης προσφυγής και από το Δικαστήριο, το οποίο είναι αρμόδιο για την εξέταση της προβλεπόμενης στο άρθρο 114 του παρόντος Κώδικα αίτησης ακύρωσης.

5. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου, έχουν πρόσβαση σε Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, υπό τους ειδικούς όρους του Γενικού Κανονισμού Λειτουργίας της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Επιτρέπεται, επίσης, η πρόσβασή τους σε χώρους κράτησης και ζώνες διέλευσης, για να επικοινωνούν με τους αιτούντες, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο. Η δυνατότητα πρόσβασης των ως άνω προσώπων στους χώρους αυτούς περιορίζεται, όταν αυτό κρίνεται αντικειμενικά απαραίτητο, από τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές για την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη διοικητική διαχείριση του εν λόγω χώρου ή την ασφάλεια των αιτούντων, υπό τον όρο ότι δεν περιορίζεται ούτε παρακλύεται το δικαίωμα του αιτούντος σε εκπροσώπηση και νομική συμπαράσταση, ιδίως όταν η πρόσβαση των δικηγόρων και συμβούλων περιορίζεται υπερβολικά ή καθίσταται αδύνατη. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι κατά την παρ. 1, μπορούν να επικοινωνούν με τηλεδιάσκεψη με τους αιτούντες σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα.

6. Πληρεξούσιοι δικηγόροι ή άλλοι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι κατά την παρ. 1 δικαιούνται να παρέχουν κάθε νόμιμη συνδρομή στον αιτούντα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Οι αιτούντες δικαιούνται να παρίστανται στην προσωπική συνέντευξη με τον δικηγόρο που τους εκπροσωπεί ή τον σύμβουλο που τους παρέχει συνδρομή κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Η συνέντευξη διεξάγεται παρά την απουσία δικηγόρου ή συμβούλου, εκτός εάν συντρέχει λόγος ανωτέρας βίας στο πρόσωπο του δικηγόρου, όπως σοβαρή ασθένεια, που αποδεικνύεται με δημόσια έγγραφα αμέσως, και εφόσον κριθεί ότι η απουσία αυτή συνιστά σπουδαίο λόγο αναβολής.

7. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι κατά την παρ. 1, καθίστανται αυτοδικαίως και αντικλητοί και όλες οι επιδόσεις, σύμφωνα με το άρθρο 87 του παρόντος Κώδικα, μπορούν να γίνουν προς αυτούς. Ειδικώς, σε περίπτωση που ο εξουσιοδοτημένος σύμβουλος ενεργεί για λογαριασμό οργάνωσης που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, αντίκλητος καθίσταται αυτοδικαίως και η οργάνωση αυτή. Η ιδιότητα του αντικλήτου παύει μόνο με έγγραφη δήλωση του αιτούντος με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του από δημόσια αρχή, η οποία προσκομίζεται στην αρχή ενώπιον της οποίας κατατέθηκε η αίτηση ή η προσφυγή.

Άρθρο 77 Ιατρική εξέταση

1. Με την επιφύλαξη της συγκατάθεσής του, οι Αρχές Παραλαβής ή οι Αρχές Απόφασης μπορούν να παραπέμπουν τον αιτούντα σε ιατρική εξέταση ή/και ψυχοκοινωνική διάγνωση του σε ιατρούς δημόσιων νοσοκομείων και θεραπευτηρίων ή δημόσιων δομών ψυχικής υγείας ή άλλους, ειδικώς συμβεβλημένους με το Ελληνικό Δημόσιο, ιδιώτες ιατρούς ή στο Κλιμάκιο Ιατρικού Ελέγχου και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών, όταν ανακύπτουν ενδείξεις ή ισχυρισμοί που ενδεχομένως υποδηλώνουν δώξεις ή σοβαρή βλάβη που υπέστη κατά το παρελθόν. Οι εξετάσεις-διαγνώσεις του προηγούμενου εδαφίου πραγματοποιούνται δωρεάν από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό ανάλογης ειδικότητας και τα αποτελέσματα ή οι γνωματεύσεις υποβάλλονται στις αρμόδιες αρχές το συντομότερο δυνατό. Σε κάθε άλλη περίπτωση, οι αιτούντες ενημερώνονται ότι μπορούν με δική τους πρωτοβουλία και δικά τους έξοδα να μεριμνήσουν για εξέταση και διάγνωση στις περιπτώσεις ενδείξεων που ενδεχομένως υποδηλώνουν δώξη ή σοβαρή βλάβη.

2. Στα αποτελέσματα των ιατρικών εξετάσεων ή στις γνωματεύσεις, πρέπει να αναφέρονται οι παθήσεις από τις οποίες πάσχει ο αιτών, και να περιλαμβάνεται ειδικώς αιτιολογημένη κρίση για το ποσοστό ανατομοφυσιολογικής βλάβης που προκαλείται από τις παθήσεις αυτές κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα. Στη συνέχεια, οι αναφερόμενες στην παρ. 1 αρμόδιες αρχές, με βάση τα προαναφερόμενα αποτελέσματα και γνωματεύσεις περί της φύσης και έκτασης των παθήσεων, τα προσκομιζόμενα ιατρικά έγγραφα και τα λοιπά στοιχεία της αίτησης, μετά από ελεύθερη εκτίμηση αυτών, αποφαινόμενοι αιτιολογημένα εάν πιθανολογούνται ως βάσιμοι οι ισχυρισμοί του αιτούντος περί δώξης ή σοβαρής βλάβης.

3. Εφόσον ο αιτών βρίσκεται στο στάδιο της υποδοχής και ταυτοποίησης ή κατά τη διαδικασία του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα, οι Αρχές Παραλαβής ή οι Αρχές Απόφασης, και ιδίως τα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου ή τα Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου, μπορούν να παραπέμπουν τον αιτούντα σε ιατρούς δημόσιων νοσοκομείων και θεραπευτηρίων ή δημόσιων δομών ψυχικής υγείας ή άλλους ειδικώς συμβεβλημένους ιατρούς ή στο Κλιμάκιο Ιατρικού Ελέγχου και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών, για την εκτίμηση της ευλωτότητας σύμφωνα με το άρθρο 41 του παρόντος Κώδικα. Μετά την ολοκλήρωση της ιατρικής και ψυχοκοινωνικής εκτίμησης, το Κλιμάκιο, με έγγραφη εισήγησή του ειδικά αιτιολογημένη κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2, ενημερώνει τον Προϊστάμενο του αρμόδιου Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου. Η εισήγηση κοινοποιείται και στον Διοικητή του Κέντρου. Η εκτίμηση αυτή έχει ως μόνη συνέπεια την άμεση κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών υποδοχής των αιτούντων, καθώς και την παροχή στα πρόσωπα αυτά ιδιαίτερων διαδικαστικών εγγυήσεων.

Άρθρο 78 Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ)

1. Στη Μονάδα Μητρώου Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων της Ειδικής Γραμματείας Συντονισμού Εμπλεκόμενων Φορέων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου έχει συσταθεί και λειτουργεί Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ). Στο μητρώο αυτό διενεργείται από την αρμόδια υπηρεσία η εγγραφή όλων των ελληνικών και διεθνών εθελοντικών οργανώσεων και των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, οι οποίες πληρούν τους ελάχιστους αναγκαίους όρους συμμετοχής στην υλοποίηση δράσεων διεθνούς προστασίας, μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης. Μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, εθελοντικές οργανώσεις και κάθε αντίστοιχη οργάνωση, ελληνική ή διεθνής, που δεν έχει εγγραφεί στο μητρώο, δεν δύναται να συμμετέχει στην υλοποίηση δράσεων διεθνούς προστα-

σίας, μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης εντός της ελληνικής επικράτειας, και ιδίως στην παροχή νομικών, ψυχοκοινωνικών και ιατρικών υπηρεσιών της παρ. 5 του άρθρου 51, στην παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής της παρ. 1 του άρθρου 59 και στην παροχή πληροφόρησης και ενημέρωσης των άρθρων 70 και 74 του παρόντος Κώδικα.

2. Οι ελάχιστοι αναγκαίοι όροι και προϋποθέσεις για την εγγραφή των δικαιούμενων εγγραφής, ελληνικών και διεθνών εθελοντικών οργανώσεων και των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, είναι οι ακόλουθοι:

α) η ρητή πρόβλεψη, ως σκοπού σύστασής τους, της υλοποίησης δραστηριοτήτων κοινωνικού και ανθρωπιστικού χαρακτήρα, διεθνούς προστασίας, μετανάστευσης ή κοινωνικής ένταξης,

β) ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας του αιτούμενου την εγγραφή νομικού προσώπου και η μη διανομή κερδών στα μέλη και τους εταίρους του,

γ) η μη σύναψη συμβάσεων οιασδήποτε είδους με:

γα) φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στα όργανα διοίκησής τους ή είναι μέλη ή εταίροι τους που έχουν τον καταστατικό έλεγχο τους, συζύγους, τέκνα και γονείς των ανωτέρω προσώπων και

γβ) νομικά πρόσωπα, τα οποία ελέγχονται από τα πρόσωπα της υποπερ. γα' έναντι αμοιβής ή ανταλλάγματος επαχθούς αιτίας που αποτιμάται σε ποσό άνω των χιλίων (1.000) ευρώ ετησίως,

δ) η μη λήψη αφενός τακτικής κρατικής επιχορήγησης μεγαλύτερης του 50% επί του προϋπολογισμού για τη λειτουργία τους και αφετέρου δανείων με εγγύηση του Δημοσίου. Η προηγούμενη προϋπόθεση δεν ισχύει εφόσον η επιχορήγηση δεν υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ ετησίως,

ε) η μη ύπαρξη εις βάρος των φυσικών προσώπων που ασκούν τη διοίκηση τους ή/και είναι νόμιμοι εκπρόσωποί τους, τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, δωροδοκία, απάτη, τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και παιδικής εργασίας και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων,

στ) η τήρηση αναλυτικών οικονομικών καταστάσεων από ορκωτούς ελεγκτές, υπό την εποπτεία υπεύθυνου οικονομικής διαχείρισης ή Ταμία με πτυχίο οικονομικού τμήματος αναγνωρισμένου πανεπιστημίου, και η διασφάλιση μηχανισμού πλήρους λογοδοσίας των υποχρεών για την υλοποίηση των δράσεών τους,

ζ) η εκπλήρωση των ασφαλιστικών και φορολογικών τους υποχρεώσεων και

η) ο ορισμός και απασχόληση Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (Data Protection Officer - "DPO"), επιφορτισμένου με τη διαρκή συμμόρφωση της αντίστοιχης εθελοντικής μη κερδοσκοπικής οργάνωσης με τη νομοθεσία για την προστασία προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανονισμούς.

3. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου δύνανται να ορίζονται επιπρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις για την εγγραφή των δικαιούμενων εγγραφής, ελληνικών και διεθνών εθελοντικών οργανώσεων και των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών στο Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ). Με όμοια απόφαση ορίζονται οι διαδικαστικές λεπτομέρειες σύστασης και τήρησης του Μητρώου Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ), προβλέπεται η διαδικασία δημόσιας πρόσκλησης για την εγγραφή, εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής των δικαιούμενων στο Μητρώο και το σύνολο των σχετικών προσκομιζόμενων αναγκαίων εγγράφων, προσδιορίζονται οι διαχρονικές προϋποθέσεις διατήρησης της εγγραφής τους στο Μητρώο, τα χρονικά σημεία επανυποβολής των αναγκαίων εγγράφων, η διαδικασία διαγραφής από το μητρώο και ο τρόπος γνωστοποίησης της στον αποδέκτη, η δημοσιοποίηση του μητρώου μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τη διασφάλιση της αναγκαίας διαφάνειας, καθώς και κάθε συναφής και αναγκαία λεπτομέρεια για τη θέση σε λειτουργία και τη διαχρονική τήρηση του Μητρώου Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Άρθρο 79

Προϋποθέσεις για την εξέταση της αίτησης

1. Οι αιτήσεις δεν απορρίπτονται αποκλειστικά και μόνο για τον λόγο ότι δεν υποβλήθηκαν το ταχύτερο δυνατόν.

2. Όλες οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας εξετάζονται αρχικά ως προς την υπαγωγή στο καθεστώς του πρόσφυγα και, εφόσον δεν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, εξετάζονται ως προς την υπαγωγή σε καθεστώς επικουρικής προστασίας.

3. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας λαμβάνονται σε ατομική βάση, μετά από εμπειριστατωμένη, αντικειμενική και αμερόληπτη εξέταση. Για τον σκοπό αυτό, η Διεύθυνση Υποστήριξης της Υπηρεσίας Ασύλου:

α) Αναζητεί, συλλέγει, αξιολογεί και τηρεί συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την πολιτική, κοινωνική, οικονομική, καθώς και τη γενική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες προέλευσης των αιτούντων (χώρες καταγωγής, χώρες προηγούμενης συνήθους διαμονής, χώρες μέσω των οποίων διήλθαν κ.λπ.). Για τον σκοπό αυτόν, λαμβάνει συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες από διάφορες πηγές, όπως ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, άλλες συναρμόδιες Αρχές ή αντίστοιχες αρχές κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλες αρχές ή όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται στις Αρμόδιες Αρχές Απόφασης.

β) Μεριμνά, ώστε το προσωπικό που εξετάζει και αποφασίζει για τις αιτήσεις ή εισιγείται για τη λήψη αποφάσεων, να γνωρίζει την εθνική και διεθνή νομοθεσία και τη νομολογία περί διεθνούς προστασίας. Προς τούτο, οργανώνει την εκπαίδευση και φροντίζει για τη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού. Επίσης, μεριμνά, ώστε το προσωπικό να μπορεί να συμβουλευτεί, όταν είναι αναγκαίο, εμπειρογνώμονες επί ειδικών ζητημάτων, όπως ιατρικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών, γλωσσολογικών ή ζητημάτων που άπτονται ιδίως των ανηλίκων ή του φύλου. Περαιτέρω, η Διεύθυνση Υποστήριξης της Υπηρεσίας Ασύλου διοργανώνει σεμινάρια εκπαίδευσης αυτοτελώς ή/και σε συνεργασία με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και άλλους εκπαιδευτικούς φορείς.

Άρθρο 80

Αιτήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων

1. Οι αρμόδιες αρχές, όταν υποβάλλεται αίτηση από ασυνόδευτους ανηλίκους, ενεργούν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τον διορισμό επιτρόπου του ανηλίκου. Ο ανήλικος ενημερώνεται αμέσως για το πρόσωπο του επιτρόπου. Ο επίτροπος εκπροσωπεί τον ανήλικο, μεριμνά για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου, καθώς και για την εξασφάλιση κατάλληλης νομικής συνδρομής και εκπροσώπησής του ενώπιον των αρμοδίων Αρχών. Ο επίτροπος ή ο ασκών τη σχετική πράξη επιτροπείας μεριμνά για την έγκαιρη και προσήκουσα ενημέρωση του ασυνόδευτου ανηλίκου, ιδίως για τη σημασία και τις πιθανές συνέπειες της προσωπικής συνέντευξης, καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προετοιμαστεί για αυτή. Ο επίτροπος ή ο ασκών τη σχετική πράξη επιτροπείας καλείται και δύναται να παρίσταται στην προσωπική συνέντευξη του ανηλίκου και να υποβάλλει ερωτήσεις ή παρατηρήσεις προς διευκόλυνση της διαδικασίας. Κατά τη διενέργεια προσωπικής συνέντευξης μπορεί να κριθεί απαραίτητη η παρουσία του ασυνόδευτου ανηλίκου, παρά την παρουσία του επιτρόπου ή του ασκούντος σχετική πράξη επιτροπείας. Εφόσον ο επίτροπος ή ο ασκών τη σχετική πράξη επιτροπείας είναι δικηγόρος, ο αιτών δεν μπορεί να επωφεληθεί δωρεάν νομικής συνδρομής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 76.

2. Οι χειριστές που διεξάγουν προσωπικές συνεντεύξεις με ασυνόδευτο ανήλικο και λαμβάνουν τις σχετικές αποφάσεις, πρέπει να διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ανηλίκων, και να διενεργούν με τέτοιο τρόπο τη συνέντευξη, ώστε να είναι απόλυτα αντιληπτή από τον αιτούντα, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη την ηλικία του.

3. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής μπορούν, σε περίπτωση αμφιβολίας, να παραπέμπουν τους ασυνόδευτους ανηλίκους σε διαδικασίες διαπίστωσης ανηλικότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις. Στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητη η παραπομπή στη διαδικασία για προσδιορισμό της ηλικίας και καθ' όλη τη διάρκειά της, λαμβάνεται μέριμνα για τον σεβασμό των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που οφείλονται ιδίως στο φύλο και σε πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. Επίσης, λαμβάνεται μέριμνα ώστε:

α) Να έχει οριστεί επίτροπος του ανηλίκου, ο οποίος θα προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την προστασία των δικαιωμάτων και τη διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του ανηλίκου καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας προσδιορισμού της ηλικίας.

β) Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να ενημερώνονται, πριν από την εξέταση της αίτησής τους και σε γλώσσα την οποία κατανοούν, για τη δυνατότητα και τις διαδικασίες προσδιορισμού της ηλικίας τους, για τις μεθόδους που εφαρμόζονται, τις ενδεχόμενες συνέπειες των αποτελεσμάτων της ως άνω διαδικασίας στην εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς και τις συνέπειες της άρνησής τους να υποβληθούν στη διαδικασία αυτή.

γ) Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι ή οι επίτροποί τους να συναινούν στη διενέργεια της διαδικασίας για τον προσδιορισμό της ηλικίας των συγκεκριμένων ανηλίκων.

δ) Η απόφαση απόρριψης της αίτησης ασυνόδευτου ανηλίκου που αρνήθηκε να υποβληθεί σε διαδικασία προσδιορισμού της ηλικίας, να μη βασίζεται μόνο στην άρνηση αυτή.

ε) Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας προσδιορισμού της ηλικίας, το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι ανήλικο να έχει ανάλογη μεταχείριση ως ανήλικου.

4. Εφόσον, από τη διαδικασία για τον προσδιορισμό της ηλικίας, δεν προκύψει με ασφάλεια ότι ο αιτών είναι ενήλικος, αυτός αντιμετωπίζεται ως ανήλικος.

5. Το γεγονός ότι ένας ασυνόδευτος ανήλικος έχει αρνηθεί να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση, δεν εμποδίζει τις Αρχές Απόφασης να λαμβάνουν απόφαση επί της αίτησης.

6. Η διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού αποτελεί πρωταρχική υποχρέωση κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

7. Αιτήσεις ασυνόδευτων ανηλίκων ηλικίας κάτω των δεκαπέντε (15) ετών, καθώς και ανηλίκων που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων, βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, εξετάζονται πάντα με την κανονική διαδικασία.

Άρθρο 81

Τήρηση εμπιστευτικότητας

Για τον σκοπό της εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας, όλες οι αρμόδιες αρχές οφείλουν:

α) Να μην αποκαλύπτουν τις πληροφορίες που αφορούν ατομικές αιτήσεις, ή το γεγονός ότι έχει υποβληθεί αίτηση στους φερόμενους ως φορείς της δίωξης ή της πρόκλησης σοβαρής βλάβης.

β) Να μην ζητούν πληροφορίες από τους φερόμενους ως φορείς της δίωξης ή της πρόκλησης σοβαρής βλάβης κατά τρόπο που θα είχε ως αποτέλεσμα να αποκαλυφθεί άμεσα ή έμμεσα το γεγονός ότι ο αιτών έχει υποβάλει αίτηση και θα έθετε σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητά του και των εξαρτώμενων από αυτόν προσώπων, ή την ελευθερία και την ασφάλεια των μελών της οικογένειάς του που εξακολουθούν να ζουν στη χώρα καταγωγής.

Άρθρο 82

Προσωπική συνέντευξη

1. Πριν τη λήψη απόφασης, η Αποφαινόμενη Αρχή διενεργεί προσωπική συνέντευξη του αιτούντος, ο οποίος καλείται σε αυτή κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 87 του παρόντος Κώδικα. Με την επιφύλαξη εφαρμογής των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του άρθρου 93 του παρόντος Κώδικα, εάν από τον διοικητικό φάκελο της αίτησης διεθνούς προστασίας προκύπτουν ενδείξεις ότι η αίτηση εμπίπτει στις περιπτώσεις απαράδεκτων αιτήσεων του άρθρου 89 του παρόντος Κώδικα, η συνέντευξη μπορεί να περιοριστεί στη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης αυτής και να δοθεί η ευκαιρία στον αιτούντα να εκφραστεί σχετικά. Κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται συνέντευξη επί του παραδεκτού σε περιπτώσεις μεταγενέστερων αιτήσεων κατά την παρ. 2 του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα. Εάν μετά την πραγματοποίηση της συνέντευξης η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει απαραίτητη τη διερεύνηση της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας, πραγματοποιείται σχετική συμπληρωματική συνέντευξη. Η προσωπική συνέντευξη για το παραδεκτό της αίτησης διεθνούς προστασίας μπορεί να διενεργείται από προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο ή, σε ιδιαίτερα έκτακτες περιστάσεις, από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, εφόσον το προσωπικό αυτό έχει λάβει εκ των προτέρων την απαραίτητη βασική κατάρτιση, ιδίως όσον αφορά το διεθνές δίκαιο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το κεκτημένο της Ένωσης για το άσυλο και τις τεχνικές της συνέντευξης.

2. Η συνέντευξη διενεργείται από αρμόδιο υπάλληλο της Αρχής Παραλαβής (χειριστή), ο οποίος διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα και ο οποίος λαμβάνει και εκδίδει την απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου ορίζει τη διαδικασία ορισμού του αρμόδιου υπαλλήλου (χειριστή) από τον Προϊστάμενο του κάθε Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου και Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου. Κατ' εξαίρεση, όταν εξαιτίας μαζικών αφίξεων υποβάλλονται ταυτόχρονα αιτήσεις διεθνούς προστασίας από μεγάλο αριθμό πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, η προσωπική συνέντευξη επί της ουσίας της αίτησης δύναται να διενεργείται προσωρινά από προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο ή άλλων αρχών. Το προσωπικό αυτό πρέπει να έχει λάβει εκ των προτέρων σχετική κατάρτιση, η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναγράφονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 439/2010, και να διαθέτει επίσης γενική γνώση των προβλημάτων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητα του αιτούντος για συνέντευξη, όπως ενδείξεις ότι ο αιτών μπορεί να έχει υποστεί βασανισμό κατά το παρελθόν.

3. Η συνέντευξη διενεργείται με τη συνδρομή διερμηνέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 74 του παρόντος Κώδικα, ικανού να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να επιβεβαιώσει όσα αναφέρει στην αίτησή του και να μπορέσει να εκθέσει με πληρότητα τους λόγους που τον ανάγκασαν να εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής του ή προηγούμενης συνήθους διαμονής του, όταν πρόκειται για ανιθαγενή, ζητώντας προστασία, καθώς και τους λόγους για τους οποίους δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και προκειμένου να δώσει εξηγήσεις, ιδίως σε ό, τι αφορά το προσωπικό του ιστορικό, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού των οικείων συγγενών του, την ταυτότητα, την ηλικία του, την ιθαγένεια, τη χώρα και τον τόπο προηγούμενης διαμονής του, τυχόν προηγούμενες αιτήσεις διεθνούς προστασίας, τα δρομολόγια που ακολούθησε για να εισέλθει στο ελληνικό έδαφος και τα ταξιδιωτικά του έγγραφα.

4. Κατά τη διεξαγωγή της προσωπικής συνέντευξης η Αποφαινόμενη Αρχή παραχωρεί στον αιτούντα κατάλληλη ευκαιρία για να παρουσιάσει τα στοιχεία που απαιτούνται για την κατά το δυνατόν πλήρη τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Στον αιτούντα δίνεται η ευκαιρία να παράσχει εξηγήσεις σχετικά με τα στοιχεία που ενδεχομένως λείπουν και/ή σχετικά με τυχόν ασυνέπειες ή αντιφάσεις στο πλαίσιο των δηλώσεών του. Πριν από την πρώτη συνέντευξη, εφόσον αυτή έχει ορισθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης, χορηγείται στον αιτούντα, εφόσον ανήκει στην κατηγορία των ευάλωτων προσώπων, εύλογος χρόνος προκειμένου να προετοιμασθεί κατάλληλα και να συμβουλευθεί νομικό ή άλλο σύμβουλο για να τον επικουρεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Ο εύλογος χρόνος καθορίζεται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής και δεν δύναται να υπερβεί τις τρεις (3) ημέρες. Εφόσον η συνέντευξη έχει προσδιοριστεί σε χρόνο αργότερο των δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, δεν χορηγείται εύλογος χρόνος προετοιμασίας. Σε περίπτωση αναβολής της συνέντευξης δεν χορηγείται εκ νέου χρόνος προετοιμασίας.

5. Όταν η συνέντευξη αφορά γυναίκα, λαμβάνεται ειδική μέριμνα ώστε να διεξάγεται από γυναίκα χειρίστρια, παρουσία γυναίκας διερμηνέα, εφόσον αυτό ζητηθεί. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον ο αιτών έχει εκφράσει προτίμηση σχετικά με το φύλο του χειριστή ή του διερμηνέα σε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας, λαμβάνεται ειδική προς τούτο μέριμνα. Σε περίπτωση που αυτό δεν καθίσταται δυνατό, γίνεται μνεία των σχετικών λόγων στην έκθεση ή πρακτικό της συνέντευξης.

6. Για κάθε ενήλικο μέλος της οικογένειας διεξάγεται ξεχωριστή προσωπική συνέντευξη. Για τους ανηλίκους διεξάγεται προσωπική συνέντευξη, λαμβανομένης υπόψη της ωριμότητάς τους και των ψυχολογικών συνεπειών των τραυματικών βιωμάτων τους.

7. Η προσωπική συνέντευξη μπορεί να παραλειφθεί όταν η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει ότι, με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, δύναται να αναγνωρίσει τον αιτούντα ως πρόσφυγα ή όταν δεν είναι αντικειμενικά δυνατή, ιδίως όταν ο αιτών δεν είναι σε θέση λόγω της μικρής του ηλικίας ή για λόγους που οφείλονται σε μόνιμες καταστάσεις ανεξάρτητες από τη θέλησή του, να συμμετάσχει στη συνέντευξη. Η αδυναμία στην τελευταία περίπτωση πιστοποιείται με σχετική βεβαίωση ιατρού ανάλογης ειδικότητας. Αν κατά τη διενέργεια της προσωπικής συνέντευξης ο αιτών αδυνατεί να συνεχίσει για λόγους που τον αφορούν, η συνέντευξη περατώνεται. Στην περίπτωση αυτή, χορηγείται η δυνατότητα στον αιτούντα να εκθέσει εγγράφως τις απόψεις του και να υποβάλει, εφόσον επιθυμεί, συμπληρωματικά στοιχεία, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών.

8. Η προσωπική συνέντευξη αναβάλλεται μόνο εφόσον απουσιάζει ο διερμηνέας και δεν καθίσταται δυνατή η επικοινωνία με τον αιτούντα. Στην περίπτωση αυτή, η συνέντευξη επαναπροσδιορίζεται κατά απόλυτη προτεραιότητα.

9. Η παράλειψη προσωπικής συνέντευξης κατά τις προηγούμενες παραγράφους δεν επιδρά δυσμενώς στην απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, ούτε εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λαμβάνει απόφαση επί της αίτησης. Σε περίπτωση παράλειψης της συνέντευξης, στην απόφασή επί της αίτησης διεθνούς προστασίας περιλαμβάνεται αιτιολογία αυτής της παράλειψης.

10. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται χωρίς την παρουσία των μελών της οικογένειας του αιτούντος, εκτός εάν ο χειριστής κρίνει ότι η παρουσία τους είναι απαραίτητη.

11. Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα.

12. Κατά την προσωπική συνέντευξη, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα που εξασφαλίζουν τη διεξαγωγή της σε συνθήκες που επιτρέπουν στον αιτούντα να παρουσιάσει διεξοδικά τους λόγους της αίτησής του. Για τον σκοπό αυτόν:

α) Ο κάθε χειριστής διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα για να συνεκτιμήσει τις προσωπικές ή γενικές συνθήκες που αφορούν την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των πολιτισμικών καταβολών του αιτούντος. Ειδικότερα, οι χειριστές επιμορφώνονται ιδίως για τις ειδικές ανάγκες των γυναικών, των παιδιών και των θυμάτων

βίας και βασανιστηρίων,

β) ο διερμηνέας που επιλέγεται είναι ικανός να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία σε γλώσσα που κατανοεί ή που ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ο αιτών,

γ) το πρόσωπο που διενεργεί τη συνέντευξη να μην φορά στρατιωτική στολή ή στολή επιβολής του νόμου.

13. Η συνέντευξη ηχογραφείται, ενώ για κάθε συνέντευξη συντάσσεται έκθεση, στην οποία περιλαμβάνονται οι βασικοί ισχυρισμοί του αιτούντος διεθνή προστασία και όλα τα ουσιώδη στοιχεία της. Εάν δεν είναι δυνατή η απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης, τηρείται πλήρες πρακτικό. Ο αιτών καλείται στο τέλος της συνέντευξης να επιβεβαιώσει ότι δεν επιθυμεί να προσθέσει οτιδήποτε άλλο, ενώ δεν υπογράφει την έκθεση ή το πρακτικό. Η ηχητική καταγραφή συνοδεύει την έκθεση ή το πρακτικό και αποθηκεύεται με μέριμνα της Αποφαινόμενης Αρχής. Συνεντεύξεις που πραγματοποιούνται με τηλεδιάσκεψη καταγράφονται ηχητικά υποχρεωτικά.

14. Εφόσον δεν είναι δυνατή η ηχητική καταγραφή, τηρείται πλήρες πρακτικό της συνέντευξης. Ο αιτών καλείται να βεβαιώσει την ακρίβεια του περιεχομένου του πρακτικού, υπογράφοντας με τη συνδρομή διερμηνέα, εφόσον παρίσταται, που επίσης υπογράφει. Σε περίπτωση που ο αιτών αρνείται να επιβεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού, οι λόγοι άρνησης καταχωρίζονται σε αυτό. Η άρνηση του αιτούντος να βεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού, δεν εμποδίζει την Αποφαινόμενη Αρχή να λάβει απόφαση επί της αίτησής του.

15. Ο αιτών δικαιούται να λαμβάνει οποτεδήποτε αντίγραφο του πρακτικού ή της έκθεσης και της ηχητικής καταγραφής.

16. Οι προαναφερόμενες εγγυήσεις τηρούνται και κατά τη διαδικασία συζήτησης των προσφυγών ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, καθώς και σε κάθε συμπληρωματική συνέντευξη ή ακρόαση.

17. Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Υπηρεσίας Ασύλου δύναται να ορίζει λεπτομερέστερα τις τεχνικές διαδικασίες της διεξαγωγής και της ηχητικής καταγραφής της συνέντευξης και τηλεδιάσκεψης.

Άρθρο 83

Υποχρεώσεις των αιτούντων

1. Οι αιτούντες υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές με σκοπό την εξακρίβωση των στοιχείων της ταυτότητάς τους και των λοιπών στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 3 του παρόντος Κώδικα.

2. Οι αιτούντες υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές με σκοπό την ταχεία εξέταση της αίτησής τους, σύμφωνα με τις εγγυήσεις που προβλέπονται στο Μέρος αυτό.

3. Οι αιτούντες υποχρεούνται να παρουσιάζονται ενώπιον των Αρχών Παραλαβής αυτοπροσώπως, χωρίς καθυστέρηση, προκειμένου να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας, καθώς και όποτε κληθούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, ενώπιον των αρμόδιων αρχών. Αίτηση διεθνούς προστασίας, παραίτηση από αυτή, προσφυγή κατά απορριπτικής απόφασης, μεταγενέστερη αίτηση και αίτηση για ανανέωση του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία υποβάλλονται αυτοπροσώπως. Κατά την αυτοπρόσωπη παράστασή τους δύναται να συνεπικουρούνται από πληρεξούσιους δικηγόρους καθώς και από ειδικώς εξουσιοδοτημένους συμβούλους κατά την παρ. 1 του άρθρου 76. Η υποχρέωση για αυτοπρόσωπη παράσταση σε κάθε στάδιο της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης ή της προσφυγής δεν αναιρείται από την παρουσία των αναφερόμενων στο προηγούμενο εδάφιο προσώπων. Κατ' εξαίρεση, ειδικώς για τη συζήτηση των προσφυγών ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Εφόσον οι αιτούντες διαμένουν σε δομές υποδοχής ή φιλοξενίας δεν έχουν υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης. Στις περιπτώσεις αυτές οι αιτούντες μπορούν είτε να εκπροσωπούνται από πληρεξούσιους δικηγόρους ή εξουσιοδοτημένους συμβούλους ή άλλα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 76, είτε να αποστέλλεται στην Αρχή Προσφυγών με κάθε πρόσφορο τρόπο έως την προτεραιότητα της συζήτησης

της υπόθεσης βεβαίωση του Προϊσταμένου της δομής υποδοχής ή φιλοξενίας. Στη βεβαίωση αυτή αναφέρεται ότι οι αιτούντες διαμένουν πράγματι στη δομή υποδοχής ή φιλοξενίας κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση της βεβαίωσης. Η ημερομηνία αυτή δεν μπορεί να απέχει πέραν των τριών (3) ημερών από τη συζήτηση της προσφυγής.

β) Εφόσον στους αιτούντες έχει υποβληθεί περιορισμός στην ελευθερία κυκλοφορίας ή υποχρέωση διαμονής σε συγκεκριμένο τόπο κατά το άρθρο 49, τότε δεν έχουν υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αιτούντες μπορούν είτε να εκπροσωπούνται από πληρεξούσιους δικηγόρους ή εξουσιοδοτημένους συμβούλους ή άλλα πρόσωπα σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 76 είτε να μεριμνούν για την αποστολή στην Αρχή Προσφυγών με κάθε πρόσφορο τρόπο, έως την προτεραία της συζήτησης της υπόθεσης, βεβαίωσης του αστυνομικού τμήματος ή του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών της περιοχής όπου διαμένουν, περί αυτοπρόσωπης εμφάνισης ενώπιόν τους κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση της βεβαίωσης. Η ημερομηνία αυτή δεν μπορεί να απέχει πέραν των δύο (2) ημερών από τη συζήτηση της προσφυγής. Σε περίπτωση μη περιέλευσης στην Αρχή Προσφυγών των βεβαιώσεων που αναφέρονται στις περ. α' και β', τεκμαίρεται ότι ο αιτών έχει ανακαλέσει σιωπηρά την προσφυγή του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86 του παρόντος Κώδικα.

4. Σε περίπτωση συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας, όπως σοβαρή ασθένεια ή σοβαρή σωματική αναπηρία, ή ανυπέρβλητου κωλύματος που κατέστησαν αδύνατη την αυτοπρόσωπη παράσταση του αιτούντος, αναστέλλεται η υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης καθ' όλο το χρονικό διάστημα που διαρκεί η ανωτέρα βία. Στις περιπτώσεις αυτές ο αιτών θα πρέπει να υποβάλει σχετική αίτηση, με την οποία να επικαλείται κατά τρόπο ορισμένο των περιστάσεων που συνιστούν ανωτέρα βία ή ανυπέρβλητο κώλυμα που κατέστησε αδύνατη την αυτοπρόσωπη παράστασή του, πρέπει δε ο ισχυρισμός να αποδεικνύεται αμέσως με έγγραφα στοιχεία και με ανάλογα πιστοποιητικά ή βεβαίωση δημόσιας υπηρεσίας. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί η συνδρομή των ως άνω λόγων ανωτέρας βίας ή του ανυπέρβλητου κωλύματος, και υπό την προϋπόθεση της αυτοπρόσωπης εμφάνισης του αιτούντος ενώπιον των αρμοδίων Αρχών, αίρονται οι συνέπειες της μη εμφάνισης κατά την παρ. 3.

5. Οι αιτούντες υποχρεούνται να παραδίδουν το ταξιδιωτικό έγγραφο και προσκομίζουν οποιοδήποτε άλλο έγγραφο έχουν στην κατοχή τους και σχετίζεται με την εξέταση της αίτησης και των στοιχείων που πιστοποιούν την ταυτότητα των ιδίων και των μελών της οικογένειάς τους, τη χώρα προέλευσης και τον τόπο καταγωγής τους, καθώς και την οικογενειακή τους κατάσταση. Στις περιπτώσεις που παραδοθούν τα ανωτέρω έγγραφα, συντάσσεται πρακτικό παράδοσης-παραλαβής, αντίγραφο του οποίου χορηγείται στον αιτούντα. Η υποβολή και η εξέταση της αίτησης χορήγησης διεθνούς προστασίας, καθώς και η χορήγησης καθεστώτος, δεν προϋποθέτουν απαραίτητως την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων.

6. Οι αιτούντες υποχρεούνται να ενημερώνουν αμελλητί τις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής για τη διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής τους και τα άλλα στοιχεία επικοινωνίας τους, καθώς και για κάθε μεταβολή των ως άνω στοιχείων.

7. Οι αιτούντες υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια κάθε νόμιμης έρευνας σχετικά με την αίτησή τους.

8. Οι αιτούντες υποχρεούνται να δέχονται σωματική έρευνα και έρευνα των αντικειμένων που φέρουν και φωτογραφίζονται, ενώ, εφόσον είναι άνω των 14 ετών, δακτυλοσκοπούνται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Η σωματική έρευνα διεξάγεται από πρόσωπο του ιδίου φύλου με τον αιτούντα, τηρουμένων πλήρως των αρχών της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και της σωματικής και ψυχολογικής ακεραιότητας.

9. Για τις υποχρεώσεις αυτές και τα δικαιώματά τους, σύμφωνα με το παρόν άρθρο και το άρθρο 74 του παρόντος Κώδικα, ενημερώνονται ειδικά οι αιτούντες σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο, και συντάσσεται προς τούτο σχετικό

αποδεικτικό, στο οποίο αναφέρεται η γλώσσα επικοινωνίας. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 2 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα.

10. Σε περίπτωση παραβίασης του επιβαλλόμενου καθήκοντος συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές, όπως αυτό εξειδικεύεται με τις προηγούμενες παραγράφους, ιδίως, μη επικοινωνίας με τις αρχές και μη συνεργασίας προκειμένου να διαπιστωθούν τα αναγκαία για την εξέταση της αίτησης στοιχεία, που συνεπάγεται την παρεμπόδιση της απρόσκοπτης ολοκλήρωσης των διαδικασιών εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας, τεκμαίρεται σιωπηρή ανάκληση της αίτησης διεθνούς προστασίας ή προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 84

Στοιχεία ταυτότητας των αιτούντων

1. Τα στοιχεία ταυτότητας των αιτούντων προκύπτουν από το διαβατήριό τους, το δελτίο ταυτότητας τους, εφόσον αναγράφεται σε αυτό η πλήρης ημερομηνία γέννησής τους, ή τη ληξιαρχική πράξη γέννησής τους, εφόσον έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα. Με απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου μπορεί να γίνεται δεκτή και άλλη κατηγορία εγγράφων.

2. Σε περίπτωση έλλειψης των εγγράφων αυτών, τα στοιχεία ταυτότητας καταγράφονται με βάση τη σχετική δήλωση του αιτούντος κατά την καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας.

3. Τα στοιχεία ταυτότητας δύναται να τροποποιηθούν με απόφαση Προϊσταμένου της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής μετά από σχετική αίτηση του αιτούντος διεθνή προστασία, η οποία συνοδεύεται από πρωτότυπα έγγραφα της παρ. 1, εκτός εάν η τροποποίηση αφορά προφανείς γραφικές παραδρομές ή παραδρομές προφανώς οφειλόμενες στη μεταφορά άλλων αλφαβήτων στο λατινικό αλφάβητο, οπότε αρκεί απλή αίτηση του ενδιαφερόμενου.

4. Κατ' εξαίρεση, το στοιχείο της ιθαγένειας και του τόπου γέννησης μπορούν να τροποποιηθούν με απόφαση του Προϊσταμένου της Αρχής Παραλαβής, μετά από γνώμη του αρμόδιου χειριστή, εφόσον κατά τη συνέντευξη του άρθρου 82 του παρόντος Κώδικα ο αιτών προβεί σε σχετική δήλωση και θεμελιωθεί ότι τα στοιχεία αυτά έχουν καταγραφεί εσφαλμένα. Ομοίως, κατ' εξαίρεση, μπορεί να τροποποιηθούν τα στοιχεία ταυτότητας εάν κατά τη συνέντευξη προβληθούν βάσιμοι και σοβαροί λόγοι, για τους οποίους ο αιτών αρχικά δεν είχε δηλώσει τα πραγματικά του στοιχεία. Το έτος γέννησης τροποποιείται μετά από διενέργεια διαδικασίας προσδιορισμού ηλικίας, σύμφωνα με το άρθρο 80 του παρόντος Κώδικα, εκτός εάν κατά τη συνέντευξη προκύψει ότι ο αιτών που έχει καταγραφεί ως ενήλικος είναι προφανώς ανήλικος, οπότε αρκεί απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής μετά από γνώμη του αρμόδιου χειριστή.

5. Η διαδικασία τροποποίησης των στοιχείων που αναφέρονται στις παρ. 3 και 4 δεν συνιστά σε καμία περίπτωση: α) λόγο καθυστέρησης της εξέτασης της αίτησης ή της προσφυγής ή β) λόγο αναβολής της διεξαγωγής της συνέντευξης του αιτούντος.

6. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η ανάγκη τροποποίησης των στοιχείων της παρ. 4, κατά το στάδιο της συζήτησης της προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 102, η τροποποίηση γίνεται με την απόφαση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών. Στη συνέχεια, ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών ενημερώνει με κάθε πρόσφορο τρόπο τη Διεύθυνση Εφαρμογών Πληροφοριών και Επικοινωνιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες. Η ανάγκη τροποποίησης των στοιχείων της παρ. 4, δεν συνιστά σε καμία περίπτωση λόγο αναβολής ή αναπομπής στον πρώτο βαθμό.

7. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που η ανάγκη τροποποίησης των στοιχείων της παρ. 1, διαπιστωθεί μετά τη χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας ή την έκδοση τελεσίδικης απορριπτικής απόφασης, η τροποποίηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 μπορεί να γίνει με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Αρχής Απόφασης.

Άρθρο 85 Παραίτηση από την αίτηση

Ο αιτών δύναται να παραιτηθεί από την αίτησή του καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, με την υποβολή σχετικής έγγραφης δήλωσης ενώπιον των αρμόδιων Αρχών Παραλαβής και εφόσον παραδώσει το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία. Για τη βεβαίωση της παραίτησης συντάσσεται σχετικό πρακτικό παραίτησης, το οποίο αναφέρει τις συνέπειες της πράξης αυτής. Η παραίτηση γίνεται παρουσία διερμηνέα, ο οποίος επιβεβαιώνει το ακριβές περιεχόμενο του πρακτικού, ενώ ο αιτών ενημερώνεται για τις συνέπειες της παραίτησης και για το γεγονός ότι οφείλει να εγκαταλείψει τη χώρα, εφόσον δεν είναι κάτοχος τίτλου διαμονής, παραλαμβάνει αντίγραφο του πρακτικού παραίτησης και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής. Αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά από παραίτηση εξετάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί μεταγενέστερων αιτήσεων, κατά το άρθρο 94.

Άρθρο 86 Σιωπηρή ανάκληση

1. Όταν υπάρχει εύλογη αιτία να θεωρείται ότι ο αιτών έχει σιωπηρά ανακαλέσει την αίτησή του, οι Αρχές Απόφασης εξετάζουν την αίτηση επαρκώς επί της ουσίας, σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος Κώδικα, με βάση τα διαθέσιμα στην υπηρεσία στοιχεία, και, εφόσον θεωρήσουν ότι είναι αβάσιμη, την απορρίπτουν. Σε περίπτωση που δεν καθίσταται δυνατή η επαρκής εξέταση της αίτησης με βάση τα διαθέσιμα στην υπηρεσία στοιχεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, οι Αρχές Απόφασης σταματούν την εξέταση της αίτησης και εκδίδουν απόφαση διακοπής. Στην απόφαση με την οποία διακόπτεται η εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, διατάσσεται και η επιστροφή του αιτούντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 3907/2011 και στον ν. 3386/2005. Οι ως άνω πράξεις κοινοποιούνται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 87 του παρόντος Κώδικα.

2. Σιωπηρή ανάκληση θεωρείται ότι υπάρχει ιδίως όταν διαπιστώνεται ότι ο αιτών:

α) δεν ανταποκρίθηκε σε αιτήματα για παροχή πληροφοριών με ουσιώδη σημασία για την αίτησή του, κατά το άρθρο 3 του παρόντος Κώδικα, εκτός εάν αποδείξει εντός δέκα (10) ημερών ότι αυτό οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 83 του παρόντος Κώδικα, ή

β) δεν παρέστη στην προσωπική συνέντευξη ή σε ακρόαση ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών, όπως προβλέπεται στα άρθρα 82 και 102 του παρόντος Κώδικα, παρότι κλήθηκε νόμιμα ή

γ) διέφυγε από τον χώρο όπου βρισκόταν υπό κράτηση ή δεν συμμορφώθηκε με τα επιβληθέντα εναλλακτικά μέτρα ή

δ) αναχώρησε από τον χώρο όπου διέμενε χωρίς να ζητήσει άδεια ή να ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές, εφόσον είχε προς τούτο υποχρέωση, ή εγκατέλειψε τη χώρα χωρίς να λάβει άδεια από τις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής,

ε) δεν συμμορφώθηκε με τις υποχρεώσεις του άρθρου 83 του παρόντος Κώδικα, ή δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση αναφοράς ή άλλες υποχρεώσεις επικοινωνίας ή την υποχρέωση να προσκομίσει έγγραφο, το οποίο αποδεδειγμένα έχει ή οφείλει να έχει στην κατοχή του και δύναται να προσκομίσει ή

στ) δεν εμφανίστηκε για να ανανεώσει το δελτίο κατά την επομένη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη του, σύμφωνα με το άρθρο 75,

ζ) δεν συνεργάζεται με τις αρχές κατά παράβαση του καθήκοντος συνεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 83,

η) δεν συμμορφώνεται με απόφαση μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 43, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης, εμποδίζοντας εξαιτίας της άρνησης αυτής την απρόσκοπτη ολοκλήρωση των διαδικασιών εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 46.

3. Κατά των απορριπτικών αποφάσεων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, ο αιτών δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, σύμφωνα με το άρθρο 97

του παρόντος Κώδικα.

4. Στις περιπτώσεις που έχει εκδοθεί απόφαση διακοπής κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1, ο αιτών έχει δικαίωμα μόνο μία φορά και εντός προθεσμίας εννέα (9) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης διακοπής, να ζητήσει από την αρχή που έλαβε την απόφαση τη συνέχιση της διαδικασίας εξέτασης της υπόθεσής του ή να υποβάλλει νέα αίτηση, η οποία δεν υπόκειται στη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 94. Μέχρι την τελεσίδικη κρίση της ως άνω αίτησης, ο αιτών δεν απελαύνεται από τη χώρα ούτε εκτελείται απόφαση επιστροφής.

Άρθρο 87 Αιτιολογία και επίδοση αποφάσεων και άλλων διαδικαστικών εγγράφων

1. Οι αποφάσεις επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων μεταφοράς βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013, επιδίδονται στον αιτούντα με μέριμνα της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.

2. Η απόφαση επιδίδεται το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους. Κατ' εξαίρεση, εφόσον εφαρμόζεται η διαδικασία στα σύνορα, η απόφαση επιδίδεται εντός μίας (1) ημέρας.

3. Η επίδοση της απόφασης προς τον αιτούντα διενεργείται (α) αυτοπροσώπως στον αιτούντα ή (β) με συστημένη επιστολή που αποστέλλεται ταχυδρομικώς στη δηλωθείσα διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής ή στον χώρο εργασίας, προσωπικώς στον ίδιο ή στον πληρεξούσιο δικηγόρο του ή στον εξουσιοδοτημένο σύμβουλο ή στον εκπρόσωπό του, σύμφωνα με το άρθρο 69 του παρόντος Κώδικα ή (γ) με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε διεύθυνση που έχει δηλώσει ο αιτών στην Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή την Υπηρεσία Ασύλου ή σε διεύθυνση που έχει δηλωθεί από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του ή τον εξουσιοδοτημένο σύμβουλο ή τον εκπρόσωπό του ή (δ) σε ηλεκτρονική εφαρμογή που διαχειρίζεται η Υπηρεσία Ασύλου και στην οποία έχει πρόσβαση ο αιτών μέσω λογαριασμού που διατηρεί. Η προς επίδοση απόφαση που έχει διαβιβαστεί με ηλεκτρονικά μέσα στη δηλωθείσα κατά τα ανωτέρω ηλεκτρονική διεύθυνση του αιτούντος, θεωρείται ότι επιδόθηκε μετά την παρέλευση σαράντα οκτώ (48) ωρών από την ηλεκτρονική αποστολή της. Μαζί με την απόφαση, στην περίπτωση που η επίδοση διενεργείται στον αιτούντα σύμφωνα με τα ανωτέρω εδάφια, συνοδευτικό έντυπο σε γλώσσα που κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί, και το οποίο εξηγεί με τρόπο απλό και προσιτό το περιεχόμενο του εγγράφου που επιδόθηκε, τις συνέπειές του για τον ίδιο και τις ενέργειες στις οποίες δύναται να προβεί ή εναλλακτικά δίνεται η διεύθυνση (url) σε ιστοσελίδα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου που περιλαμβάνει όλες αυτές τις πληροφορίες σε γλώσσα που κατανοεί ή ευλόγως θεωρείται ότι κατανοεί ο αιτών. Κατ' εξαίρεση, εφόσον με την απόφαση αναγνωρίζεται ο αιτών ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας, επιδίδεται σύμφωνα με τα ανωτέρω μόνο το απόσπασμα του διατακτικού της απόφασης.

4. Σε περίπτωση που ο αιτών είναι κρατούμενος ή παραμένει σε Περιφερειακές Υπηρεσίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή διαμένει σε Κέντρα Υποδοχής ή Φιλοξενίας, η απορριπτική απόφαση ή το απόσπασμα του διατακτικού της απόφασης που χορηγεί καθεστώς διεθνούς προστασίας και το συνοδευτικό επεξηγηματικό έγγραφο του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 αποστέλλονται με κάθε πρόσφορο τρόπο στον Προϊστάμενο του οικείου Κέντρου ή καταστήματος ή εγκατάστασης, ο οποίος μεριμνά για την άμεση ανάρτηση ανακοίνωσης περί της σχετικής παραλαβής, καθώς και των ωρών παράδοσης και διανομής των εγγράφων στους αιτούντες για κάθε εργάσιμη ημέρα και ώρα, σε εμφανείς χώρους των εγκαταστάσεων και συντάσσει σχετική πράξη παραλαβής και ανάρτησης. Οι αιτούντες εξασφαλίζουν ότι προσέρχονται στο κέντρο εντός των ωρών παράδοσης και διανομής αλληλογραφίας, προκειμένου να τους επιδοθεί η σχετική αλληλογραφία. Για κάθε επίδοση στον αιτούντα συντάσσεται σχετική έκθεση επίδοσης. Η επίδοση θεωρείται ότι έχει συντελεστεί μετά την πάροδο τριών (3) ημερών από την ημερομηνία σύνταξης της σχετικής

πράξης παραλαβής του πρώτου εδαφίου.

5. Σε περίπτωση διαπιστωμένης μη ανεύρεσης του αιτούντος, με τους τρόπους που περιγράφονται στην παρ. 3, και μη υπάρχοντος διορισμένου δικηγόρου ή συμβούλου ή εκπροσώπου ή αντικλήτου, η απόφαση επιδίδεται στον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας ενώπιον της οποίας υπεβλήθη η αίτηση. Με την επίδοση αυτή τεκμαίρεται ότι ο αιτών έλαβε γνώση. Σε περίπτωση διαπιστωμένης μη ανεύρεσης του αιτούντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4, και μη υπάρχοντος διορισμένου δικηγόρου ή συμβούλου ή εκπροσώπου ή αντικλήτου, συντάσσεται σχετική πράξη από τον Προϊστάμενο του οικείου Κέντρου ή καταστήματος ή εγκατάστασης. Από την ημερομηνία σύνταξης της πράξης αυτής τεκμαίρεται αφενός η συντέλεση της επίδοσης και αφετέρου ότι ο αιτών έλαβε γνώση.

6. Από την επομένη της επίδοσης κατά τις προηγούμενες παραγράφους, αρχίζει η προθεσμία για την άσκηση της, κατά το άρθρο 97 του παρόντος Κώδικα, προσφυγής ή της, κατά το άρθρο 114 του παρόντος Κώδικα, αίτησης ακύρωσης.

7. Για την κατά τις προηγούμενες παραγράφους επίδοση, συντάσσεται σχετική πράξη από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, η οποία πρέπει να φέρει: α) χρονολογία και ώρα διενέργειας της παραγγελίας προς επίδοση της πράξης, β) το όνομα και την υπογραφή του υπαλλήλου που προέβη στην παραγγελία προς επίδοση, και τον αριθμό της απόφασης, το διατακτικό της οποίας, μαζί με το σχετικό συνοδευτικό έγγραφο, επιδόθηκε στον αιτούντα. Η πράξη αυτή μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά επίδοσης ή αποδείξεις παραλαβής των ΕΛ.ΤΑ., τηρούνται στον φάκελο του αιτούντος ή σε ειδικό βιβλίο.

8. Η απόφαση που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας, αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους της απόρριψης. Στην απόφαση με την οποία απορρίπτεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, διατάσσεται και η επιστροφή του αιτούντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 3907/2011 ή στον ν. 3386/2005, κατά περίπτωση. Εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ άλλη απόφαση επιστροφής ή απέλασης, θεωρείται ότι η προηγούμενη απόφαση επιστροφής ή απέλασης ενσωματώνεται στο κεφάλαιο της απορριπτικής απόφασης που διατάσσει την επιστροφή. Στην απορριπτική απόφαση γίνεται μνεία για την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, για το δικαίωμά τους να αιτηθούν την παραμονή τους στη χώρα, για το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται, για τις συνέπειες παράδοσης άπρακτης της προθεσμίας αυτής, καθώς και για τη δυνατότητα και τους όρους παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της υπουργικής απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016.

9. Προσκλήσεις του αιτούντος από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής στη συνέντευξη που αναφέρεται στο άρθρο 82 του παρόντος Κώδικα, και από την Αρχή Προσφυγών σε ακρόαση κατά το άρθρο 102 του παρόντος Κώδικα, πραγματοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο, με βάση τη δηλωθέντα υπευθύνω από τον αιτούντα, πλέον πρόσφατα στοιχεία επικοινωνίας, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τηλεφωνική κλήση. Για την πράξη αυτή γίνεται από τον αρμόδιο υπάλληλο σχετική μνεία στον φάκελο του αιτούντος ή σε ειδικό βιβλίο, η οποία πρέπει να φέρει χρονολογία και ώρα διενέργειας της πράξης, το όνομα και την υπογραφή του υπαλλήλου που προέβη στην ειδοποίηση και το είδος της πράξης στην οποία προέβη. Σε περίπτωση μη ανεύρεσης του αιτούντος, με τους τρόπους που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, η πρόσκληση γίνεται με συστημένη επιστολή, σύμφωνα με τις παρ. 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου. Δεν απαιτείται πρόσκληση, εφόσον για τον αιτούντα έχει οριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία ολοκλήρωσης της καταγραφής της αίτησης, συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας και του έχει εξηγηθεί η σημασία και το περιεχόμενο των διαδικασιών αυτών. Κάθε άλλη πρόσκληση ή κλήση του αιτούντος ή η έγγραφη ενημέρωση της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 96 πραγματοποιείται με τα μέσα που αναφέρονται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου.

10. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, οι αποφάσεις διακοπής της εξέτασης της αίτησης και οι αποφάσεις ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας κοινοποιούνται

αμελλητί στον Κλάδο Αλλοδαπών και Προστασίας Συνόρων του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Οι αποφάσεις των Επιτροπών Προσφυγών κοινοποιούνται στον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Μετανάστευσης και Ασύλου δύνανται να ρυθμίζονται ο χρόνος, τα μέσα, τα αρμόδια όργανα και κάθε άλλη αναγκαία τεχνική και διαδικαστική λεπτομέρεια για τη διαβίβαση των παραπάνω αποφάσεων.

11. Όταν έχει υποβληθεί αίτηση εξ ονόματος των μελών της οικογένειας του αιτούντος που επικαλούνται τους ίδιους λόγους, η αρμόδια Αρχή Απόφασης μπορεί να εκδίδει μία απόφαση που αφορά όλα τα μέλη της οικογένειας, εκτός εάν αυτό θα οδηγούσε σε γνωστοποίηση της ιδιαίτερης κατάστασης αιτούντος που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντά του, ιδίως σε περιπτώσεις διώξεων με βάση το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου και/ή την ηλικία. Στην περίπτωση αυτή, εκδίδεται χωριστή απόφαση για το συγκεκριμένο πρόσωπο.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Μετανάστευσης και Ασύλου δύνανται να καθορίζεται κάθε τεχνική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΒΑΘΜΟ

Άρθρο 88 Διαδικασία της εξέτασης

1. Η Αποφαινόμενη Αρχή εξετάζει τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας ανάλογα με τον διαχωρισμό τους, σύμφωνα με το άρθρο 42 του παρόντος Κώδικα.

2. Η εξέταση για την κρίση του παραδεκτού μιας αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 89 του παρόντος Κώδικα, ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Η Αποφαινόμενη Αρχή εξετάζει τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του Κεφαλαίου Α' του παρόντος Μέρους, με την κανονική ή με την ταχύρρυθμη διαδικασία. Η υπαγωγή μίας αίτησης στην ταχύρρυθμη διαδικασία δεν ασκεί επιρροή στην κρίση επί της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας. Η υπαγωγή σε ταχύρρυθμη διαδικασία έχει ως μόνο αποτέλεσμα τη σύντμηση των προθεσμιών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται ειδικά στις επιμέρους διατάξεις του παρόντος Μέρους.

3. Η εξέταση των αιτήσεων ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση υποχρεωτικά εντός έξι (6) μηνών στις περιπτώσεις εφαρμογής της κανονικής διαδικασίας. Η προθεσμία αυτή δύνανται να παραταθεί για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών (3) επιπλέον μηνών, σε περιπτώσεις μαζικών αφίξεων πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που αιτούνται ταυτόχρονα διεθνή προστασία, γεγονός που καθιστά στην πράξη πολύ δύσκολη την ολοκλήρωση της διαδικασίας εντός της προθεσμίας των έξι (6) μηνών. Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία εξέτασης ολοκληρώνεται το αργότερο εντός είκοσι ενός (21) μηνών από την κατάθεση της αίτησης.

4. Η εξέταση των αιτήσεων ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση υποχρεωτικά εντός είκοσι (20) ημερών στις περιπτώσεις εφαρμογής της ταχύρρυθμης διαδικασίας. Η προθεσμία αυτή δύνανται να παραταθεί για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των δέκα (10) επιπλέον ημερών, σε περιπτώσεις στις οποίες μεγάλος αριθμός πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών αιτείται ταυτόχρονα διεθνή προστασία, γεγονός που καθιστά στην πράξη πολύ δύσκολη την ολοκλήρωση της ταχύρρυθμης διαδικασίας εντός της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών.

5. Όταν η αίτηση υπόκειται στη διαδικασία του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013, η προθεσμία αρχίζει από τη στιγμή κατά την οποία ορίζεται η Ελλάδα ως υπεύθυνη για την εξέταση της αίτησης, σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό, ο αιτών βρίσκεται στο έδαφος της Χώρας και η Υπηρεσία Ασύλου έχει αναλάβει την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

6. Στις περιπτώσεις που η εξέταση διαρκεί πέραν του ανώτατου κατά περίπτωση χρονικού ορίου, ο αιτών έχει δικαίωμα να

ζητά αυτοπροσώπως πληροφορίες από τις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής για τους λόγους της καθυστέρησης και τον χρόνο κατά τον οποίο αναμένεται η απόφαση επί της αίτησης. Η ενημέρωση αυτή δεν θεμελιώνει υποχρέωση των ανωτέρω Αρχών να λάβουν απόφαση εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

7. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής καταγράφουν και εξετάζουν κατά απόλυτη προτεραιότητα αιτήσεις διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με την περ. γ' του άρθρου 46 και την παρ. 8 του άρθρου 50 του παρόντος Κώδικα. Στις περιπτώσεις αυτές, ενόψει του κατεπείγοντος, η εξέταση της αίτησης πρέπει να ολοκληρώνεται υποχρεωτικά εντός δεκαπέντε (15) ημερών. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής καταγράφουν και εξετάζουν κατά προτεραιότητα αιτήσεις διεθνούς προστασίας, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος Κώδικα, όταν αυτές αφορούν:

α) άτομα που υποβάλλουν αίτηση βάσει του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα, ευρισκόμενα σε ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας (διαδικασία στα σύνορα),

β) άτομα που ενδέχεται να υπαχθούν στις διαδικασίες του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού, έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης,

γ) άτομα των οποίων οι αιτήσεις μπορούν να θεωρηθούν ως προδήλως αβάσιμες, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 93 του παρόντος Κώδικα,

δ) άτομα για τα οποία η Ελληνική Αστυνομία, με αιτιολογημένο έγγραφο της, αναφέρει ότι συνιστούν κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη της χώρας,

ε) άτομα τα οποία υποβάλλουν μεταγενέστερες αιτήσεις διεθνούς προστασίας κατά το στάδιο εξέτασης του παραδεκτού, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα,

στ) άτομα τα οποία προέρχονται από πρώτη χώρα ασύλου, σύμφωνα με το άρθρο 90 του παρόντος Κώδικα, ή από ασφαλή τρίτη χώρα, σύμφωνα με το άρθρο 91 του παρόντος Κώδικα, ή από ασφαλή χώρα καταγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 92 του παρόντος Κώδικα.

8. Εφόσον ασκηθεί προσφυγή του άρθρου 97 του παρόντος Κώδικα κατά απόφασης που εξέτασε κατά προτεραιότητα αίτηση διεθνούς προστασίας, η προσφυγή προσδιορίζεται υποχρεωτικά προς συζήτηση ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών κατά προτεραιότητα, με πράξη του Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 50 του παρόντος Κώδικα.

9. Η Αποφαινόμενη Αρχή εξετάζει μία αίτηση με την ταχύρρυθμη διαδικασία, όταν:

α) ο αιτών, κατά την υποβολή της αίτησης και την παρουσίαση των περιστατικών, απλώς έθεσε θέματα τα οποία είναι άνευ σημασίας για την εξέταση του εάν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί δικαιούχος διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Πρώτου του παρόντος Κώδικα,

β) ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 92 του παρόντος Κώδικα,

γ) ο αιτών παραπλάνησε τις Αρχές με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή εγγράφων, ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών ή εγγράφων, όσον αφορά την ταυτότητα ή/και την εθνικότητά του, που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση,

δ) είναι πιθανό ο αιτών να έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστα έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της ιθαγένειάς του,

ε) ο αιτών έχει παρουσιάσει προδήλως ασυνεπείς και αντιφατικές πληροφορίες, ή σαφώς ψευδείς ή προφανώς απίθανες πληροφορίες, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με επαρκώς τεκμηριωμένες πληροφορίες της χώρας καταγωγής, καθιστώντας έτσι σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του ως προς το εάν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τον χαρακτηρισμό του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Πρώτου,

στ) ο αιτών έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 94,

ζ) ο αιτών έχει υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλον τρόπο απομάκρυνσής του,

η) ο αιτών εισήλθε παράνομα στη χώρα ή παρέτεινε παράνομα τη διαμονή του και, χωρίς σοβαρό λόγο, δεν παρουσιάστηκε στις αρχές, ή δεν υπέβαλε αίτηση για διεθνή προστασία το συντομότερο δυνατό, δεδομένων των συνθηκών της εισόδου του,

θ) ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων του, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,

ι) ο αιτών ενδέχεται, για σοβαρούς λόγους, να θεωρείται ότι συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη της χώρας μέλους, ή έχει υποβληθεί σε αναγκαστική απέλαση διά της βίας για σοβαρούς λόγους δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας τάξης δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας,

ια) ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση να υποβληθεί σε λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

10. Αιτήσεις διεθνούς προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων εξετάζονται με την ταχύρρυθμη διαδικασία της παρ. 9 του παρόντος άρθρου μόνον εφόσον:

α) ο ασυνόδευτος ανήλικος προέρχεται από χώρα, η οποία περιλαμβάνεται στον κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής κατά την παρ. 5 του άρθρου 92 του παρόντος Κώδικα ή

β) ο ασυνόδευτος ανήλικος έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση και η προκαταρκτική εξέταση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα, δεν κατέδειξε την ύπαρξη νέων ουσιωδών στοιχείων ή

γ) ο ασυνόδευτος ανήλικος θεωρείται εξαιτίας σοβαρών λόγων επικίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του κράτους μέλους, ή έχει απελαθεί διά της βίας εξαιτίας σοβαρών λόγων εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

11. Η εξέταση των αιτήσεων ολοκληρώνεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών στις περιπτώσεις εφαρμογής της ταχύρρυθμης διαδικασίας.

Άρθρο 89

Απαράδεκτες αιτήσεις

1. Οι Αρχές Απόφασης, με σχετική απόφαση, απορρίπτουν αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, εφόσον:

α) άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας, ή

β) άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλο κράτος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού ή

γ) μία χώρα που δεν είναι κράτος μέλος, θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 90 του παρόντος Κώδικα ή

δ) μία χώρα που δεν είναι κράτος μέλος, θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 91 του παρόντος Κώδικα ή

ε) η αίτηση αποτελεί μεταγενέστερη αίτηση του αιτούντος και η προκαταρκτική εξέταση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα, δεν κατέδειξε την ύπαρξη νέων ουσιωδών στοιχείων ή

στ) μέλος της οικογένειας του αιτούντος καταθέτει ξεχωριστή αίτηση, παρότι το πρόσωπο αυτό έχει ήδη συναινέσει, σύμφωνα με το άρθρο 69 του παρόντος Κώδικα, να συμπεριληφθεί η περίπτωση του ως τμήμα αίτησης υποβαλλόμενης για λογαριασμό του, και δεν υπάρχουν στοιχεία τα οποία να δικαιολογούν την υποβολή ξεχωριστής αίτησης.

2. Στην περ. β' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, η Αποφαινόμενη Αρχή εκδίδει και τη σχετική πράξη μεταφοράς, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Άρθρο 90
Πρώτη χώρα ασύλου

Μία χώρα θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα με την προϋπόθεση ότι θα γίνει εκ νέου δεκτός στη χώρα αυτή, εάν έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας από αυτή και απολαμβάνει ακόμη της σχετικής προστασίας ή απολαμβάνει άλλης επαρκούς προστασίας στην εν λόγω χώρα, επωφελούμενος μεταξύ άλλων από την αρχή της μη επαναπροώθησης.

Άρθρο 91
Ασφαλείς τρίτες χώρες

1. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για έναν συγκεκριμένο αιτούντα, όταν πληρούνται σωρευτικά τα εξής κριτήρια:

- α) δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία του λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων,
- β) η χώρα αυτή τηρεί την αρχή της μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης,
- γ) δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης για τον αιτούντα κατά το άρθρο 14 του παρόντος Κώδικα,
- δ) η χώρα αυτή απαγορεύει την απομάκρυνση κάποιου σε χώρα όπου κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια ή σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο,
- ε) υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα, και στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και

στ) ο αιτών έχει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτήν. Η διέλευση του αιτούντος από τρίτη χώρα μπορεί, σε συνδυασμό με συγκεκριμένες περιστάσεις που τον αφορούν, ιδίως i) τον χρόνο παραμονής του σε αυτήν, ii) ενδεχόμενη επαφή ή αντικειμενική και υποκειμενική δυνατότητα επαφής με τις αρχές, για πρόσβαση σε εργασία ή χορήγηση δικαιώματος διαμονής, iii) ενδεχόμενη, προηγούμενη της διέλευσης, διαμονή, όπως ενδεικτικά επισκέψεις μακράς διάρκειας ή σπουδές, iv) ύπαρξη οποιωνδήποτε ακόμη και μακρινών συγγενικών δεσμών, v) ύπαρξη κοινωνικών ή επαγγελματικών ή πολιτιστικών σχέσεων, vi) ύπαρξη ιδιοκτησίας, vii) σύνδεση με ευρύτερη κοινότητα, viii) γνώση της οικείας γλώσσας, ix) γεωγραφική εγγύτητα της χώρας καταγωγής, να θεωρηθεί ως σύνδεσμος του αιτούντος με την τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή.

2. Η συνδρομή των ως άνω κριτηρίων εξετάζεται ανά περίπτωση και για κάθε αιτούντα ξεχωριστά, εκτός εάν η τρίτη χώρα έχει χαρακτηριστεί ως γενικά ασφαλής και εμπεριέχεται στον εθνικό κατάλογο ασφαλών τρίτων χωρών. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο αιτών διεθνή προστασία δύναται να αντικρούει την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας, επικαλούμενος ως λόγο το γεγονός ότι η τρίτη χώρα δεν είναι ασφαλής υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες στις οποίες αυτός ευρίσκεται.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, καθορίζονται οι τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται ασφαλείς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, για ορισμένες κατηγορίες αιτούντων άσυλο, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους (φυλετικά, θρησκευτικά, κ.ά.), για τους σκοπούς της εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Τα στοιχεία (εσωτερικό νομοθετικό καθεστώς της τρίτης χώρας, διμερείς ή πολυμερείς διακρατικές συμφωνίες ή συμφωνίες της τρίτης χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εσωτερική πρακτική) που λαμβάνονται υπόψη για την έκδοση της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης, πρέπει να είναι επίκαιρα και να προέρχονται από έγκυρες πηγές ενημέρωσης, ιδίως από επίσημες διπλωματικές πηγές της ημεδαπής και της αλλοδαπής, τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, τη νομοθεσία των λοιπών κρατών μελών σε σχέση με την έννοια των ασφαλών

τρίτων χωρών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε για τους Πρόσφυγες. Ο καθορισμός επανεξετάζεται υποχρεωτικά τον Νοέμβριο κάθε έτους. Εάν διαπιστώνεται σημαντική αλλαγή της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε χώρα που έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλής τρίτη χώρα, ο χαρακτηρισμός επανεξετάζεται το ταχύτερο δυνατό και προ της παρέλευσης έτους, κατά το προηγούμενο εδάφιο. Για κάθε απόφαση χαρακτηρισμού ενημερώνεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά στο παρόν άρθρο, οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής ενημερώνουν σχετικά τον αιτούντα και του χορηγούν έγγραφο, με το οποίο ενημερώνονται οι αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας ότι η αίτηση δεν έχει εξεταστεί επί της ουσίας.

5. Όταν η ως άνω τρίτη χώρα δεν επιτρέπει στον αιτούντα να εισέλθει στο έδαφός της, η αίτησή του εξετάζεται επί της ουσίας από τις αρμόδιες Αρχές Απόφασης.

6. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώνεται σε ετήσια βάση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τις χώρες που χαρακτηρίζονται ασφαλείς σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 92
Ασφαλείς χώρες καταγωγής

1. Ασφαλείς χώρες καταγωγής είναι:

- α) Όσες περιλαμβάνονται στον κοινό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- β) Οι χώρες, πέραν εκείνων της περ. α', οι οποίες περιλαμβάνονται στον εθνικό κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής που καταρτίζεται και τηρείται σύμφωνα με την παρ. 5 του παρόντος άρθρου.

2. Μία χώρα μπορεί να χαρακτηριστεί ως ασφαλής χώρα καταγωγής για τον αιτούντα, μόνον εφόσον μετά την εξέταση της αίτησης αποδειχθεί ότι ο αιτών:

- α) έχει την ιθαγένεια της χώρας ή είναι ανιθαγενής και είχε την προηγούμενη συνθήκη διαμονής του στη χώρα αυτή και
- β) δεν επικαλείται σοβαρούς λόγους για να θεωρηθεί ότι η χώρα δεν είναι ασφαλής χώρα καταγωγής για τον ίδιο, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες υπό τις οποίες ευρίσκεται και όσον αφορά την αναγνώρισή του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας κατά τις κείμενες διατάξεις.

3. Μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής χώρα καταγωγής εάν, βάσει της νομικής κατάστασης, της εφαρμογής του δικαίου στο πλαίσιο του δημοκρατικού συστήματος και των γενικών πολιτικών συνθηκών, καταδεικνύεται σαφώς ότι γενικά και μόνιμα δεν υφίσταται δίωξη, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του παρόντος Κώδικα, ούτε βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, ούτε απειλή που προκύπτει από τη χρήση αδιακρίτης βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύγκρουσης.

4. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, λαμβάνεται, μεταξύ άλλων, υπόψη ο βαθμός στον οποίο παρέχεται προστασία κατά της δίωξης ή της κακομεταχείρισης μέσω:

- α) των σχετικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων της χώρας και του τρόπου εφαρμογής τους.
- β) Της τήρησης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που προβλέπονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ - ν.δ. 53/1974, Α' 256), στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα (ν. 2462/1997, Α' 25), ιδίως δε, των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 15 της ΕΣΔΑ και στη Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (ν. 1782/1988, Α' 116) και στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν. 2101/1992, Α' 192).

γ) Της τήρησης της αρχής της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης.

δ) Της πρόβλεψης μηχανισμού αποτελεσματικής προσφυγής κατά των παραβιάσεων των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εξωτερικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου, καθορίζονται οι χώρες καταγωγής που χαρακτηρίζονται ασφαλείς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους, για την έκδοση της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης πρέπει να είναι επίκαιρα και να προέρχονται από έγκυρες πηγές ενημέρωσης, ιδίως από επίσημες διπλωματικές πηγές της ημεδαπής και της αλλοδαπής, τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, τη νομοθεσία των λοιπών κρατών μελών σε σχέση με την έννοια των ασφαλών χωρών, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε για τους Πρόσφυγες. Ο καθορισμός επανεξετάζεται υποχρεωτικά τον Νοέμβριο κάθε έτους. Εάν διαπιστώνεται σημαντική αλλαγή της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε χώρα που έχει χαρακτηριστεί ως ασφαλή χώρα καταγωγής, ο χαρακτηρισμός επανεξετάζεται το ταχύτερο δυνατό και προ της παρέλευσης έτους, κατά το προηγούμενο εδάφιο. Για κάθε απόφαση χαρακτηρισμού ενημερώνεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 93 Αβάσιμες αιτήσεις

1. Η αρμόδια Αρχή Απόφασης απορρίπτει ως αβάσιμη την αίτηση, εφόσον θεμελιώσει ότι ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας κατά τις κείμενες διατάξεις.

2. Ως προδήλως αβάσιμες θεωρούνται οι αιτήσεις της παρ. 1 που έχουν εξεταστεί με την διαδικασία της παρ. 9 του άρθρου 88 του παρόντος Κώδικα, και ειδικότερα εφόσον:

α) ο αιτών, κατά την υποβολή της αίτησης και τη διεξαγωγή της συνέντευξης, κάνει επίκληση λόγων που προδήλως δεν συνάδουν με την ιδιότητα του πρόσφυγα ή του δικαιούχου επικουρικής προστασίας,

β) ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 92 του παρόντος Κώδικα,

γ) όταν ο αιτών έχει παρουσιάσει προδήλως ασυνεπείς και αντιφατικές πληροφορίες ή σαφώς ψευδείς ή προφανώς απίθανες πληροφορίες, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με επαρκώς τεκμηριωμένες πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής, καθιστώντας έτσι σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του ως προς το εάν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τον χαρακτηρισμό του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας δυνάμει του παρόντος Κώδικα,

δ) ο αιτών παραπλάνησε τις Αρχές με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή εγγράφων, ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών ή εγγράφων, όσον αφορά την ταυτότητα ή/και την εθνικότητά του, που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση,

ε) είναι πιθανόν ότι ο αιτών έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστο έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της ιθαγένειάς του,

στ) ο αιτών έχει υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλον τρόπο απομάκρυνσής του,

ζ) ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων του, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 603/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,

η) ο αιτών εισήλθε παράνομα στη χώρα ή παρέτεινε παράνομα τη διαμονή του και, χωρίς σοβαρό λόγο, δεν παρουσιάστηκε στις αρχές, ή δεν υπέβαλε αίτηση για διεθνή προστασία το συντομότερο δυνατό, δεδομένων των συνθηκών της εισόδου του,

θ) ο αιτών ενδέχεται για σοβαρούς λόγους να θεωρείται ότι συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, ή είχε κατά το παρελθόν απελαθεί για λόγους δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας τάξης,

ι) ο αιτών έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία είναι απαράδεκτη, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα,

ια) ο αιτών παραβίασε κατάφωρα το καθήκον συνεργασίας του

με τις εθνικές αρχές, εκτός εάν δεν είναι υπεύθυνος για την παραβίαση των υποχρεώσεων συνεργασίας ή υπάρχουν σοβαροί λόγοι για τους οποίους δεν ήταν σε θέση να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις συνεργασίας.

3. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ασύλου είναι προδήλως αβάσιμη εάν ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής και είναι προφανές από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης ότι παραμένει στο έδαφος της Χώρας μόνο για οικονομικούς λόγους.

Άρθρο 94 Μεταγενέστερες αιτήσεις

1. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αίτησης οι αρμόδιες Αρχές Απόφασης εξετάζουν τα στοιχεία της μεταγενέστερης αίτησης, σε συνδυασμό με τα στοιχεία του φακέλου της προγενέστερης αίτησης.

2. Η μεταγενέστερη αίτηση εξετάζεται εντός πέντε (5) ημερών, και στις περιπτώσεις της παρ. 9 εντός δύο (2) ημερών, κατ' αρχάς σε προκαταρκτικό στάδιο, κατά το οποίο ερευνάται εάν έχουν προκύψει ή έχουν υποβληθεί από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία, τα οποία ο αιτών χωρίς υπαιτιότητα του δεν μπόρεσε να επικαλεστεί κατά την εξέταση της προγενέστερης αίτησης στον πρώτο βαθμό αλλά ούτε και με την προσφυγή του, σύμφωνα με το άρθρο 97 του παρόντος Κώδικα, και τα οποία επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Κατά το στάδιο αυτό, ο αιτών υποβάλλει γραπτώς στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής τα τυχόν νέα στοιχεία που προσκομίζει, χωρίς να πραγματοποιηθεί συνέντευξη.

3. Οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής διασφαλίζουν για τους αιτούντες, των οποίων η αίτηση εξετάζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, ότι απολαμβάνουν των εγγυήσεων που αναφέρονται στις περ. α', β', γ', ε' και στ' της παρ. 2 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα.

4. Εάν κατά την προκαταρκτική εξέταση της παρ. 2 υποβληθούν από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία, τα οποία ο αιτών χωρίς υπαιτιότητά του δεν μπόρεσε να επικαλεστεί ούτε κατά την εξέταση της προγενέστερης αίτησης ούτε με την προσφυγή του, σύμφωνα με το άρθρο 97 του παρόντος Κώδικα, και τα οποία επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, η αίτηση κρίνεται παραδεκτή, εξετάζεται περαιτέρω σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους και του χορηγείται δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία. Σε αντίθετη περίπτωση, η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

5. Η διαδικασία του παρόντος άρθρου μπορεί να εφαρμόζεται επίσης και στην περίπτωση μέλους της οικογένειας του αιτούντος, το οποίο υποβάλλει αίτηση αφού έχει συνααινέσει σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 69, να υποβληθεί αίτηση εξ ονόματός του. Στην περίπτωση αυτή, η προκαταρκτική εξέταση που αναφέρεται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου, αφορά στην ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων που να δικαιολογούν την υποβολή ξεχωριστής αίτησης εκ μέρους του εξαρτωμένου προσώπου. Κατ' εξαίρεση, πραγματοποιείται συνέντευξη για τον σκοπό αυτόν.

6. Αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται χωρίς να έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί προγενέστερης αίτησης του ίδιου αιτούντα, θεωρείται ως συμπληρωματικό στοιχείο της αρχικής και δεν υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

7. Όμοια μεταγενέστερη αίτηση, χωρίς την προσκόμιση νέων στοιχείων, απορρίπτεται ως απαράδεκτη με βάση την αρχή του δεδικασμένου, χωρίς ακρόαση, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

8. Αν ο αιτών, έναντι του οποίου πρέπει να εκτελεστεί απόφαση μεταφοράς, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013, υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση, αυτή εξετάζεται από το αρμόδιο κράτος, σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτόν.

9. Μέχρι την ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης της μεταγενέστερης αίτησης κατά το προκαταρκτικό στάδιο, αναστέλλεται η εκτέλεση κάθε μέτρου απέλασης, επιστροφής ή καθ' οιονδήποτε τρόπο απομάκρυνσης. Κατ' εξαίρεση, το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται και η παραμονή στη χώρα του

αιτούντος δεν επιτρέπεται: (α) εάν πρόκειται για πρώτη μεταγενέστερη αίτηση, η οποία απορρίπτεται ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 ή 7, απλώς για να καθυστερήσει ή να παρεμποδίσει την απόφαση εκτέλεσης απομάκρυνσης, (β) εάν πρόκειται για δεύτερη μεταγενέστερη αίτηση, μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία η πρώτη μεταγενέστερη αίτηση κρίνεται απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 ή 7, ή μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία απορρίπτεται η εν λόγω αίτηση ως αβάσιμη. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου τυχάνει εφαρμογής το άρθρο 110 του παρόντος Κώδικα. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται μόνο όταν η Αποφαινόμενη Αρχή θεωρεί ότι η απόφαση επιστροφής δεν θα οδηγήσει σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση, κατά παράβαση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων του κράτους.

10. Για την υποβολή κάθε μεταγενέστερης αίτησης μετά την πρώτη, ο αιτών καταθέτει παράβολο, το ύψος του οποίου ορίζεται στο ποσό των εκατό (100) ευρώ ανά αίτηση. Τα παράβολα του πρώτου εδαφίου αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού που εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Οικονομικών δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του παραβόλου, να καθορίζονται η διαδικασία εγγραφής των αντίστοιχων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου, ο τρόπος διάθεσής τους, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

Άρθρο 95 Διαδικασίες στα σύνορα

1. Στις περιπτώσεις που υποβάλλονται αιτήσεις διεθνούς προστασίας στα σύνορα και τις ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας, οι αιτούντες απολαμβάνουν τα δικαιώματα και τις εγγυήσεις των διατάξεων των άρθρων 51, 74, 76, και 80 του παρόντος Κώδικα. Οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται κατά το προηγούμενο εδάφιο, δύναται να εξετάζονται ως προς το παραδεκτό και ως προς την ουσία, εφόσον συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παρ. 9 του άρθρου 88.

2. Εάν δεν ληφθεί απόφαση εντός είκοσι οκτώ (28) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης, επιτρέπεται στον αιτούντα η είσοδος και παραμονή του στο εσωτερικό της χώρας προκειμένου να εξετασθεί η αίτησή του, σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

3. Σε περίπτωση μαζικών αφίξεων πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, οι οποίοι υποβάλλουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας στα σύνορα ή σε ζώνη διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας, ή ενόσω παραμένουν σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη στην πράξη η εκεί εφαρμογή της παρ. 1, οι εν λόγω διαδικασίες μπορούν να εφαρμόζονται επίσης όπου και επί όσο χρονικό διάστημα φιλοξενούνται κανονικά οι συγκεκριμένοι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, σε σημεία πλησίον των συνόρων ή της ζώνης διέλευσης. Επίσης, στην περίπτωση αυτή με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εθνικής Άμυνας εφαρμόζονται τα παρακάτω:

α) Η καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας, οι επιδόσεις των αποφάσεων και λοιπών διαδικαστικών εγγράφων, καθώς και η παραλαβή προσφυγών μπορεί να πραγματοποιείται από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή από προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, σε περίπτωση που το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας δεν επαρκεί.

β) Η συνέντευξη με τους αιτούντες διεθνή προστασία δύναται να διενεργείται και από προσωπικό του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο ή άλλων αρχών, σε ιδιαίτερα έκτακτες περιστάσεις από προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας ή προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, εφόσον το προσωπικό αυτό έχει λάβει εκ των προτέρων την απαραίτητη βασική κατάρτιση, ιδίως, όσον αφορά το διεθνές δίκαιο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το κεκτημένο της Ένωσης για το άσυλο και τις τεχνικές της

συνέντευξης.

γ) Η απόφαση του πρώτου βαθμού εκδίδεται υποχρεωτικά εντός επτά (7) ημερών. Η προσφυγή ασκείται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών, εντός της οποίας υποβάλλεται και η αίτηση της παρ. 2 του άρθρου 110. Η προσφυγή προσδιορίζεται υποχρεωτικά εντός τεσσάρων (4) ημερών. Η προθεσμία για την ειδοποίηση του αιτούντος, σε περίπτωση προφορικής ακρόασης, και για την κατάθεση τυχόν υπομνήματος μετά την εξέταση της προσφυγής, είναι μία (1) ημέρα. Η απόφαση εκδίδεται υποχρεωτικά εντός επτά (7) ημερών από τη συζήτηση της προσφυγής.

4. Αιτήσεις διεθνούς προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων εξετάζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, μόνο εφόσον:

α) ο ασυνόδευτος ανήλικος προέρχεται από χώρα, η οποία περιλαμβάνεται στον κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής κατά την παρ. 5 του άρθρου 92 του παρόντος Κώδικα,

β) ο ασυνόδευτος ανήλικος έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση,

γ) ο ασυνόδευτος ανήλικος μπορεί, εξαιτίας σοβαρών λόγων, να θεωρείται επικίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του κράτους μέλους, ή έχει απελαθεί διά της βίας εξαιτίας σοβαρών λόγων εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης,

δ) συντρέχουν βάσιμοι λόγοι, ώστε μια χώρα να θεωρείται ασφαλής τρίτη χώρα για τον ασυνόδευτο ανήλικο υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες υπό τις οποίες βρίσκεται, σύμφωνα με το άρθρο 91, εφόσον αυτό εξυπηρετεί τα μείζονα συμφέροντα των ανηλίκων,

ε) όταν ο ασυνόδευτος ανήλικος παραπλάνησε τις Αρχές υποβάλλοντας πλαστά έγγραφα, ή κατέστρεψε ή απώλεσε κακόπιστα έγγραφα ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της ιθαγένειάς του, προκειμένου να αποφύγει την έκδοση αρνητικής απόφασης σε βάρος του, υπό την προϋπόθεση ότι έχει προηγουμένως πλήρως παρασχεθεί η δυνατότητα σε αυτόν και τον επίτροπό του ή τον ασκούντα την πράξη επιτροπείας να παράσχει επαρκείς λόγους για τους οποίους προέβη στη συγκεκριμένη πράξη.

5. Με την κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και του Υπουργού Εθνικής Άμυνας της προηγούμενης παραγράφου, καθορίζονται τα ειδικότερα προσόντα του διατιθέμενου προσωπικού, οι κατηγορίες και ο αριθμός του προσωπικού, η κατανομή του διατιθέμενου προσωπικού ανάλογα με τις ανάγκες, καθώς και τα ειδικότερα ανά περίπτωση ανατιθέμενα καθήκοντα, καθώς και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερη λεπτομέρεια που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 96 Ανάκληση

1. Όταν προκύπτουν νέα στοιχεία που συνιστούν λόγο επανεξέτασης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, η Αποφαινόμενη Αρχή εξετάζει εάν συντρέχει περίπτωση ανάκλησης του καθεστώτος αυτού, βάσει των σχετικών διατάξεων του Πρώτου Μέρους του παρόντος Κώδικα.

2. Στις περιπτώσεις εφαρμογής της παρ. 1, ο ενδιαφερόμενος:

α) ενημερώνεται εγγράφως από την Αποφαινόμενη Αρχή, μέσω της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) εργάσιμες μέρες πριν την επανεξέταση της συνδρομής στο πρόσωπό του των αναγκαίων προϋποθέσεων διεθνούς προστασίας, καθώς και για τους λόγους της επανεξέτασης αυτής,

β) δικαιούται να προβάλει με γραπτό υπόμνημά του στην Αποφαινόμενη Αρχή, μέσω της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι δεν πρέπει να ανακληθεί το χορηγηθέν καθεστώς.

3. Η Αποφαινόμενη Αρχή, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής:

α) ενημερώνεται εγγράφως από τη Διεύθυνση Υποστήριξης της Υπηρεσίας Ασύλου, όσον αφορά ιδίως τη γενική πολιτική, κοινωνική και οικονομική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες

καταγωγής των ενδιαφερομένων προσώπων και

β) δύναται, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να συλλέγει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη περίπτωση, προκειμένου να επανεξεταστεί το καθεστώς. Οι πληροφορίες αυτές δεν λαμβάνονται από τους φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης κατά τρόπον που θα είχε ως αποτέλεσμα να πληροφορούνται απευθείας ότι ο ενδιαφερόμενος είναι πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας ή να τίθεται σε κίνδυνο η σωματική ακεραιότητα του ενδιαφερόμενου και των προσώπων που εξαρτώνται από αυτόν και η ελευθερία ή η ασφάλεια των μελών της οικογένειάς του που τυχόν εξακολουθούν να διαμένουν στη χώρα καταγωγής.

4. Η απόφαση ανάκλησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας επιδίδεται βάσει του άρθρου 87 του παρόντος Κώδικα. Η απόφαση αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους ανάκλησης και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες άσκησης προσφυγής κατ' αυτής ενώπιον της Αρχής Προσφυγών.

5. Τα άρθρα 71 και 76 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και στην ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας.

6. Κατά παρέκκλιση των προηγούμενων παραγράφων, το καθεστώς του δικαιούχου διεθνούς προστασίας παύει αυτοδικαίως εάν ο δικαιούχος παραιτηθεί ρητώς από αυτό με έγγραφη δήλωσή του, η οποία υποβάλλεται αυτοπροσώπως στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής με τη διαδικασία του άρθρου 85, ή αν ο δικαιούχος αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Άρθρο 97

Δικαίωμα άσκησης προσφυγής

1. Ο αιτών δικαιούται να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 102 ενώπιον της Αρχής Προσφυγών:

α) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία, καθώς και κατά της απόφασης με την οποία χορηγείται καθεστώς επικουρικής προστασίας κατά το μέρος που αφορά τη μη αναγνώριση του προσφεύγοντος ως πρόσφυγα, εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87.

β) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 88, καθώς και στις περιπτώσεις που η προσφυγή υποβάλλεται ενώ ο προσφεύγων τελεί υπό κράτηση, σύμφωνα με το άρθρο 50, εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87.

γ) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας στις περιπτώσεις του άρθρου 95 ή στις περιπτώσεις που η προσφυγή ασκείται ενώ ο προσφεύγων βρίσκεται σε διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης, εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 87.

δ) Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 89, εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 87. Κατ' εξαίρεση, εφόσον η προσφυγή ασκείται:

i) κατά απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη, βάσει της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 89, η προσφυγή ασκείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών και λογίζεται ότι στρέφεται και κατά της σχετικής πράξης μεταφοράς, κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ii) κατά απόφασης που απορρίπτει μεταγενέστερη αίτηση ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 7 του άρθρου 88, εντός

πέντε (5) ημερών από την επίδοση της απόφασης.

2. Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, με την επιφύλαξη εφαρμογής της διαδικασίας του άρθρου 94 του παρόντος Κώδικα, χορηγείται εκ νέου σε περίπτωση άσκησης προσφυγής, εφαρμοζόμενων ανάλογα των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα ως προς τη διάρκεια ισχύος. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής μετά την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, η διάρκεια του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία περιορίζεται υποχρεωτικά με απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 74 του παρόντος Κώδικα, σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά απόφασης ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 96 του παρόντος Κώδικα, επιστρέφεται στον προσφεύγοντα η άδεια διαμονής του.

3. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής και μέχρι την επίδοση της απόφασης επ' αυτής, αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του αιτούντος, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 110 του παρόντος Κώδικα.

4. Σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής ο αιτών, εξαιρουμένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, κρατείται στο Προαναχωρησιακό Κέντρο Κράτησης, μέχρι να ολοκληρωθεί η απομάκρυνσή του ή να γίνει τελεσίδικα δεκτή η αίτηση του. Η κατάθεση μεταγενέστερης αίτησης ή/και αίτησης ακύρωσης ή/και αίτησης αναστολής δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως την άρση της κράτησης.

Άρθρο 98

Περιεχόμενο προσφυγής

Η προσφυγή ασκείται με έγγραφο το οποίο μνημονεύει:

α) το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, ακριβή διεύθυνση της κατοικίας ή διαμονής του προσφεύγοντος, β) το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του εκπροσώπου του και, εάν υπάρχουν, του δικαστικού πληρεξουσίου και του αντιλήπτη του, γ) τον τόπο και τον χρόνο της σύνταξής του, δ) την προσβαλλόμενη απόφαση, ε) τους συγκεκριμένους λόγους στους οποίους στηρίζεται η προσφυγή. Περιλαμβάνει δε δήλωση συναίνεσης ή εναντίωσης για τη δημόσια συνεδρίαση της υπόθεσής του. Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικής δήλωσης, η υπόθεση συζητείται σε δημόσια συνεδρίαση. Σε περίπτωση που το έγγραφο της προσφυγής δεν αναφέρει τα ως άνω στοιχεία, η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 99

Άσκηση της προσφυγής

1. Η προσφυγή κατατίθεται στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, και υπογράφεται επί ποινή απαραδέκτου από τον ίδιο τον προσφεύγοντα ή από πληρεξούσιο δικηγόρο. Κατ' εξαίρεση, εφόσον ο προσφεύγων, κατόπιν απόφασης παραπομπής δυνάμει του άρθρου 43, διαμένει εντός Δομής που βρίσκεται σε τόπο διαφορετικό από αυτόν που εδρεύει το Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή το Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου ενώπιον του οποίου κατατέθηκε η αίτηση, η προσφυγή κατατίθεται στον Προϊστάμενο της Δομής, ο οποίος και αποστέλλει αυτήν αυθημερόν με ηλεκτρονικό μέσο στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Σε περίπτωση που ο αιτών διαμένει σε συγκεκριμένο τόπο διαμονής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 49, ή σε χώρο που βρίσκεται εκτός της περιφέρειας του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου ή του Αυτοτελούς Κλιμακίου της Υπηρεσίας Ασύλου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, η προσφυγή κατατίθεται στο πλησιέστερο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο και αποστέλλει αυτήν αυθημερόν με ηλεκτρονικό τρόπο στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Ειδικώς, σε περίπτωση που ο προσφεύγων είναι κρα-

τούμενος, η προσφυγή κατατίθεται στον Προϊστάμενο του οικείου καταστήματος, χώρου κράτησης ή κέντρου, ο οποίος και αποστέλλει αυτήν αυθημερόν με ηλεκτρονικό μέσο στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

2. Με την κατάθεση της προσφυγής, γίνεται άμεση καταχώριση των απαιτούμενων στοιχείων που περιέχονται στην προσφυγή από τον αρμόδιο, για την παραλαβή της προσφυγής, υπάλληλο της Υπηρεσίας Ασύλου, στην ηλεκτρονική εφαρμογή ασύλου, καθώς και των τυχόν προσκομιζόμενων εγγράφων που κατατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή.

3. Για την κατά την προηγούμενη παράγραφο κατάθεση συντάσσεται πράξη, η οποία διαλαμβάνει την χρονολογία της κατάθεσης, το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που παρέλαβε την προσφυγή, το ονοματεπώνυμο του προσφεύγοντος και την προσβαλλόμενη απόφαση. Αντίγραφο της πράξης κατάθεσης της προσφυγής, επιδίδεται με την κατάθεση της προσφυγής στον προσφεύγοντα. Οι Αρχές Παραλαβής διαβιβάζουν στην Αρχή Προσφυγών αμελλητί, το αργότερο δε εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών, τον ηλεκτρονικό και εν συνεχεία τον διοικητικό φάκελο, οι οποίοι εμπεριέχουν, μεταξύ άλλων, το πρωτότυπο της προσφυγής και τα οποιαδήποτε συνημμένα σε αυτήν έγγραφα. Σε περίπτωση δυσλειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής ασύλου, η οποία σχετίζεται με την καταχώριση των προσφυγών, αυτές αποστέλλονται στην Αρχή Προσφυγών αυθημερόν με ηλεκτρονικό μέσο ή άλλο πρόσφορο τρόπο.

4. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής κατά απόφασης ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, επιστρέφεται στον προσφεύγοντα η άδεια διαμονής του.

Άρθρο 100

Προσδιορισμός συζήτησης της προσφυγής

1. Με την κατάθεση της προσφυγής, η αρμόδια Αρχή Παραλαβής ενημερώνει αυθημερόν τον προσφεύγοντα για την ημερομηνία συζήτησής της.

2. Η συζήτηση της προσφυγής προσδιορίζεται υποχρεωτικά το ταχύτερο δυνατόν από την κατάθεση της προσφυγής και σε κάθε περίπτωση όχι περισσότερο:

α) από είκοσι (20) ημέρες μετά την κατάθεση προσφυγής που ασκείται κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία ή ανακαλείται καθεστώς διεθνούς προστασίας,

β) από δέκα (10) ημέρες μετά την κατάθεση προσφυγής που ασκείται κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 88, ή ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 89,

γ) από πέντε (5) ημέρες μετά την κατάθεση προσφυγής που ασκείται κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας στις περιπτώσεις του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα ή που υποβάλλεται ενώ ο προσφεύγων βρίσκεται σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή ή κρατείται.

3. Αμέσως μετά τον προσδιορισμό της προσφυγής και την ενημέρωση της ηλεκτρονικής εφαρμογής ασύλου, ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών, με πράξη του στην ηλεκτρονική εφαρμογή ασύλου, ορίζει τον βοηθό που θα προετοιμάσει την κατά τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο εισήγηση.

4. Κάθε μέλος της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών δύναται να επικουρείται στο έργο του, πέραν από το ήδη υπάρχον προσωπικό και από προσωπικό «βοηθούς εισηγητές» (rapporteurs) και γραμματείς που διατίθενται από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο.

5. Οι βοηθοί εισηγητές αναλαμβάνουν τη σύνταξη έκθεσης που περιέχει καταγραφή και επεξεργασία του πραγματικού της υπόθεσης και των προβαλλόμενων με την προσφυγή ισχυρισμών, και αντιστοίχισης αυτών με τις πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής, η οποία τίθεται στη δικαιοδοτική κρίση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών έως την προτεραιότητα της συζήτησης.

6. Η έκθεση της προηγούμενης παραγράφου επισυνάπτεται στον φάκελο της υπόθεσης έως την προτεραιότητα της συζήτησης. Η μη σύνταξη ή μη υποβολή ή η εκπρόθεσμη υποβολή έκθεσης, δεν κωλύει τη συζήτηση της προσφυγής. Έκθεση δεν συντάσσεται για προσφυγές που είναι εκπρόθεσμες, καθώς και για προσφυγές κατά αποφάσεων που έχουν απορρίψει την αίτηση ως:

α) προδήλως αβάσιμη, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 93, β) ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις περ. α', β', ε' και στ' της παρ. 1 του άρθρου 89.

7. Κατά τον προσδιορισμό της προσφυγής, η αρμόδια Αρχή Παραλαβής προσδιορίζει ανά Επιτροπή από εβδομήντα πέντε (75) έως ενενήντα (90) υποθέσεις προς συζήτηση ανά μήνα και για τις δύο συνθέσεις (Τριμελή και Μονομελή), με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής Προσφυγών για τη λειτουργία των Τμημάτων διακοπών. Οι υποθέσεις που συζητούνται σε κάθε σύνθεση, κατανέμονται ισομερώς, κατά κατηγορία και αντικείμενο, στον Πρόεδρο και τα μέλη των Επιτροπών. Ο συνολικός μηνιαίος αριθμός από τις συζητηθείσες υποθέσεις που χρεώνεται κάθε μέλος ανέρχεται σε τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) για όλες τις συνθέσεις. Σε περίπτωση εμβόλιμων συνεδριάσεων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής Προσφυγών, ο αριθμός των προσδιοριζόμενων προς συζήτηση υποθέσεων δεν υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) υποθέσεις ανά συνεδρίαση, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 103. Σε κάθε περίπτωση, το σύνολο των ανά μήνα υποθέσεων που χρεώνεται κάθε μέλος, σε τακτικές και εμβόλιμες συνεδριάσεις, δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30). Σε περίπτωση υπέρβασης του αριθμού του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνεται πρόνοια για ανάλογη μείωση του αριθμού των υποθέσεων που χρεώνονται τα μέλη αυτά κατά τους αμέσως επόμενους μήνες.

8. Προσφυγές που έχουν υποβληθεί μετά την πάροδο των προθεσμιών της παρ. 1 του άρθρου 97 του παρόντος Κώδικα, συζητούνται κατά προτεραιότητα, με πράξη του Διοικητικού Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την κατάθεση της προσφυγής. Εάν ο προσφεύγων αποδείξει με έγγραφα στοιχεία ότι η εκπρόθεσμη άσκηση οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας, οι προσφυγές κρίνονται στην ουσία, άλλως απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Σε περίπτωση που η προσφυγή ασκείται κατά απόφασης που έχει εξεταστεί κατά απόλυτη προτεραιότητα ή κατά προτεραιότητα, ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών εκδίδει σχετική πράξη και η προσφυγή εισάγεται άμεσα προς συζήτηση εντός δεκαπέντε (15) ημερών, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος Κώδικα.

9. Η ημερομηνία συζήτησης δύναται να αλλάξει με απόφαση του Διοικητικού Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών, αφού προηγουμένως ενημερωθεί ο προσφεύγων κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος Κώδικα, τηρουμένων των ειδικότερων προθεσμιών που προβλέπονται για τη συζήτηση της κάθε υπόθεσης.

10. Σε περίπτωση απόρριψης της προσφυγής, η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών εκδίδει απόφαση επιστροφής του πολίτη τρίτης χώρας, σύμφωνα με τον ν. 3907/2011 ή τον ν. 3386/2005 κατά περίπτωση, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της απορριπτικής απόφασης. Εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ άλλη απόφαση επιστροφής ή απέλασης, θεωρείται ότι η προηγούμενη απόφαση επιστροφής ή απέλασης ενσωματώνεται στο κεφάλαιο της απορριπτικής απόφασης που διατάσσει την επιστροφή.

Άρθρο 101

Έκθεμα

1. Ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών μεριμνά για την επαρκή γραμματειακή υποστήριξη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, την παροχή κατάλληλης διερμηνείας και υπογράφει το έκθεμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο και τον Κανονισμό της Αρχής Προσφυγών.

2. Το αρμόδιο τμήμα για την παροχή γραμματειακής υποστήριξης της Αρχής Προσφυγών καταρτίζει για κάθε δικάσιμο έκ-

θεμα βάσει των καταχωρήσεων των προσφυγών στην ηλεκτρονική εφαρμογή Ασύλου και τυχόν πράξεων του Διευθυντή που αφορούν την κατά προτεραιότητα συζήτηση προσφυγών, στο οποίο αναγράφονται οι προς συζήτηση υποθέσεις. Η συζήτηση προσφυγών των διαμενόντων σε νησιά προσδιορίζεται κατά προτεραιότητα.

3. Το έκθεμα αναρτάται έξω από την αίθουσα συνεδριάσεων, από την προηγούμενη της συνεδρίασης. Δεν προκαλεί ακυρότητα της διαδικασίας η μη ανάρτηση του εκθέματος ή η μη μνεία σε αυτό συγκεκριμένης υπόθεσης. Το έκθεμα κοινοποιείται στα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, μαζί με τους σχετικούς διοικητικούς φακέλους, πέντε (5) ημέρες πριν από την ημέρα συζήτησης των προσφυγών. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, μόλις παραλάβει το έκθεμα, το γνωστοποιεί στα υπόλοιπα μέλη της, εγγράφως ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, γνωστοποίηση που επέχει θέση πρόσκλησης προκειμένου να παρευθύνονται στις συνεδριάσεις της τριμελούς και μονομελούς σύνθεσης, και διανομίζει τις υποθέσεις μεταξύ του ιδίου και των μελών της Επιτροπής. Στο έκθεμα που αναρτάται έξω από την αίθουσα συνεδριάσεων αναγράφονται μόνο οι αριθμοί των υποθέσεων, χωρίς να γίνεται αναφορά σε ονόματα και χώρες καταγωγής. Η προθεσμία του τρίτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου μπορεί να συντénετα κατά την πράξη του Διοικητικού Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών.

Άρθρο 102 Συζήτηση προσφυγής

1. Η διαδικασία ενώπιον της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών είναι κατά κανόνα έγγραφη και η συζήτηση των προσφυγών διενεργείται με βάση τα στοιχεία του φακέλου.

2. Κατά τη διαδικασία ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών παρίσταται υποχρεωτικά ο προσφεύγων αυτοπροσώπως ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 83. Σε περίπτωση μη αυτοπροσώπως εμφάνισης του αιτούντος ή μη αποστολής της βεβαίωσης που αναφέρεται στην παρ. 3 του άρθρου 83, τεκμαίρεται ότι ο αιτών υπέβαλε την προσφυγή μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλον τρόπο απομάκρυνσής του, και η προσφυγή απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη.

3. Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών καλεί υποχρεωτικά τον προσφεύγοντα σε προφορική ακρόαση όταν: α) με την προσφυγή προσβάλλεται απόφαση ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, β) ανακύπτουν ζητήματα ή αμφιβολίες ως προς την πληρότητα της συνέντευξης που πραγματοποιήθηκε κατά τον πρώτο βαθμό εξέτασης και γ) ο προσφεύγων επικαλείται σοβαρά νέα στοιχεία που αφορούν σε ουσιώδεις οφινγενείς ισχυρισμούς.

4. Εφόσον ακολουθείται διαδικασία συζήτησης της προσφυγής με προφορική ακρόαση, η Αρχή Προσφυγών καλεί τον προσφεύγοντα ενώπιον της αρμόδιας Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών. Ο προσφεύγων ενημερώνεται το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν την ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής του, σε γλώσσα που κατανοεί, για τον τόπο και την ημερομηνία συζήτησης, καθώς και για το δικαίωμά του να παρασταθεί αυτοπροσώπως ή με το δικηγόρο ή άλλο σύμβουλό του ενώπιόν της για να εκθέσει προφορικά, με τη βοήθεια κατάλληλου διερμηνέα, τα επιχειρήματά του και να δώσει τυχόν διευκρινίσεις. Στην ίδια προθεσμία ενημερώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο σχετικών και η Υπηρεσία Ασύλου, προκειμένου να εκθέσει τις απόψεις της για καθέναν από τους προβαλλόμενους λόγους, διευκρινίζοντας σαφώς το συναφές, με κάθε λόγο, πραγματικό μέρος. Σε περίπτωση απουσίας του προσφεύγοντος, εάν και έχει κληθεί νομίμως, τεκμαίρεται ότι υπέβαλε την προσφυγή μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλον τρόπο απομάκρυνσής του, και η προσφυγή απορρίπτεται ως προφανώς αβάσιμη.

5. Η συζήτηση στις Επιτροπές είναι δημόσια, εκτός αν αντιλέγει ο προσφεύγων, γνωστοποιώντας τη βούλησή του είτε προφορικά ο ίδιος ενώπιον της Επιτροπής, είτε με έγγραφη δήλωση

του πληρεξουσίου του δικηγόρου ή του εκπροσώπου του, είτε δια του υπομνήματος.

6. Ο Πρόεδρος της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών ή ο δικαστής που προεδρεύει μπορεί να επιτρέψει την υποβολή υπομνημάτων κατ' άρθρο 104 του παρόντος Κώδικα από τους διαδίκους, μέσα σε προθεσμία που τάσσεται από αυτόν, για την ανάπτυξη όσων έχουν εκτεθεί κατά τη διαδικασία της προφορικής ακρόασης.

7. Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών δύναται να αποφασίσει κλεισμένων των θυρών για την προστασία του προσφεύγοντος.

8. Αν ο Πρόεδρος ή μέλος Επιτροπής κωλύεται να συμμετέχει σε τρεις (3) τουλάχιστον συνεχόμενες συνεδριάσεις της τριμελούς σύνθεσης, είναι δυνατή η προσωρινή αντικατάστασή του για τρεις (3) μήνες, με δυνατότητα ανανέωσης, εφόσον το κώλυμα εξακολουθεί. Για την αντικατάσταση ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5 του ν. 4375/2016 για τον ορισμό Προέδρου ή μέλους της Επιτροπής. Με την εκ νέου ανάληψη καθηκόντων του κωλυομένου Προέδρου ή μέλους της Επιτροπής παύει η αντικατάσταση. Υποθέσεις, οι οποίες έχουν συζητηθεί από τον κωλυόμενο Πρόεδρο ή μέλος και επί των οποίων δεν έχει «λάβει χώρα διάσκεψη», εισάγονται προς επανασυζήτηση στην ίδια Επιτροπή, με αντικατάσταση ή αναπλήρωση του κωλυομένου Προέδρου ή μέλους, η δε απόφαση εκδίδεται από τη σύνθεση αυτή.

9. Εάν μετά τη διάσκεψη της υπόθεσης ο Πρόεδρος ή μέλος Επιτροπής αντικαθίσταται, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η απόφαση εκδίδεται από την ίδια Επιτροπή με αντικατάστασή του.

10. Κατά τη συζήτηση της προσφυγής, η Επιτροπή εξετάζει την υπόθεση εξ υπαρχής κατά τον νόμο και την ουσία και αποφαινεται αιτιολογημένα επί της αίτησης διεθνούς προστασίας του προσφεύγοντος.

Άρθρο 103 Αναβολή της συζήτησης

1. Η συζήτηση αναβάλλεται υποχρεωτικά: α) εάν ο προσφεύγων που δεν παρίσταται δεν έχει κλητευθεί νομίμως ή β) εάν το ζήτησε ο προσφεύγων ο οποίος μολονότι παρίσταται, δεν έχει κλητευθεί νόμιμα.

2. Ο προσφεύγων που παρίσταται αυτοπροσώπως ή ο πληρεξούσιος δικηγόρος του δύναται να ζητήσει για μία μόνο φορά την αναβολή της συζήτησης και μόνο για σπουδαίο λόγο, εφόσον ο λόγος αποδεικνύεται παραχρήμα. Η υπόθεση που αναβάλλεται, προσδιορίζεται για συζήτηση στην αμέσως επόμενη δικάσιμο και ανακοινώνεται η ημερομηνία στον προσφεύγοντα ή τον πληρεξούσιο δικηγόρο του. Για τη νέα ημερομηνία συζήτησης δεν απαιτείται εκ νέου ειδοποίηση του προσφεύγοντος που υπέβαλε το αίτημα αναβολής ή του δικηγόρου του. Εάν έχει συμπληρωθεί ο συνολικός, κατά την παρ. 7 του άρθρου 100, αριθμός ανατιθέμενων ανά μήνα και ανά εισηγητή υποθέσεων, οι υποθέσεις που αναβάλλονται, συζητούνται καθ' υπέρβαση του αριθμού αυτού. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και σε περίπτωση εμβόλιμων συνεδριάσεων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής Προσφυγών.

3. Η μη παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής, κατά τους όρους του άρθρου 76, συνιστά λόγο αναβολής μόνο εφόσον η Επιτροπή εκτιμήσει, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, ότι προκαλείται στον προσφεύγοντα ανεπανόρθωτη βλάβη και ότι πιθανολογείται η ευδοκίμηση της προσφυγής του.

Άρθρο 104 Υπομνήματα

Ο προσφεύγων δύναται να καταθέσει υπόμνημα για την ανάπτυξη των προβαλλόμενων με την προσφυγή ισχυρισμών το αργότερο τρεις (3) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής. Με το ίδιο υπόμνημα μπορεί να προβάλει και οφινγενείς και οφινγενείς ισχυρισμούς. Στην ίδια προθεσμία οφείλει και να προσκομίσει τα αποδεικτικά των ισχυρισμών του στοιχεία. Κατ' εξαίρεση, εφόσον εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 95, ο προσφεύ-

γων δύναται να καταθέσει υπόμνημα έως την προτεραιότητα της συζήτησης της προσφυγής.

Άρθρο 105 Παραίτηση από την προσφυγή

Σε περίπτωση παραίτησης από το δικόγραφο της προσφυγής, εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 85 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 106 Προθεσμία για έκδοση απόφασης

1. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται το ταχύτερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση:

- α) εντός τριάντα (30) ημερών από τη συζήτηση, στις περιπτώσεις εφαρμογής της κανονικής διαδικασίας,
- β) εντός είκοσι (20) ημερών από τη συζήτηση, στις περιπτώσεις εφαρμογής της ταχύρρυθμης διαδικασίας,
- γ) εντός δέκα (10) ημερών από τη συζήτηση, στις περιπτώσεις που ο προσφεύγων κρατείται,
- δ) εντός είκοσι (20) ημερών από τη συζήτηση, στην περίπτωση απόφασης που απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 89.

2. Κατ' εξαίρεση, η απόφαση εκδίδεται υποχρεωτικώς εντός δεκαπέντε (15) ημερών στις περιπτώσεις που η προσφυγή συζητήθηκε κατά προτεραιότητα.

Άρθρο 107 Υπογραφή - Διόρθωση απόφασης

1. Στις υποθέσεις τριμελούς σύνθεσης, η απόφαση υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τον Εισηγητή. Στις υποθέσεις μονομελούς σύνθεσης, η απόφαση υπογράφεται από τον Εισηγητή. Οι υπογραφές των αποφάσεων δύναται να τίθενται και με ηλεκτρονικό τρόπο. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της ηλεκτρονικής υπογραφής καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

2. Σε περίπτωση που στην απόφαση έχουν παρεισφρήσει γραφικά λάθη ή το διατακτικό της απόφασης διατυπώθηκε ελλιπώς, ο δικαστής που την εξέδωσε ή ο Πρόεδρος, στις υποθέσεις της τριμελούς σύνθεσης, προβαίνει αυτεπαγγέλτως στη διόρθωσή της. Η ως άνω διαδικασία μπορεί να κινηθεί και κατόπιν αίτησης του προσφεύγοντος που υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή δια του πληρεξουσίου του δικηγόρου.

Άρθρο 108 Επίδοση απόφασης

Η απόφαση επιδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 87.

Άρθρο 109 Διακοπή υλικών συνθηκών υποδοχής σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας

1. Από την έκδοση της απόφασης αναγνώρισης παροχής καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής προστασίας κατά το άρθρο 87, διακόπτονται οι υλικές συνθήκες υποδοχής σε μορφή χρηματικού ποσού και σε είδος. Οι ως άνω δικαιούχοι που διαμένουν σε δομές φιλοξενίας, συμπεριλαμβανομένων ξενοδοχείων και διαμερισμάτων, υποχρεούνται να αποχωρήσουν από αυτές εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την επίδοση σε αυτούς της απόφασης αναγνώρισης. Ειδικά για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, η ανωτέρω προθεσμία εκκινεί από την ενηλικίωσή τους. Σε περίπτωση μη ανεύρεσης του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, η επίδοση της απόφασης γίνεται στον προϊστάμενο του οικείου κέντρου, καταστήματος ή εγκατάστασης, ο οποίος μεριμνά για την άμεση επίδοσή της, όπως προβλέπεται στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 87. Με το πέρας είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από την επίδοση στον προϊστάμενο, εκκινεί η ανωτέρω προθεσμία των τριάντα (30) ημερών. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται ειδικές κατηγορίες δικαιούχων για

τις οποίες παρατείνεται η παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής ή η προθεσμία αποχώρησης, όπως ιδίως για όσους πάσχουν από σοβαρή ασθένεια.

2. Για όσα ορίζονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου, οι δικαιούχοι ενημερώνονται σε γλώσσα που ευλόγως κατανοούν, τους παρέχεται δε κάθε συνδρομή όσον αφορά τη διερμηνεία στη γλώσσα που κατανοούν από τις Εθνικές Αρχές, καθώς και την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες.

Άρθρο 110 Δικαίωμα παραμονής

1. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής και έως την έκδοση απόφασης επί αυτής, ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της Χώρας. Στην περίπτωση αυτή, αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του προσφεύγοντος.

2. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παρ. 1, στις περιπτώσεις που η προσβαλλόμενη απόφαση έχει απορρίψει την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας με την αιτιολογία ότι: α) άλλο κράτος μέλος της ΕΕ έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας ή, β) άλλο κράτος μέλος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού ή γ) ο αιτών απολαμβάνει επαρκή προστασία από χώρα που θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για αυτόν ή δ) η εξέταση της μεταγενέστερης αίτησης δεν κατέδειξε την ύπαρξη νέων ουσιωδών στοιχείων ή είναι προδήλως αβάσιμη, καθώς και ε) στις περιπτώσεις που η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί κατά την ταχύρρυθμη διαδικασία, πλην των περ. α' και η' της παρ. 9 και της παρ. 10 του άρθρου 88, η παραμονή διατάσσεται με απόφαση που φέρει συνοπτική αιτιολογία της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, ενώπιον της οποίας εκκρεμεί η προσφυγή ή του δικαστή, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η προσφυγή, κατόπιν ειδικού αιτήματος του προσφεύγοντος. Μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής δεν μπορεί να εκτελεστεί σε βάρος του προσφεύγοντος πριν την έκδοση αποφάσεως επί της κατά το προηγούμενο εδάφιο αιτήσεώς του. Η εξέταση του αιτήματος αυτού γίνεται σε συνεδρίαση της Επιτροπής σε συμβούλιο, ή από τον δικαστή, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης, χωρίς να απαιτείται κλήση του αιτούντος να παρασταθεί. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων αυτών υπολογίζονται καθ' υπέρβαση του συνολικού, κατά την παρ. 7 του άρθρου 100, αριθμού ανατιθέμενων ανά μήνα και ανά εισηγητή υποθέσεων.

3. Η δυνατότητα εξαίρεσης από το δικαίωμα παραμονής, σύμφωνα με την παρ. 1, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις του άρθρου 95 του παρόντος Κώδικα, μόνο εφόσον ο αιτών έχει την απαραίτητη συνδρομή διερμηνείας και νομική συνδρομή και προθεσμία τουλάχιστον μίας (1) εβδομάδας, ώστε να προετοιμάσει την αίτηση και να υποβάλει στην Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών τα επιχειρήματα υπέρ της αναγνώρισης του δικαιώματος παραμονής του στο έδαφος της χώρας εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής.

4. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση δεν θα πρέπει να οδηγεί σε άμεση ή έμμεση επαναπροώθηση κατά παράβαση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων του κράτους.

Άρθρο 111 Αναπομπή στον πρώτο βαθμό

Αναπομπή της υπόθεσης στον πρώτο βαθμό δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση, ούτε για τη διενέργεια συνέντευξης ή συμπληρωματικής συνέντευξης. Στην περίπτωση που η Επιτροπή Προσφυγών θεωρήσει ως αναγκαία τη διενέργεια συνέντευξης, αυτή πραγματοποιείται από την ίδια την Επιτροπή, τηρουμένων των οριζόμενων στο άρθρο 82. Η σχετική απόφαση αναγράφεται σε πρακτικό με το οποίο αναβάλλεται η συζήτηση της υπόθεσης και ορίζεται η διενέργεια της συνέντευξης σε κάποια από τις επόμενες συνεδριάσεις, η οποία δεν μπορεί να απέχει πέραν του ενός (1) μηνός.

Άρθρο 112
Υποχρέωση εχεμύθειας

Το προσωπικό των αρμοδίων υπηρεσιών που εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στην εφαρμογή του, υποχρεούται να τηρεί εχεμύθεια για όλα τα στοιχεία και προσωπικά δεδομένα που περιέχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

Άρθρο 113
Υποβολή εκθέσεων

Η Διεύθυνση Υποστήριξης της Υπηρεσίας Ασύλου αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όλες τις πληροφορίες, που είναι απαραίτητες για την κατάρτιση της έκθεσης, σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Μέρους.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 114
Αίτηση ακύρωσης

1. Οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν δικαίωμα άσκησης αίτησης ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπο διοικητικού πρωτοδικείου, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002, κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους.

2. Αίτηση ακύρωσης κατά των αποφάσεων των Επιτροπών Προσφυγών, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, μπορεί να ασκηθεί και από τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου.

Άρθρο 115
Προθεσμία

1. Η προθεσμία για την αίτηση ακύρωσης είναι τριάντα (30) ημέρες και αρχίζει από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης της απόφασης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 87 του παρόντος Κώδικα.

2. Για τη δυνατότητα της παρ. 1, για την προθεσμία, καθώς και για το αρμόδιο δικαστήριο γίνεται ρητή αναφορά επί του σώματος της απόφασης.

Άρθρο 116
Προσδιορισμός αίτησης ακύρωσης

1. Ειδικώς για τις υποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που έχουν εκδοθεί κατά προτεραιότητα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 100 του παρόντος Κώδικα, προσδιορίζονται υποχρεωτικά προς εκδίκαση εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση.

β) Αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που έχουν εκδοθεί κατά την ταχύρρυθμη διαδικασία εξέτασης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 88 και στην παρ. 2 του άρθρου 100 του παρόντος Κώδικα, προσδιορίζονται υποχρεωτικά προς εκδίκαση εντός σαράντα (40) ημερών από την κατάθεση.

γ) Αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που υπάγονται στην κανονική διαδικασία εξέτασης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 88 και στην παρ. 2 του άρθρου 100 του παρόντος Κώδικα, προσδιορίζονται υποχρεωτικά προς εκδίκαση εντός εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση.

δ) Αιτήσεις ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που έχουν εκδοθεί κατά τη διαδικασία στα σύνορα του άρθρου 95 του παρόντος, προσδιορίζονται υποχρεωτικά προς εκδίκαση εντός δέκα (10) ημερών από την κατάθεση.

2. Για τις υποθέσεις αυτές, η Αρχή Προσφυγών υποχρεούται όπως αποστείλει στη Γραμματεία του Τμήματος ενώπιον του οποίου έχει κατατεθεί η αίτηση ακύρωσης, εκτός από τον διοικητικό φάκελο, και τον ηλεκτρονικό φάκελο της υπόθεσης.

Άρθρο 117
Έκδοση απόφασης

1. Ειδικώς για τις υποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Αποφάσεις επί αιτήσεων ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που έχουν εκδοθεί κατά προτεραιότητα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο στην παρ. 8 του άρθρου 100 του παρόντος Κώδικα, εκδίδονται εντός ενός (1) μηνός από τη συζήτηση της αίτησης.

β) Αποφάσεις επί αιτήσεων ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που έχουν εκδοθεί κατά την ταχύρρυθμη διαδικασία εξέτασης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 88 και στην παρ. 2 του άρθρου 100 του παρόντος Κώδικα, εκδίδονται εντός δύο (2) μηνών από τη συζήτηση της αίτησης.

γ) Αποφάσεις επί αιτήσεων ακύρωσης κατά αποφάσεων των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που έχουν εκδοθεί κατά τη διαδικασία στα σύνορα του άρθρου 95, εκδίδονται υποχρεωτικά εντός ενός (1) μηνός από τη συζήτηση της αίτησης.

2. Στις υποθέσεις της παρ. 3, η Αρχή Προσφυγών υποχρεούται όπως αποστείλει στη Γραμματεία του Τμήματος ενώπιον του οποίου έχει κατατεθεί η αίτηση ακύρωσης, εκτός από τον διοικητικό φάκελο, και τον ηλεκτρονικό φάκελο της υπόθεσης.

Άρθρο 118
Προσφυγές

1. Κατά της απόφασης που περιορίζει ή διακόπτει την παροχή των συνθηκών υποδοχής, σύμφωνα με το άρθρο 61 του παρόντος Κώδικα, καθώς και κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 49 του παρόντος Κώδικα, οι θιγόμενοι αιτούντες έχουν δικαίωμα να ασκήσουν προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999 Α' 97).

2. Σε περίπτωση προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, οι αιτούντες λαμβάνουν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση υπό τους όρους και προϋποθέσεις του ν. 3226/2004.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ
ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΕΠΙ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΙΣΡΟΗΣ
ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 119
Γενικές ρυθμίσεις προσωρινής προστασίας

1. Η προσωρινή προστασία δεν προδικάζει την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα δυνάμει της Σύμβασης της Γενεύης.

2. Για την εφαρμογή της προσωρινής προστασίας τηρούνται τα ανθρωπίνως δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες, καθώς και οι υποχρεώσεις της χώρας μας όσον αφορά τη μη επαναπροώθηση.

3. Η θέσπιση, η εφαρμογή και η παύση της προσωρινής προστασίας αποτελούν το αντικείμενο τακτικών διαβουλεύσεων με την Υπατή Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και άλλους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς.

4. Οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα δεν εφαρμόζονται στα άτομα που είχαν γίνει δεκτά με βάση καθεστώς προσωρινής προστασίας πριν από την έναρξη ισχύος της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 120
Διάρκεια προσωρινής προστασίας

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 122, η διάρκεια της προσωρινής προστασίας ανέρχεται σε ένα (1) έτος.
2. Η προσωρινή προστασία, εάν δεν λήξει με απόφαση του Συμβουλίου, παρατείνεται αυτοδικαίως για περίοδο έξι (6) μηνών. Επίσης, παρατείνεται για ένα ακόμη έτος εάν ληφθεί απόφαση του Συμβουλίου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2001/55.

Άρθρο 121
Διαπίστωση μαζικής εισροής

1. Με μέριμνα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αίτηση παροχής προσωρινής προστασίας για την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 της Οδηγίας 2001/55. Στην αίτηση αυτή περιλαμβάνεται τουλάχιστον:
 - α) Περιγραφή των ειδικών ομάδων ατόμων στα οποία θα εφαρμοστεί η προσωρινή προστασία.
 - β) Ημερομηνία έναρξης ισχύος της προσωρινής προστασίας.
 - γ) Εκτίμηση του μεγέθους των μετακινήσεων των εκτοπισθέντων.
2. Απόφαση του Συμβουλίου, με την οποία διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2001/55, έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή της προσωρινής προστασίας για τους εκτοπισθέντες, τους οποίους αφορά η απόφαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 122
Λήξη προσωρινής προστασίας

1. Η προσωρινή προστασία λήγει:
 - α) Όταν συμπληρώνεται η κατά το άρθρο 120 μέγιστη διάρκεια ή
 - β) κατά τη διάρκεια ισχύος της εφόσον εκδοθεί απόφαση του Συμβουλίου, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 6 της Οδηγίας 2001/55.
2. Από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου υποβάλλεται προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αίτημα για τη λήξη της παρεχόμενης προσωρινής προστασίας, εφόσον κρίνει ότι συντρέχουν οι προς τούτο όροι και προϋποθέσεις.

Άρθρο 123
Επέκταση της προσωρινής προστασίας

1. Το καθεστώς της προσωρινής προστασίας μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, να επεκταθεί συμπληρωματικά και σε άλλες κατηγορίες εκτοπισθέντων, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στην προβλεπόμενη από το άρθρο 121 απόφαση, οι οποίοι έχουν εκτοπισθεί για τους ίδιους λόγους και από την ίδια χώρα ή περιοχή καταγωγής. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση κοινοποιείται άμεσα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή.
2. Κατά την επέκταση της προσωρινής προστασίας της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 140, 141 και 142, εξαιρουμένης της διαρθρωτικής στήριξης από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 124
Άδεια διαμονής

1. Στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας και για όσο διάστημα τελούν στην κατάσταση αυτή, χορηγείται ατελώς άδεια διαμονής. Η άδεια αυτή εκδίδεται από τις κατά τόπο αρμόδιες υπηρεσίες της Υπηρεσίας Ασύλου.

2. Στα άτομα που γίνονται δεκτά να εισέλθουν στη χώρα με σκοπό την παροχή προσωρινής προστασίας παρέχεται κάθε αναγκαία διευκόλυνση για την απόκτηση θεώρησης εισόδου, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η θεώρηση διέλευσης. Η χορήγηση των θεωρήσεων γίνεται ατελώς.

Άρθρο 125
Ενημέρωση δικαιούχων προσωρινής προστασίας

- Στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας, με μέριμνα της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, παρέχεται έγγραφη ενημέρωση σε γλώσσα κατανοητή από αυτούς σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά τον χρόνο που τελούν στην κατάσταση αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις περί προσωρινής προστασίας.

Άρθρο 126
Τήρηση προσωπικών δεδομένων

- Για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος Μέρους, η Υπηρεσία Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου καταχωρεί για κάθε δικαιούχο προσωρινής προστασίας ένα ή περισσότερα από τα εξής δεδομένα: όνομα, ιθαγένεια, ημερομηνία και τόπο γέννησης, οικογενειακή κατάσταση, οικογενειακό δεσμό. Το ανωτέρω αρχείο τηρείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

Άρθρο 127
Επανεισδοχή δικαιούχων προσωρινής προστασίας

1. Άτομο το οποίο απολαμβάνει καθεστώς προσωρινής προστασίας στη χώρα μας και παράνομα επιχειρεί να εισέλθει ή να παραμείνει στο έδαφος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης που προβλέπεται στο άρθρο 121, γίνεται δεκτό εκ νέου στην ελληνική επικράτεια και συνεχίζει να υπάγεται στο ίδιο καθεστώς.
2. Σε περίπτωση που δικαιούχος προσωρινής προστασίας σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ διαπιστώνεται ότι βρίσκεται ή προσπαθεί να εισέλθει παράνομα στην ελληνική επικράτεια κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης που προβλέπεται στο άρθρο 121, αυτός υποχρεούται να επιστρέψει στο εν λόγω κράτος.

Άρθρο 128
Εργασία και επαγγελματική κατάρτιση

1. Η άδεια διαμονής που χορηγείται σε άτομο που απολαμβάνει προσωρινή προστασία επέχει και θέση άδειας εργασίας, η οποία ισχύει για τον νομό όπου καθορίστηκε η διαμονή του καθ' όλη τη διάρκεια της προσωρινής προστασίας. Η εν λόγω άδεια

εργασίας παρέχει το δικαίωμα άσκησης μισθωτής ή ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και δικαίωμα συμμετοχής σε εκπαιδευτικά προγράμματα ενηλίκων, προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή πρακτικής εξάσκησης. Τα ανωτέρω δικαιώματα ασκούνται εφόσον οι θέσεις δεν καλύπτονται από πολίτες της ΕΕ ή από πολίτες των κρατών που δεσμεύονται από τη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, καθώς επίσης και από νομίμως διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας.

2. Η ισχύουσα νομοθεσία για την αμοιβή, την πρόσβαση στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και τους όρους ή ειδικότερες προϋποθέσεις, όσον αφορά τη μισθωτή ή ανεξάρτητη δραστηριότητα, εφαρμόζεται και για τα άτομα που απολαμβάνουν προσωρινής προστασίας.

Άρθρο 129

Κέντρα φιλοξενίας, κοινωνική βοήθεια,
ιατρική περίθαλψη

1. Τα άτομα που απολαμβάνουν προσωρινή προστασία διαμένουν σε ειδικά κέντρα φιλοξενίας που λειτουργούν με μέριμνα και ευθύνη του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

2. Στα φιλοξενούμενα άτομα της προηγούμενης παραγράφου παρέχεται η απαραίτητη ιατρική περίθαλψη που περιλαμβάνει την αναγκαία θεραπεία ασθενειών, την παροχή πρώτων βοηθειών και μία τουλάχιστον ιατρική εξέταση.

3. Σε περίπτωση που οι ως άνω φιλοξενούμενοι στα κέντρα φιλοξενίας δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους για τη συντήρησή τους, με μέριμνα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, τούς παρέχεται σίτιση, ρουχισμός και κάθε άλλη δυνατή κοινωνική συνδρομή.

4. Περιπτώσεις ατόμων με ιδιαίτερες ανάγκες, όπως βρέφη, ηλικιωμένοι, ασυνόδευτοι ανήλικοι, ασθενείς, τραυματίες, καθώς και άτομα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμούς ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, αντιμετωπίζονται κατά προτεραιότητα.

5. Όταν τα άτομα που απολαμβάνουν προσωρινή προστασία ασκούν μισθωτή ή ανεξάρτητη δραστηριότητα, λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό του επιπέδου της προβλεπόμενης βοήθειας η ικανότητά τους να συμβάλλουν στις ανάγκες τους.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών θα καθορίζονται κάθε φορά οι λεπτομέρειες εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων σε συνδυασμό με το άρθρο 141 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 130

Εκπαίδευση

Στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας που δεν υπερβαίνουν το 18ο έτος της ηλικίας, τους παρέχεται δικαίωμα πρόσβασης σε δημόσια σχολεία, στα οποία λειτουργούν ή προβλέπεται να λειτουργήσουν τάξεις υποδοχής ή φροντιστηριακά τμήματα.

Άρθρο 131

Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας

1. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, στις περιπτώσεις των οικογενειών που υπήρχαν στη χώρα καταγωγής και χωρίστηκαν λόγω των συνθηκών μαζικής εισροής, θεωρούνται ως τμήμα της οικογένειας του διαμέλλοντος:

α) Ο/η σύζυγος του διαμέλλοντος, τα ανήλικα άγαμα τέκνα του διαμέλλοντος ή του/της συζύγου του/της, χωρίς διάκριση ως προς τα γεννηθέντα από ή χωρίς γάμο ή τα εκ τεκνοθεσίας.

β) Άλλοι συγγενείς Α' και Β' βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας που ζούσαν μαζί ως τμήμα της οικογένειας κατά τη χρονική στιγμή των γεγονότων που οδήγησαν στη μαζική εισροή και που συντηρούνταν πλήρως ή κυρίως από τον διαμένοντα κατά τη στιγμή αυτή.

2. Στις περιπτώσεις όπου τα χωρισμένα μέλη της οικογένειας

του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου απολαμβάνουν προσωρινή προστασία σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, η Υπηρεσία Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες προς την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους για την επίτευξη της οικογενειακής ενότητας των ατόμων αυτών με τα διαμένοντα στην Ελλάδα, αφού ληφθεί υπόψη η επιθυμία των ως άνω μελών της οικογένειας.

3. Η Υπηρεσία της προηγούμενης παραγράφου προβαίνει στις ίδιες ως άνω ενέργειες για την επίτευξη της οικογενειακής ενότητας προσωρινών που διαμένουν στην Ελλάδα με τα χωρισμένα μέλη της οικογένειας της περ. α' της παρ. 1, τα οποία δεν ευρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ και χρήζουν προστασίας.

4. Η οικογενειακή ενότητα των παρ. 2 και 3 μπορεί να επιτευχθεί και για τα μέλη οικογένειας της περ. β' της παρ. 1 δικαιούχου προσωρινής προστασίας, λαμβανομένων υπόψη και των δυσμενών επιπτώσεων που ενδεχομένως θα προκύψουν σε βάρος των μελών της οικογένειας εάν δεν πραγματοποιηθεί η επανένωση.

5. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, λαμβάνεται πάντοτε υπόψη το ύψιστο συμφέρον των ανηλίκων τέκνων.

6. Για την επιλογή του κράτους μέλους της Ε.Ε., στο οποίο θα πραγματοποιηθεί η επίτευξη της οικογενειακής ενότητας, λαμβάνονται υπόψη και όσα προβλέπονται στα άρθρα 141 και 142.

7. Στα μέλη οικογένειας που εισέρχονται στη χώρα στο πλαίσιο της διατήρησης της οικογενειακής ενότητας, χορηγείται άδεια διαμονής κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 124. Η μεταφορά μελών της οικογένειας του διαμέλλοντος στο έδαφος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ με σκοπό τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας, συνεπάγεται την αφαίρεση των αδειών διαμονής που έχουν εκδοθεί από τις ελληνικές αρχές, καθώς και τη λήξη των υποχρεώσεων της χώρας μας ως προς την προσωρινή προστασία των ατόμων αυτών.

8. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου η χώρα μας συνεργάζεται με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, όπου αυτό απαιτείται.

9. Μετά από σχετική αίτηση άλλου κράτους μέλους της ΕΕ σε ό,τι αφορά τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας ατόμου που τελεί υπό προσωρινή προστασία, παρέχονται όσες πληροφορίες κρίνονται αναγκαίες από εκείνες που περιλαμβάνονται σε:

α) δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (όνομα, ιθαγένεια, ημερομηνία και τόπος γέννησης, οικογενειακή κατάσταση, οικογενειακός δεσμός),

β) έγγραφα ταυτότητας και ταξιδιωτικά έγγραφα,

γ) έγγραφα που αποδεικνύουν την ύπαρξη οικογενειακού δεσμού (πιστοποιητικό γέννησης, πιστοποιητικό υιοθεσίας),

δ) άλλα έγγραφα που αφορούν τον καθορισμό της ταυτότητας του ατόμου ή του οικογενειακού δεσμού,

ε) άδειες διαμονής, θεωρήσεις ή αποφάσεις απόρριψης αίτησης άδειας διαμονής του ατόμου, που έχουν εκδοθεί, καθώς και έγγραφα στα οποία βασίστηκαν οι αποφάσεις,

στ) εκκρεμείς αιτήσεις άδειας διαμονής ή θεώρησης, με αναφορά στο στάδιο στο οποίο ευρίσκεται η διεκπεραίωση των αιτήσεων αυτών.

10. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τις κείμενες διατάξεις περί οικογενειακής επανένωσης άλλων κατηγοριών αλλοδαπών.

Άρθρο 132

Εκπροσώπηση ασυνόδευτου ανηλίκου

1. Σε περίπτωση που δικαιούχοι προσωρινής προστασίας είναι ασυνόδευτοι ανήλικοι, η Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων εξασφαλίζει την εκπροσώπησή τους, η οποία ανατίθεται: α) σε ενήλικους συγγενείς, β) σε οικογένεια ανάδοχη υποδοχής, γ) σε υπευθύνους κέντρων φιλοξενίας με ειδική πρόβλεψη για ανηλίκους ή άλλων καταλυμάτων κατάλληλων για ανηλίκους και δ) στο άτομο που είχε τη φροντίδα του τέκνου κατά τη φυγή. Στις περ. α', β', γ' και δ' είναι απαραίτητη η συγκατάθεση των αναδόχων, ενώ λαμβάνεται υπόψη και η γνώμη του παιδιού, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά του.

2. Πέραν των όσων προβλέπονται στην προηγούμενη παρά-

γραφο από την αρχή της παρ. 1 του άρθρου 124 ενημερώνεται ο αρμόδιος Εισαγγελέας Ανηλίκων και, όπου δεν υπάρχει, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΥΛΟΥ

Άρθρο 133
Υποβολή αίτησης ασύλου

1. Οι δικαιούχοι προσωρινής προστασίας δύνανται να υποβάλουν αίτημα ασύλου, τηρουμένων των σχετικών διατάξεων.

2. Αίτημα ασύλου, το οποίο έχει υποβληθεί ενώπιον ελληνικών αρχών από δικαιούχο προσωρινής προστασίας και δεν έχει εξεταστεί έως το τέλος της περιόδου της προσωρινής προστασίας, ολοκληρώνεται μετά το τέλος της περιόδου αυτής.

Άρθρο 134
Κριτήρια χορήγησης ασύλου

Για την εξέταση αίτησης χορήγησης ασύλου εφαρμόζονται τα κριτήρια και οι μηχανισμοί για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από πολίτη τρίτης χώρας που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013. Ειδικότερα, είναι υποχρεωτική η εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται από άτομο που απολαμβάνει προσωρινή προστασία στην περίπτωση που η χώρα μας αποδέχθηκε τη μεταφορά του ατόμου αυτού στο έδαφός της.

Άρθρο 135
Σχέση με καθεστώς ασύλου

1. Τα ευεργετήματα της προσωρινής προστασίας είναι ανεξάρτητα με εκείνα του αιτούντος άσυλο, όταν εξετάζεται η σχετική αίτηση.

2. Σε περίπτωση που μετά την εξέταση της αίτησης ασύλου δεν χορηγηθεί καθεστώς πρόσφυγα ή ενδεχομένως άλλο είδος προστασίας σε άτομο το οποίο κρίθηκε επιλέξιμο ή απολαμβάνει ήδη προσωρινής προστασίας, το εν λόγω άτομο, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων αποκλεισμού του άρθρου 143, απολαμβάνει ή εξακολουθεί να απολαμβάνει προσωρινής προστασίας για το υπολειπόμενο διάστημα αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ
ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 136
Εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας περί αλλοδαπών

Μετά τη λήξη του καθεστώτος προσωρινής προστασίας εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των άρθρων 137, 138 και 139, οι γενικές διατάξεις περί αλλοδαπών.

Άρθρο 137
Εκούσιος επαναπατρισμός

1. Ο εκούσιος επαναπατρισμός των δικαιούχων προσωρινής προστασίας ή ατόμων που η προστασία αυτή έληξε, γίνεται με σεβασμό στην ανθρώπινη αξία. Κατά τη συμμετοχή των δικαιούχων προσωρινής προστασίας στα εκπαιδευτικά προγράμματα της παρ. 1 του άρθρου 128, παρέχεται σε αυτούς πλήρης ενημέρωση σχετικά με την κατάσταση στη χώρα τους και τις συνέπειες από μία ενδεχόμενη επιστροφή τους. Τα προγράμματα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν και τη δυνατότητα πραγματοποίησης διερευνητικών επισκέψεων.

2. Σε περίπτωση που, μετά την άσκηση δικαιώματος για εκούσιο επαναπατρισμό ατόμων που είχαν τύχει προσωρινής προστασίας στην Ελλάδα, υποβληθεί αίτημα επανεισόδου αυτών, το εν λόγω αίτημα γίνεται δεκτό με απόφαση του Προϊσταμένου της

κατά τόπο αρμόδιας Υπηρεσίας της Υπηρεσίας Ασύλου, εφόσον τούτο επιβάλλεται από τις συνθήκες που επικρατούν στη χώρα καταγωγής και η προσωρινή προστασία δεν έχει λήξει.

3. Κατ' εξαίρεση, μετά τη λήξη της προσωρινής προστασίας, είναι δυνατόν να εγκρίνεται από τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου η παράταση άσκησης των δικαιωμάτων των άρθρων 124 ως 132 σε μεμονωμένα άτομα που επωφελούνται προγράμματος εκούσιου επαναπατρισμού μέχρι την ημερομηνία επαναπατρισμού τους.

Άρθρο 138
Αναγκαστικός επαναπατρισμός

1. Για τα άτομα των οποίων η προσωρινή προστασία έχει λήξει, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις περί αναγκαστικού επαναπατρισμού, στο πλαίσιο σεβασμού της ανθρώπινης αξίας.

2. Κατά τον ίδιο τρόπο εντάσσονται στις διαδικασίες αναγκαστικού επαναπατρισμού και τα άτομα τα οποία εισήλθαν στην ελληνική επικράτεια, προκειμένου να ενταχθούν στο πρόγραμμα προσωρινής προστασίας, αλλά δεν εντάχθηκαν σε αυτό.

Άρθρο 139
Αναστολή επαναπατρισμού

1. Κατ' εξαίρεση, όταν συντρέχουν επιτακτικοί ανθρωπιστικοί λόγοι που καθιστούν αδύνατο τον αναγκαστικό επαναπατρισμό του άρθρου 138, δύναται να διαταχθεί η αναστολή εκτέλεσής του μέχρι να αρθούν οι λόγοι αυτοί. Ειδικότερα, όταν η κατάσταση της υγείας του αλλοδαπού δεν επιτρέπει τον αναγκαστικό επαναπατρισμό του και ιδίως εάν υπάρχει κίνδυνος να υποστεί αρνητικές επιπτώσεις, λόγω της διακοπής ακολουθούμενης θεραπείας, αναστέλλεται η εκτέλεση του αναγκαστικού επαναπατρισμού του για όσο χρόνο απαιτείται.

2. Σε οικογένειες με ανήλικα τέκνα, τα οποία φοιτούν σε ελληνικό σχολείο, ο αναγκαστικός επαναπατρισμός δύναται να ανασταλεί μέχρι την ολοκλήρωση της τρέχουσας σχολικής περιόδου.

3. Η αναστολή εκτέλεσης του αναγκαστικού επαναπατρισμού, μετά τη λήξη του καθεστώτος προσωρινής προστασίας, διατάσσεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή και, προκειμένου περί Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, με απόφαση του αρμόδιου για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικού Διευθυντή ή ανώτερου Αξιωματικού που ορίζεται από τον οικείο Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή, εφόσον διαπιστωθεί ότι υφίστανται οι αναφερόμενες σε αυτές προϋποθέσεις.

4. Κατά τη διάρκεια της ως άνω αναστολής οι εν λόγω αλλοδαποί εξακολουθούν να έχουν τα δικαιώματα του Κεφαλαίου Γ' του παρόντος μέρους του Κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Άρθρο 140
Καθορισμός δυνατοτήτων υποδοχής

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζεται, με βάση τα υφιστάμενα Κέντρα Φιλοξενίας, ο μέγιστος αριθμός ατόμων που μπορούν να φιλοξενηθούν από τη χώρα μας στο πλαίσιο του καθεστώτος προσωρινής προστασίας. Ο αριθμός αυτός γνωστοποιείται στο Συμβούλιο, μέσω του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, για τη λήψη απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 121. Νέες συμπληρωματικές δυνατότητες υποδοχής, που προκύπτουν μετά την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο γνωστοποιούνται κατά τον ίδιο τρόπο στο Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι ανωτέρω πληροφορίες γνωστοποιούνται άμεσα και στην Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες.

2. Σε συνεργασία με τους αρμόδιους, κατά το διεθνές δίκαιο, οργανισμούς εξασφαλίζεται ότι τα επιλέξιμα άτομα που ορίζον-

ται στην απόφαση του Συμβουλίου κατά το άρθρο 121 και δεν έχουν φτάσει ακόμη στη χώρα μας, έχουν εκφράσει την επιθυμία να γίνουν δεκτά στο έδαφος αυτής.

Άρθρο 141

Μεταφορά δικαιούχων προσωρινής προστασίας

1. Κατά τη διάρκεια της προσωρινής προστασίας, οι ελληνικές αρχές συνεργάζονται με τις αρχές άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. για τη μεταφορά εκεί ατόμων που απολαμβάνουν προσωρινή προστασία, υπό τον όρο ότι τα ενδιαφερόμενα άτομα έχουν συγκατατεθεί σε αυτή.

2. Οι αιτήσεις μεταφοράς γνωστοποιούνται στην Επιτροπή και την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και στο κράτος μέλος, στο οποίο θα γίνει η μεταφορά.

3. Στο κράτος υποδοχής παρέχονται, μετά από σχετικό αίτημα, οι πληροφορίες της παρ. 9 του άρθρου 131, οι οποίες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

4. Όταν πραγματοποιείται μεταφορά σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ λήγουν οι άδειες διαμονής των μεταφερόμενων ατόμων που έχουν εκδοθεί από ελληνικές αρχές, καθώς και οι υποχρεώσεις της χώρας μας ως προς την προσωρινή προστασία των ατόμων αυτών.

5. Η άδεια διέλευσης που απαιτείται για τη μεταφορά ατόμων που απολαμβάνουν προσωρινή προστασίας έχει τον τύπο που καθορίζεται στο υπόδειγμα του άρθρου 146.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 142 Εθνικό σημείο επαφής

1. Η Υπηρεσία Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζεται ως εθνικό σημείο επαφής για τη διοικητική συνεργασία με τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών της ΕΕ στα θέματα εφαρμογής της προσωρινής προστασίας. Επίσης, λαμβάνει, σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε η συνεργασία αυτή να είναι άμεση και αποτελεσματική.

2. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, η Υπηρεσία της προηγούμενης παραγράφου, διαβιβάζει τακτικά και το ταχύτερο δυνατόν και δέχεται δεδομένα σχετικά με τον αριθμό των ατόμων που απολαμβάνουν προσωρινή προστασίας, καθώς και κάθε πληροφορία για τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που συνδέονται με την εφαρμογή της προσωρινής προστασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 143 Ρήτρες αποκλεισμού από την προσωρινή προστασία

1. Από την προσωρινή προστασία αποκλείεται άτομο, εφόσον:

α) Υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ότι:

αα) διέπραξε έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως ορίζεται από το διεθνές δίκαιο,

αβ) διέπραξε σοβαρό, μη πολιτικό, έγκλημα εκτός Ελλάδος, πριν γίνει δεκτός στη χώρα για προσωρινή προστασία. Για τον αποκλεισμό του ατόμου λαμβάνεται υπόψη η φύση του εγκλήματος για το οποίο είναι ύποπτο το συγκεκριμένο άτομο. Ιδιαί-

τερα σοβαρά εγκλήματα δύναται να χαρακτηρίζονται ως μη πολιτικά, ακόμα και αν διαπράττονται με υποτιθέμενο πολιτικό στόχο. Τα παραπάνω ισχύουν τόσο για τους συμμετέχοντες στο έγκλημα όσο και για τους ηθικούς αυτουργούς,

αγ) έχει κριθεί ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν στους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών.

β) Υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρείται επικίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή είναι επικίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, διότι έχει καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για ιδιαίτερα σοβαρό έγκλημα.

2. Οι αναφερόμενοι στην παρ. 1 λόγοι αποκλεισμού θεμελιώνονται αποκλειστικά στην προσωπική συμπεριφορά του συγκεκριμένου ατόμου. Κατά τη λήψη αποφάσεων ή μέτρων αποκλεισμού, εφαρμόζεται η αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 144

Αποφάσεις - Μέτρα Αποκλεισμού - Προσφυγές

1. Εφόσον υπάρχουν στοιχεία που θεμελιώνουν ρήτρα αποκλεισμού από την προσωρινή προστασία προσώπων που έχουν εισέλθει στη χώρα και διαμένουν στα κέντρα φιλοξενίας, εκδίδεται από τον Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου απόφαση επιστροφής. Στην απόφαση αυτή περιλαμβάνεται και η διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων αποκλεισμού του ατόμου από την προσωρινή προστασία. Για τη λήψη της απόφασης εκτιμώνται τα στοιχεία που κατέχει η Υπηρεσία, αυτά που προσκομίζονται από τον ενδιαφερόμενο καθώς και οι τυχόν αντιρρήσεις του.

2. α. Κατά της προαναφερόμενης απόφασης, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσφύγει εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την επίδοσή της στην Αρχή Προσφυγών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Η προσφυγή ανατίθεται από τον Διοικητικό Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών σε Βοηθό-Εισηγητή για τη σύνταξη σχετικής εισήγησης και εισάγεται στην Επιτροπή Προσφυγών, η οποία αποφαινεται εντός δέκα (10) ημερών. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής αναστέλλουν την εκτέλεση της αρχικής απόφασης.

β. Κατά της απόφασης που εκδίδεται μετά την άσκηση της ανωτέρω διοικητικής προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει αίτηση ακύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274).

3. Δεν επιτρέπεται η είσοδος στην Ελλάδα σε πρόσωπα σε βάρος των οποίων υπάρχει ρήτρα αποκλεισμού και έχει εκδοθεί σχετική τελεσίδικη απόφαση από τον αρμόδιο Προϊστάμενο Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου ή την Αρχή Προσφυγών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

Άρθρο 145 Ενημέρωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου διαβιβάζεται στην Επιτροπή κάθε σχετική πληροφορία που περιέρχεται σε αυτό, αναφορικά με την εφαρμογή του παρόντος Μέρους από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Άρθρο 146 Υπόδειγμα άδειας διέλευσης

Για την άδεια διέλευσης για μεταφορά ατόμων που απολαμβάνουν προσωρινή προστασία, κατ' εφαρμογή του άρθρου 141, γίνεται χρήση του υποδείγματος του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, το οποίο έχει ως εξής:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

Υπόδειγμα άδειας διέλευσης για τη μεταφορά ατόμων που απολαμβάνουν προσωρινή προστασία.

ΑΔΕΙΑ ΔΙΕΛΕΥΣΗΣ

Ονομασία του κράτους μέλους που εκδίδει την άδεια διέλευσης:

Αριθμός αναφοράς (*) :

Εκδίδεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ της 20ης Ιουλίου 2001 σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και με μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων.

Ισχύει αποκλειστικά για τη μεταφορά από.....(1) προς..... (2)

Το συγκεκριμένο άτομο οφείλει να παρουσιαστεί (3) πριν από τις (4)

Εκδόθηκε στ

ΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΟΝΟΜΑ:.....

ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ:.....

Σε περίπτωση ανηλίκου, όνομα (ονόματα) του υπεύθυνου ενηλίκου :

ΦΥΛΟ:.....

ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ:.....

Ημερομηνία έκδοσης.....

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΦΡΑΓΙΔΑ Η εκδούσα αρχή :

Υπογραφή του δικαιούχου:.....

Ο κάτοχος της παρούσας άδειας διέλευσης προσδιορίστηκε από τις αρχές :(5) (6)

Η ταυτότητα του κατόχου της παρούσας άδειας διέλευσης δεν προσδιορίστηκε

Το παρόν έγγραφο εκδίδεται αποκλειστικά κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 της Οδηγίας 2001/55/ΕΚ και δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση έγγραφο εξομοιούμενο με ταξιδιωτικό έγγραφο που επιτρέπει τη διάβαση εξωτερικού συνόρου ή με έγγραφο που αποδεικνύει την ταυτότητα του ατόμου.

(*) Ο αριθμός αναφοράς χορηγείται από τη χώρα από την οποία πραγματοποιείται η μεταφορά προς ένα άλλο κράτος μέλος.

(1) Κράτος μέλος από το οποίο πραγματοποιείται η μεταφορά.

(2) Κράτος μέλος προς το οποίο πραγματοποιείται η μεταφορά.

(3) Τόπος όπου το άτομο οφείλει να παρουσιαστεί κατά την άφιξη του στο δεύτερο κράτος μέλος.

(4) Καταληκτική ημερομηνία κατά την οποία το άτομο οφείλει να παρουσιαστεί κατά την άφιξη του στο δεύτερο κράτος μέλος.

(5) Με βάση τα ακόλουθα ταξιδιωτικά έγγραφα ή έγγραφα ταυτότητας, που υποβλήθηκαν στις αρχές.

(6) Με βάση άλλα έγγραφα εκτός του ταξιδιωτικού εγγράφου ή του εγγράφου ταυτότητας.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣΆρθρο 147
Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέχρι την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 23 του παρόντος Κώδικα, εξακολουθεί να εφαρμόζεται το άρθρο 24 του ν. 4636/2019 (Α' 169), όπως ίσχυε μέχρι τη δημοσίευση του ν. 4825/2021 (Α' 157), σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 7315/29.8.2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, με θέμα «Διαδικασία χορήγησης Α.Δ.Ε.Τ. στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας» (Β' 2461).

2. Βεβαιώσεις περί μη απομάκρυνσης για λόγους ανθρωπιστικών που χορηγήθηκαν με αποφάσεις που εκδόθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του ν. 4825/2021, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 68 και την παρ. 4 του άρθρου 104 του ν. 4636/2019, ανανε-

ώνονται μετά από νέα κρίση της εκδούσας αρχής σχετικά με την εξακολούθηση του ανέφικτου της απομάκρυνσης.

Άρθρο 148
Καταργούμενες διατάξεις

Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται:
α) τα άρθρα 1 έως 112 και 114 του ν. 4636/2019 (Α' 169) περί διεθνούς προστασίας, με την επιφύλαξη της παρ.1 του άρθρου 147 του παρόντος Κώδικα,
β) το π.δ. 80/2006 (Α' 82),
γ) η παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 4375/2016 (Α' 51),
δ) τα άρθρα 13 έως 18 και 20 έως 23 του ν. 4554/2018,
ε) το άρθρο 24Α του ν. 4540/2018 (Α' 91),
στ) το άρθρο 58 του ν. 4686/2020 (Α' 96),
ζ) οι παρ. 4 και 6 του άρθρου 71 του ν. 4825/2021 (Α' 157), καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντιβαίνει στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ		
Κωδικοποιητική διάταξη	Κωδικοποιούμενες διατάξεις	Αντίστοιχες διατάξεις Οδηγιών
Άρθρο 1 περ. α΄	Άρθρο 2 περ. α΄ ν. 4636/2019, Άρθρο 2 περ. β΄ π.δ. 80/2006	Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 1 περ. β΄	Άρθρο 2 περ. β΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 1 περ. γ΄	Άρθρο 2 περ. γ΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 1 περ. δ΄	Άρθρο 63 περ. γ΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 περ. θ΄ Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 1 περ. ε΄	Άρθρο 2 περ. ια΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 1 περ. στ΄	Άρθρο 63 περ. ι΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 περ. ιστ Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 1 περ. ζ΄	Άρθρο 41 περ. α΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 1 περ. η΄	Άρθρο 41 περ. β΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 1 περ. θ΄	Άρθρο 41 περ. γ΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 1 περ. ι΄	Άρθρο 41 περ. δ΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 1 περ. ια΄	Άρθρο 41 περ. στ΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 1 περ. ιβ΄	Άρθρο 63 περ. ιγ΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 περ. δ΄ Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 1 περ. ιγ΄	Άρθρο 2 περ. ι΄ ν. 4636/2019, Άρθρο 13 παρ. 2 περ. β΄ ν. 4554/2018, Άρθρο 2 περ. στ΄ π.δ. 80/ 2006	Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 1 περ. ιδ΄	Άρθρο 41 περ. θ΄ ν. 4636/2019, Άρθρο 13 παρ. 2 περ. γ΄ ν. 4554/2018	Άρθρο 2 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 1 περ. ιε΄	Άρθρο 41 περ. ε΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 1 περ. ιστ΄	Άρθρο 41 περ. η΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 1 περ. ιζ΄	Άρθρο 63 περ. δ΄ ν. 4636/2019	Άρθρα 2 και 4 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 1 περ. ιη΄	Άρθρο 63 περ. ε΄ ν. 4636/2019	Άρθρα 2 και 4 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 1 περ. ιθ΄	Άρθρο 63 περ. στ΄ ν. 4636/2019	Άρθρα 2 και 4 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 1 περ. κ΄	Άρθρο 63 περ. ζ΄ ν. 4636/2019	Άρθρα 2 και 4 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 1 περ. κα΄	Άρθρο 63 περ. ιβ΄ ν. 4636/2019	
Άρθρο 1 περ. κβ΄	Άρθρο 63 περ. ια΄ ν. 4636/2019	
Άρθρο 1 περ. κγ΄	Άρθρο 63 περ. α΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 περ. ε΄ Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 1 περ. κδ΄	Άρθρο 63 περ. η΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 περ. ιζ΄ Οδηγίας

		2013/32
Άρθρο1 περ. κε΄	Άρθρο 63 περ. γ΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 περ. α΄ Οδηγίας 2013/32
Άρθρο1 περ. κατ΄	Άρθρο 2 περ. ε΄ ν. 4636/2019, Άρθρο 3 περ. ε΄ π.δ. 80/2016	Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 1 περ. κζ΄	Άρθρο 2 περ. στ΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 1 περ. κη΄	Άρθρο 2 περ. ζ΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 1 περ. κθ΄	Άρθρο 2 περ. η΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 1 περ. λ΄	Άρθρο 63 περ. θ΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 περ. ιε΄ Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 1 περ. λα΄	Άρθρο 2 περ. ιβ΄ ν. 4636/2019, Άρθρο 2 περ. ζ΄ π.δ. 80/2006	Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 1 περ. λβ΄	Άρθρο 2 περ. θ΄ ν. 4636/2019	Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 1 περ. λγ΄	Άρθρο 58 παρ. 1 ν.4636/2019	
Άρθρο 1 περ. λδ΄	Άρθρο 37 ν. 4636/2019	
Άρθρο 1 περ. λε΄	Άρθρο 2 περ. α΄ π.δ. 80/2006	Άρθρο 2 περ. α΄ Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 1 περ. λστ΄	Άρθρο 2 περ. γ΄ π.δ. 80/2006	Άρθρο 2 περ. γ΄ Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 1 περ. λζ΄	Άρθρο 2 περ. δ΄ π.δ. 80/2006	Άρθρο 2 περ. δ΄ Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 1 περ. λη΄	Άρθρο 2 περ. η΄ π.δ. 80/2006	Άρθρο 2 περ. η΄ Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 2	Άρθρο 3 ν. 4636/2019	
Άρθρο 3	Άρθρο 4 ν. 4636/2019	Άρθρο 4 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 4	Άρθρο 5 ν. 4636/2019	Άρθρο 5 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 5	Άρθρο 6 ν. 4636/2019	Άρθρο 6 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 6	Άρθρο 7 ν. 4636/2019	Άρθρο 7 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 7	Άρθρο 8 ν. 4636/2019	Άρθρο 8 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 8	Άρθρο 9 ν. 4636/2019	Άρθρο 9 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 9	Άρθρο 10 ν. 4636/2019	Άρθρο 10 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 10	Άρθρο 11 ν. 4636/2019	Άρθρο 11 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 11	Άρθρο 12 ν. 4636/2019	Άρθρο 12 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 12	Άρθρο 13 ν. 4636/2019	Άρθρο 13 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 13	Άρθρο 14 ν. 4636/2019 Άρθρο 16 παρ. 1 ν. 4825/2021	Άρθρο 14 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 14	Άρθρο 15 ν. 4636/2019	Άρθρο 15 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 15	Άρθρο 16 ν. 4636/2019	Άρθρο 16 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 16	Άρθρο 17 ν. 4636/2019	Άρθρο 17 Οδηγίας 2011/95

Άρθρο 17	Άρθρο 18 ν. 4636/2019	Άρθρο 18 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 18	Άρθρο 19 ν. 4636/2019	Άρθρο 19 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 19	Άρθρο 20 ν. 4636/2019	Άρθρο 20 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 20	Άρθρο 21 ν. 4636/2019	Άρθρο 21 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 21	Άρθρο 22 ν. 4636/2019	Άρθρο 22 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 22	Άρθρο 23 ν. 4636/2019	Άρθρο 23 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 23	Άρθρο 24 ν. 4636/2019, Άρθρο 17 ν. 4825/2021	Άρθρο 24 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 24	Άρθρο 25 ν. 4636/2019, Άρθρο 18 ν. 4825/2021	Άρθρο 25 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 25	Άρθρο 26 ν. 4636/2019	
Άρθρο 26	Άρθρο 27 ν. 4636/2019, Άρθρο 69 παρ. 1 ν. 4375/2016	Άρθρο 26 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 27	Άρθρο 28 ν. 4636/2019	Άρθρο 27 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 28	Άρθρο 29 ν. 4636/2019	Άρθρο 28 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 29	Άρθρο 30 ν. 4636/2019	Άρθρο 29 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 30	Άρθρο 31 ν. 4636/2019	Άρθρο 30 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 31	Άρθρο 33 ν. 4636/2019	Άρθρο 32 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 32	Άρθρο 34 ν. 4636/2019	Άρθρο 33 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 33	Άρθρο 35 ν. 4636/2019	Άρθρο 34 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 34	Άρθρο 36 ν. 4636/2019	Άρθρο 35 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 35	Άρθρο 37 ν. 4636/2019 Άρθρο 7 π.δ. 106/2020	Άρθρο 36 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 36	Άρθρο 38 ν. 4636/2019	Άρθρο 37 Οδηγίας 2011/95
Άρθρο 37	Άρθρο 42 ν. 4636/2019	Άρθρο 3 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 38	Άρθρο 39 παρ.1, 2 και 11 ν. 4636/2019	
Άρθρο 39	Άρθρο 39 παρ.3 ν.4636/2019 Άρθρο 2 παρ. 1 και 2 ν. 4686/2020	
Άρθρο 40	Άρθρο 39 παρ.4 ν. 4636/2019	
Άρθρο 41	Άρθρο 39 παρ.5 ν.4636/2019 Άρθρο 2 παρ. 3 και 4 ν. 4686/2020	
Άρθρο 42	Άρθρο 39 παρ.6 ν. 4636/2019 Άρθρο 2 παρ.5 και 6 ν. 4686/2020	
Άρθρο 43	Άρθρο 39 παρ.7 ν. 4636/2019	

Άρθρο 44	Άρθρο 39 παρ.8 ν. 4636/2019	
Άρθρο 45	Άρθρο 39 παρ.9 ν. 4636/2019	
Άρθρο 46	Άρθρο 39 παρ.10 ν. 4636/2019	
Άρθρο 47	Άρθρο 43 ν. 4636/2019	Άρθρο 5 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 48	Άρθρο 44 ν. 4636/2019	Άρθρο 6 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 49	Άρθρο 45 ν. 4636/2019	Άρθρο 7 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 50	Άρθρο 46 ν. 4636/2019 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 παρ.1 και 2 ν. 4686/2020	Άρθρα 8 και 9 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 51	Άρθρο 47 ν. 4636/2019	Άρθρο 10 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 52	Άρθρο 48 ν. 4636/2019 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 61 περ. α' ν. 4686/2020	Άρθρο 11 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 53	Άρθρο 49 ν. 4636/2019	Άρθρο 12 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 54	Άρθρο 50 ν. 4636/2019	Άρθρο 13 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 55	Άρθρο 51 ν. 4636/2019	Άρθρο 14 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 56	Άρθρο 52 ν. 4636/2019	
Άρθρο 57	Άρθρο 53 ν. 4636/2019 Άρθρο 71 ν. 4375/2016	Άρθρο 15 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 58	Άρθρο 54 ν. 4636/2019	Άρθρο 16 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 59	Άρθρο 55 ν. 4636/2019 Άρθρο 19 ν. 4825/2021	Άρθρα 17 και 19 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 60	Άρθρο 56 ν. 4636/2019 Άρθρο 24Α ν. 4540/2018 όπως προστέθηκε με το άρθρο 5 παρ. 2 ν. 4587/2018 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 72 παρ. 2 ν. 4825/2021	Άρθρο 18 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 61	Άρθρο 57 ν. 4636/2019	Άρθρο 20 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 62	Άρθρο 58 ν. 4636/2019	Άρθρα 21 και 22 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 63	Άρθρα 59 ν. 4636/2019	Άρθρο 23 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 64	Άρθρο 60 παρ. 1 και 2 ν. 4636/2019 Άρθρο 13 παρ. 2 περ. δ' ν. 4554/2018 Άρθρο 14 ν. 4756/2020	Άρθρο 24 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 65	Άρθρο 32 ν. 4636/2019 Άρθρο 60 παρ. 3, 4, 5 ν. 4636/2019	Άρθρο 24 Οδηγίας 2013/33 Άρθρο 31 Οδηγίας 2011/95

	Άρθρα 13 και 14 ν. 4756/2020 Άρθρο 44 ν. 4760/2020 Άρθρο 2 π.δ. 70/2021 Άρθρο 13 παρ. 2 περ. α' ν. 4554/2018 Άρθρο 1 ν. 4686/2020	
Άρθρο 66	Άρθρα 13 παρ. 1 και 2 δ', 14 έως 18 και 20 έως 23 ν. 4554/2018 Άρθρο 2 π.δ. 70/2021	
Άρθρο 67	Άρθρο 61 ν. 4636/2019	Άρθρο 25 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 68	Άρθρο 64 ν. 4636/2019	Άρθρο 3 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 69	Άρθρο 65 ν. 4636/2019 Άρθρο 6 παρ. 1, 2, 3 και 4 ν. 4686/2020	Άρθρα 6 και 7 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 70	Άρθρο 66 ν. 4636/2019	Άρθρο 8 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 71	Άρθρο 73 ν. 4636/2019	Άρθρο 29 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 72	Άρθρο 67 ν. 4636/2019	Άρθρο 24 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 73	Άρθρο 68 ν. 4636/2019 Άρθρο 20 παρ. 1 ν. 4825/2021	Άρθρο 9 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 74	Άρθρο 69 ν. 4636/2019 Άρθρο 7 ν. 4686/2020	Άρθρο 12 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 75	Άρθρο 70 ν. 4636/2019 Άρθρο 8 ν. 4686/2020 Άρθρο 21 παρ. 1 ν. 4825/2021	
Άρθρο 76	Άρθρο 71 ν. 4636/2019	Άρθρα 19 έως 23 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 77	Άρθρο 72 ν. 4636/2019 Άρθρο 9 ν. 4686/2020	Άρθρο 18 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 78	Άρθρο 58 ν. 4686/2020 Άρθρο 45 π.δ. 106/2020	
Άρθρο 79	Άρθρο 74 ν. 4636/2019	Άρθρο 10 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 80	Άρθρο 75 ν. 4636/2019	Άρθρο 25 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 81	Άρθρο 76 ν. 4636/2019	Άρθρο 30 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 82	Άρθρο 77 ν. 4636/2019 Άρθρο 10 ν. 4686/2020	Άρθρα 14 έως 17 και 34 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 83	Άρθρο 78 ν. 4636/2019 Άρθρο 11 ν. 4686/2020	Άρθρο 13 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 84	Άρθρο 79 ν. 4636/2019 Άρθρο 12 ν. 4686/2020 Άρθρο 21 παρ. 2 ν. 4825/2021	
Άρθρο 85	Άρθρο 80 ν. 4636/2019	Άρθρο 27 Οδηγίας 2013/32

Άρθρο 86	Άρθρο 81 ν. 4636/2019 Άρθρο 13 ν. 4686/2020	Άρθρο 28 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 87	Άρθρο 82 ν. 4636/2019 Άρθρο 14 ν. 4686/2020 Άρθρο 22 ν. 4825/2021	Άρθρο 11 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 88	Άρθρο 83 ν. 4636/2019 Άρθρο 15 ν. 4686/2020 Άρθρο 61 περ. β' ν. 4686/2020	Άρθρο 31 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 89	Άρθρο 84 ν. 4636/2019	Άρθρο 33 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 90	Άρθρο 85 ν. 4636/2019	Άρθρο 35 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 91	Άρθρο 86 ν. 4636/2019 Άρθρο 16 ν. 4686/2020 Άρθρο 61 περ. γ' ν. 4686/2020	Άρθρο 38 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 92	Άρθρο 87 ν. 4636/2019	Άρθρα 36 και 37 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 93	Άρθρο 88 ν. 4636/2019 Άρθρο 17 ν. 4686/2020	Άρθρο 32 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 94	Άρθρο 89 ν. 4636/2019 Άρθρο 18 ν. 4686/2020 Άρθρο 23 ν. 4825/2021	Άρθρα 40 έως 42 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 95	Άρθρο 90 ν. 4636/2019 Άρθρο 19 ν. 4686/2020	Άρθρο 43 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 96	Άρθρο 91 ν. 4636/2019 Άρθρο 16 παρ. 3 ν. 4825/2021	Άρθρα 44 και 45 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 97	Άρθρο 92 ν. 4636/2019 Άρθρο 20 ν. 4686/2020 Άρθρο 7 παρ. 5 ν. 4375/2016	Άρθρο 46 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 98	Άρθρο 93 ν. 4636/2019	
Άρθρο 99	Άρθρο 94 ν. 4636/2019 Άρθρο 21 ν. 4686/2020 Άρθρο 24 ν. 4825/2021	
Άρθρο 100	Άρθρο 95 ν. 4636/2019 Άρθρο 22 ν. 4686/2020 Άρθρο 25 ν. 4825/2021	
Άρθρο 101	Άρθρο 96 ν. 4636/2019 Άρθρο 23 ν. 4686/2020	
Άρθρο 102	Άρθρο 97 ν. 4636/2019	
Άρθρο 103	Άρθρο 98 ν. 4636/2019 Άρθρο 24 ν. 4686/2020	
Άρθρο 104	Άρθρο 99 ν. 4636/2019	
Άρθρο 105	Άρθρο 100 ν. 4636/2019	

Άρθρο 106	Άρθρο 101 ν. 4636/2019 Άρθρο 25 ν. 4686/2020	
Άρθρο 107	Άρθρο 102 ν. 4636/2019	
Άρθρο 108	Άρθρο 103 ν. 4636/2019	
Άρθρο 109	Άρθρο 114 ν. 4636/2019 Άρθρο 111 ν. 4674/2020	
Άρθρο 110	Άρθρο 104 ν. 4636/2019 Άρθρο 26 ν. 4686/2020 Άρθρο 20 παρ. 2 ν. 4825/2021	
Άρθρο 111	Άρθρο 105 ν. 4636/2019 Άρθρο 27 ν. 4686/2020	
Άρθρο 112	Άρθρο 106 ν. 4636/2019	
Άρθρο 113	Άρθρο 107 ν. 4636/2019	Άρθρο 50 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 114	Άρθρο 108 ν. 4636/2019 Άρθρο 57 παρ.3 ν. 4689/2020	Άρθρο 47 Οδηγίας 2013/32
Άρθρο 115	Άρθρο 109 ν. 4636/2019	
Άρθρο 116	Άρθρο 110 ν. 4636/2019	
Άρθρο 117	Άρθρο 111 ν. 4636/2019	
Άρθρο 118	Άρθρο 112 ν. 4636/2019	Άρθρο 26 Οδηγίας 2013/33
Άρθρο 119	Άρθρο 3 π.δ. 80/2006	Άρθρο 3 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 120	Άρθρο 4 π.δ. 80/2006	Άρθρο 4 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 121	Άρθρο 5 π.δ. 80/2006	Άρθρο 5 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 122	Άρθρο 6 π.δ. 80/2006	Άρθρο 6 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 123	Άρθρο 7 π.δ. 80/2006	Άρθρο 7 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 124	Άρθρο 8 π.δ. 80/2006 Άρθρο 32 παρ. 1 π.δ. 113/2013	Άρθρο 8 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 125	Άρθρο 9 π.δ. 80/2006 Άρθρο 32 παρ. 2 π.δ. 113/2013	Άρθρο 9 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 126	Άρθρο 10 π.δ. 80/2006	Άρθρο 10 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 127	Άρθρο 11 π.δ. 80/2006	Άρθρο 11 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 128	Άρθρο 12 π.δ. 80/2006	Άρθρο 12 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 129	Άρθρο 13 π.δ. 80/2006	Άρθρο 13 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 130	Άρθρο 14 π.δ. 80/2006	Άρθρο 14 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 131	Άρθρο 15 π.δ. 80/2006 Άρθρο 32 παρ. 3 π.δ. 113/2013	Άρθρο 15 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 132	Άρθρο 16 π.δ. 80/2006 Άρθρο 65 παρ. 4 ν. 4636/2019	Άρθρο 16 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 133	Άρθρο 17 π.δ. 80/2006	Άρθρο 17 Οδηγίας 2001/55

Άρθρο 134	Άρθρο 18 π.δ. 80/2006	Άρθρο 18 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 135	Άρθρο 19 π.δ. 80/2006	Άρθρο 19 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 136	Άρθρο 20 π.δ. 80/2006	Άρθρο 20 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 137	Άρθρο 21 π.δ. 80/2006, Άρθρο 32 παρ.4 π.δ. 113/2013	Άρθρο 21 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 138	Άρθρο 22 π.δ. 80/2006	Άρθρο 22 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 139	Άρθρο 23 π.δ. 80/2006	Άρθρο 23 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 140	Άρθρο 24 π.δ. 80/2006	
Άρθρο 141	Άρθρο 25 π.δ. 80/2006	Άρθρο 26 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 142	Άρθρο 26 π.δ. 80/2006 Άρθρο 32 παρ. 5 π.δ. 113/2013	Άρθρο 27 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 143	Άρθρο 27 π.δ. 80/2006	Άρθρο 28 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 144	Άρθρο 28 π.δ. 80/2006 Άρθρο 32 παρ. 6 π.δ. 113/2013	Άρθρο 29 Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 145	Άρθρο 30 π.δ. 80/2006	
Άρθρο 146	Άρθρο 31 π.δ. 80/2006	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Οδηγίας 2001/55
Άρθρο 147	Άρθρο 71 παρ. 4 και 6 ν.4825/2021	
Άρθρο 148		

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ		
Κωδικοποιούμενες διατάξεις	Αντίστοιχες διατάξεις Οδηγιών	Κωδικοποιητική διάταξη
Άρθρο 2 περ. α', γ', δ', η' π.δ. 80/2006 Άρθρο 13 παρ. 2 και 3 ν. 4554/2018 Άρθρα 2, 41 και 63 ν. 4636/2019 Άρθρο 5 ν. 4686/2020 Άρθρο 16 παρ. 2 ν. 4825/2021	Άρθρο 1 Οδηγίας 2001/55 Άρθρο 2 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 1
Άρθρο 3 ν. 4636/2019		Άρθρο 2
Άρθρο 4 ν. 4636/2019	Άρθρο 4 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 3
Άρθρο 5 ν. 4636/2019	Άρθρο 5 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 4
Άρθρο 6 ν. 4636/2019	Άρθρο 6 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 5
Άρθρο 7 ν. 4636/2019	Άρθρο 7 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 6

Άρθρο 8 ν. 4636/2019	Άρθρο 8 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 7
Άρθρο 9 ν. 4636/2019	Άρθρο 9 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 8
Άρθρο 10 ν. 4636/2019	Άρθρο 10 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 9
Άρθρο 11 ν. 4636/2019	Άρθρο 11 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 10
Άρθρο 12 ν. 4636/2019	Άρθρο 12 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 11
Άρθρο 13 ν.4636/2019	Άρθρο 13 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 12
Άρθρο 14 ν.4636/2019 Άρθρο 16 παρ. 1 ν.4825/2021	Άρθρο 14 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 13
Άρθρο 15 ν.4636/2019	Άρθρο 15 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 14
Άρθρο 16 ν. 4636/2019	Άρθρο 16 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 15
Άρθρο 17 ν. 4636/2019	Άρθρο 17 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 16
Άρθρο 18 ν. 4636/2019	Άρθρο 18 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 17
Άρθρο 19 ν. 4636/2019	Άρθρο 19 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 18
Άρθρο 20 ν. 4636/2019	Άρθρο 20 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 19
Άρθρο 21 ν. 4636/2019	Άρθρο 21 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 20
Άρθρο 22 ν. 4636/2019	Άρθρο 22 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 21
Άρθρο 23 ν. 4636/2019	Άρθρο 23 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 22
Άρθρο 24 ν. 4636/2019, Άρθρο 17 ν. 4825/2021	Άρθρο 24 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 23
Άρθρο 25 ν.4636/2019, Άρθρο 18 ν. 4825/2021	Άρθρο 25 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 24
Άρθρο 26 ν. 4636/2019		Άρθρο 25
Άρθρο 27 ν. 4636/2019, Άρθρο 69 παρ. 1 ν. 4375/2016	Άρθρο 26 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 26
Άρθρο 28 ν. 4636/2019	Άρθρο 27 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 27
Άρθρο 29 ν. 4636/2019	Άρθρο 28 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 28
Άρθρο 30 ν. 4636/2019	Άρθρο 29 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 29
Άρθρο 31 ν. 4636/2019	Άρθρο 30 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 30
Άρθρο 33 ν. 4636/2019	Άρθρο 32 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 31
Άρθρο 34 ν. 4636/2019	Άρθρο 33 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 32
Άρθρο 35 ν. 4636/2019	Άρθρο 34 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 33
Άρθρο 36 ν. 4636/2019	Άρθρο 35 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 34
Άρθρο 37 ν. 4636/2019 Άρθρο 7 π.δ 106/2020	Άρθρο 36 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 35
Άρθρο 38 ν. 4636/2019	Άρθρο 37 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 36
Άρθρο 42 ν. 4636/2019	Άρθρο 3 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 37

Άρθρο 39 παρ.1, 2 και 11 ν.4636/2019		Άρθρο 38
Άρθρο 39 παρ.3 ν.4636/2019 Άρθρο 2 παρ. 1 και 2 ν.4686/2020		Άρθρο 39
Άρθρο 39 παρ.4 ν.4636/2019		Άρθρο 40
Άρθρο 39 παρ.5 ν.4636/2019 Άρθρο 2 παρ. 3 και 4 ν.4686/2020		Άρθρο 41
Άρθρο 39 παρ.6 ν. 4636/2019 Άρθρο 2 παρ.5 και 6 ν.4686/2020		Άρθρο 42
Άρθρο 39 παρ.7 ν.4636/2019		Άρθρο 43
Άρθρο 39 παρ.8 ν. 4636/2019		Άρθρο 44
Άρθρο 39 παρ.9 ν. 4636/2019		Άρθρο 45
Άρθρο 39 παρ.10 ν. 4636/2019		Άρθρο 46
Άρθρο 43 ν. 4636/2019	Άρθρο 5 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 47
Άρθρο 44 ν. 4636/2019	Άρθρο 6 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 48
Άρθρο 45 ν. 4636/2019	Άρθρο 7 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 49
Άρθρο 46 ν. 4636/2019 όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 3 παρ.1 και 2 ν.4686/2020	Άρθρο 8 και 9 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 50
Άρθρο 47 ν.4636/2019	Άρθρο 10 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 51
Άρθρο 48 ν.4636/2019 όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 61 περ. α' ν.4686/2020	Άρθρο 11 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 52
Άρθρο 49 ν.4636/2019	Άρθρο 12 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 53
Άρθρο 50 ν.4636/2019	Άρθρο 13 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 54
Άρθρο 51 ν.4636/2019	Άρθρο 14 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 55
Άρθρο 52 ν.4636/2019		Άρθρο 56
Άρθρο 53 ν.4636/2019 Άρθρο 71 ν.4375/2016	Άρθρο 15 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 57
Άρθρο 54 ν.4636/2019	Άρθρο 16 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 58
Άρθρο 55 ν.4636/2019 Άρθρο 19 ν.4825/2021	Άρθρο 17 και 19 Οδηγίας 13/33	Άρθρο 59
Άρθρο 56 ν.4636/2019 Άρθρο 24Α ν. 4540/2018 όπως προστέθηκε με το άρθρο 5	Άρθρο 18 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 60

παρ. 2 ν. 4587/2018 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 72 παρ. 2 ν. 4825/2011		
Άρθρο 57 ν.4636/2019	Άρθρο 20 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 61
Άρθρο 58 ν.4636/2019	Άρθρα 21 και 22 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 62
Άρθρα 59 ν.4636/2019	Άρθρο 23 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 63
Άρθρο 60, παρ. 1, 2 ν.4636/2019 Άρθρο 14 ν.4756/2020	Άρθρο 24 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 64
Άρθρο 32 ν.4636/2019 Άρθρο 60, παρ. 3, 4, 5 ν. 4636/2019 Άρθρα 13 και 14 ν.4756/2020 Άρθρο 44 ν.4760/2020 Άρθρο 2 π.δ. 70/2021 Άρθρο 1 ν.4686/2020	Άρθρα 24 Οδηγίας 2013/33 Άρθρο 31 Οδηγίας 2011/95	Άρθρο 65
Άρθρα 13 παρ. 1 και 2 περ. δ', 14 έως 18 και 20 έως 23 ν.4554/2018 Άρθρο 2 π.δ. 70/2021		Άρθρο 66
Άρθρο 61 ν.4636/2019	Άρθρο 25 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 67
Άρθρο 64 ν.4636/2019	Άρθρο 3 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 68
Άρθρο 65 ν.4636/2019 Άρθρο 6 παρ. 1, 2, 3 και 4 ν. 4686/2020	Άρθρο 6 και 7 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 69
Άρθρο 66 ν.4636/2019	Άρθρο 8 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 70
Άρθρο 73 ν.4636/2019	Άρθρο 29 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 71
Άρθρο 67 ν. 4636/2019	Άρθρο 24 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 72
Άρθρο 68 ν. 4636/2019 Άρθρο 20 παρ. 1 ν. 4825/2021	Άρθρο 9 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 73
Άρθρο 69 ν. 4636/2019 Άρθρο 7 ν. 4686/2020	Άρθρο 12 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 74
Άρθρο 70 ν. 4636/2019 Άρθρο 8 ν.4686/2020 Άρθρο 21 παρ. 1 ν. 4825/2021		Άρθρο 75
Άρθρο 71 ν. 4636/2019	Άρθρα 19 έως 23 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 76
Άρθρο 72 ν.4636/2019 Άρθρο 9 ν. 4686/2020	Άρθρο 18 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 77
Άρθρο 58 ν.4686/2020 Άρθρο 45 π.δ. 106/2020		Άρθρο 78

Άρθρο 74 ν.4636/2019	Άρθρο 10 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 79
Άρθρο 75 ν.4636/2019	Άρθρα 25 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 80
Άρθρο 76 ν. 4636/2019	Άρθρο 30 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 81
Άρθρο 77 ν.4636/2019 Άρθρο 10 ν. 4686/2020	Άρθρα 14 έως 17 και 34 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 82
Άρθρο 78 ν.4636/2019 Άρθρο 11 ν. 4686/2020	Άρθρο 13 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 83
Άρθρο 79 ν. 4636/2019 Άρθρο 12 ν. 4686/2020 Άρθρο 21 παρ. 2 ν.4825/2021		Άρθρο 84
Άρθρο 80 ν. 4636/2019	Άρθρο 27 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 85
Άρθρο 81 ν. 4636/2019 Άρθρο 13 ν. 4686/2020	Άρθρο 28 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 86
Άρθρο 82 ν. 4636/2019 Άρθρο 14 ν. 4686/2020 Άρθρο 22 ν. 4825/2021	Άρθρο 11 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 87
Άρθρο 83 ν. 4636/2019 Άρθρο 15 ν. 4686/2020 Άρθρο 61 περ. β' 4686/2020	Άρθρο 31 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 88
Άρθρο 84 ν. 4636/2019	Άρθρο 33 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 89
Άρθρο 85 ν. 4636/2019	Άρθρο 35 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 90
Άρθρο 86 ν. 4636/2019 Άρθρο 16 ν. 4686/2020 Άρθρο 61 περ. γ' ν. 4686/2020	Άρθρο 38 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 91
Άρθρο 87 ν. 4636/2019	Άρθρο 36 και 37 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 92
Άρθρο 88 ν. 4636/2019 Άρθρο 17 ν. 4686/2020	Άρθρο 32 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 93
Άρθρο 89 ν. 4636/2019 Άρθρο 18 ν. 4686/2020 Άρθρο 23 ν. 4825/2021	Άρθρα 40 έως 42 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 94
Άρθρο 90 ν. 4636/2019 Άρθρο 19 ν. 4686/2020	Άρθρο 43 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 95
Άρθρο 91 ν. 4636/2019 Άρθρο 16 ν. 4825/2021	Άρθρα 44 και 45 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 96
Άρθρο 92 ν. 4636/2019 Άρθρο 20 ν. 4686/2020 Άρθρο 7 παρ. 5 ν. 4375/2016	Άρθρο 46 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 97
Άρθρο 93 ν.4636/2019		Άρθρο 98

Άρθρο 94 ν. 4636/2019 Άρθρο 21 ν. 4686/2020 Άρθρο 24 ν. 4825/2021		Άρθρο 99
Άρθρο 95 ν. 4636/2019 Άρθρο 22 ν. 4686/2020 Άρθρο 25 ν. 4825/2021		Άρθρο 100
Άρθρο 96 ν. 4636/2019 Άρθρο 23 ν. 4686/2020		Άρθρο 101
Άρθρο 97 ν. 4636/2019		Άρθρο 102
Άρθρο 98 ν. 4636/2019 Άρθρο 24 ν. 4686/2020		Άρθρο 103
Άρθρο 99 ν. 4636/2019		Άρθρο 104
Άρθρο 100 ν. 4636/2019		Άρθρο 105
Άρθρο 101 ν. 4636/2019 Άρθρο 25 ν. 4686/2020		Άρθρο 106
Άρθρο 102 ν. 4636/2019		Άρθρο 107
Άρθρο 103 ν. 4636/2019		Άρθρο 108
Άρθρο 114 ν. 4636/2019 Άρθρο 111 ν. 4674/2020		Άρθρο 109
Άρθρο 104 ν. 4636/2019 Άρθρο 26 ν. 4686/2020 Άρθρο 20 παρ. 2 ν. 4825/2021		Άρθρο 110
Άρθρο 105 ν. 4636/2019 Άρθρο 27 ν. 4686/2020		Άρθρο 111
Άρθρο 106 ν. 4636/2019		Άρθρο 112
Άρθρο 107 ν. 4636/2019	Άρθρο 50 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 113
Άρθρο 108 ν. 4636/2019 Άρθρο 57 παρ.3 ν. 4689/2020	Άρθρο 47 Οδηγίας 2013/32	Άρθρο 114
Άρθρο 109 ν. 4636/2019		Άρθρο 115
Άρθρο 110 ν. 4636/2019		Άρθρο 116
Άρθρο 111 ν. 4636/2019		Άρθρο 117
Άρθρο 112 ν. 4636/2019	Άρθρο 26 Οδηγίας 2013/33	Άρθρο 118
Άρθρο 3 π.δ. 80/2006	Άρθρο 3 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 119
Άρθρο 4 π.δ. 80/2006	Άρθρο 4 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 120
Άρθρο 5 π.δ. 80/2006	Άρθρο 5 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 121
Άρθρο 6 π.δ. 80/2006	Άρθρο 6 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 122
Άρθρο 7 π.δ. 80/2006	Άρθρο 7 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 123
Άρθρο 8 π.δ. 80/2006 Άρθρο 32 παρ. 1 π.δ. 113/2013	Άρθρο 8 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 124

Άρθρο 9 π.δ. 80/2006 Άρθρο 32 παρ.2 π.δ. 113/2013	Άρθρο 9 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 125
Άρθρο 10 π.δ. 80/2006	Άρθρο 10 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 126
Άρθρο 11 π.δ. 80/2006	Άρθρο 11 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 127
Άρθρο 12 π.δ. 80/2006	Άρθρο 12 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 128
Άρθρο 13 π.δ. 80/2006	Άρθρο 13 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 129
Άρθρο 14 π.δ. 80/2006	Άρθρο 14 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 130
Άρθρο 15 π.δ. 80/2006 Άρθρο 32 παρ. 3 π.δ. 113/2013	Άρθρο 15 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 131
Άρθρο 16 π.δ. 80/2006 Άρθρο 65 παρ. 4 ν. 4636/2019	Άρθρο 16 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 132
Άρθρο 17 π.δ. 80/2006	Άρθρο 17 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 133
Άρθρο 18 π.δ. 80/2006	Άρθρο 18 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 134
Άρθρο 19 π.δ. 80/2006	Άρθρο 19 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 135
Άρθρο 20 π.δ. 80/2006	Άρθρο 20 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 136
Άρθρο 21 π.δ. 80/2006, Άρθρο 32 παρ. 4 π.δ. 113/2013	Άρθρο 21 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 137
Άρθρο 22 π.δ. 80/2006	Άρθρο 22 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 138
Άρθρο 23 π.δ. 80/2006	Άρθρο 23 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 139
Άρθρο 24 π.δ. 80/2006		Άρθρο 140
Άρθρο 25 π.δ. 80/2006	Άρθρο 26 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 141
Άρθρο 26 π.δ. 80/2006 Άρθρο 32 παρ. 5 π.δ. 113/2013	Άρθρο 27 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 142
Άρθρο 27 π.δ. 80/2006	Άρθρο 28 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 143
Άρθρο 28 π.δ. 80/2006 Άρθρο 32 παρ. 6 π.δ. 113/2013	Άρθρο 29 Οδηγίας 2001/55	Άρθρο 144
Άρθρο 30 π.δ. 80/2006		Άρθρο 145
Άρθρο 31 π.δ. 80/2006	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Οδηγίας 2011/55	Άρθρο 146
Άρθρο 71 παρ. 4 και 6 ν. 4825/2021		Άρθρο 147
		Άρθρο 148

Άρθρο δεύτερο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος Κώδικα αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα,.....2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	4. ΕΘΝΙΚΗΣ
ΑΜΥΝΑΣ
5. ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	6. ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
7. ΥΓΕΙΑΣ	8. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
9. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	10. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
11. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	12. ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
13. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	14. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
15. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	16. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

17. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 16.09' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τετάρτη 8 Ιουνίου 2022 και ώρα 9.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επι-καίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία: Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Σύστημα στοχοθεσίας, αξιολόγησης και ανταμοιβής για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και άλλες διατάξεις για το ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου τομέα», σύμφωνα με την συμπληρωματική ημερήσια διάταξη που σας έχει διανεμηθεί, γ) συζήτηση και λήψη απόφασης, σύμφωνα με τα άρθρα 62 του Συντάγματος και 83 του Κανονισμού της Βουλής, για την αίτηση άρσης της ασυλίας του Βουλευτή και Προέδρου της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ», κ. Κυριάκου Βελόπουλου, σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ